

Raftul
Denisei

„Comic, inteligent și curajos — un debut cuceritor.”
Hilary Mantel

Naoise Dolan Vremuri interesante

„Foarte amuzant... Extrem de abil scris... Un prim
roman tonic, reconfortant.” — *Observer*

book
HUMANITAS
fiction

Această carte a apărut cu sprijinul
LITERATURE IRELAND.

Naoise Dolan

Vremuri interesante

Traducere din engleză și note de
MIHAELA BURUIANĂ

Colecție coordonată de DENISA COMĂNESCU

NAOISE DOLAN

EXCITING TIMES

Copyright © Naoise Dolan, 2020

All rights reserved.

Acest e-book este protejat de legea drepturilor de autor. Reproducerea sa integrală sau parțială, multiplicarea sa prin orice mijloace și sub orice formă, punerea sa la dispoziție publică pe internet sau în rețele de calculatoare, stocarea sa temporară sau permanentă pe diverse dispozitive sau în sisteme care permit recuperarea informației, gratuit sau în scop comercial, precum și alte fapte similare, fără permisiunea scrisă a editurii reprezintă o încălcare a legislației privind protecția dreptului de autor și se pedepsesc conform legilor în vigoare.

© HUMANITAS FICTION, 2022, pentru prezenta versiune în limba română (ediția digitală)

ISBN: 978-606-097-165-8 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0723.684.194

Pentru bunica mea

PARTEA I
Julian

1

Iulie 2016

Prietenul meu bancher Julian m-a scos prima dată la prânz în iulie, luna în care am ajuns în Hong Kong. Am uitat la care ieșire a stației de metrou trebuia să ne întâlnim, dar el m-a sunat să-mi spună că m-a văzut în fața brutăriei Kee Wah și să-l aștept acolo. Era umezeală. Purtători de serviete se perindau tropăind prin turnichete ca niște măgăruși. Din difuzoare, răsunau anunțuri în cantoneza răgușită, în mandarina ca un clopot, iar apoi o femeie cu accent britanic spunea *please mind the gap*.

În îmbulzeala de pe peron și urcând pe scările rulante, am vorbit despre cât de aglomerat este Hong Kongul. Julian a spus că Londra este mai calmă, iar eu am zis că și Dublin e. La restaurant, și-a pus telefonul cu fața în jos pe masă, așa că am făcut și eu la fel, de parcă și pentru mine asta reprezenta un sacrificiu profesional. Știind că el o să plătească, l-am întrebat dacă vrea apă, dar în timp ce întrebam, el a ridicat carafa și a turnat.

— La muncă e o nebunie, a zis. Abia dacă-mi dau seama ce naiba fac.

Bancherii spun asta adesea. Cu cât se declară mai neștiutori, cu atât știi mai multe și cu atât mai mare le e salariul.

L-am întrebat unde mai locuise înainte de Hong Kong, iar el a răspuns că studiase istoria la Oxford. Oamenii care au fost la Oxford îți spun asta chiar dacă nu i-ai întrebat. Pe urmă, ca „toată lumea“, se dusesse în City. „Care oraș“?¹ am întrebat eu. Julian a cântărit dacă femeile fac glume sau nu, a hotărât că facem, apoi a râs. Am spus că eu nu știu unde o să ajung. M-a întrebat câți ani am și i-am zis că tocmai am împlinit douăzeci și doi, iar el mi-a spus că sunt un copilaș și că o să-mi dau eu seama.

¹. City (oraș, în engleză) este denumirea centrului financiar al Londrei.

Ne-am mâncat salatele și el m-a întrebat dacă avusesem deja întâlniri în Hong Kong. Am zis că nu prea, simțind că „deja“ era contradictoriu ca adverb și că existau alte alegeri mai potrivite pe care le-ar fi putut face. În Irlanda, am zis eu, nu „ai întâlniri“. Te combini și, după o vreme, ajungi la o

înțelegere.

Julian a spus:

— Deci zici că e ca în Londra.

— Nu știu, am zis. N-am fost niciodată.

— „N-ai fost niciodată“ în Londra.

— Nu.

— Niciodată?

— Niciodată, am zis eu, făcând o pauză suficient de lungă cât să-i dau satisfacția că încercasem să schimb acest lucru din istoria mea personală după ce mă întrebasese a doua oară și îmi părea foarte rău că nu reușisem.

— Ava, a zis el, asta e incredibil.

— De ce?

— Se ajunge așa de repede cu avionul din Dublin!

Și eu eram dezamăgită de mine. El nu fusese niciodată în Irlanda, dar ar fi fost inutil să-i spun că și în sens invers se ajunge repede cu avionul.

Am discutat despre principalele știri. El citise în *Financial Times* că renmibi de pe piața internațională scăzuse față de dolar. Singura știre pe care puteam eu s-o ofer era că se apropia o furtună tropicală. „Da“, a zis el, „Mirinae. Și un taifun săptămâna viitoare.“ Am căzut de acord că trăim vremuri interesante.

Ambele furtuni au venit. Fără legătură, am continuat să ieșim împreună la prânz. „Mă bucur că suntem prieteni“, zicea el și departe de mine gândul să corectez un absolvent de Balliol². Simțeam că, dacă petrec timp cu el, o să devin mai deșteaptă sau că măcar asta o să mă pregătească să discut despre valute și indici cu oamenii serioși pe care o să-i întâlnesc pe parcursul vieții de adult. Ne înțelegeam bine. Eu mă bucuram de banii lui, iar el se bucura de cât de ușor îi era să mă impresioneze cu ei.

². Unul dintre cele mai vechi și prestigioase colegii de la Oxford.

2

Fusesem tristă în Dublin, hotărâsem că era din vina Dublinului și crezusem că Hong Kongul o să ajute.

Școala de engleză unde lucram se afla într-un cartier comercial cu turnuri pastelate. Angaja numai persoane albe, dar aveau grijă să nu menționeze asta în scris. La fel ca dinții de rechin, profesorii cedau și erau înlocuiți. Majoritatea erau nomazi care plecau odată ce economiseau destul cât să se regăsească în Thailanda. Eu nu aveam nicio idee cine sunt, dar mă îndoiam că aveau să știe thailandezii. Fiindcă nu eram o persoană caldă, mi se alocau în principal lecțiile de gramatică, la care faptul că nu te plăceau copiii era un indicator de performanță pozitiv. Asta mi s-a părut ca o gură de aer proaspăt față de felul în care erau de obicei privite femeile.

Elevii veneau la lecții o dată pe săptămână. Predam fără pauză, în afară de prânz. M-am ales cu reputație de fițoasă pentru că între lecții dădeam o fugă să urinez.

— Ava, unde ai fost? m-a întrebat Joan, directoarea mea – una, sfântă și apostolească, ceea ce era rentabil, însă nu catolică, fiindcă asta nu era rentabil – când m-am întors dintr-o pauză de toaletă. Era una dintre primii locuitori din Hong Kong pe care îi cunoscusem.

— Am lipsit cinci minute, am zis.

— De unde vin minutele? a întrebat Joan. Părinții plătesc pentru șaiszeci de minute pe săptămână.

— Și dacă termin o oră puțin mai devreme? am zis eu. Și o încep pe următoarea puțin mai târziu? Două minute de la una, două de la cealaltă.

— Dar asta înseamnă două de la începutul și două de la sfârșitul orei din mijloc.

Joan încerca să gesticuleze, dar, având doar două mâini, i se părea greu să mimeze un sandviș cu trei ore. A lăsat baltă demersul oftând caustic, de parcă era vina mea.

Trebuia să mă adresez unui superior.

Directorul nostru, Benny, avea patruzeci de ani și purta o șapcă de baseball cu cozorocul la spate, fie ca să arate că îi plăcea să lucreze cu copiii, fie ca să sublinieze că era propriul șef și, ca atare, se îmbrăca fără să se sinchisească de nimeni, nici măcar de el. Născut în Hong Kong, educat în Canada, alunecos și parcimonios, deținea încă vreo douăsprezece școli și – un lucru care mi s-a părut relevant – o companie de alge marine în Irlanda. Despre aceasta din urmă, zicea că e „înapoi“ în Connemara, un loc în care

niciunul dintre noi nu fusese, deși bănuiesc că asta îi sporea poezia. El ținea baierile pungii și le ținea strâns, dat fiind că, în general, nu-i plăcea să se despartă de bani.

La sfârșitul lui iulie, când Benny a venit să mă plătească, i-am zis că mă gândesc să plec.

— De ce? m-a întrebat. Ești aici abia de o lună.

— Trebuie să mă duc la toaletă între ore. Altfel o să fac o infecție a tractului urinar.

— Doar nu renunți din cauza asta.

Avea dreptate. La urma urmei, nu renunțasem din cauza politicii lor rasiste de recrutare, așa că ar fi fost ciudat să plec doar pentru că nu puteam să fac pipi când voiam.

Știam că aș fi făcut orice pentru bani. Pe durata facultății, în Irlanda, avusesem un cont de economii căruia îi dădusem fermecătorul nume de „fondul de avort“. La sfârșit, adunasem 1 500 EUR în el. Știam femei care economiseau împreună și o ajutau pe cea care se dovedea ghinionistă. Dar eu nu aveam încredere în nimeni. Am adunat banii făcând muncă de chelneriță și am continuat să adaug la ei și după ce am strâns suficienți pentru procedură în Irlanda. Îmi plăcea să văd soldul crescând. Cu cât eram mai bogată, cu atât mai greu i-ar fi fost cuiva să mă oblige să fac ceva.

Chiar înainte să plec la Hong Kong, mi-am dat examenele de absolvire. În timp ce ne întindeau subiectele, am numărat câte ore servisem la mese. În contul ăla de economii erau săptămâni întregi din viața mea. Atâta timp cât locuiam în Irlanda și cât avortul era ilegal acolo, toate orele alea pierdute trebuiau ținute sub lacăt.

În seara aceea, mi-am folosit cea mai mare parte a banilor pentru a-mi rezerva un bilet de avion către Hong Kong și o cameră pentru prima lună, pe urmă am început să-mi caut joburi de profesoară. Am plecat din Dublin peste trei săptămâni.

În prima săptămână la școală, mi-au spus care sunt caracteristicile comune ale englezei din Hong Kong și mi-au zis să-i corectez pe copii când le folosesc. „Mă duc deja“ în loc de „m-am dus“ era greșit, deși, după primele zile, înțelegeam asta perfect. „Lah“ pentru emfază – nu lah, scuze lah – nu era în engleză. Nu mi s-a părut cu nimic diferit de „sigur“ pe care

irlandezii îl pun aiurea, avea o funcție asemănătoare sigur, dar nici asta nu era în engleză. Engleza era britanică.

3

August

Julian nu prea avea chef să iasă în oraș ca să se întâlnească cu mine după muncă, așa că am început să mă duc direct la apartamentul lui din cartierul Mid-Levels pe la nouă seara. I-am spus că mi se pare stânjenitor și degradant. Adevărul e că-mi plăcea să urc pe scara rulantă exterioară. Începeam de la pasarela acoperită de peste Queen's Road și o luam în sus peste tarabele vânzătorilor ambulanți de pe Stanley Street, apoi peste firme – Game&Fun, Happy Massage, King Tailor – și peste blocurile-turn și ferestrele enorme de pe Wellington Street. Urmau aerul cu miros de pește, ce se ridica dinspre Central Street Market, și vechea secție de poliție din cărămizi groase, albe, ca niște radiere de creion. Când ajungeam la clădirea lui Julian, primeam o cartelă de vizitator din hol și urcam până la etajul cincizeci.

Înăuntru, apartamentul lui arăta ca un showroom, genul în care fuseseră răspândite neconvingător obiecte pe care ar fi putut să le dețină oricine. Cea mai evidentă posesiune personală a lui era un MacBook Pro mare, gri.

Comandam mâncare, eu spălam vasele, pe urmă el turna vin pentru amândoi și stăteam de vorbă în camera de zi. Pe polița căminului nu se aflau decât o ramă argintie, fără fotografie, și niște lumânări crem ce nu fuseseră aprinse niciodată. Lângă fereastră, era un colțar lung, maro. Eu mă descălțam și mă întindeam pe el cu picioarele pe suportul de brațe, încrucișându-le și alternându-le în pauzele din conversație.

El fuma țigări ieftine – ca să îi vină mai ușor să se lase, zicea.

Ne cunoscuserăm în zona de fumat a unui bar din Lan Kwai Fong, unde el fie mă observase uitându-mă la el, fie mă privise primul, până când i-am întors și eu privirea. Se pricepea să orchestreze ambiguități. Eu nu mă pricepeam să le evit. Rostise totul foarte lent în seara aceea, așa că presupusesem că e beat – dar făcea asta și treaz, așa că am dedus că e bogat.

La o lună după ce ne-am cunoscut, m-a întrebat:

— Îți cunoști toți prietenii în baruri?

— Nu am prieteni, am zis eu.

El a râs.

Uneori, îmi povestea despre piețe. Alteori, mă bombarda cu întrebări, fiind atent la răspunsurile mele numai în măsura în care îl ajutau să se gândească la întrebări suplimentare. Mai povestisem și înainte, dar el voia să audă totul din nou – cei doi frați, casa maro dintr-un șir de case asemănătoare, aflată într-una dintre cele mai sumbre zone din Dublin, pauza de un an pe care o luasem după școală, ca să economisesc bani pentru facultate. Că după 2008 am dormit în aceeași cameră cu fratele meu, Tom, ca să o putem închiria pe cealaltă unui student. Că nimic din toate astea nu însemna că suntem săraci și că asta se întâmpla cam peste tot în Irlanda, în principal din cauza acțiunilor unor bănci precum a lui.

Julian învățase la Eton și era singur la părinți. Acestea erau cele mai puțin surprinzătoare lucruri pe care mi le spusese cineva despre sine.

Voia să știe dacă accentul meu era elegant acolo de unde veneam. Nu cunoscusem niciun englez care să nu se întrebe asta. Majoritatea nu întrebau direct – și nici el nu a făcut asta, doar a întrebat ce „fel“ de accent de Dublin am – dar găseau o modalitate de a-și exprima curiozitatea. I-am răspuns că este un accent normal de Dublin. A întrebat ce înseamnă asta. Nu știam destule despre accentele britanice ca să fac o comparație.

— Păi, a spus el, cum sună un accent elegant de Dublin?

Am încercat să imit unul și el a spus că sună a americană.

M-a întrebat ce am de gând să fac când o să vină vremea să-mi iau un job adevărat. Îmi spunea categoric, cumva patern, că nu ar trebui să-mi irotesc diploma pe angajatori modești și reușea să dea impresia că nu are o părere mai proastă despre mine pentru că nu studiasem la Oxford. Dar când a venit vorba despre care anume joburi i se par bune pentru mine, a fost vag. Domeniul juridic era doar muncă de funcționari mai cu ștaif. Consultanța presupunea să zbori la dracu-n praznic ca să freci menta cu PowerPoint. Contabilitatea era plictisitoare și nu se plătea bine. Iar munca de bancher, din nu știu ce motive, nu mi se potrivea.

Îmi plăcea când își sufleca mânecile. Avea încheieturi mari, pătrate, și

coate proeminente. Uneori îmi făceam griji că o să-și dea seama cât de des mă gândeam la brațele lui. Îmi zicea mereu că sunt ciudată din cauza altor lucruri, mult mai puțin bizare, așa că nu puteam să recunosc asta.

Prima dată când am rămas în camera de oaspeți a fost la mijlocul lui august, când ne-a lovit furtuna tropicală Dianmu. Pe urmă, Julian s-a oferit mereu să mă găzduiască dacă se apropia miezul nopții. În funcție de ce energie aveam, acceptam sau luam minibusul verde spre casă – scara rulantă mergea într-o singură direcție: în jos, la ora de vârf a dimineții, sau în sus, în restul zilei.

Cam așa mergeau lucrurile între noi, dar nu aveau un nume; noi doar ne vedeam, ne întâlneam să mai stăm de vorbă sau treceam pe la el să mai povestim, ceea ce, ca să fiu sinceră, era exact ceea ce se întâmpla.

El stătea atât de prost cu timpul, încât mi se părea semi-plauzibil că prefera pur și simplu să ne întâlnim în apartamentul lui, ca să fie mai confortabil.

Am întrebat dacă bancherii au timp de relații.

— Dacă-s juniori, de obicei, nu, a răspuns el. Mulți dintre ei plătesc pentru așa ceva.

Felul în care a spus „așa ceva“ m-a făcut să mă simt prost, dar nu avea niciun rost să-i atrag atenția Bancherului Julian. Era prea plin de sine ca să observe când îl criticam. Înregistra că am spus ceva, pe urmă continua o conversație paralelă.

Când plătea comanda mea de mâncare sau când mă scotea la restaurant și, în schimb, petreceam timp cu el, mă întrebam dacă, din punctul lui de vedere, plătea pentru o versiune mai lejeră de „așa ceva“. Îmi plăcea ideea ca cineva să plătească pentru compania mea. Nimeni altcineva nu-i recunoștea valoarea. Stăteam în camere cu tavan înalt și el povestea că Shenzhen Composite a crescut și că Shanghai Composite stagnează. Nu era ca prietenii normale, în care îmi făceam griji dacă cealaltă persoană mă mai place. Lui îi plăcea să se audă gândind cu voce tare și eu consideram că profit de asta, fiindcă nu știi niciodată când ai nevoie de informații, așa că cel mai bine e să aduni cât de multe poți.

Într-o seară, în camera lui de zi, după ce băuserăm câteva pahare, i-am zis că e atrăgător. Am formulat exact așa, „Te consider atrăgător”“, ca să nu

pară că vorbesc serios.

— Și tu ești foarte atrăgătoare, a zis el.

— Bănuiesc că de asta ne înțelegem.

— Posibil.

Ne știam de vreo două luni și, în total, petrecuserăm poate treizeci de ore în compania lui – puțin mai mult de o zi. Dar mă obișnuisem să mă gândesc la el ca la un obicei.

— Mersi pentru timpul acordat, zicea el când plecam.

Nu eram sigură dacă era așa formal ca să-și asigure o evadare ironică, așa cum făceam eu, sau dacă pur și simplu nu-și dădea seama cât de scorțos suna. Pe urmă adăuga:

— Îți trimit SMS.

Părea să creadă că numai bărbatul poate iniția conversația. Mai mult, asta însemna că nu puteam să-i scriu eu prima. Aș fi dat impresia că sunt disperată să mă contacteze și făceam eu asta ca ultimă soluție.

*

Le-am explicat elevilor mei de nouă ani că sunt două moduri în care poți pronunța sunetul „th“. Cel cu care începe „think“ și se termină „tooth“ este fricativul dental surd, iar cel cu care încep „that“, „these“ și „those“ este fricativul dental sonor. Ca locuitoare a Dublinului, trăisem douăzeci și doi de ani fără să pronunț conștient vreunul dintre cele două foneme. Dacă cineva crezuse că e ceva în neregulă cu engleza mea, își ținuse părerea pentru el. Acum trebuia să exerseze fricativele, surde și sonore, ca să mă poată imita copiii.

Calvin Jong – un puști căruia îi plăcea să se dea în spectacol, dar care era util – s-a oferit să încerce și nu a reușit.

— Ține limba nemișcată și respiră, am zis eu.

Asta scria în ghidul profesorilor că ar trebui să spun, dar încercasem și eu și scosesem un sunet care nu semăna cu nimic din ce auzisem la vorbitorii de limbă engleză sau chiar la orice alt vertebrat din regnul animal. Am hotărât să-l rog mai târziu pe Julian să-mi arate cum să fac.

*

Nici înainte să-l cunosc pe Julian nu mă întâlneam prea des cu colegele mele de apartament. Abia dacă schimbam alte vorbe în afară de salut și noapte bună.

Eram trei. Eu rezervasem camera pe Airbnb, în ideea să stau acolo până când adun garanția pentru ceva mai de durată, dar celelalte locuiau acolo pe termen lung. Emily era cea mai în vârstă și mai proactivă. Avea douăzeci și nouă de ani și venise în Hong Kong în urmă cu câțiva ani. Freya era cam de-o vârstă cu mine și principalul ei hobby consta în a se plânge de jobul ei. Se schimba în pijama în secunda în care intra în casă și avea patru perechi de papuci: pentru dormitor, pentru baie, pentru bucătărie și pentru alte zone.

Emily avea mereu ceva de comentat când intram eu.

— Ai putea să închizi frigiderul fără zgomot? a fost critica din seara aceea.

— Scuze, am răspuns eu.

Nu înțelegeam cum poți să faci zgomot închizând un frigider, dar Emily avea sensibilitate estetică.

Pregătirile lor de dimineață mă trezeau din somn – clinchet de linguri în castroane, robinete care protestau că li se cerea să scoată apă – dar nu puteam să mă spăl pe dinți până când nu era liberă baia. Stăteam întinsă în pat și îmi treceam limba peste placa acumulată în timpul nopții. Adesea aveam gândaci de bucătărie. Jur că i-am auzit în întuneric, deși știu că, din punct de vedere științific, nu are cum să fie adevărat. Preferam să rămân nemâncată decât să trebuiască să stau de vorbă cu ele în bucătărie. Nu erau chiar așa de rele. Doar că nu știam niciodată ce să le spun.

Așa că ideea de a rămâne peste noapte la Julian a devenit tot mai atrăgătoare

4

Septembrie

După vreo două luni, petreceam două nopți pe săptămână în apartamentul lui. Camera de oaspeți – a mea acum, bănuiam – avea o pătură moale, cu imprimeu „picior de cocoș” și țesătură în diagonală, iar pe pereți, tablouri

cu Londra. Într-o zi, la muncă, am imprimat o imagine din Dublin și l-am întrebat dacă pot s-o pun în rama goală din camera de zi. „Dacă vrei“, mi-a răspuns. Mi-a zis că pot să stau acolo cât timp e plecat cu serviciul, dar nu am stat. Tentația de a-mi băga nasul în dormitorul lui ar fi fost copleșitoare. Interiorul camerei lui era încă un mister pentru mine, dar îmi închipuiam totul frumos împăturit și așezat în locuri optime, pentru acces rapid.

Într-o seară, când el era în străinătate, am ajuns acasă, în apartamentul de pe Airbnb, și Emily m-a ambuscat înainte să reușesc să intru în camera mea.

— Nu prea te-am mai văzut în ultima vreme, a spus ea.

— Nu putem să fim toate aici în același timp, am zis. E claustrofobic.

— Hai să ieșim să bem ceva, atunci.

— Sigur, am răspuns. Când?

— Mâine?

Atunci se întorcea Julian din Singapore.

— Îmi pare rău, am spus. Iau cina cu un prieten.

— E prietenul la care rămâi peste noapte?

— Nu am așa mulți prieteni.

Emily s-a apucat să ordoneze pernele urâte de pe canapea, de parcă spera să observ ce frumos e din partea ei că nu mă roagă să o ajut. Materialul aduna cu ușurință fire de păr – ale ei și ale Freyei, în principal, din moment ce eu nu eram niciodată acolo, dar ele oricum dădeau vina pe mine.

— Nu poți să renunți la toate pentru un tip, a spus ea.

— Nu sunt cu el.

— De ce te duci mereu la el acasă?

Deja nu o mai ascultam. Dacă se plângea că nu sunt niciodată acolo, dar îmi ținea morală ori de câte ori îmi făceam apariția, atunci nici nu era de mirare că îl preferam pe Julian.

*

În seara următoare, i-am povestit discuția lui Julian. Între fumuri de țigară, a încuviințat din cap și m-a aprobat exact când trebuia.

— Tu ai avut vreodată colegi de apartament? l-am întrebat.

— Da, sigur, la Oxford și la începuturile mele în Londra. Cei mai mulți erau de treabă. Unul era absolut dus cu capul. Asta era în ultimul an de

facultate. Își făcea lucrarea de disertație despre nu știu ce dilemă existențială. Toată noaptea umbla de colo-colo, mormăind despre ea. Și nu mânca niciodată alimente solide – puneă totul într-un blender al dracu' de mare. Trăia numai cu smoothie-uri. Cred că a terminat primul din anul lui.

— Deci e mai bine să locuiești singur?

— Considerabil mai bine.

Nici unul dintre noi nu a menționat că, de fapt, el nu mai locuia singur. Am terminat vinul și el s-a dus să mai aducă o sticlă. Blugii mei aveau o gaură în cusătura interioară din partea de sus a coapsei. Am tot tras de ea, dar mi-am retras brusc mâna când l-am auzit întorcându-se.

Am întrebat:

— Cum era ultima ta iubită?

El a rotit paharul.

— Era simpatică. A fost trimisă înapoi la Londra.

— Când s-a întâmplat asta?

— Acum câteva luni.

— Vreun regret?

— Nu, nici unul. Nu prea privesc în urmă.

Ne-am băut vinul și fiecare s-a bucurat de tăcerea celuilalt. Pernuțele lui, am observat, erau frumoase: din catifea, de culoarea pietrișului, din satin auriu și sidefiu. Am luat una și am strâns-o la piept.

— Când ai zis că vrei să fii profesor de istorie, doar făceai mișto de mine? am întrebat.

— Absolut. Îmi pare bine că sunt alții care se ocupă cu asta, dar eu prefer să-mi păstrez perspectiva străvezie de a avea casa mea.

Spusese chestia aia cu profesorul de istorie la prima noastră întâlnire și nu fusesem sigură dacă glumise. Nici acum nu eram. Am zis:

— Dar dacă ai putea să ai casa ta, indiferent de meserie?

— Nu m-am gândit niciodată la asta pentru că sigur așa ceva nu o să se întâmple cât trăim noi. Poate dacă aș fi rămas la Oxford și aș mai fi studiat istoria. Dar nu are rost să mă agăț de gândul ăsta. Am tot respectul din lume pentru oamenii care își urmează pasiunile, dar eu prefer stabilitatea.

M-am întrebat dacă vrea să spună ceva anume cu comentariul ăsta.

— Ar putea fi mai rău, am zis eu. Ai putea să nu ai nici pasiuni, nici

stabilitate.

— Ca să fiu sigur că înțeleg bine, Ava: nici unul nu avem luminițe în ochi, dar măcar eu pot să plătesc chirie?

— Cam așa ceva.

— Chiar suntem noua *belle époque*.

— Bancheri nesimțiți și ratate.

— Nu toți bancherii sunt nesimțiți.

— Mda, numai tu.

— Numai eu.

— Îmi place să stau de vorbă cu tine, am zis – o replică foarte stupidă, mi-am dat seama. Mă face să mă simt concretă, ca și cum cineva poate să confirme că sunt reală.

— Bun.

— Ție îți place să vin aici?

— Da, a spus el. Ești o companie plăcută. Și dacă am locul ăsta și-mi face plăcere să-l împart cu tine, nu văd de ce n-aș face-o.

— Vrei să zici că îți convine.

— Nu că îmi „convine“. Mă faci să par calculat. Zic că are logică.

Mi s-a părut mai aproape de mine pe canapea decât cu o clipă înainte, deși nu se mișcase.

— Dacă ar înceta să aibă logică, ai înceta și tu să mă inviți aici? am întrebat eu.

— Adică dacă aș face ceva care nu mi s-ar părea logic?

M-am aplecat să-mi umplu paharul. Ni s-au atins picioarele.

— Stai să-ți pun eu, a zis și s-a aplecat aproape de mine cât timp a turnat.

Am așteptat.

În camera lui, el s-a ocupat de ambient – a tras jaluzelele, a redus intensitatea luminii, a dat la o parte lucruri de pe pat – în timp ce eu mi-am dat jos colierul, lăsându-l să cadă încet pe noptieră, pentru ca metalul să nu zdrăngăne pe lemn. Conștientă de privirea lui asupra mea, am încercat să nu par curioasă în legătură cu lucrurile lui.

Părul meu ne-a încurcat. Lui i-a intrat în gură, pe urmă mie mi s-a agățat în fermoar, la spate, și el a zis:

— Sper că nu ajungem la urgențe.

- Serios? am spus. Pentru că eu așa sper.
- Zici cele mai ciudate lucruri, să-mi bag pula, a spus el.

5

Octombrie

Nu suportam să locuiesc pentru totdeauna într-un Airbnb, dar tot nu strânsesem banii pentru o garanție pe două luni. La începutul lui octombrie, mi-am mutat lucrurile acasă la Julian. I-am zis că nu am timp să vizionez apartamente. El a răspuns că pot să rămân la el până când o să am timp.

- Instalează-te în camera de oaspeți, a spus. Eu primesc apeluri noaptea. Am continuat să facem sex.

La mijlocul lui octombrie, a venit taifunul Haima, ultimul din sezon. Am fost blocați în case până când observatorul din Hong Kong ne-a dat permisiunea să ieșim. Julian purta un pulover „casual“, cu ghilimelele de rigoare. Folosea acest calificativ pentru multe lucruri și de fiecare dată îl însoțea cu gestul ghilimelelor.

- Am întrebat de ce durase așa de mult timp să ne combinăm.

- N-am vrut să profit, a spus el.

Răspunsul pe care sperasem eu să-l primesc era că îi dau emoții. Nu considerasem că are puterea de a „profita“ și am fost surprinsă că el crezuse asta.

Cearșafurile lui erau foarte albe. Odată am lăsat pe ele o pată despre care a zis că e de vin, fie din delicatețe, fie pentru că mai degrabă mă vedea sorbind Merlot decât fiind la menstruație. Preocuparea lui de a mă aduce la orgasm mi s-a părut sinistră la început și am înțeles că asta era din cauza presupunerii mele că, dacă vrea ceva de la mine, probabil o să mă doară. Îi plăcea să-l mușc, dar trebuia să-mi aleg bine momentul și uneori mă gândeam: sunt multe lucruri în care nu voi deveni niciodată expertă, iar eu am ales asta – dovadă, dacă mai era nevoie, că era mai bine să nu-mi audă nimeni monologul interior.

M-am documentat despre știința mușcăturilor, am aflat că tot aveau să-l doară mai târziu și am știut exact ce părere am despre informația asta.

Îi plăcea să mă audă ironizându-i pe bărbații care căutau să mă vrăjească. Asta îi confirma convingerea că nu este unul dintre ei, dar se asigura că îi povestesc replicile lor de agățat. Dacă strâmbam din nas când citeam un meniu, el zicea că nu am poftă de mâncare. „Nu-i adevărat“, ziceam eu cu un gest glumeț. Simțeam că străpunsesem armura cuiva prea patrician pentru discursul ești-așa-de-bun-la-sex, el se simțea complice la disprețul meu față de bărbații sensibili la discursul ești-așa-de-bun-la-sex și, empiric, stăteam în fața lui la masă, atingându-i cracul pantalonului cu talpa, și îi spuneam că e bun la sex. Pe urmă ceream apă și îi priveam mâinile în timp ce turna.

Nu mă pricepeam la multe lucruri, dar mă pricepeam la bărbați, iar Julian era cel mai bogat bărbat la care mă pricepusem vreodată.

*

Joan mă puna adesea să mai rămân la școală și să „o ajut“ să scrie liste de vocabular. În engleza din Hong Kong, „să ajuți pe cineva să facă ceva“ poate să însemne că tu faci, iar celălalt nici nu e de față. Lui Joan îi plăcea sensul ăsta.

În săptămâna aceea, lista pentru elevii de doisprezece ani includea cuvântul *mind*. Dictionarul dădea patru sensuri: a fi responsabil sau a se ocupa de; a fi ofensat sau deranjat de; locul unde stă facultatea rațiunii (Iris Huang s-a uitat între scaune); un intelectual important (Iris Huang și-a oprit privirea asupra unui scaun).

Dictionarul nu i-ar pregăti pe copiiiăștia pentru Dublin. Expresia *mind yourself* are un sens când pleci de acasă (să fii cuminte) și alt sens când folosești un cuțit zimțat (ai grijă). *Don't mind him* înseamnă să nu-l bagi în seamă, că doar te-a tachinat, iar *mind him* înseamnă fie să ai grijă de el, fie să ai grijă de tine în preajma lui. Și toate aceste accepțiuni încap într-o singură minte – *mind* – preferabil a ta.

Eu le aveam tot timpul în minte în Hong Kong, dar nu îmi dădeam mereu seama care dintre ele se aplicau.

*

Lui Julian îi plăcea să fie ocupat. Eu mă plângeam de asta. Visam ca,

măcar o dată, eu să fiu mai ocupată decât el. Să îmi propună el un plan, iar eu să nu fiu liberă.

— Nu sunt chiar așa de ocupat, a zis el. Tu de ce vrei să fii?

— E un simbol al statutului. E ca și cum ai zice: „Sunt atât de căutat pe piața talentelor.“

— Dar nu ăștia sunt bogații. ăștia sunt oamenii ca mine.

— Dar tu ești bogat.

— Ba nu sunt.

— Nu te mai prefac că nu știi că ești bogat, am zis. Mi se pare deplasat.

Diferența de venituri dintre noi era prea mare că să mă simt neconfortabil din cauza asta. Mi se părea chiar ridicol de însemnată, așa că nu puteam decât s-o privesc cu amuzament. Asta mă scutea și de nevoia de a analiza implicațiile sexiste ale faptului că îl lăsam pe el să plătească pentru tot, ceea ce îmi convenea de minune, din moment ce nu îmi permiteam să fac altfel. Dacă ceva costa unu la sută din venitul lui sau zece la sută din al meu, de ce să nu achite el?

Am căutat pe Google intervalul de salarizare pentru vicepreședinții juniori din banca lui: între 137 000 și 217 000 de euro, plus bonusuri și indemnizație pentru plata chiriei. Am încercat să mă încurajez cu asta. Dacă el putea să aibă atâtea zerouri în plus și să nu se considere bogat, atunci cu siguranță câștigul material nu avea să mă facă fericită, prin urmare, nu eram nevoită să-mi caut un job. Dar dacă banii nu-mi puteau îmbunătăți viața, nu-mi venea în minte altceva care s-o poată face.

Cred că, locuind în apartamentul lui, respingeam noțiunea capitalistă că valorez ceva numai dacă îmi câștig singură existența. Sau poate asta însemna că nu eram o bună feministă. Puteam să trag niște concluzii clare doar după încheierea experienței. Nu prea avea rost să mă gândesc la asta până atunci. Dacă hotăram că nu-mi place să locuiesc cu el? În cazul ăsta, eram obligată să fac altceva și era posibil să nu-mi placă nici alternativele.

*

Mama zicea mereu „E de ajuns“. Dacă fixai termostatul la mai mult de șaptesprezece grade: „E de ajuns, Ava.“ La cumpărături, dacă dădeai să mai iei un coșuleț cu cireșe: „E de ajuns.“ Nu îi spuseseam mamei că locuiesc cu

Julian. L-ar fi considerat mai mult decât de ajuns, ceea ce însemna prea mult.

Într-un weekend când Julian era plecat, am sunat-o.

— Ai vreo veste? a întrebat ea, încercând să-și alunge din ton acuzația că o sun numai dacă am ceva de anunțat.

Geniul mamei consta în faptul că, atunci când voia să evite să insinueze ceva, făcea în așa fel încât să auzi oricum insinuarea.

— Nu prea, am zis.

— Aia ce face?

Aia, dacă nu se specifica altfel, era Joan.

— Minunat, am răspuns.

— Omul ăla?

— Minunat.

Benny. Prima dată când i-am povestit mamei despre angajatorii mei, spusese: „Ăștia n-o să te lase să faci prostii.“ De fiecare dată când vorbeam cu ea la telefon, încerca să-și dea seama cum se descurcă cei doi și dacă au nevoie de ajutor.

— Vreun băiat? a întrebat mama.

— Mă tem că nu, am zis eu.

Am încercat să dau impresia că-mi caut. Mama avea vaga impresie că fetele care își caută iubit se duc în cluburi, un lucru pe care îi plăcea să-și închipuie că-l fac și eu, tânără fiind. Aș fi putut să-i spun că nu mă duc pentru că iubitul meu are douăzeci și opt de ani, numai că el nu era iubitul meu, iar eu urăsem dintotdeauna cluburile.

— Greu mai aflăm vești despre tine, a zis mama.

Comentariul ăsta rar avea legătură ce ceva ce tocmai spusese, dar ei i se părea instructiv să-l strecoare în conversație.

— Tom ce mai face? am întrebat eu.

— Minunat. Ți-am zis că vrea să se mute de acasă?

— Mda.

— Bun flăcău! Muncitor. Pe cei mai mulți de vârsta lui trebuie să-i dai afară.

Nu voia să-i dau dreptate că era un lucru bun că fiul ei cel mic nu mai avea nevoie de ea. La fel, nu voia nici să-i confirm că ar trebui să se simtă

scoasă din uz pentru că el pleca înainte să termine facultatea. Conversațiile cu mama erau ca niște nisipuri mișcătoare, unde, dacă te mișcai, nu făceai decât să te afunzi și mai mult.

(Îi spusese asta lui Julian, iar el răspunsese că nu ar fi bănuir în veci că provin dintr-o ascendență de femei enigmatice. Eu întrebam:

— De ce femei enigmatice? De ce crezi că sunt întruchiparea unui tipar enigmatic feminin? Poate și bărbații din familia mea sunt enigmatice.

El zisesse:

— Dar recunoști că ești enigmatică.

La care eu:

— Poate. Sau poate doar am fost enigmatică acum.)

— George e bine, a adăugat ea.

Capacitatea ei de ascultare și înțelegere ceda în fața optimismului matern: presupunea că, dacă întrebam de Tom, vreau să aflu vești despre amândoi frații.

— E mulțumit de bonus. Ți-a zis?

— Nu, am răspuns.

Îmi spusese. George era consultant în restructurări de companii. Asta însemna, în mare, că ajuta firmele să concedieze oameni fără să fie nevoite să le plătească salarii compensatorii. În plus, se pricepea să găsească moduri prin care să evite să le acorde femeilor concedii de maternitate.

— Și se pare că cineva din echipa lui va ajunge consultant senior, zicea mama. Băiat muncitor, și el, și Tom. Doi cai de povară.

Expresia „cai de povară“ m-a trimis cu gândul la romanele victoriene, în care George ar fi fost foarte bine plasat să conducă un azil de săraci. Creierul meu instruit știa că mult mai mulți oameni își pierdeau slujbele când bănci precum cea în care lucra Julian jucau la ruletă cu creditele ipotecare riscante. Dar creierul meu instruit avea un cadran. Îl porneam pentru oamenii pe care nu-i sufeream și îl opream pentru cei pe care îi plăceam.

— Dar eu? am întrebat. Eu sunt cal de povară?

Încercam să fac o glumă, ceea ce era o greșeală. Nu puteai să glumești cu mama într-o conversație telefonică la mare distanță.

— Nu dormi destul, a spus ea.

Îmi plăcea să-mi închipui că Julian are o soție în Anglia. Că eu sunt o cocotă. Suportul ăsta pentru sticlele de vin a fost cadou de nuntă, iar eu îl folosesc pentru Jack Daniel's, fiindcă am gusturi proaste la orice. Ea este catolică – în sensul că e o aristocrată engleză nonconformistă, nu o irlandeză săracă – și nu o să-i acorde niciodată divorțul, iar eu nu pot în nici un caz să-i iau locul, ca femeia care l-a iubit înainte ca viața și munca lui de bancher de investiții să-l sufocă din punct de vedere creativ.

L-am întrebat de suportul pentru vin și a zis că l-a găsit în apartament când s-a mutat.

Îmi doream ca Julian să fie căsătorit. Asta m-ar fi făcut o femeie puternică, ce ar fi putut să-i distrugă viața. Ar fi fost și un motiv acceptabil pentru faptul că el nu voia să ne atașăm prea mult. Interpretarea mai plauzibilă era însă că nu avea pe nimeni și că, deși ocazional îl făceam să vrea să mi-o tragă, ceea ce nu necesita cine știe ce muncă de convingere, de fapt, nu voia să-mi fie iubit. Asta era o lovitură pentru orgoliul meu. Voiam ca altora să le pese de mine mai mult decât îmi păsa mie de ei.

În realitate, făceam sarcini mărunte în schimbul apropierei de el. M-a rugat în glumă să-i organizez biblioteca, iar când eu chiar am făcut asta, a spus că sunt nemaipomenită. Judecând după starea cotoarelor, am tras concluzia că îi plac Tennyson și Nabokov, deși era posibil să fie exemplare cumpărate de la anticariat sau care fuseseră luate cu împrumut de altcineva. Într-un weekend, am făcut greșala să-i atrag atenția că ar trebui să-și facă bagajul pentru Seul, iar după aceea se aștepta să-i amintesc ori de câte ori pleca într-o călătorie de afaceri.

— Ești așa de leneș, i-am spus. Ar fi mai ușor să-ți fac eu bagajul decât să te pun pe tine să ți-l faci.

— N-ai decât, a zis Julian, nu tocmai răspunsul la care sperasem, dar m-am gândit că ar putea fi amuzant, ca echiparea unei păpuși Barbie pentru o profesie improbabilă.

Toate hainele lui arătau la fel și își ținea periuța de dinți și trusa de bărbierit într-o geantă de călătorie. Nu am inclus prezervative, nu pentru că m-ar fi deranjat dacă el s-ar fi văzut și cu alte persoane, ci pentru că mi-era teamă să nu par pasiv-agresivă.

Mă întrebam când găsea timp să stea de vorbă cu părinții lui. Făcea aluzii la conversații cu mama lui, dar eu nu îi auzeam niciodată vorbind. În cele din urmă, l-am întrebat.

— E o rutină, a spus el. O dată la câteva zile, mă sună ea în pauza de prânz.

— Ce oră e atunci în Anglia?

— Șase dimineața, dar se trezește devreme. Grădinărește.

— Și tatăl tău?

— Nu ți-am zis? El e aici.

— În Hong Kong?

— E conferențiar în istorie la HKU. Au divorțat când aveam zece ani.

Asta am aflat la patru luni după ce ne-am cunoscut. M-am întrebat ce alte informații mai dosise și – încercarea moarte n-are – dacă printre ele nu ar fi cumva și o soție.

— Cât de des te întâlnești cu tatăl tău? am zis.

— De câteva ori pe an. Când reușim.

— Unde locuiește?

— La trei stații de metrou de aici.

— Și te vezi cu el de câteva ori pe an.

— Da, când reușim.

Englezii sunt ciudați.

Posibil ca să facă mișto de mine în cine știe ce mod obscur, Julian își amintea numele părinților mei și le folosea des. „Ai mai vorbit cu Peggy în ultima vreme?” mă întreba sau „Ce mai face Joe?”. Pe ai lui îi chema Miles și Florence. Comparația mi s-a părut relevantă, dar lui, nu. Pentru britanici, statutul social implică un fel de smerenie: îl ai numai dacă îl negi.

A doua zi dimineață, în timp ce coboram cu liftul, mi-am închipuit casa în care copilărise el, în Cambridgeshire. Înaltă, m-am gândit eu, și goală: casele sunt ca proprietarii lor. (M-am simțit crudă, pe urmă am hotărât că el ar râde. Asta mi-a amintit că nimic din ce spun eu nu poate să-l rănească.) Deși nu eram o persoană pe care Julian ar fi dus-o s-o cunoască pe Florence, mi-am închipuit că m-ar invita ea la cină, doar noi două. Eu aș pronunța greșit *gnocchi*, iar ea ar evita să-l pronunțe toată seara, ca să nu mă facă să mă simt prost. Eu i-aș surprinde privirea și m-aș gândi: în felul

ăsta, aş putea să te las fără toate cuvintele pe care le ştii. Le-aş lua ca pe nişte trufe, iar tu ai spune „Serveşte-te“, după care le-aş lua şi pe astea şi tu ai rămâne fără cuvinte.

În timp ce mă întorceam în cartierul lui în seara aceea, m-am gândit că ar fi într-adevăr foarte măgulitor dacă Julian ar fi căsătorit şi nu şi-ar purta verigheta. Dacă ar fi purtat, probabil aş fi dedus din asta că mă consideră ambiţioasă.

*

De câte ori Julian era în străinătate, ieşeam la băut cu ceilalţi profesori. Prima dată când am fost invitată, Ollie din Melbourne a întrebat „TST sau LKF?“, pe urmă a clarificat – Tsim Sha Tsui, Lan Kwai Fong, districtele cu viaţă de noapte – de parcă era cel mai evident lucru pe care îl explicase toată ziua, inclusiv copiilor de grădiniţă. Barurile erau ori nişte bodegi fără autorizaţie, întunecate şi spaţioase într-un mod prost gândit, ori terase pe acoperiş, în spatele cărora străluceau luminile oraşului. În timpul acestor ieşiri, am simţit că, până în momentul acela, îmi canalizasem în mod greşit toată energia spre a-mi cultiva o personalitate. Dacă nu ai personalitate, asta lasă mai mult loc pentru personalităţile tuturor celorlalţi.

— Te vezi cu careva? a întrebat Briony din Leeds.

— Poate, am răspuns eu, aflată la al patrulea cocteil.

— Hai să formulez altfel: cauţi?

— Poate.

Pe urmă, Madison din Texas m-a atras într-o conversaţie cu doi bărbaţi. Preferatul ei i-a zis că are nişte ţaţe de pe care ar trage cocaină pe nas. De regulă, erau trei feluri de bărbaţi în TST şi LKF: tehnologii, corporatiştii şi haita de rugbişti. Cei doi cu care vorbea Madison s-au plasat precis în categoria tehnologilor spunând că se simt superiori bărbaţilor care poartă costum. Mie mi s-a părut că poţi să marchezi diferenţa asta mai eficient neavând job deloc. Celălalt admirator al lui Madison m-a atins pe braţ. Am tresărit, iar el m-a întrebat dacă îmi plac fetele. Mi-a venit să-i zic: preferinţa mea sexuală principală e că nu-mi plăci tu.

M-am dus la toaletă şi l-am sunat pe Julian. L-am întrebat:

— Tu iei cocaină?

— Ce?

— Am auzit că toți bancherii iau cocaină.

*

Citisem că, în noaptea nunții, criticul de artă John Ruskin fusese dezgustat de un aspect nespecificat al corpului soției lui, ceea ce m-a făcut să-mi dau seama că și eu avusesem dintotdeauna frica asta legată de momentul în care m-ar fi văzut cineva goală. Julian spunea lucruri drăguțe despre cum arăt și tot ce puteam eu să răspund era „mersi“, dorindu-mi să fiu cordială, fără ca asta să dea de înțeles că sunt de acord. Îi pipăiam brațele și mă întrebam a) de ce oi fi eu o persoană așa de rece și nerecunoscătoare și b) dacă o să mă iubească vreodată cineva; știam că răspunsurile erau a) fiindcă așa hotărâsem eu să fiu și b) nu; și în cele din urmă ziceam „Îmi plac brațele tale“.

Se putea trăi și fără bărbat, mi se părea chiar o abordare foarte elegantă, dar destui oameni erau de altă părere, așa că mi s-a părut mai potrivit să am și eu unul. Trebuia să te prefaci trist dacă erai singur de prea multă vreme. Eu nu suportam să fac asta, pentru că aveam alte motive pentru care eram tristă, de fapt.

La fel ca în cazul bărbaților, și viața fără sex mi se părea o opțiune decentă, dar dacă tot te culci cu cineva, atunci măcar să fie o persoană capabilă să-și păstreze un oarecare grad de obiectivitate. Iar eu trebuia să fac sex. Altfel, gândeam prea mult. Și eu, și Julian preferam ca eu să stau deasupra și mă întrebam dacă asta spune ceva despre dinamica noastră. Credeam că toate înclinațiile tale sexuale dezvăluie ceva profund despre tine, iar dacă nu, atunci nu ai o minte fascinantă.

El nu era afectuos în pat, dar mă lăsa să-mi pun brațele pe pieptul lui.

— Și dacă aș avea vârsta ta? am întrebat eu.

M-a întrebat ce vreau să spun cu asta.

— Ai mai fi interesat de mine dacă aș fi aceeași persoană, dar de vârsta ta?

— Câți ani crezi că am?

— Nu știu, am zis, la fel de neștiutoare în privința statisticilor privind vârsta medie pentru prima căsătorie ca orice altă persoană. Treizeci?

— Douăzeci și opt, a spus el. Cred că nu m-ar deranja dacă și tu ai avea douăzeci și opt.

Eram dezamăgită și mi-am dat seama că voiam să-i placă faptul că eu aveam douăzeci și doi de ani. Nu mai exista nimic altceva ce eu aveam, iar el nu.

Mai târziu, am căutat pe Google ceea ce ar fi căutat oricine altcineva. Am găsit douăzeci și nouă de ani pentru Regatul Unit și treizeci și unu de ani pentru Hong Kong, am observat că nici una dintre statistici nu spunea când – sau dacă – bărbații cu statutul socio-economic și disponibilitatea emoțională ale lui Julian se logodesc, și, pornind de la asta, am conchis că era singur și nu voia să fiu iubita lui. Am plâns din cauza asta la fel cât ar fi plâns oricine altcineva.

6

Noiembrie

În noiembrie, ne-am dus la brunch pe Aberdeen Street cu Ralph, pronunțat „Reif“, care studiasse la Balliol cu Julian, acum lucra la aceeași bancă și aparent avea strămoși irlandezi. (Doi, a explicat el. Câte un străbunic pe fiecare parte, ceea ce însemna că, simbolic, bătrâna Irlandă îi datora un străbun întreg.) Votase în favoarea Brexitului pentru granițe întărite și solicita pașaport irlandez ca să nu fie oprit la aceleași granițe. Mai târziu pe parcursul conversației, s-a declarat „un PPE-ist“³ care fusese „puțin băgat în politică la Oxford“.

3. Abreviere pentru Philosophy, Politics and Economics.

Iubita lui Ralph, Victoria, știa cum să se îmbrace. Era atât de frumoasă, încât nu înțelegeam de ce vorbește cu mine. Uneori, ochii ei spuneau: Nici eu nu știu de ce. Am tot vorbit, nedumirite și una, și alta de motivul pentru care se întâmpla asta, când nici una nu credeam că ar trebui. Ralph ne privea și părea să gândească: femeile se pricep la vorbit.

— Ești din Irlanda, a spus Victoria, de parcă voia să mă informeze pe mine. Am fost la Dublin.

— Ai văzut Cartea din Kells? am întrebat eu, sperând să spună nu, fiindcă nici eu nu o văzusem.

Bineînțeles, nu numai că o văzuse, dar scrisese și un eseu extins despre ea pentru licența la St Andrews. Julian i-a contestat istoriografia, iar ea încuviința cooperantă, de parcă ridicau împreună o piesă grea de mobilier, ținând-o de capete opuse. Din când în când, își atingea poșeta Céline în formă de trapez. Îmi ziceam: E tot acolo, Victoria. Nu pleacă nicăieri. Vaca aia e moartă.

Săptămâna următoare am băut șase sticle de rosé cu ei într-o bodegă în stilul anilor douăzeci. Victoria mi-a mărturisit la toaletă că îl înșală pe Ralph cu un tip însurat, administrator de fonduri speculative. A spus că ceea ce nu-ți zice nimeni despre aventuri este că provoacă niște dificultăți organizatorice deloc neglijabile. Pe urmă m-a întrebat dacă mi se pare ciudată afirmația lui Julian că noi doi nu ieșim împreună, când e evident că da. Am zis că nu mi se pare.

— E ciudat, a răspuns ea fără drept de apel.

A adăugat:

— Te fuți cu el?

Combinația de cuvinte mi s-a părut remarcabilă. A spus-o cu același ton pe care cineva ar întreba „Vapezi?“, o altă propoziție pe care eu nu aș rosti-o niciodată. Am răspuns că fac o mulțime de lucruri.

— Sunt sigură, a zis.

Iar pe urmă:

— Astea sunt genele tale adevărate?

*

Se instalase iarna din Hong Kong. Îi spuneam așa, iarna din Hong Kong, pentru că aș fi fost nevoită să renunț la pașaportul meu irlandez dacă aș fi început să consider că la douăzeci de grade Celsius e iarnă adevărată. Adevărul era că plecasem de aproape cinci luni din Irlanda și chiar mi se părea frig.

Contul meu bancar creștea acum, în special datorită faptului că nu mai plăteam chirie. Rareori îmi cheltuiam banii. Preferam să mă gândesc la ei ca la timp care mi-ar putea prinde bine mai târziu.

Pe strada unde se afla serviciul meu, treceam pe lângă turiști care mâncau de la tonete și intrau sau ieșeau alene din clădiri cu schele, ca să se târguiască în magazine cu telefoane ieftine. Britanicii purtau pantaloni scurți, iar localnicii îmbrăcați în lână se prefăceau că nu-i observă. Aveau o mică fereastră sezonieră în care se puteau îmbrăca de iarnă. Nu era treaba nimănui să le-o strice.

Julian a spus că în decembrie se duce la Tokyo. M-am întrebat de ce-mi zice mie. Pe urmă a clarificat că nu e vorba despre un weekend, cât durau de obicei călătoriile lui de afaceri, ci de trei săptămâni. Am dat din cap și am pus întrebări inteligente în timp ce sortam gunoiul. Comandaserăm *dim sum*. Am avut grijă să clătesc ambalajele de ulei.

— Ce o să faci acolo? am întrebat.

— Chestii bancare. Bani.

— De câte ori spun eu că lucrezi cu bani, zici Ava, eu nu sunt bancher adevărat, sunt bancher de investiții.

— Tot despre bani e vorba, în cele din urmă, a spus Julian. Ce mă diferențiază pe mine de omul drăguț cu care vorbești ca să primești un card de credit e gradul de abstracție. Și nivelul de risc.

— Te rog, mai zi-mi cât de tare îți plac graficele cu linii ascuțite negre și cât le urăști pe cele roșii.

— Uite ce-i, dacă aș putea să-mi explic munca într-o singură propoziție, nu aș mai fi plătit atât de bine.

— Cum rămâne cu neurochirurgii?

— Ce?

— Neurochirurgii pot să explice în ce constă munca lor cu o singură frază, am zis eu. Repară creiere.

— Nu știu cum o să mă descurc fără observațiile astea în Tokyo, a zis el. Să ți le notezi într-un jurnal.

Discuția aceasta fusese foarte instructivă pentru Julian în mai multe privințe. Îi spuseseam că a) are un job prestigios și bine recompensat, b) eu, nu și c) pentru a sparge monotonia statutului său, îi plăceau femeile cu cuvintele la îndemână; femeile pe care alți bărbați le considerau afurisite și care, la rândul lor, îi considerau slabi pe acei bărbați; însă în camera lui de zi, se simțeau confortabil – cel puțin una dintre ele, ca arhetip, nu ca cineva

de care el era atașat, înfumurarea ei fiind ceva ce aveau în comun.

Și oralul s-a dovedit edificator.

Cu bărbatii știam să mă descurc.

Ca de obicei, i-am făcut bagajul, punându-i și niște tricouri, în caz că avea să fie nevoit să-și etaleze simțul modei în afara serviciului. I-am arătat hainele, împăturite ca niște rulouri de sushi, și am zis că merit măcar un nou iPhone.

— Sigur, a zis el. O să mă întorc cu o valiză de bunuri Veblen.

Am întrebat ce înseamnă asta și el a explicat că sunt mărfuri de lux. Se deosebesc de bunurile normale prin aceea că cererea crește odată cu prețul.

Pe măsură ce vorbea, eram parțial atentă la ce spunea el și parțial mă întrebam de ce îi fac oral când spune că o să fie plecat trei săptămâni, ceea ce demonstrează că nu are nevoie de mine; dacă îi pregătesc bagajul anume după ce i-am făcut oral și înainte să-mi cumpere el lucruri, ca să nu am impresia că lucrurile mi le cumpără tocmai pentru că i-am făcut oral; sau, invers, dacă fac chestii pentru el, cum ar fi pregătitul bagajului, pentru că mă tem că nu o să-mi cumpere lucruri doar pentru că i-am făcut oral și atunci o să fiu obligată să admit cât de puțin înseamnă oralul ăla, judecând după singura modalitate în care își arată el afecțiunea; dacă perspectiva asta din urmă este îndeosebi de sumbră, pentru că asta înseamnă că pregătitul bagajului valorează mai mult decât oralul și, sincer, nu sunt chiar așa de bună la făcut bagaje; și cum naiba, după toate astea, am ajuns la concluzia că eu sunt cea puternică.

Am zis:

— Deci iPhone-urile sunt bunuri Veblen, dar pâinea nu e.

— Exact. Ei, pâinea e un bun Giffen. Ce o să faci cât o să fiu plecat? Pot să-ți caut muzee.

— Nu sunt copil. Pot să-mi caut singură.

— M-am oferit, atâta tot.

— Pot să vin cu tine? am întrebat ironic.

— Sunt ocupat, a răspuns Julian, tot ironic. Nu ar fi corect față de tine.

Niciodată nu e corect, m-am gândit eu, sincer. Dacă ar fi corect, atunci nu ai cheltui atâția bani cu mine. Ideea mi-a venit gata formată, în cuvinte, înainte să-mi amintesc să fiu surprinsă de ea.

— Știu că nu vrei să plec.

Când a spus asta, mi-a venit să mă duc la suportul lui de vin posibil matrimonial, să aleg cel mai corpolent Cabernet Sauvignon, să-l deschid ușor și să-l torn peste MacBookul lui. Nu am făcut asta. Ar fi cumpărat un laptop nou a doua zi, ar fi fost mulțumit de bara de instrumente îmbunătățită și mi-ar fi negat în față că am făcut chestia aia cu vinul până când am fi avut o ceartă, la un moment dat în viitor, iar lui i-ar fi trebuit brusc dovezi că sunt nebună. Nimic din toate astea nu ar fi justificat supărarea mea la comentariul lui.

— Ava, te simți bine? a întrebat el.

— Excelent.

Îl disprețuiam. Faptul că nu voiam să plece era o emoție produsă de mine, nu de el. Fusesse martor la momentul în care avusesem un sentiment și încercasem fără succes să-l înăbuș și îmi arătase că îl observase – și de asta profitase el, nu eu. O perfectă ilustrare a exploatarei muncii altora de către băieții absolvenți ai colegiilor private din Anglia. Și-a pronunțat fricativele distinct, cu accentul tipic britanic, fără să se grăbească, pentru că putea, pentru că el și clasa lui de vampiri aveau să trăiască veșnic pe spatele celor exploatați în fabricile lor și, la urma urmei, oriunde altundeva, dacă vedem lucrurile – exagerez? – din punct de vedere simbolic. Faptul că mie îmi venea să plâng era o reflecție în principal a conștiinței mele sociale.

A deschis fereastra și și-a aprins o țigară.

— Hai să vorbim despre altceva, am zis eu.

Julian a fost de acord.

— Tokyo?

— Sigur. Știi japoneză?

— Nici măcar un cuvânt.

— *Konnichiwa*, am sugerat eu.

— Super! Acum știu un cuvânt.

— De fapt, sunt două. În japoneză. *Konnichi* și *wa*.

— Ava, te simți bine?

— Excelent.

— Să știi că îmi placi. Chiar mult.

— Și tu, am zis.

Asta ce nu prea avea sens – cu siguranță, „și tu“ însemna că, după părerea mea, el se plăcea mult și pe sine – dar pe el nu l-a deranjat.

În noaptea aceea, m-am prefăcut mai mult decât de obicei că nu îl vreau, în moduri din care reieșea clar exact opusul. Nu a fost la fel de distractiv cum mi se părea de regulă sau la fel de satisfăcător ca tăiatul cămășilor lui cu o macetă, dar am apreciat claritatea exercițiului. Era ceva shakespearian în sexul oral făcut de bărbații aroganți: decăderea celor puternici.

Când am terminat, am împrumutat unul dintre faimoasele lui pulovere casual, iar el mi-a zis că îi place cum urechile mele ies mult în afară. A zis că asta mă face să par atentă. L-am întrebat dacă vrea să spună că pare că am auz bun, dar el a zis nu, nu chiar, dar că par alertă.

— În epoca victoriană, am spus, femeile își tăiau o șuviță de păr și le-o dădeau bărbaților s-o păstreze.

— Nu vreau părul tău.

— Eu doar descriu obiceiul.

— Sigur că da. Bună descriere. Tot nu vreau părul tău.

— Vrei altceva de la mine?

— Am mesaje tale, a spus. Probabil spun mai multe despre tine decât părul tău. Și vreau înapoi puloverul ăsta.

— Te prefer în costum, am zis.

Nu era suficient de interesat de valorile mele ca să înțeleagă cât de stânjenitoare sau de personală era mărturisirea asta.

7

Decembrie

Când mi-am luat la revedere de la Julian în aeroport, m-am forțat să plec eu prima. Mi-am ridicat privirea spre grinzile de oțel, am întins mâna după valiză, pe urmă mi-am amintit că nu am, pentru că nu eu plec.

În cele două luni de când locuiam în apartamentul lui, avusesem impresia că el nu prea stătea pe acolo. Dar, în realitate, fusese acasă destul de mult timp și făcuserăm sex deseori, iar mie nu-mi plăcea schimbarea bruscă. Nu voiam să mănânc. Nu părea necesar, dacă eram doar eu. Singură în

apartament, îi trimiteam SMS-uri, dar el răspundea după câteva ore sau deloc. Am început să sun atunci. Simțeam că își poate da seama după vocea mea că sunt în patul lui, îmbrăcată cu cămașa lui.

La sfârșitul primei săptămâni, l-am întrebat la telefon despre Japonia. A spus că e mai curat decât în Hong Kong și a adăugat că probabil citesc mai mult când e el plecat.

— Cu alte cuvinte, am zis, crezi că nu am nici un prieten în afară de tine.

— Nu ai nevoie.

— Asta e genul de replică pe care ar da-o un iubit posesiv și ciudat.

— Noroc că eu nu sunt așa ceva, nu?

Atunci mi-am dorit să-mi fi păstrat remarca pentru o conversație între patru ochi. La telefon, vorbea cu o voce moale și intenționat imparțială, ca un doctor care îți dă prognosticul negativ aproape de sfârșitul unei ture în care a dat deja o mulțime de vești proaste.

— Zici asta des, am răspuns eu. „Apropo, tot nu sunt iubitul tău“, de parcă ai crede că am nevoie să-mi reamintești.

Afirmația că nu sunt proastă, pe care intenționasem s-o rostesc ca pe o informație neutră, a sunat mai tăios decât mă așteptam.

— Știu că nu ești proastă.

— Atunci de ce-o tot repeți? Am impresia că ascunzi ceva.

Nu aveam impresia asta, de fapt. Îmi spusese clar că îi place să mă aibă în preajmă, dar că nu vrea nimic serios. Sinceritatea lui mi-a rănit orgoliul, așa că mi-am spus că e un mincinos. Și nici măcar nu puteam să-mi plâng de milă sincer și copios, pentru că nu după reciprocitate tânjeam eu. Ce doream era ca sentimentele lui Julian să fie mai puternice decât ale mele. Nimeni nu ar înțelege asta. Voiam un dezechilibru de putere și voiam să fie în favoarea mea.

— Nu știu de ce crezi că mint în legătură cu orice, a spus el.

— Bine, nu ești un mincinos, am spus. Ești fericit acum?

— Euforic. Ai putea să declari asta pe LinkedIn?

— O să-mi fac cont special ca să te adaug pe tine.

— Înțeleg că-ți trebuie o oficializare de genul ăsta ca să nu te simți vinovată că locuiești sub acoperișul meu.

M-am ridicat din pat și m-am dus la ușa balconului.

— De ce îmi cumperi lucruri?

— Te deranjează?

— Nu. Dar sunt curioasă.

— Știi, nu sunt lucruri scumpe, a zis el.

Am hotărât că spusese asta intenționat. Era mai puțin supărător decât să cred că îi scăpase.

— Dacă sunt așa o miloagă, știi că poți să scapi de mine, am zis.

— Când am zis eu că ești miloagă? Poți să derulezi înapoi? Cred că am ratat partea asta.

— E impresia mea.

— Nu pot să fiu responsabil pentru fiecare idee paranoică de-a ta.

— Deci sunt o femeie nebună, irațională.

— Dacă asculți mai atent, Ava, o să observi că eu cred că ești extrem de sănătoasă la cap. Presupun că spui toate astea cu un scop. Încerc să-mi dau seama care ar putea fi scopul ăsta.

— Nu poți să fii „extrem“ de sănătos la cap. Ori ești sănătos la cap, ori nu ești. La fel cum nu poți să fii „extrem“ de autorizat să lucrezi în Hong Kong.

— Ca bancher britanic alb, cred că pot afirma că sunt extrem de autorizat să lucrez în Hong Kong.

Am râs. Eram ușurată de fiecare dată când se lua în râs: Cu atât mai bine, mă gândeam, asta înseamnă că nu-l deranjează când râd eu de el. Oamenii spun adesea despre ei lucruri pe care nu le-ar plăcea să le audă din gura altor persoane, dar eu nu eram mereu în dispoziția potrivită pentru a mă pricepe la bărbați.

— Ce suntem noi doi? am întrebat.

— Nu sunt obișnuit să am de-a face cu oameni ca tine, a zis el.

Uneori, mă pricepeam eu la el, alteori se pricepea el la mine, uneori ne pricepeam unul la altul, iar alteori nici unul dintre noi nu se pricepea la nimic. Toată treaba asta era atât de derutantă, încât îmi doream ca unul dintre noi să aibă toată puterea și nici măcar nu-mi păsa dacă era el acela, deși evident asta nu era adevărat, altfel l-aș fi lăsat să câștige – moment în care el și-ar fi pierdut interesul și m-ar fi înlocuit cu un model, pentru că astea sunt mai slabe, sau cu un baset, pentru că ăștia lasă mai puțin păr.

— Îți plac câinii? l-am întrebat.

— Ce? Nu.

— Nici mie. Îmi plac provocările mai mari.

Am râs de bărbații cărora astfel de afirmații li se par măgulitoare.

— Hai că te las, a zis el. Am o serie de ședințe mâine. Dar îmi pare bine că am stat de vorbă. Vorbim curând, pui.

Mi-a plăcut asta, „pui“. M-a făcut să mă simt a lui.

*

M-am dus cu ceilalți profesori într-un bar în TST. Am comandat de băut și fiecare a precizat dacă se vede cu cineva sau e singur. Scott din Arkansas a zis și una, și alta. L-am întrebat de ce susține că e singur, dacă în urmă cu doar trei secunde a menționat-o pe iubita lui. A răspuns că o inventase pentru că îl intimidam. M-am întrebat dacă, fără narcotice, ar fi o persoană mai bună sau mai rea.

În clubul de pe aceeași stradă, Madison din Texas a început să danseze cu mine. Nu ne mișcam prea mult, dar m-a atins pe coapsă. Mi-am amintit de o fază din facultate, când o fată era pulbere la Workmans și ne-am mozolit un pic și un bărbat cu tricou cu guler ne-a întrebat dacă poate să se uite. Deja te uiți, m-am gândit. Bărbații sunt rareori voaiori adevărați. Ei vor să știi că sunt acolo.

Madison a zis că mă invidiază, pentru că sunt enigmatică, fără să încerc. Bărbaților le place asta, a spus ea. Madison credea mereu că m-ar interesa să știu ce le place bărbaților. Când Scott din Arkansas s-a apropiat de noi, m-a atins pe braț. Scott ne-a spus că e singur acasă. Madison a răspuns: „Asta e interesant, Ava, nu-i așa?“ Madison nu avea limite când venea vorba de lucrurile care credea ea că m-ar interesa. L-am întrebat pe Scott dacă asta înseamnă că iubita lui e plecată de acasă și dacă aranjamentul lor e monogam, iar Madison m-a privit de parcă eram un copil care își întreabă mătușa despre divorț. Narcoticele îl făceau pe Scott o persoană mai bună, am hotărât eu, în sensul că îi inhibau capacitatea de a minți plauzibil, obligându-l astfel să fie sincer.

M-am întrebat ce le spune Julian altor femei despre mine.

Madison a încercat să mă sărute. Limba ei avea un gust ieftin, de ceva la

doză.

— Tot nu mi-ai zis dacă-ți plac fetele, a spus ea.

— Sunt o mulțime de lucruri pe care nu le spun nimănui, am răspuns.

8

— Mama crede că ai pe cineva, a zis Tom la telefon.

— De ce? am întrebat.

— Zice că o mamă simte lucrurile astea și de aia știe. N-ai cum să te pui cu asta.

Mi-a povestit despre diploma lui. Studia filozofie fără prea mare tragere de inimă, dar preda eseurile și se ducea la cursuri și tot tacâmul. Un lector îi spusese că e puțin deasupra mediei și el nu s-a simțit ofensat, așa cum aş fi fost eu. Mama îl tot întreba ce o să facă pe urmă.

— Auzi, am tot vrut să-ți zic, m-am trezit vorbind. Nu-i spune mamei, dar chiar e un tip.

— Așa.

— Nu e ceva serios. Dar până acum e bine. E genul elegant, totuși. Nu ca în Dublin, ci ca britanicii. Vorbește prețios, așa.

— Eu cred că ție-ți place asta, a spus Tom.

— Ce vrei să zici?

— Ei, hai, Ava!

Era adevărat că Julian se potrivea cu istoricul meu. Cei doi foști iubiți ai mei din Dublin învățaseră la școli private din sudul Dublinului și știau totul despre rugby. (Faptul că nu aveau nici un interes personal în acest sport era un semn clar al statutului lor.) Era genul de teorie pe care puteam s-o formulez foarte ușor despre altcineva: Ava este atrasă de parteneri bogați, văzând în asta o modalitate de a-și calma anxietatea legată de propria clasă socială. În practică, sexul cu oameni bogați nu face decât să-i accentueze complexele că nu este bogată. Cu toate astea, continuă.

Numai că mi se părea robotic să trag o astfel de concluzie despre propria persoană. Aveam senzația că trebuie să fie mai complex de atât.

— Și tu? l-am întrebat pe Tom.

— Nu am pe nimeni acum, a zis. O să-ți spun, dacă o să fie cazul.

— Mereu faci așa. Și peste trei luni, zici: A, a fost cineva, dar s-a terminat.

— Nu-ți spun până nu știu dacă e serios. Și când îmi dau seama că e serios, ne despărțim.

— Ai și tu vreun cuvânt de zis?

— Uneori, eu sunt ăla care vrea să se despartă. Dar nu știu niciodată dinainte. Uite aici exemplul de cunoaștere de sine.

— Tu te cunoști mai bine decât mă cunosc eu, am spus.

— Ba nu, tu dai pe dinafară. Poți să te convingi să faci orice. Pe urmă, nu te mai face nimeni să te răzgândești.

— De asta nu ai zis nimic despre Julian?

— Julian e englezoiul?

— Nu-i spune englezoi.

— Dacă asta e...

Am fost de acord.

— Uite, a zis Tom, nu pot să-ți spun eu ce să faci.

Aș fi vrut să poată. Poziția mea era următoarea: mă bucur că Julian nu cere intimitate, dar mă enervează că nu o oferă. Stau gratis în apartamentul lui și mă plâng că asta ne-a afectat dinamica într-un mod ciudat. Nu suport să am nevoie de el și reacționez la asta neasumându-mi răspunderea pentru propria fericire, ci făcându-i jocul, care ar putea la fel de bine să fie jocul meu, pentru că nu sunt sigură cine l-a început.

Voiam să spun asta cuiva, iar persoana respectivă să-mi răspundă: Ava, nu ești rezonabilă! Sau: Ava, toți ne purtăm crucea, dar a ta are cele mai multe cuie. Orice numai nu: Pare complicat.

— Hai că te las, am zis.

Lui Tom îi plăcea să se vadă cu mai multe persoane, de fapt.

*

La muncă, mi-am închipuit lucruri frumoase care ar fi putut să mi se întâmple, dacă aș fi fost altcineva. Când mi-am dat seama că visasem cu ochii deschiși, am început să corectez asta enumerând lucruri care nu-mi plăceau la mine. Copiii scriau planuri de eseu, iar eu mă gândeam: picioare

plate, mâini păstoase, neîndemânare, lașitate morală. Când Matthew Yim a pus o întrebare, m-am simțit întreruptă în mod nepolitic. Pe afișul din fața mea scria PREPOZIȚII DE MIȘCARE. Erau broaște desenate în diverse locuri: pe masă, sub masă. M-am gândit: palidă, ostilă cu oamenii care au fost amabili cu mine, probabil nepricepută la sex.

În cancelarie, ceilalți discutau despre copii adoptați față de copii biologici. Am zis:

— Eu o să adopt. Nu aș vrea să-mi transmit genele nimănui.

— Ooo, nu spune asta despre tine! a zis Madison din Texas.

Am adăugat la listă: simțul umorului nepotrivit pentru toată lumea.

*

După a treia săptămână din decembrie, cu o zi înainte de întoarcerea lui Julian, i-am trimis un SMS:

hei, voiam să-mi cer scuze pentru cum m-am purtat. chiar sunt răutăcioasă cu tine fără motiv și mă folosesc de justificarea socialistă, deși nu e cazul. nu vreau să spun despre mine că sunt o persoană îngrozitoare, pentru că știu că mă acuz ca să nu poți tu s-o faci. dar îmi place să te am în viața mea.

L-am trimis de pe balcon. Dacă îmi aruncam telefonul de la etaj, nu aveam să mai văd dacă îmi răspundea. De sus, terasa din fața holului arăta ca un mic mozaic de gresie. Oameni-furnică își trăiau istoriile personale cu aceeași intensitate cu care mi-o trăiam și eu pe a mea.

Julian a răspuns după câteva ore.

Mersi pentru mesaj. Îmi dau seama că nu ți-a fost ușor să-l scrii. Ne vedem curând.

Asta putea să însemne orice, inclusiv ce părea să însemne.

L-am surprins la aeroport. Zona de sosiri era imensă, dar înălțimea lui m-a ajutat să-l zăresc ușor. La controlul pașapoartelor, a avut totul pregătit, ca să nu piardă timp. Mi-a întâlnit privirea de la distanță. Am alergat înaintea lui.

Activitatea la bancă încetinea chiar înainte de Crăciun. Mi s-a părut că

simt dezaprobare în vocea lui Julian, când mi-a explicat asta. Directorul lui îi sugerase pe un ton grav că o să fie mulțumit de bonus, ceea ce însemna ori o căruță de bani, ori nici un sfanț.

— Hengeveld e un muist american sadic, a spus Julian, așa că e posibil să fie a doua variantă.

Nu și-a făcut planuri financiare care să se bazeze pe banii aceia, pe urmă s-a trezit că habar nu are cum să-i folosească. Am zis că trebuie să-i fie tare greu.

— Apropo, ce caută „american“ în fraza aia? am întrebat.

Julian și-a dat jos haina de la costum și a așezat-o pe canapea, pe urmă s-a așezat și el, de parcă voia să spună: Te rog, dezvoltă!

Am continuat:

— Pari mai iritat când superiorii tăi sunt americani.

Julian a explicat că e o diferență importantă. Când un director american vrea ceva pe biroul lui a doua zi dimineață, spune că vrea lucrul ăla pe biroul lui a doua zi dimineață. Când unul britanic vrea același lucru, zice că nu e urgent; poate fi adus și mâine dimineață.

În seara aceea, am vrut să încercăm să gătim, formulând chiar așa – vreau să încercăm să gătim – pentru ca Julian să o vadă ca pe o activitate culturală, cum ar fi cursurile de ceramică. El a tocat legumele și a remarcat că ar face asta ca profesie dacă ar câștiga mai bine decât ca bancher. Am întrebat dacă e ceva ce nu ar face pentru mai mulți bani, iar el a răspuns că nu, probabil nu.

— Ar trebui să menționez, a spus, că o să trebuiască să mă văd cu tata.

— E destul de obișnuit, am spus eu. De Crăciun.

— Doar că, dacă eu trebuie să petrec Crăciunul cu Miles, iar tu vrei să petreci Crăciunul cu mine, asta înseamnă că va trebui să mergem amândoi.

— Nu mă deranjează, am spus. Mi-ar plăcea să-l cunosc.

— O să te placă. Urăște „neoliberalismul“, deși nu l-au auzit niciodată să-l definească.

Am așezat tacâmurile și paharele de vin pe masă. După cină, el a citit una dintre cărămizile lui victoriene și s-a încurajat să renunțe la fumat terminând un pachet de țigări chinezești pe care le-a denumit „deosebit de proaste“. Eu m-am uitat la chestii pe telefon și mi-am epuizat energia

mentală a) întrebându-mă dacă, având în vedere politica pe care o susținea tatăl lui, atracția lui față de mine denota ceva probleme legate de relația cu tatăl și b) ascunzând acest proces de gândire normal și sănătos de Julian. Cu asta ne-am ocupat. Eram suma rutinelor pe care ni le construiserăm, fiecare în funcție de celălalt.

*

Joan mi-a spus să-i învăț pe copii cum se sărbătorește Crăciunul în Irlanda. Pe măsură ce mă auzeam descriind tradiția, m-am întrebat dacă familia mea chiar făcea toate lucrurile acelea. Am spus că oamenii se duc la magazinul de brazi și cumpără un brad de Crăciun și am avut senzația că toate sunt probabil minciuni.

Copiii nu erau curioși. Joan îmi spunea mereu să fac apel la experiența mea, să le spun lucruri pe care un profesor local nu le-ar fi știut. Dar diferența asta nu conta. Uneori ninge de Crăciun, le-am zis, dar de cele mai multe ori, nu. Oamenii sar în mare. E foarte frig. Dar în ultima vreme se încălzește vremea, ca peste tot, și probabil în timpul vieții noastre nivelul oceanelor va crește și acestea ne vor îneca.

În fiecare oră de săptămâna aceea, punctul de interes era cine pleacă cel mai departe în vacanță: Mary Yeung la Bangkok, Hsu Chung Sun la Sydney, Emmeline Fan la New York. Unii se duceau în vizită la rude. Alții se supuneau principiului invariabil că nu te poți aștepta ca bogații să stea prea mult timp într-un singur loc.

Într-o seară, la fârșitul programului, Joan s-a lansat într-o diatribă la adresa unei mame din Beijing care voia ca broșurile despre cursuri să fie disponibile în chineza simplificată, dar și în cea tradițională. Între fraze, Joan mesteca frigărui de pește de pe un băț din bambus. Văzând o șansă de apropiere, i-am spus lui Joan că și despre ortografia limbii irlandeze fuseseră dezbateri asemănătoare. A pus castronul jos și m-a întrebat pe care o folosim acum. Am spus că am simplificat, iar Joan și-a reluat ronțăitul. Avea multe reproșuri de făcut Chinei continentale. Cele despre autonomia politică a Hong Kongului păreau proporționale, însă cele despre turiști, nu prea.

În ultima zi dinainte de vacanță, mi-a zis s-o sun pe mama în ziua de

Crăciun.

- O s-o sun, am spus.
- E important.
- Ai dreptate, Joan.
- Mamele sunt importante.
- Așa e.

10

Miles și chelnerul stăteau de vorbă în cantoneză. Din când în când, Miles arăta spre unul dintre noi, iar Julian își verifica e-mailul pe telefon.

Era Ajunul Crăciunului. Ne dăduserăm întâlnire pe Percival Street, în holul cu lifturi. Turnul avea treizeci de etaje și cel puțin la fel de multe restaurante. Localul la care ne-am dus noi era amenajat cu lambriuri închise la culoare, separatoare din hârtie și mese rotunde de mahon. Conversația lui Miles cu chelnerul începuse cu încercarea de a găsi niște opțiuni vegetariene pentru mine, deși bănuiam că între timp depășiseră acest subiect.

— Cu localnicii n-ar sta niciodată atât de mult timp la taclale, a spus Julian după plecarea chelnerului. Vrea să arate că se descurcă cu *gweilo*⁴.

4. Denumire peiorativă din argoul cantonez, dată occidentalilor.

— Sau poate doar era prietenos, a spus Miles.

Julian îmi zisese că tatăl lui are șaiszeci și trei de ani. La fel ca fiul lui, prefera cămășile. Spre deosebire de Julian, le purta în dungi și necălcate.

Pe drum, în tren, Julian mă avertizase să nu menționez relația noastră.

— Mai bine nu spui nimic, a zis el. Nu o să fie ăsta singurul proboscidian din cameră.

Eu întrebasem:

— De ce nu-i spui? Și atunci, scapi de un elefant, dacă „proboscidian“ a fost o glumă prețioasă de latinist⁵.

5. Aluzie la expresia „elefantul din cameră“, care are sensul de subiect dificil, sensibil, despre care oamenii nu vor să vorbească.

Julian spusese:

— Nu vreau să știe. Și, de fapt, „proboscidian“ este o glumă prețioasă de taxonomist.

— Dar ai zis că știe deja, răspusesem eu.

— Așa, confirmase Julian. Nu mă deranjează dacă știe, dar nu am chef să știe.

Competent la latină, competent la taxidermie, capabil intelectual să suporte să fie numit prețios, atâta timp cât asta îi flata înclinația pentru femeile sarcastice. Aveam de lucru cu el. În plus, expresia „înclinația pentru femeile sarcastice“ mi se părea interesantă din punct de vedere gramatical. Se putea spune și că Julian făcuse niște eforturi ca să mă prezinte tatălui său și, cu toate acestea, se prefăcea detașat, lucru pe care știa că și îl vreau, și nu-l vreau din partea lui, și se folosea de aceste dorințe conflictuale ca de pedeapsă și recompensă – dar istoricii puteau dezbate toate astea după ce noi vom fi fost morți și îngropați.

Chelnerul s-a întors cu trei pahare de apă caldă.

— Spune-mi, Ava, mi s-a adresat Miles, ce părere ai despre alegeri?

— Cele din Hong Kong? am întrebat eu.

— Da, da, pentru șeful executivului, din martie.

— Nu o mai interoga, a spus Julian. Oricum, toți sunt marionete ale continentului.

Ar fi trebuit să fiu recunoscătoare, dar nu am fost. Credea că nu pot să-i fac față lui Miles? Adevărul e că nu aveam habar de numele candidaților, dar Julian nu știa asta despre mine.

— Bine, atunci tu, Julian? a spus Miles. Lam sau Tsang? Doar se știe că nu îl vei susține pe cel mai slab.

— Nu-i adevărat. Am fost alături de Blair până la sfârșit.

— Și împotriva lui Corbyn de la început.

— Recunosc că am păreri preconcepute când vine vorba de lideri de partid care sunt niște nebuni periculoși.

— Să știi de la mine, Ava! a zis Miles. Singurul lucru mai rău decât un tată de centru e un fiu de centru.

— Cu cât își plătește universitatea ta personalul de curățenie, Miles? a întrebat Julian.

— Rușinos de puțin, a răspuns Miles. Aproape cât să sugereze că munca importantă din punct de vedere social nu este remunerată corect în capitalism.

— Mă întreb care din noi doi creează mai multe joburi? Eu, care direcționez capital acolo unde va stimula mai multă creștere, sau tu, care scrii cărți despre cum, din cauza asta, eu sunt un parazit burghez?

— Cu siguranță eu cu cărțile. O mulțime de scriitori de la *Guardian* reușesc să nu moară de foame doar prefăcându-se că le-au citit.

— În timp ce eu fac asta gratis, a spus Julian. Poate că eu sunt comunistul.

Miles s-a întors spre mine.

— Ce te aduce la Hong Kong, Ava? a întrebat el.

Am răspuns:

— Am venit să predau.

Am încercat să-mi sprijin bețișoarele pe castron, pe urmă am observat un suport mic, din lemn, făcut special pentru ele. Niciodată n-am știut ce să fac atunci când cineva îmi pune o întrebare în mod evident pentru a mă include în conversație. Cât de elaborat să răspund, ca să nu abuzez de generozitatea sa?

Miles a continuat:

— Ce să predai?

— Engleză.

— Spune-i ce părere ai despre Irlanda, a zis Julian. O să-i placă.

— Mai întâi, a zis Miles, mi-ar plăcea să știu care crezi tu că e părerea mea despre Irlanda.

Julian a spus:

— Păi, că independența a fost o risipă de bani, pentru că statul liber nu a făcut încă tranziția pe deplin către comunism.

— Apreciez acel „încă“. Dar nu știu dacă e exact ce am susținut eu. Chiar cred că republica a trădat contingentul socialist care a luptat pentru ea.

— Când ar fi trebuit să plecăm? a întrebat Julian. Când britanicii au plecat din alte părți mai târziu decât din Irlanda, crezi că a fost prea târziu; și totuși, din Irlanda au plecat prea devreme.

— Când am zis eu că din Irlanda au plecat prea devreme?

— Nu-ți place ce s-a întâmplat după ce am plecat. Singura alternativă ar fi fost să fi rămas mai mult timp.

Miles a suflat în ceai.

— Faptul că asta ți se pare singura alternativă, a răspuns el, îmi zice tot ce am nevoie să știu despre facultatea de istorie de la Oxford.

— Cred că am moștenit încăpățânarea ideologică de la o influență mai timpurie, a zis Julian.

N-au mai vorbit despre politică o vreme după aceea.

*

Când ne-am întors, în apartament era frig. Am pornit încălzirea și m-am înfășurat într-o pătură. Julian m-a întrebat ce părere îmi făcuse Miles. Am spus că mi-a plăcut.

— Nu încerc să te montez împotriva lui, a spus Julian, dar cred că ar trebui să știi că părinții mei au divorțat fiindcă el a avut o aventură.

Știam că nu vrea să zic ceva plin de empatie, așa că n-am zis. Pantofii lui arătau zgâriați. I-am zis să-i lase lângă canapea, ca să-i lustruiesc a doua zi.

— De ce te-a trimis la Eton? am întrebat.

Mi se părea o anomalie ca un părinte să-i facă asta copilului său, cu atât mai mult în cazul unuia marxist.

— Florence a insistat, a răspuns Julian. Un subiect frecvent de certuri între ei. Florence era de părere că Miles vrea – citez – să sacrifice educația fiului său pe altarul socialismului. Miles era de părere – citez – că Florence vrea să mă închidă într-o bulă burgheză ermetică. Situația era cu atât mai tensionată cu cât aveam dreptul la bursă și lui Miles i s-a părut scandalos să luăm banii de la cineva care chiar avea nevoie de ei.

Așa că acum știam totul despre familia lui, a spus. Mă rog, atât cât știa și el, ceea ce bănuia că e desul de puțin.

Știam că asta era genul de confesiune pe care avea s-o regrete imediat, așa că nu l-am rugat să dezvolte.

11

În ziua de Crăciun, Julian s-a dus cu Miles la biserică. Eu am rămas în

pat și mi-am sunat familia. Când s-a întors, cadouri: un colier pentru mine, un portofel pentru el – lucruri pe care le dai colegilor la schimbul de cadouri când vrei să știe că ai depășit suma limită. Era prima dată când îi cumpărasem eu ceva. Mă tot gândeam că ar fi trebuit să-i cer voie.

Ralph și Victoria au dat o petrecere de Crăciun. Apartamentul lor avea camere mari, albe, o masă lungă din sticlă și, în mod remarcabil, suficienți prieteni care să-l umple.

Victoria a servit antreuri din pate de rață și a spus că e păcat că Seb – Slaughters oare sau Linklaters – și Jane – JP Morgan sau Morgan Stanley – nu au putut să vină, dar ce bine de ei că au putut să se întoarcă acasă. Din asta, am înțeles că Ralph și Victoria erau mai importanți decât Morgan și Slaughters și Linklaters la un loc, că și noi eram, altfel am fi stat cu rudele noastre, nu în Hong Kong, și că, dacă Seb și Jane ar fi fost în țară, ar fi venit și ei. Se vedea că spiritul sărbătorilor îi dădea Victoriei un pretext pentru a evalua care dintre invitații ei era mai ocupat. Mai exista o opțiune: să fii ca mine și să nu ai bani pentru biletul de avion spre casă.

Nu m-am servit cu antreuri.

— Ești cuminte, Ava? m-a întrebat Victoria.

Formularea ei era sugestivă.

— Sunt vegetariană, am răspuns eu.

Victoria avea dinți mari. Din cauza asta, era greu să zâmbească fără să sperie oamenii, motiv pentru care Victoria zâmbea mult.

După cină, toți s-au prefăcut că e genul de petrecere zgomotoasă de Crăciun pe care o dai cu o săptămână înainte. Era mai ușor decât să ne comportăm ca în familie. Ralph a pus un playlist de jazz și, la fiecare cântec nou, le spunea celor curioși ce păcat era că artistul murise tânăr.

Victoria m-a condus către „celălalt” prieten irlandez al ei, de parcă ne adusese pe fiecare la rugămintea celuiilalt. „E de-a ta, Oisin” a spus ea, iar el a privit-o de parcă tocmai îi dăduse documentele de adopție scrise cu creion. În curând, a menționat că învățase la Gonzaga⁶. Era un irlandez bogat, prefera să aibă averea în comun cu Victoria decât Irlanda în comun cu mine, și părea agasat de amândouă și dezamăgit că ea îl pusese în aceeași oală cu mine. Gura lui spunea ce grozav e să vadă o compatriotă în străinătate, însă ochii spuneau: nu-mi strica apele aici.

6. Școală catolică pentru băieți, din Dublin.

Ca tampon, am atras doi englezi pe care îi cunoșteam de la alte evenimente. Atunci, Oisin m-a plăcut. Toți trei m-au plăcut și eu băusem destul vin ca să mă prefac că și eu îi plac. Cineva a spus că Julian mă lăudase că sunt „foarte deșteaptă”. Am avut impulsul să fug la Julian, să-mi ridic privirea spre el și să rostesc „foarte deșteaptă” la fel cum beam vinul Victoriei – bucurându-mă de o plăcere gratuită. După care, m-aș fi ghemuit în buzunarul lui pentru totdeauna. Puteam să completez cu „având în vedere circumstanțele”, dar am ales să rămân amețită de primele două cuvinte.

Victoria plecase de lângă noi și se dusesese lângă Julian, la fereastră. Chicotea și vorbea cel mai mult dintre ei doi, așa că am tras concluzia că râde la propriile glume.

Nu am putut să mă duc la ei. El avea să creadă că îmi e dor de stăpânul meu.

În grupuri, Julian vorbea încet și rar. Nepăsarea lui calmă îi trăda sentimentul de superioritate la fel de mult ca răgetele lui Ralph – chiar mai mult, fiindcă te obliga să asculți mai atent – dar era liniștitoare. Și eu vorbeam încet, de obicei, și uneori mă gândeam: un pic mai încet și nimeni nu ne mai poate auzi.

— Era beată criță! a strigat Victoria.

M-am întrebat dacă Victoria este o persoană reală sau trei surori Mitford^Z într-o haină foarte lungă.

^Z. Familia nobiliară Mitford a devenit cunoscută începând cu 1930 datorită celor șase surori, figuri mondene cu vederi politice controversate.

— Serios, a zis Julian.

Bărbații din jurul meu discutau despre școlile la care studiaseră. Ca adult cu un loc de muncă, subiectul nu mi se părea foarte nostim, dar britanicii sunt plini de resurse și consideră școala nu doar interesantă, ci cel mai interesant lucru pe care l-au făcut. Andrew studiasse la Radley, iar Giles la Manchester Grammar. Giles a glumit că sunt școli asemănătoare și așa am aflat că a lui Andrew e mai bună. Și-au adus aminte de rugby. Oisin a intervenit să spună că și Gonzaga avea echipă de rugby. Max li s-a alăturat, a așteptat, pe urmă și-a scos sabia din teacă: Westminster.

Eu nu făceam parte din tabloul lor. Pe mine nu m-a întrebat nimeni la ce școală am învățat.

— Tragem o albă? a întrebat Oisin.

Un englez ar fi formulat „ce-ați zice să“, dar a fost înțeles oricum.

Am refuzat. Lui Julian nu i-ar fi plăcut. El mai lua cocaină din când în când, dar zicea că eu am o personalitate dependentă. Eram prea mulțumită de acel „foarte deșteaptă“ ca să mă supăr pe el din cauza asta la petrecere, așa că mi-am pus reproșul la păstrare într-un sertar din minte, pentru data următoare când aveam să-l urăsc fără un motiv rezonabil. Controlul corpului femeii, m-am gândit eu, pregătindu-mă. Bărbații au făcut liniuțe, iar eu m-am dus la toaletă. La întoarcere, m-am lovit de un alt bărbat, care s-a uitat la mine, a mormăit „a lui Julian“ la fel cum ar fi spus „scaun“ sau „aranjament floral“ și a plecat împleticindu-se mai departe.

În taxiul roșu care ne ducea acasă, l-am descris pe bărbat. Șoferul avea șapte telefoane mai mult sau mai puțin vechi conectate la bordul mașinii. Julian a observat că le privesc și mi-a explicat că sunt pentru preluarea curselor. Mi-am dat seama că e beat pentru că mi-a rostit numele foarte lent și pe urmă, când l-am luat de mână, mi-a strâns degetele. Apoi a zis:

— Era Chris Marshall?

Am răspuns că nu știu. Julian a continuat că probabil era Chris Marshall, că fiecare femeie are câte o poveste cu Chris Marshall și că măcar în a mea nu era vorba despre pus mâna pe undeva. Am întrebat de ce mai era Chris invitat la petreceri dacă avea reputație, în cel mai bun caz, de pervers care nu pune mâna, iar Julian a răspuns că fusese coleg cu Will la Habs și cu Ellie la Bristol, așa că nu puteau să-l excludă.

Numele astea nu-mi spuneau mare lucru, dar eu nu primisem nici o invitație.

*

A doua zi dimineață am făcut sex și, o vreme, m-am simțit în siguranță și confortabil și înțeleasă. L-am zgâriat mult, el mi-a zis că-s un pui de tigru, iar eu m-am prefăcut că asta mi se pare infantilizant, pentru că mă făcea atât de fericită. Surprinzător, m-a mângâiat pe păr. A spus că toată lumea de la petrecerea Victoriei mă plăcuse. M-am întrebat dacă e drăguț cu mine

pentru că (motivul evident) prietenii lui voiau să mi-o tragă, (oferta specială de sărbători) eram destul de singură nu doar ca să petrec Crăciunul cu niște oameni oribili, ci să mă și bucur că m-au tolerat sau (fată isteată) avusesem orgasm mai repede decât de obicei și el credea în recompense. Am vrut să-i spun că, într-o relație în care afecțiunea este exprimată parcimonios, manifestările ei directe par ostile. Uite, îmi venea să zic, e ca gramatica engleză. Nu are sens, dar e prea târziu s-o mai schimbăm. Când îmi cumperi haine înseamnă că vrei să mă mângâi pe păr, așa că atunci când chiar mă mângâi pe păr înseamnă că vrei să mă mut în Siberia și să mor.

Pe urmă a spus că pleacă la aeroport. Avea întâlniri în Bangkok. Am întrebat cum de se așteaptă cineva să plece, iar el a răspuns că, dacă personalul din restaurante lucrează în Ajunul Crăciunului, atunci cu siguranță poate și el să lucreze de Ziua cadourilor. „De Sfântul Ștefan⁸” am zis eu, dar el a zis că nu, de Ziua cadourilor. I-am spus că greșește. El a spus că eu greșesc. Aproape l-am rugat să rămână, dar am simțit crescând în mine dorința de a nu mai pleca niciodată din patul acela, un program pe care el nu părea dispus să-l adopte, așa că nu i-am zis nimic.

8. A doua zi de Crăciun, 26 decembrie, este supranumită Boxing Day (Ziua cadourilor) în Regatul Unit și alte țări din Commonwealth și coincide cu sărbătoarea catolică a Sfântului Ștefan.

12

Ianuarie 2017

Săptămâna următoare, Julian a luat un taxi de la aeroport ca să se întâlnească cu mine la stația de metrou Admiralty. El era îmbrăcat în costum, eu purtam o rochie neagră, așa că arătam ca niște gemeni extrem de triști. Am mers pe jos până la ceainăria LockCha, trecând pe lângă fântâni și tufișuri toaletate în Parcul Hong Kong. Am întrebat cum a fost în Thailanda. Vocea mea părea a cuiva care are des ocazia să întrebe asta.

— Greoi, a răspuns el. Multă lume încă poartă doliu după rege.

Am stat în fața ușii până când și-a terminat țigara. Am spus că vreau să-mi dau demisia.

— Bun, a zis el. Nu te plătesc destul.

— Nu e din cauza banilor.

Am vrut să-mi trosnesc degetele, dar mi-am adus aminte că e un obicei prost.

— O să încep să plătesc chirie.

— Nu-ți face griji pentru asta, dar ai nevoie de un plan.

A stins țigara, de parcă ar fi vrut să zică: uite-l pe al meu, de exemplu.

În cafenea, aveau un meniu pe care bifai ce voiai. Julian mi-a dat mie creionul. Am avut senzația că asta însemna că era automat al lui. Am ales *huai shan* și supă cu semințe de goji, salată cu castravete galben, găluște cu tofu și orez lipicios înfășurat în frunze de lotus. A sosit ceaiul verde, apoi *dim sum*.

— Tot nu știu ce vreau să fac, am spus. Adică pe termen lung.

— Ce zici de predat? Dacă îți iei diplomele, s-ar putea să nu fie atât de rău la o școală adevărată.

— Mă solicită prea mult, am zis.

Copiii se gândesc numai la ei și asta ar trebui să ți se pară drăguț. Mai ales dacă ești femeie, ar trebui să te faciă să-ți dorești și tu unul. Le-aș fi făcut un mare bine părinților dacă le-aș fi spus că odrasla lor suferă de o formă de egocentrism pe care unii adulți o lasă în urmă, alții, nu. Le-aș fi atras atenția asupra factorilor de risc: copil singur la părinți, băiat singur la părinți, băiat singur la părinți, educat la o școală privată, ai cărui părinți, contrar politicii afirmate, îi dau copilului totul până când ajunge la vârsta la care poate să-și cumpere singur, inclusiv felație – în funcție de dispoziția și de motivația mea. Dar nimic din toate astea nu părea adecvat pentru rapoartele trimestriale.

— Jobul meu ideal ar fi să fac corectură, i-am spus lui Julian. Băncile au nevoie de corectori?

— Se ocupă analiștii de asta.

— Poate aș putea și eu să fiu analist.

— Nu fac doar asta. Sunt lachei. Jumătate din treabă aș putea s-o fac eu mai repede decât ei, dar când ai un rang senior, nu mai poți să faci munca de jos. Nu se cuvine.

— Asta e faimoasa eficiență a capitalismului.

— Comentariul ăsta a fost tipic pentru Miles. Mănâncă-ți supa.

Julian îmi amintea adesea să mănânc. Asta îl făcea să nu se mai simtă vinovat că mă place slabă.

Ne-am orientat printre porțiile minuscule de *dim sum*, așezate în centrul mesei pentru a fi împărțite, dar lui Julian nu-i plăceau unele preparate, așa că fiecare și-a ales ce a vrut. El a spus că nu-l deranjează lipsa cărnii, dar că ar fi trebuit să o înlocuiască cu alte proteine. Am arătat spre tofu, iar el a zis că se gândise la ceva care să nu fie făcut din soia.

Când am terminat de mâncat, Julian a spus:

— Îmi aduc aminte când te-am văzut prima dată. Mergeai atât de atent pe tocuri! M-am întrebat de ce are atât de mult păr persoana asta timidă.

— Asta e o replică bună. Ai pregătit-o dinainte?

— Am avut mai multe ciorne. Am tăiat câteva virgule în avion, la întoarcere.

— Nu am atât de mult păr, am zis eu. Față de Victoria, de exemplu. Și majoritatea oamenilor nu mă mai consideră timidă.

— Asta e adevărat. Seb crede că ești – citez – „vivace“.

— Mie mi se pare că „vivace“ e unul dintre cuvintele alea pe care le folosești în loc de „sexi“, deși toată lumea știe la ce te referi. Care dintre ei era Seb?

— Păr ciufulit. Litigii.

— Seb cel fermecător! Chiar mă întrebam ce-i cu cererea aia de prietenie.

Eram fericiți atunci. Julian îmi complimentase și strălucirea exterioară, și stratul interior pe care numai oamenii isteți îl vedeau. Noi știam că sunt complexă, chiar dacă alții nu observau. Asta ne făcea mai buni sau, în orice caz, diferiți, ceea ce, din cauza disprețului nostru față de ei, tot ne făcea mai buni. Cireașa de pe tort: eram atrăgători – eu, pentru că Seb cel fermecător mă plăcea, iar Julian pentru că o persoană pe care o plăcea Seb cel fermecător nu ar fi putut fi cu cineva mai puțin fermecător decât Seb cel fermecător – iar eforturile susținute ale lui Julian ne asigurau că desfășurăm o tranzacție emoțională superficială, dar din care nu lipsea „încântarea“. Julian mi se adresa așa cum i-ar plăcea unei persoane distante să i se adreseze cineva, ceea ce însemna că îl convinsesem (și pe el, dar și pe mine) că așa sunt. Iar eu îi întorceam serviciul.

Schimburile noastre de replici nu erau întotdeauna ca un vreau, dar când

ne reușeau, era magic.

— Apropo, am zis, Victoria te place.

— Prea mult păr.

La fel ca în orice schimb de revere, când profesioniștii jucau cu profesioniști, părea ușor.

Eram perfect conștientă de situația noastră. Se presupunea că oamenii buni ajung să aibă bani, iar eu voiam să fiu bună, așa că zerourile lui Julian păreau să contribuie la acest scop. Asta nu însemna că ne consideram, pe el sau pe amândoi, oameni buni. Mi-am mâncat supa.

Pe drumul de întoarcere, mi-a oferit o țigară. Am răspuns că am destule probleme fără să le mai adopt și pe ale lui, pentru companie.

— Companie pentru celelalte probleme ale tale sau companie pentru mine, în dependența mea de nicotină? a întrebat el.

— Să te fut! am zis eu zâmbind, ca să-i amintesc că, acolo de unde eram eu, asta era o expresie afectuoasă.

Mă simțeam protectoare când fuma. Nu avea nici o logică, având în vedere că îmi puna în pericol durata de viață, dar bănuiam că pe a lui și-o riscă și mai mult.

Uneori, mă gândeam că o să-i supraviețuiesc câteva decenii. Atunci îi explicam. Bărbații purtau costume pe vremuri, ziceam. Câștigau mai mult decât femeile. În Irlanda, primeai cinci ani pentru viol, paisprezece dacă avortai fetusul violatorului tău, o viață întreagă în spălătoriile catolice⁹ dacă erai victima unui viol, iar o astfel de spălătorie încă exista când te-ai născut tu. Nimic din toate astea nu era vina directă a bărbaților cu care te futeai, dar influența felul în care priveai futaiul, mai ales în Dublin, unde era posibil să fii nevoită să le ceri bani. Nici o femeie nu-și putea începe viața sexuală făcându-și calculul ăsta în minte, fără ca asta să o afecteze, oriunde s-ar fi dus, deși nu toate femeile aveau o abordare atât de lipsită de subtilitate încât să se fută cu bancheri.

⁹. Instituții conduse de romano-catolici în Irlanda, aflate sub patronajul Mariei Magdalena, în care femeile considerate decăzute erau supuse violenței și umilințelor, multe dintre ele găsindu-și sfârșitul acolo. Pentru că femeile erau obligate să lucreze în spălătorii, aceste aziluri au primit porecla de „spălătorii Magdalene“.

Mai erau și alte motive pentru care îți plăcea, unele, de fapt, foarte pure,

cum ar fi umorul lui sec și părerea, pe care i-o împărtășeai, că sunteți amândoi mult mai deștepți decât toți cei pe care îi cunoșteți. Toate cuplurile se văd astfel, dar sperai, pentru binele lor, că nu se recunosc și în restul relației tale, pentru că nu voiai să te identifici cu cea mai mare parte a ei, deși constituiai o jumătate din acest cuplu. Matematic vorbind, dacă nu voiai să fii „cea mai mare parte” unui cuplu, adică peste cincizeci la sută dintr-o entitate de doi, asta zicea multe despre dragostea de sine. Erați niște indivizi ciudați cuplați cu succes, ca Arca lui Noe pentru sociopați. Altfel, erați niște ființe umane bine intenționate, deși imperfecte, cu resurse emoționale neobișnuit de sărace la dispoziție. Cheltuiul banilor și priceperea la bărbați erau mai ușoare decât generozitatea adevărată.

Amendamentul opt¹⁰ nu era singurul motiv pentru această detașare, care rămânea cu tine după ce plecai din Irlanda. Ți-era teamă când un bărbat ejacula în tine, deși nu erai sigură dacă asta li se întâmplă tuturor femeilor irlandeze sau numai ție, și uneori îl întrebai dacă vrea să termine în gura ta, pentru că, după toate astea, încă simțeai că îi ești datoare. Când aveai tu orgasm, te temei, în ciuda biologiei, că asta te-ar putea condamna. Știai că, dacă i-ai spune toate astea, el ar înțelege suficient cât să aibă inima frântă, dar văzând cât de puține ar înțelege până să i se frângă inima, asta te-ar frânge și pe tine. Erai ironică cu el, dar și cu tine. Era ceva sălbatic.

¹⁰. Inclus în Constituția irlandeză în 1983, abrogat în 2018, acest amendament interzicea recursul la avort.

13

După primele zile din ianuarie, a început iar munca. Madison din Texas m-a întâmpinat lansându-se într-o descriere a regimului ei de fitness pentru un nou an, o nouă ea.

— Eu o să fiu eu, dar mai rea, am spus.

— Cred că încep să te cunosc, a spus ea, pe urmă a râs teatral.

Numai că eu nu glumisem.

Eram mai tăcută și mai evidentă în invidia mea, așa că devenea tot mai clar că ceilalți profesori mă considerau ciudată. Întâlnisem opinia asta de

atât de multe ori, în atât de multe locuri, încât ajunsese să mi se pară reconfortantă. Nu contează dacă un lucru e bun sau rău, mă gândeam. Nu te mai deranjează, odată ce toată lumea este de acord. Consensul celorlalți îl face adevărat, iar adevărul îți dă senzația de siguranță.

Principalul lucru care li se părea bizar era felul în care îmi petreceam pauzele de prânz. Plecam, având grijă să nu fur minute, și mă întorceam exact la timp. Peretele cancelariei era subțire. Îl auzeam pe Scott din Arkansas întrebând „unde se duce?”. Alternam Starbucks și Pacific Coffee, sperând că personalul nu o să mă recunoască. Nimic din toate astea nu părea neobișnuit, însă mormăielile colegilor mei mă făceau să simt că probabil au dreptate și că toată treaba asta arată, într-adevăr, că e ceva în neregulă cu mine.

Și Victoriei îi păream ciudată. În weekenduri, căutam subiecte care să ne intereseze pe amândouă, în timp ce bărbații discutau despre lucruri precum victoria Angliei împotriva Țării Galilor. (Julian descria rezultatul drept „decisiv, fundamental, chiar“, la care primea drept răspuns o serie de încuviințări din cap, iar mai târziu îmi spunea că nu era sigur, dar credea că fusese vorba despre rugby). Când Victoria se îmbăta, ne duceam la toaletă. Îi plăcea să se privească în oglindă. Avea un păr bogat. Fetele șic aveau mai mult păr decât mine, dar destul de des provenea de pe capul altcuiva.

— L-aș fute pe Julian, mi-a zis într-o sâmbătă seara.

— OK, am spus.

M-am întrebat dacă o mănâncă scalpul de la părul unei străine lipit de el.

— Crezi că el ar vrea să mă fută pe mine? a întrebat ea.

— Nu știu. Poate.

— Trebuie să ai o părere despre asta.

Mi-am deschis palmele, ca pentru a cântări o opinie pe care nu o vedeam, dar a cărei greutate o simțeam.

— Ți-am zis, habar nu am...

— Nu a încercat niciodată să mă fută, a spus Victoria. Nu știu dacă ar vrea.

— Nu sunt persoana cea mai potrivită pe care s-o întrebi.

— Păi tu te fuți cu el. Asta trebuie să-ți dea un indiciu despre ce alte femei ar mai vrea să fută.

— Nu, am zis eu, chiar deloc.

A spus că e trist că eu și Julian nu formăm un cuplu. Părea să-i fie greu să uite de Kat. Când o să fie pregătit, o să găsească pe cineva. Era frumos din partea mea că îi țineam de urât până atunci.

M-am întrebat: dacă o trag de păr, oare firele ei ar rămâne atașate, iar extensiile provenite de pe alte capete s-ar desprinde, ori s-ar rupe tot, cu condiția să trag suficient de tare?

*

Cerul era încărcat și bronhial. Joan mi-a zis să-mi acopăr capul când plouă, altfel o să-mi cadă acid pe scalp. Susținea că vin chimicale periculoase dinspre China, dar le simțai mirosul dinspre camioane și dinspre autobuzele oprite pe stradă. Am descărcat o aplicație ca să verific calitatea aerului în fiecare dimineață. O față zâmbăreață însemna că e sigur, una neutră, că riscurile pentru sănătate sunt moderate, iar una furioasă, că e mai bine să rămân înăuntru. După șapte fețe furioase consecutive, am șters aplicația. Nu aveam nevoie de atâta negativitate în viața mea.

Julian m-a întrebat dacă mi-e dor de casă. I-am zis că nu toți irlandezii sunt provinciali.

— E normal să-ți fie dor de familia ta, a zis el.

Am răspuns că din cauza asta nu mi-era mie dor.

Problema cu corpul meu era că trebuia să-l port peste tot după mine. În stațiile de metrou, evitam picioarele altor oameni de parcă aș fi călcat pe muri. Și șobolanii locuiau acolo, jos. Julian a spus că e bine că suntem la un etaj înalt, fiindcă gândacii nu pot ajunge până sus. Dar trebuia să cobor în fiecare zi ca să iau parte la viață.

Din apartamentul lui situat la jumătatea înălțimii muntelui, vedeam blocuri-turn ca niște piese de computer cu margini ascuțite, copaci otrăvitori – verzui, nu verzi – și pătrate nivelate pentru terenuri de tenis. Mă uitam pe fereastră și îmi spuneam: am dreptul să mi se pară stresant că toată viața mea se învâрте în jurul cuiva căruia nu îi pasă foarte mult de mine. E admisibil.

*

Deși îmi uram jobul și mă plângeam adesea din cauza lui, tot nu-mi dădusem demisia. Julian mi-a spus să mă relaxez. I-am zis că o să-i plătesc din urmă toată chiria pe care i-o datoram, iar el mi-a zis să nu-mi bat capul. Mai bine aș economisi să am bani de un avans pentru un credit imobiliar. Și el voia de mult timp să facă asta.

— E doar părerea mea, am spus, dar poate te-ar ajuta să accepți când oamenii îți oferă bani.

— Dacă vrei să-mi plătești chirie, n-ai decât.

Între fraze, scria pe laptop. Conversația cu mine îl solicita atât de puțin, încât s-ar fi plictisit dacă mi-ar fi acordat toată atenția lui. Știam că îl disprețuiesc – inclusiv pentru că, dacă mi-ar fi zis să sar de pe un pod, aș fi întrebat: Golden Gate sau Sydney Harbour? – dar acum mă întrebam dacă nu cumva îl și urăsc.

— S-a întâmplat ceva, Ava?

— Vrei să depind de tine? am zis. Ca să ai mai multă putere în relație.

— Nu cred că se pune problema de putere în relația asta. Oricare dintre noi poate să plece foarte ușor, așa că nu are cum să fie vorba despre vreo forțare.

— Dar eu nu pot să plec ușor. Va trebui să-mi găsesc un loc în care să stau.

— Bănuiesc, a zis el.

Nu-mi dădeam seama dacă într-adevăr nu-i pasă dacă plec ori e doar un bluf. Era oricum destul de rău că bluful lui putea să fie plauzibil. Pe mine cine m-ar fi crezut dacă aș fi zis că nu contează dacă locuiesc în apartamentul lui sau într-un amărât de Airbnb? Da, aș fi zis, nu-mi pasă deloc că îmi cheltuiesc cea mai mare parte a salariului pe o cămăruță închiriată, alături de niște oameni care mă urăsc. Lucrurile astea sunt destul de subiective. Aș putea să am parte de prosoape moi și cine de cinci stele sau aș putea să verific în fiecare dimineață pervazul geamului, ca să văd câți gândaci au murit acolo peste noapte. E ori una, ori alta, fiecare cu gustul lui.

I-am zis că nu e mereu drăguț cu mine. Mi-a cerut un exemplu. Am spus că exact la genul ăsta de reacție mă refer.

— Nici tu nu ești Sfântul Francisc de Assisi, a zis el.

— Uită-te la mine când spui lucruri de genul ăsta.

— Nu vreau să ne certăm.

— Nu ne-am certa dacă te-ai uita la mine.

— Las-o baltă, Ava.

— Nu poți să faci o afirmație ca asta și pe urmă să te aștepți ca eu să nu zic nimic.

— Am spus că nu ești Sfântul Francisc de Assisi. Cumva, tu reușești să faci din afirmația asta ceva controversat.

— Ce-i cu aerul ăsta de superioritate?

— Unii oameni și-l cer.

M-am dus la biblioteca lui și am atins crăpăturile din cotoare. Arătau unde se oprise el, lucru confirmat probabil și de amprente. M-am întrebat unde anume în apartament îmi lăsasem ADN-ul. Nu pe laptopul lui, pentru că ăsta era important, dar pe orice altceva din bucătărie, pe hainele lui, pentru că le călcasem, pe covorul din dormitor, pentru că îngenuncheasem pe el. Bărbații! Celulele mele erau și pe cărțile lui, dar doar pentru că făcusem ordine. Nu citisem niciodată autorii pe care îi admira el. Ar fi râs dacă aş fi încercat. Probabil râdea în sinea lui de fiecare dată când ziceam ceva.

— Te deranjează dacă te duci să stai îmbufnată în altă parte? a zis Julian. Am o prezentare mâine.

— E și apartamentul meu,

— Presupun că și cardurile mele de credit sunt și ale tale. Din moment ce, pentru tine, dacă folosești ceva și nu-mi dai banii înapoi, înseamnă că e al tău.

— O să-ți plătesc chirie. Vreau să-ți plătesc chirie.

— Nu știu ce vrei, a zis el.

Nu am vorbit șase zile. Am rămas în camera mea, ca să-l evit, ceea ce însemna că nu puteam să mănânc și am fost nevoită să beau apă de la chiuveta din baie. Cecul meu de salariu întârzia. Pusesem niște bani deoparte fiindcă locuisem gratis în apartament, dar îi considerasem un fond de urgență, motiv pentru care mi se părea înspăimântător să-i folosesc. Cu toate astea, i-am irosit cu o rigurozitate mecanică, cumpărându-mi cafele una după alta și notând până la ultimul cent cât costau. Se pare că ăsta era viitorul pentru care economisiseam.

M-am dus și la mall-uri, de parcă voiam să spun: se crede atât de deștept că-mi cumpără lucruri, când, de fapt, și eu pot să-mi cumpăr lucruri. La Topshop, am probat articole scârboase, din material sintetic, și m-am gândit: hainele astea sunt și hidoase, și necesare. Mi-au amintit cum furam din magazine, în adolescență. Îmi umpleam buzunarele, mă duceam acasă, etalam bunurile pe pat și mă gândeam: de ce am riscat să am cazier pentru un ruj mov? Nu mă avantajează deloc, cu tenul meu.

Mama mi-a trimis un SMS să mă întrebe ce mai fac. Am răspuns: sunt foarte nefericită. Funcția de completare automată a sugerat trei emoticoane negative diferite. Am atins unul dintre ele și mi-a înlocuit cuvântul „nefericită” cu o față tristă. Pe urmă am șters ciorna și am trimis un mesaj în care ziceam că mă simt minunat.

În a șaptea zi, i-am cerut scuze lui Julian. El a zis că nu-i nimic.

14

M-am uitat pe site-uri de închiriat apartamente la comun. La sfârșitul lui ianuarie, m-am dus la vizionări. O cameră, care costa jumătate din salariul meu, era salonul. Nici măcar nu era separată, ci intrai direct în ea când deschideai ușa de la intrare. Colegii de apartament au explicat că motivul pentru care chiria era așa de mică era că dispunerea asta putea să-mi afecteze intimitatea – lucru pe care ei îl înțelegeau, dar au menționat că pot trage o cortină în jurul patului noaptea. Au demonstrat cum se trage. Am simțit că nu mecanismul era principala obiecție, dar le-am făcut pe plac și am încercat și eu. Peste două ore, mi-au trimis SMS că fata căreia îi arătaseră camera înainte tocmai o ocupase. Le părea foarte rău, dar piața se mișcă repede.

M-am gândit la Emily și Freya și la gustul stătut pe care-l aveam dimineața, când nu puteam să mă spăl pe dinți. Și la mirosul din fosta mea cameră: lenjeria umedă și ceva de rău augur care sălășluia în crăpăturile din pereți. Uneori, în pat, ascunzându-mă de colegele de apartament, mă holbam la liniile de falie până când începeau să se întindă. Vedeam peretele prăbușindu-se și auzeam țipetele.

La câteva zile după ce mi-am cerut scuze, când era foarte târziu și foarte întuneric, Julian a spus că se simțise singur înainte să mă duc să locuiesc cu el. Nu avea mereu chef să bea, dar prietenilor lui nu le prea plăceau și alte lucruri. Și nu puteai să porți conversații ca lumea în grupuri. Îi plăcea să aibă pe cineva acasă.

— Păcat că e vorba de tine, a adăugat el.

Presupun că trebuia să facă asta.

*

Elevii mei de opt ani învățaseră prepozițiile, iar acum ajunseseră la pronumele interogative. Le recitam în viteză: *who what when where why*. Majoritatea englezilor îl pronunță pe *what* ca *wot*, deși autorii îl scriu așa numai când personajele sunt sărace. Uneori, ziceam *wot*, dar cu părinții mei îl pronunțam ca ei, *hwot*. Forma asta fusese corectă pe vremea lui Churchill, dar acum era considerată sentimentală, fiindcă Cameron nu o folosea. Până și Regina renunțase la „h“, fără îndoială, la îndemnul vreunui specialist sclifosit în relații publice. Engleza irlandezilor păstra particularități la care britanicii renunțau. *Tings* era incorect, trebuia să respiri și să pronunți *things*, dar dacă respirai pentru *what*, atunci asta era demodat. Dacă irlandezii nu aspirau h-ul, iar englezii, da, atunci ei aveau dreptate, dar dacă noi îl aspiram, iar englezii, nu, atunci tot ei aveau dreptate. Englezii ne învățau engleză ca să ne învețe că ei au dreptate.

Și eu îi învățam pe elevii mei același lucru despre oamenii albi. Dacă eu ziceam lucrurile într-un fel, iar bona lor filipineză, care locuia cu ei, le zicea în alt fel, trebuiau să țină cont de varianta mea. Odată, mama lui Francie Suen mi-a mulțumit pentru ora mea săptămânală. Am zâmbit, i-am acceptat laudele și nu am întrebat-o dacă nu ar trebui cumva să recunoască și meritul menajerei, care vorbea engleză cu Francie în fiecare zi. Din anunțurile de joburi de pe forumurile expaților, am estimat că salariul ei era un sfert din al meu. Într-o postare de pe forum, cineva întreba cum ar trebui să se adreseze copiii menajerelor. Părintele știa că termenul „mătușică“ e comun, dar se temea că, dacă o numesc pe femeie așa, iar mai târziu o concediază, copilul o să creadă că și alți membri ai familiei ar putea fi concediați.

În zilele libere, era ilegal ca menajerele să stea în casă. Scopul era ca

guvernul să se asigure că acestea chiar primeau vacanță. Nu aveau bani să se ducă în alte locuri, așa că se așezau pe cutii de carton în parcuri și pe trotuare.

Părinții le trudeau pe menajere șaisprezece ore pe zi, apoi se plâneau dacă începeam lecția cu trei minute întârziere. Când Joan m-a acuzat că fur timp, m-am gândit: da, și șefii fac la fel.

*

Oamenii de pe Instagram postau citate despre relații. Le combinau cu peisaje și cu fotografii de turist. Cu litere mari, albe, alături de o capră sălbatică: VÂNEAZĂ VISURI, NU OAMENI. Deasupra Kremlinului: VREAU UN BĂIAT CARE SĂ MĂ SĂRUTE DE PARCĂ AȘ FI OXIGEN.

De când cu cearta, țineam socoteala de fiecare dată când Julian făcea lucruri care mă bucurau. Râdea la glumele mele, atunci notam: recunoaște că sunt capabilă de ironie. Irațional, pentru că nu eram specială, simțeam că el e singura persoană care ar putea să mă înțeleagă vreodată.

— Ești atât de palidă! a zis el.

— Scuze.

— E un compliment.

— Scuze.

Mă întrebam dacă în Dublin mă plăcuse careva. Mama, Tom, posibil tata. La facultate, celorlalți le plăcea că știam să rulez țigări – deși nu fumam – și că nu îi întrerupeam când vorbeau despre *Infinite Jest*. Recunosc că asta era din cauză că nu citisem cartea, dar nici ei. Mă gândisem s-o citesc, dar am simțit că, dacă aș face asta, i-aș supăra tare pe toți. Bărbații de acolo spuneau că le plac fetele nemachiate pe tonul pe care cei mai puțin cultivați spuneau că le plac fetele machiate, dar dacă nu te machiai, te întrebau dacă ai fost bolnavă. Se plâneau că nu au „permisiunea să scrie“. Trebuia să încuviințezi din cap: ah, să ai permisiune.

Măcar Julian era sincer. El avusese dintotdeauna permisiuni la orice. Îl uram din cauza asta, dar în același timp mă bucuram că știe că le are. Majoritatea bărbaților care se bucură de permisiuni nici măcar nu-și dau seama.

Când se făcea târziu și nu venea acasă, îi trimiteam SMS: m-am plictisit putem să ne futem. Mă suna și-mi spunea că e ocupat. Îi plăcea să mă sune ca să-mi spună că e ocupat.

— Sunt ocupat, zicea. Iar tu te plictisești foarte repede.

— Obiecția asta nu demonstrează prea multă încredere în sexualitatea ta.

— Parcă ziceai că încrederea bărbaților în propria sexualitate este respingătoare.

— Ba nu. Tu ai zis că fosta ta de la Oxford gândea așa și bănuiai că sunt de acord.

— Charlie. Era sexi.

— Știu. I-am găsit profilul.

— Îi plăceau și bărbații, și femeile, a zis el. Dacă te interesează. În fine, sunt ocupat.

— Iar eu sunt plictisită.

După ce venea acasă și mă futea, mă duceam în camera mea și visam iar cu ochii deschiși că iau cina cu mama lui, că pronunț cuvintele greșit ca s-o împiedic să le mai rostească; și că deschid robinetele de la toate chiuvetele, aștept, apoi o privesc cum își ridică picioarele puțin câte puțin.

15

Februarie

— S-a întâmplat ceva? a zis mama la telefon.

În realitate, a mâncat niște sunete, dar dacă britanicii zic Glosster când scriu Gloucester, atunci presupun că și mama merita aceeași înțelegere.

Mi-a spus că George are o prietenă nouă.

— Are părul șaten în partea de sus și portocaliu la vârfuri. Cum îi zice?

— Ombre.

— Ambră, a repetat ea silitoare. Și băiatu' ăla?

— Ce băiat?

— Mi-a zis Tom. Bancheru' ăla.

— E bine, am răspuns eu. Nu e ceva serios.

— Și lucrează la o bancă deci?

Am zis că da, asta fac, de obicei, bancherii.

— Bravo lui! Se zice că devii ca oamenii cu care te înconjori.

— Deci, dacă până la anul pe vremea asta, nu-mi iese efectiv un guler alb din gât, atunci relația asta o să fie un eșec.

— Zici niște lucruri așa de ciudate! a spus mama.

Asta nu însemna că mă crede amuzantă.

— Când îl cunoaștem și noi pe bancheru' ăsta?

— Hai să nu ne ambalăm aiurea! am spus eu. Hei, mamă, ți-am zis că lucrează într-o bancă?

— Hai că te las atunci. Transmite-i salutări bancherului din partea mea.

— Pa, mama! am zis.

În timp ce-și lua și ea la revedere, am întrerupt-o:

— Stai, mama, am uitat să-ți zic: e bancher.

A închis.

*

Era 2 februarie, ziua de naștere a lui Julian. A ieșit să bea ceva cu niște prieteni. M-a invitat și pe mine, dar a zis că probabil nu o să mă simt bine, de unde am înțeles că, de fapt, nu voia să mă duc și eu. Când s-a întors, mirosea a fum. M-am întrebat dacă țigările chinezești ieftine aveau scopul să-l determine pe el să se lase de fumat sau pe mine să mă las de el și de ce nici una dintre strategii nu funcționa. I-am făcut ceai și i-am dat cadou o cravată Ferragamo cu model de pui de tigru. Pentru că era bărbat, iar bărbații poartă cravate, și pentru că făcea aluzie la ceva ce spusese el în pat, mi se părea o alegere potrivită. Totuși, îmi făceam griji. La fel ca în cazul portofelului, putea să interpreteze că, pentru mine, faptul că îmi cumpăra lucruri însemna intimitate.

— M-am gândit că ar trebui să primești un cadou, am spus.

Formulat așa, nu reieșea că eu eram cea care i-l oferea.

— Nu ar trebui să-ți cheltui banii cu mine, a zis el.

Cuvântul „mulțumesc“ era cunoscut de majoritatea vorbitorilor de limbă engleză, inclusiv de copiii mici pe care îi învățam eu. El îl auzise destul de des spus de mine, ca să fie familiarizat cu folosirea lui.

Mai târziu, l-am întrebat dacă ar vrea să realizeze ceva anume înainte să

împlinescă treizeci de ani.

— Nu, a spus. Tocmai m-au făcut vicepreședinte, iar următorul nivel e director general, dar nu o să mă pună pe mine. Și nu o să rămân aici pentru totdeauna, așa că nu are rost să cumpăr un apartament. Oricum nu mi l-aș putea permite.

Am întrebat dacă se mai gândea și la altceva. A zis că nu. Nu considera vârsta asta o piatră de hotar.

Era bine și așa. Nu am insistat să-mi spună, de exemplu, dacă ne vedea împreună și atunci sau dacă iubise vreodată pe cineva. Era amuzant că făceam sex, de fapt. El era atrăgător și încrezător, în timp ce eu eram dispusă să pun în centrul vieții mele emoționale pe cineva care mă trata ca pe fotoliul preferat. Și totuși, uite că ne futeam. E ciudat ce alegeri facem. Erau oameni pe lume cu care Julian nu voia să facă sex. Asta însemna că pe mine mă aprecia mai mult decât pe ei măcar într-o privință, ceea ce era ilar având în vedere că, de fapt, eram cea mai rea ființă umană, oricum ai fi privit lucrurile. De altfel, faptul că doar ne futeam era și mai amuzant decât dacă ar fi avut sentimente față de mine. Eram destul de patetică încât să par adorabilă, dar ar fi trebuit să fie cu adevărat depravat ca să se uite la mine și să-și spună: vreau să fac schimb de fluide cu ea. Așa că nu voiam să mă iubească. Mă distram prea bine pentru asta.

*

Benny nu aprecia ursuzenia mea de după Crăciun. Îi plăcea să-mi aducă aminte că părinții erau cei care cereau „engleza standard“. Uneori, când mă plătea, comentam despre materialele de studiu. Ilustrațiile înfățișau copii albi care înfruntau condiții meteorologice care nu se produc niciodată lângă ecuator. Se considera greșeală orice utilizare a limbii care trăda originea vorbitorului din Hong Kong.

În timp ce îi vorbeam despre astfel de lucruri, Benny apăsa cu degetul pe telefon. Atingea fiecare literă încet, considerându-se mai presus de oamenii care se prefac că scriu în timp ce vorbește cineva, dar bucuros să se întindă cu redactarea unui mesaj real până când respectivul termina de vorbit. Uneori, pe șapca lui de baseball scria Nike, alteori, Disneyland Paris.

În cele din urmă, Benny a spus:

— E o chestie rasistă dacă firma mea din Connemara vinde alge irlandezilor?

Întrebarea nu mă lămurea pe deplin.

— Părinții plătesc, a spus el și a început iar să scrie.

În pauza de prânz, i-am trimis un mesaj lui Julian. Surprinzător, mi-a scris un răspuns lung. A zis că e posibil – cu un mare semn de întrebare, dar posibil – ca Benny să se fi referit la faptul că dădeam dovadă de mentalitatea salvatorului alb dacă credeam că locuitorii Hong Kongului nu-și cunosc propriile interese într-o lume în care, că ne place sau nu, copiii se descurcă cu engleza „standard”. Părinții nu pot schimba societatea, așa că fac astfel încât inegalitățile acesteia să afecteze alți copii, nu pe ai lor. Mama lui Julian făcuse alegerea aceasta când îl trimisese la o școală particulară, iar a mea, când îmi spusese să nu vorbesc cu „io-s”.

Mă surprindea adesea cu astfel de afirmații. Admiram la el faptul că putea să observe calm în ce privește beneficiase de inegalitate – nu cu îngăduință față de propria persoană, cum făceam eu de cele mai multe ori, ci obiectiv.

M-am întrebat dacă fusese mereu așa. Din verificările mele pe rețelele de socializare, descoperisem că la Oxford scrisese poezii. Găsisem o poză cu el vâslind când era student la Balliol, motiv pentru care eram convinsă că nici nu s-ar fi apropiat de mine când avea douăzeci de ani și că începuse să se intereseze de fetele ciudate doar fiindcă se plictisea la muncă. O vreme, m-am lăsat cu încântare pradă gândului că toate cele dinaintea mea fuseseră normale, că eu eram singura persoana bizară care îl fascinase vreodată, că numai eu eram capabilă să-i surprind fiecare colțișor al minții. Pe urmă, am găsit-o pe iubita lui din ultimul an de facultate: am văzut-o pe scenă, într-un *performance de spoken word*, cu helanca neagră, scurtă, și abdomenul plat, completat, cum altfel, în pula mea, decât cu un cerceș în buric, și atunci am urât tot.

M-am tot gândit dacă, pentru el, renunțarea la versuri și bărci era un succes sau un eșec, dar știam că, dacă întreb, o să-mi spună ceva tipic pentru el, despre cum nu-și irosește timpul gândindu-se la viața lui.

— Eu sunt interesantă? l-am întrebat într-o sâmbătă seara, după ce ne întorseserăm de la o întâlnire cu prietenii lui.

— Posibil, a zis el. Ești un parazit. Asta li se pare interesant unora.

— Și ție?

— Nu.

— Atunci de ce mă placi?

— Cine a zis că te plac?

Picături de ploaie răzlețe băteau în geam ca niște piciorușe de păsări. Julian era în umbră: putea fi oricine, iar eu nu aveam să știu niciodată, ceea ce însemna că și eu puteam fi oricine. Și adevărul era că îmi lua întotdeauna partea. Sau aproba când îi luam eu partea, ceea ce era aproape la fel de bine. M-am întrebat dacă aș putea să-l sărut și să fiu sarcastică după aceea, dar m-am gândit că nu ar înțelege umorul.

— S-a schimbat ceva pentru tine de când mă cunoști? am întrebat.

— În ce sens să se schimbe?

— Te simți altfel?

— Bănuiesc că e confortabil cu tine aici.

— Cât de repede ți-ai dat seama că ești atras de mine? am zis.

— Estetic, imediat, a răspuns. Dacă asta întrebi.

— Mult timp nu mi-am dat seama dacă mă placi.

— Dar tu?

— Când mi-am dat eu seama? am zis. Imediat. Estetic.

Am simțit potențial pentru un schimb de replici similar cu cel despre Seb cel fermecător. Cu câteva cuvinte, fiecare dintre noi putea ajunge să creadă că cel de alături sărise de fiecare dată când îi bâzâise telefonul și că, până la urmă, îl lăsase pe celălalt să-l seducă. Nici unul nu pierdea nimic dacă îl lăsa pe celălalt să gândească așa. Amândoi aveam de câștigat din asta. Era aproape o colaborare, ceea ce era destul de aproape de un parteneriat. Dar eu eram obosită.

— Prima dată când te-am văzut, am zis, am crezut că știi de unde să cumperi lucruri mai ieftin.

— Asta este o părere îngrozitoare despre mine.

— Știu. Asta era pe vremea când credeam că bancherii se pricep la bani.

— Dur, dar corect.

— Dar nu i-am dat prea multă atenție. Când te-am cunoscut.

— Nici eu nu pot să zic că a fost un moment cheie în viața mea. Eram curios. Mi-am dat seama că probabil voi rămâne curios și după întâlnire, așa că te-am invitat la prânz.

Voiam să zică mai multe.

Pentru că îl iubeam – posibil. Ori asta, ori voiam să fiu el, ori îmi plăcea să fiu cineva căruia el îi dădea sarcini. Nu avusesem spații locuibile în Hong Kong înainte să-l cunosc pe el, așa că e posibil să fi iubit doar faptul că puteam să gândesc în liniște și să respir aer curat – dacă se poate susține rezonabil că asta făceam în apartamentul lui.

— Julian, ce suntem noi? am întrebat.

— Să mă ia dracu' dacă știu.

— Ne ia dracu' oricum.

— Bucuria ta de a trăi este contagioasă.

— Noroc că ești imun.

Făceam și noi ce făcea el cu Miles – jucam scene. Julian proceda așa cu toată lumea: improviza până când decidea dinamica lui cu ceilalți, pe urmă o urma fără abatere.

— Mă iubești? am întrebat.

Răspunsul lui nu m-a rănit. Era exact ce căutam ca să-mi omor sechelele.

— Îmi placi foarte mult, a zis el. Acum culcă-te.

16

Mi-am dat seama atunci că aveam o fantezie persistentă și stupidă în care Julian spunea că mă iubește. Nu s-ar fi așteptat să-i răspund la fel. Doar ar fi avut nevoie s-o spună și ar fi fost foarte mulțumit după aceea. Nu era corect să-i cer așa ceva, nu era coerent cu ce pretindeam eu că vreau de la el și nici nu era măcar probabil s-o facă. Oricum, îmi povestise că relația cu Kat se încheiase parțial pentru că ea insistase cu chestii de genul „te iubesc“. Eu, în schimb, eram rezonabilă.

Observasem că, de câte ori vorbea despre despărțirea lor, Julian folosea o exprimare impersonală – „s-a terminat cu Kat“ – ceea ce, din punct de

vedere stilistic, era o alegere sărăcăcioasă.

*

În săptămâna de după ziua lui Julian, unul dintre prietenii lui de la Oxford a organizat o serată în apartamentul lui pe două niveluri, în plan deschis, eficient energetic. Cu cât sunt mai numeroase sintagmele care descriu un apartament, cu atât mai mare este chiria. Julian m-a instalat pe canapeaua mare din piele și s-a dus să se amestece cu invitații fără mine. Nu și-a planificat conștient această serie de acțiuni, dar eu nu prea cunoșteam pe nimeni, așa că ăsta a fost efectul.

Prietenul lui avocat Seb cel fermecător a venit și s-a așezat lângă mine. Cravata lui era desfăcută, dar încă atârnată de gât, de parcă s-ar fi luptat să plece de la o ședință, dar era posibil să-l cheme înapoi în orice clipă. Totodată, părul lui ciufulit dădea impresia că tocmai făcuse sex. În timp ce vorbea, mi-am amintit de ping-pongul verbal cu Julian despre „Seb cel fermecător” și a trebuit să-mi atrag atenția că Seb nu e la curent cu gluma.

L-am întrebat despre muncă.

— E multă, a zis Seb.

Pe urmă l-am întrebat cum ajunsese să lucreze la firmă. A spus că terminase facultatea fără să știe ce să facă în continuare și se gândise că, în domeniul dreptului, ar fi fericit și solvabil.

— Și așa a fost? am întrebat.

— Sunt solvabil.

Expresia lui Seb era foarte diferită de a lui Julian. A lui Julian provenea dintr-o încredere nepăsătoare că majoritatea lucrurilor nu erau demne de atenția lui. Seb avea un aer mai activ. Fiecare propoziție părea o decizie.

În timp ce vorbea, am început să planific cum ar fi să fac sex cu el. Așa-i ziceam, „planificare”, când îmi închipuiam cum aş fute pe cineva pe care n-aveam nici o intenție reală să-l fut. Eram de părere că trebuie să fiu pregătită. Pentru Seb, mi-aș fi petrecut mult timp cu mâna lângă catarama curelei, ca să văd dacă mi-o împinge mai jos, să-l ating, sau mai sus, s-o desfac. Julian făcea când una, când alta, așa că să nu mai zică nimeni că bărbații nu sunt complecși.

Seb îmi tot turna în pahar. Am zis că nu e nevoie, serios.

— Ți-e teamă că o să te înroșești? a zis el. E ceva ereditar. Li se întâmplă tuturor irlandezilor, oricum. Încă unul.

Prietenii fără bărbie ai lui Julian păreau adesea atrăgători la început, pe urmă, cu cât vorbeau mai mult, cu atât își pierdeau din farmec.

Un bărbat îmbrăcat cu o cămașă stupidă l-a chemat pe Seb să le povestească de când a escaladat el zidul la Magdalen când portarii încuiaseră ușile. După ce a plecat el, s-a întors Julian, ceea ce m-a făcut să zâmbesc. Probabil ne urmărise. Am sperat că o să mă sărute sau că măcar o să mă ia de braț, dar îl cunoșteam destul bine ca să știu că n-o va face. Nu și-a „marcat teritoriul“, mai degrabă ar fi murit decât să folosească expresia asta fără ghilimelele ironice, și-ar fi explicat nemarcarea teritoriului făcând referire la feminism și, în plus, dar mai puțin vocal, ar fi fost de părere că astfel de manifestări dramatice neanderthaliene sunt sub demnitatea lui.

Așa că mi-a luat paharul din mână, mi-a dat un șervețel – ca să sugereze că mi se întinsese rujul – și a privit în direcția lui Seb.

— Lui Jane nu i-ar plăcea asta, a zis.

Și asta a fost tot.

— Cât de împreună sunt? am întrebat.

— Foarte, a răspuns Julian.

— Și tu? am zis. Pe tine te-ar deranja?

M-a privit cu un amestec de îngrijorare și batjocură, de parcă tocmai întrebasem în ce țară suntem.

— Nu lua cocaină de la el, a zis.

Oamenii începeau să plece. Am urcat la baia de la etaj și mi-am refăcut machiajul, uitându-mă la fața mea până când mi s-a părut străină. „Lui Jane nu i-ar plăcea asta“ mă făcea fericită. O întâlnisem pe Jane o singură dată, dar mi se păruse o altă Victoria: parcă altcineva îi călca toate hainele – toată viața – iar rolul ei era să facă noi cute.

Când am ieșit, la parter mai rămăseseră vreo douăsprezece persoane. Tocmai voiam să mă duc și eu lângă ele, când am auzit voci grave dinspre balconul din față: Julian, Seb, Ralph.

— Unde-i fata din Galway? a întrebat Seb.

Julian a spus că nu știe.

Stăteau în picioare cu spatele la mine și cu fața la balustradă și se uitau în

jos la ce mai rămăsese din petrecere. M-am întors în vârful picioarelor și m-am lipit de perete.

De jos se auzea Duke Ellington – „Blood Count“.

— Accentul, a zis Seb. Ca o țigancă cu lecții de elocuție.

Ralph a râs. Julian, nu. Din atrium, trompetele tergiversau ca un juriu. Când tăcerea a devenit evidentă, Ralph a privit în spațiul dintre cei doi, rămași nemișcați.

În cele din urmă, Julian a spus:

— Cred că ai băut destul, prietene, dacă te legi de altă etnie.

Seb l-a împuns ușor pe Ralph.

— Dacă ai fi văzut-o când am zis că irlandezii au fețele roșii!

Julian a băgat mâna în buzunar, pe urmă a părut să-și aducă aminte că nu poate să fumeze înăuntru. Seb urmărea petrecerea de sus. Ralph era preocupat de ceas.

Apoi Julian a spus:

— Vrei să te iei și de polonezi, dacă tot am ajuns aici?

— Mama e poloneză, a zis Seb.

— Serios? a întrebat Julian.

— Și a votat pentru Brexit.

— Sigur că da.

— O grămadă de polonezi au votat așa.

— Sigur că da.

— Și irlandezii, a spus Seb.

— Mama ta e și irlandeză?

— Irlandezii au votat pentru Brexit. Mama e poloneză.

— Cum dracu' au votat irlandezii pentru Brexit?

Ralph a tușit.

— Mama lui Seb n-are cum să fie poloneză, a zis el. Altfel, Julian i-ar fi tras-o până acum.

Fără îndoială, în capul lui, Ralph își împărțise loviturile în mod egal, sugerând că Julian face sex cu persoane care nu sunt britanice și că mama lui Seb face sex cu oricine. Compatrioții lui nu au părut să fie de aceeași părere.

— Uite ce-i, a zis Seb, n-o amesteca pe Agnieszka în asta.

— Nici nu pot exprima în cuvinte cât de fericit sunt să n-o amestec pe Agnieszka în asta, a răspuns Julian.

— Pur și simplu mi se pare ipocrit.

— Ce e ipocrit?

— Că te fuți cu o irlandeză și pe urmă zici că am băut eu prea mult.

Julian a încuviințat, după care a răspuns cu oarece gravitate:

— Înțeleg unde e ipocrizia.

— Scuze dacă am jignit cu ceva, a zis Seb, dar se vede că a crescut într-o casă mică.

Julian s-a îndreptat. Și Seb la fel.

— De unde se vede? a întrebat Ralph.

— Cred că Julian se pricepe mai bine, a zis Seb. La subiectul ăsta.

— Ce subiect?

— Al fetelor din case mici.

Tăcere.

Ralph a zis:

— Cum era vorba aia?

Seb a întrebat:

— Despre fetele din case mici?

— Mda.

Seb a făcut o pauză pentru efect. Apoi:

— Casă mică, gât adânc.

Ralph a râs. Saxofonul fierbea magistral la parter. Julian nu a răspuns nimic.

Pe urmă, Seb și-a înclinat capul ca pentru a face o concesie.

— Îmi dau seama ce te atrage, a zis, având în vedere că, de fapt, nu ești cu ea.

Jos, se ciocneau pahare. Tobe răsuna ca niște ciocane.

Julian nu a spus nimic.

Julian a schimbat subiectul.

La mijlocul lui februarie, Julian a zis că pleacă la Londra pentru câteva luni. Am vrut să întreb ce înseamnă „câteva“, dar am hotărât să nu-i dau satisfacție.

Eram la Central Pier. Eu purtam un treni cu cordonul legat cu fundă. El m-a pus la curent cu logistica în timp ce-și ținea o mână pe mijlocul meu, iar eu m-am gândit: împachetată ca un cadou.

Pe urmă m-am uitat la apă, gândindu-mă: acțiunile sunt flotante, oare și bancherii sunt¹¹? Era prima dată când îmi închipuiam explicit moartea lui și mă întrebam dacă și el și-o închipuise pe a mea sau dacă era la fel de reținut și în această privință ca în cea a declarațiilor de dragoste. Nu voiam să aibă fantezii cu uciderea mea – decât dacă aveam și eu – dar gândul că m-ar fi putut găsi într-un lac putea fi foarte tulburător. Nu toate femeile se întreabă nonșalant dacă partenerul lor vrea să le asasineze și dacă perspectiva asta este seducătoare; iar în cazul în care fac asta, atunci societatea e bolnavă, nu ele.

¹¹. Joc de cuvinte între sensurile cuvântului „flotant“; aici, disponibil pentru tranzacționare și plutitor, la propriu.

— Mergem? a întrebat el.

Am zâmbit și i-am mulțumit că mă lasă să stau în apartament în lipsa lui. Când am ajuns acasă, m-am dus în camera mea și am plâns.

A doua zi la serviciu i-am învățat pe elevii mei de unsprezece ani cum să scrie reclamații. Fără prescurtări, le-am zis. Erau entuziasmați că pot să-și exprime nemulțumirile.

— Ținem legătura, bineînțeles, zisese el.

În reclamații, trebuia să scrii ce măsură vrei să fie luată și până la ce termen. Un concept improbabil pentru copiii de unsprezece ani. Ei erau de treabă. Dar la examene, li se cerea asta. Nu am testat dacă pot să-i ceară șefului suficienți bani ca să supraviețuiască, dar dacă chelnerul uita să le aducă un *macchiato*, aveau nevoie de o engleză perfectă ca să riposteze.

Acasă, în seara aceea, i-am expus problema mea lui Julian. Am întrebat de ce îi învățăm pe copii să se vadă drept clienți, când, în realitate, își vor petrece o parte mai mare din viață producând lucruri, nu cumpărându-le.

— Întreabă-l pe Miles, a zis el. Puteți să vă mai căutați, cât sunt eu

plecat.

Oamenii adevărați, am zis eu, nu se „caută“, ci stau de vorbă.

— Atunci faceți asta, a spus el. Stați de vorbă.

Prietenul meu bancher Julian a spus mai multe lucruri pe urmă. Eu m-am gândit la apă.

PARTEA A II-A
Edith

Edith Zhang Mei Ling – nume englezesc Edith, nume chinezesc Mei Ling, nume de familie Zhang – era din Hong Kong, dar învățase la o școală cu internat din Anglia, apoi la Cambridge. Avea douăzeci și doi de ani, ca mine, iar acum lucra la aceeași firmă de avocatură ca Victoria. Accentul ei era bisericos, prețios, cu toate inflexiunile ascuțite ale intonației englezești. *Button, water, Tuesday* – orice avea două silabe urca, apoi cobora, ca o turlă gotică. Cuvintele din trei silabe se răsfirau ca spițele unei umbrele: *attaches* devenea *a-tach-iss*. Folosea mult *completely* și, de obicei, sărea peste t-ul din mijloc. În afară de școală și universitate, nu văzuse prea mult din Regatul Unit.

— Ar trebui să vezi Dublinul, am zis.

A dat să spună că Dublin nu este în Regatul Unit, și-a dat seama că știu și eu asta, apoi s-a întrebat de ce-i făcusem așa o sugestie. Și eu m-am întrebat. Ar fi fost o apariție stranie pe strada mea: cu postura perfectă, cizme crețe, până la genunchi, păr ondulat și lucios, poșetă neagră cu lanț argintiu. Tata și George s-ar fi uitat la ea ca la puma unei vicontese de care au fost plătiți să aibă grijă, fără să știe dacă are colți.

Manichiura ei era perfectă, deși am observat cu interes că avea unghiile scurte.

Era începutul lui martie. Stăteam la coadă să vedem un spectacol de teatru la Academy for Performing Arts, o clădire înaltă de beton de pe Gloucester Road. Cineva de la firma lui Edith avea bilete în plus. Edith o invitase pe Victoria, care nu putuse să meargă, așa că îmi transferase invitația mie. A trebuit să strâng din dinți ca s-o accept, dar am căutat-o pe Edith pe Google și fotografia ei de profil – bând cafea în Ubud, cu părul prins într-un coc franțuzesc – m-a convins să mă duc. Pe Instagram avea poze din excursii în Europa. De aici, am tras concluzia că a împrumutat coafura și cappuccino de dimineață din străinătate, deși probabil era ceva prea grosier ca să fie adevărat în cazul ei. Era prea sofisticată ca să-mi dau

seama cum ajunsese așa.

În plus, Julian era plecat de două săptămâni deja și voiam să mă simt din nou om.

— Îți place Hong Kongul? a întrebat Edith, de parcă abia mă mutasem de o săptămână.

— E minunat, am zis.

— Nu semeni cu ceilalți profesori de engleză.

Asta nu ar fi trebuit să mă facă fericită, dar m-a făcut.

Era mai scundă decât mine cu câțiva centimetri, dar, dacă stăteam una lângă alta, taliile noastre erau la același nivel, ceea ce însemna că avea picioare proporțional mai lungi. Mi se părea relaxant să ne compar corpurile. Nu era competiția stresantă din adolescență, ci o vagă curiozitate.

Avea în geantă cutii miniaturale de lapte de soia și mi-a oferit una în timp ce vorbea la telefon.

— *Hou ah, hou ah, mou man tai*, a zis ea. *M goi sai*.

Piesa la care mergeam era de Cehov și se juca în rusă, cu subtitrări în chineză și engleză. Eram prea în față ca să vedem și cuvintele, și fețele actorilor în același timp, așa că trebuia să alegem la care să ne uităm. Pe toată durata spectacolului, Edith și-a verificat e-mailul de muncă. A reușit să facă asta ținându-și poșeta în poală ca pe un câine de salon și butonând în interiorul ei. M-am întrebat dacă actorii or fi observat.

Un bărbat purta monoclu. Altul avea o sticlă de parfum, din care pulveriza spre el din când în când. Pe femei le recunoșteai după rochii: albă pentru ingenuă, bleumarin pentru fata bătrână, neagră pentru soție. Se bea votcă și, probabil, se comitea adulter. Am hotărât să citesc subtitrările ca s-o pun la curent și pe Edith mai târziu, dar era totul o amestecătură de Olge și Mașe și de tensiune interpersonală catalizată.

Un bărbat a pierdut un duel. Edith a tresărit la zgomotul împușcăturii. Cortina.

— Ți-a plăcut? m-a întrebat ea la plecare.

— Atât cât am putut să urmăresc, am zis eu.

— Ah, mie mi s-a părut excepțională. Mai mergem și altă dată?

Am încercat să-mi ascund entuziasmul.

Edith a intrat în viața mea chiar când rămăsese un gol în ea.

Julian era în Londra de câteva săptămâni. Îmi trimitea mesaje. Nu le citeam niciodată imediat. Mai întâi, ca un test de rezistență, îmi enumeram lucrurile cele mai rele pe care le-ar fi putut spune. Cum ar fi: M-am împăcat cu Kat și ne căsătorim. Relația noastră a fost un experiment social elaborat, care acum mi-a epuizat interesul. Subînchiriez apartamentul și trebuie să pleci. Nu subînchiriez, dar tot trebuie să pleci.

După ce elaboram absolut fiecare mod în care mesajul acela m-ar fi putut răni, mă duceam într-un loc liniștit și îl deschideam. Nu conținea nici unul dintre lucrurile pentru care mă îngrijorasem și aveam impresia că am scăpat la limită de un pericol, dar că voi fi descoperită data următoare.

Față în față, dacă ratam un tremur al mâinii sau o ezitare a zâmbetului, aia era, nu puteam să mă întorc. Însă în scris, era sub un clopot de sticlă și avea să stea acolo până îmi încheiam eu analiza. Sigur că și el mă ținea pe mine la fel, dar eu îmi alegeam formulările cu atenție și știam că vor rezista la verificările lui meticuloase. Chiar era păcat că aveam corpuri. Am scris: mi-e dor să fac sex cu tine, dar numai pentru că am un corp; dacă n-aș avea, totul ar fi mai simplu. El a răspuns că, dimpotrivă, bănuiește că sexul fără corpuri ar putea fi dificil.

Duminica dimineață era sâmbătă la el. Ziarele îi soseau ca de obicei. Le așezam pe măsuta de cafea, citeam titlurile și îmi făceam de lucru cu ceasul de mână. Lăsase în urmă niște cămăși pe care încă nu le călcasem. Cutele păreau ale lui, deși știam că fuseseră făcute de mașina de spălat. Mă uitam la filme în patul lui. Teoretic, nu era cu nimic diferit față de uitatul la filme în camera mea, dar mi se păreau mai captivante așa.

Uneori, suna în weekend, dar cel mai adesea trimitea SMS-uri. Și lui i se părea mai ușor să se exprime din spatele unui ecran. În sâmbăta în care am fost la teatru cu Edith, a scris:

Am impresia că nu ne-am despărțit în cei mai buni termeni. Cu siguranță, au fost suboptimi. Sper că ții legătura cu Miles, Victoria, Ralph-pronunțat-Reif etc. Aici e haos. „Le garçon absolu”¹² încă e prea principal ca să vrea să câștige alegerile, ceea ce e splendid acum, că Tories¹³ le-au cerut. Iar Banca Angliei zice că nu ne pregătim destul pentru situația în care nu s-ar ajunge la o înțelegere, deci cu May¹⁴, care ține sabia lui Damocles deasupra capului, și noi, restul, care ne facem rezerve de fasole la cutie, Londra este, ca întotdeauna, un rai în care domnește pacea.

Interesant cum deviza lor s-a schimbat din „Preluai înapoi controlul“ în „Credem că încă va mai fi mâncare“. În fine. Să zici dacă ai nevoie de ceva. Îmi pare rău că nu știu când mă întorc. J.

12. Aluzie la Jeremy Corbyn, politician britanic, lider al Partidului Laburist între 2015 și 2020, care a primit porecla de „absolute boy“.

13. Partidul Conservator din Marea Britanie.

14. Theresa May, lider al Partidului Conservator și prim-ministru al Regatului Unit între 2016 și 2019.

M-am gândit că un editor s-ar putea distra schimbând punctele din mesaje lui cu semne de exclamare.

Nu i-am povestit despre seara petrecută cu Edith. Nu puteam să-l deranjez cu toate detaliile astea fără importanță.

*

După două săptămâni de când ne-am cunoscut, Edith a avut din nou bilete la teatru. De data asta, m-a invitat din prima. La fel și săptămâna următoare. Nu i-am spus Victoriei. Speram că, cu cât amân mai mult, cu atât mai mare îi va fi supărarea. Îmi plăcea s-o supăr pe Victoria. Și era privată toată povestea asta: să ascult crenelurile și turnurile accentului ei, să ne măsoar proporțiile, să simt, după fiecare spectacol, că sunt tot mai mult genul de persoană cu care Edith ar fi prietenă.

După primul spectacol, am căutat cât costaseră taxele de la școala cu internat și cele pentru studenți internaționali la Cambridge. Nu am fost surprinsă când mi-a spus că părinții ei lucrează în domeniul financiar. La pauza celui de-al doilea spectacol, am zis ceva în treacăt despre englezii din înalta societate, iar Edith a răspuns că, în Hong Kong, conceptul de înaltă societate nu există. La fel ca în Irlanda: toți banii sunt noi. Cei bogați fac parte din înalta societate, cei din înalta societate sunt bogați. Având în vedere că eu nu eram nici una, nici alta, nu sunt sigură de ce asta mi se părea liniștitor, însă asta era efectul. Nici măcar nu exista un accent al clasei de sus, a spus Edith, deși cantoneza de pe continent era uneori considerată mai frumoasă.

La fiecare ieșire, mă bombarda cu informații. Dădea din mâini când vorbea și, adesea, gesticula cu tot corpul. Ca să-mi arate regiunile din China, a desenat pe un șervețel. L-am păstrat. Îmi plăcea entuziasmul ei. Nici nu mai țineam minte când cunoscusem ultima dată pe cineva care se

entuziasma de diverse lucruri.

La fiecare spectacol de teatru, venea cu altă poșetă. Reușea asta punând în toate aceleași gentuță de voiaj dotată cu multe buzunare, astfel că, în orice zi, poșeta era doar un înveliș. Poșetele de designer costau mii de dolari din Hong Kong, iar gentuța de voiaj era poate o sută și, de fapt, în ea își ținea lucrurile. Nu aveam să-i înțeleg niciodată pe oamenii bogați. Cheile, cardul fără contact și portofelul lui Edith „locuiau“ toate într-un anumit buzunar, ca să poată ajunge repede la ele. Am admirat asta și am încercat să aplic metoda în propria viață. Dar alegeam locuri nepotrivite pentru lucrurile mele, uitam că „locuiesc“ acolo și tot nu le găseam.

Înainte de al treilea spectacol, când plecam de la școală, Joan m-a întrebat ce program am. Am zis că mă duc la teatru. Fața ei a spus „E clar că te plătesc prea mult“, însă gura ei a rostit „Distracție plăcută!“.

*

Aveam liber duminica și luna. În cancelarie, mă plângeam tuturor că obligația de a munci sâmbăta îmi omoară viața socială, dar eu nu aveam așa ceva. Nu mă deranja. Îmi plăcea să am timp să gândesc. În plus, mersul cu metroul la orele de vârf îmi aducea companie. Mă propteam la subrațul unui bărbat, simțeam colțul genții unei femei împungându-mă și mă gândeam: fac parte din ceva mai mare.

În weekenduri era mai greu. Fără Julian, zgomotele din apartament răsunau mai tare. Robinetele curgeau ca niște instrumente de tortură, iar vecinii de alături se certau. În unele dimineți, nu mă ridicam din pat, pentru că atunci ar fi trebuit să mă spăl pe dinți și să fac o serie de acțiuni care ar fi însemnat să-mi trăiesc viața, așa cum eram. Nu reușeam să adun suficient interes față de igiena dentară sau de restul zilei, așa că îmi spuneam că sunt dezgustătoare și leneșă, că o să întârzii și o să fiu concediată, și abia atunci mă sculam din pat. Dacă aș fi fost cu adevărat bolnavă, nu aș fi avut energie să-mi întretin ura de sine astfel, așa că știam că sunt în regulă. Iar Edith începea să-mi suscite interesul.

În duminica de după a treia întâlnire la teatru cu Edith, m-am dus să mă văd cu Miles în apartamentul lui din Kennedy Town. Mă rugase Julian. Bănuiesc că voia să se asigure că ies din apartament, din moment ce nici el nu prea se dusesse pe acolo. Dar ar fi fost copilăresc să-i spun că știu ce vrea să facă.

Camera principală din apartamentul lui Miles era văruiată în muștar și ticsită cu mobilă neasortată. Pentru o casă de profesor universitar, nu avea prea multe cărți. Judecând după Kindle-ul de pe masă, am presupus că ține și el pasul cu vremurile.

Am vorbit despre universitatea la care predă el și am comparat-o cu cea la care învățasem eu. Miles știa de la Julian că avusesem „un prim an foarte bun, într-adevăr“ și m-a întrebat dacă m-am gândit vreodată la o carieră academică.

— Pare interesant, am spus, dar nu știu despre ce aș putea să scriu.

Nu-mi dădeam seama dacă Miles cita sau parafraza construcția „foarte – într-adevăr“. Uneori, Julian folosea expresii desuete în mod sarcastic, ceea ce demonstra că vorbea serios, altfel nu s-ar fi deranjat să dea impresia că gândește exact opusul. Totuși, era posibil ca „foarte – într-adevăr“ să facă parte din felul natural de a vorbi al lui Miles.

Având un număr, diploma mea era un lucru cert, iar părerea lui Julian nu putea să-i schimbe valoarea. Dar mă gândeam adesea la lucruri la care era ridicol să mă gândesc.

— Cartea merge bine? am întrebat.

— Nu, a răspuns Miles, dar niciodată nu merge bine.

A întrebat dacă mă interesează sudoku și a zis că are o carte de puzzle-uri, în caz că da. Am jucat în liniște. În curând, m-am plictisit și i-am ascuțit creioanele. Le ținea într-o cutie pe masă.

— Ești o comoară, a zis. Julian s-a descurcat bine.

Era cea mai explicită aluzie pe care o făcuse vreodată Miles la relația mea cu Julian. Păcat că această recunoaștere a fost declanșată de abilitățile mele de ascuțire a minelor.

Pe urmă m-am întrebat dacă nu cumva mă dusesem acolo doar ca să adaug textură cinei cu Florence – să văd dacă Miles menționează ceva despre gusturile ei în materie de design interior, de exemplu. Dacă era

adevărat, atunci mi se părea deprimant. Dacă adunam floricele decorative pentru serile cu Florence și nu făceam nimic ca să-mi îmbunătățesc situația reală însemna că îmi pasă mai mult de viața interioară decât de cea tangibilă. Julian nu visa cu ochii deschiși, prin urmare era plecat la Londra, cu un job adevărat, în timp ce eu îmi iroseam viața predând engleza străinilor – deși el citea așa de mult, că poate chiar avea imaginație, doar că se pricepea mai bine să și-o controleze. Nu știu niciodată dacă și alți oameni au reverii la fel de grafice ca ale mele și doar ne prefacem cu toții că nu e așa. Odată, am căutat pe Google „la ce se gândesc criminalii în serie“. Gândurile mele se suprapuneau surprinzător de puțin peste ale lor, însă tot mi le ascundeam. Cu cât îmi închipuiam mai multe lucruri, cu atât mi se păreau mai personale.

— Poate fi dificil la început să-ți faci prieteni aici, a zis Miles, trezindu-mă brusc din ale mele. Mulți studenți străini de-ai mei se simt destul de izolați.

— Am unul sau doi, am zis.

M-am gândit: unul aici, unul acolo. Cuvântul „prieteni“ era un eufemism herculeean pentru relația dintre mine și Julian. Iar acum aveam încă o prietenă.

*

Marți am început cursurile cu o clasă nouă de elevi de zece ani. Ca să sparg gheața, i-am întrebat de ce vor să învețe engleza. S-au uitat unii la alții într-o clasă atât de mică încât le era greu și să-și tragă scaunele și au părut nesiguri de premisă.

Lydia Tam s-a prezentat, pe urmă a spus:

— Numele meu chinezesc este...

O altă fată a împuns-o în coaste și i-a zis că nu are voie să și-l spună acolo. Motivele lor de a studia engleza, de la cel mai mult la cel mai puțin invocat, erau: pentru școală, călătorii, filme și pentru a putea vorbi cu mine. Ultimul a fost dat de Denise Chan, o lingușitoare, dar nu puteai să zici asta despre elevi.

A venit rândul lui Fergus Wong, care voia să învețe engleza pentru că toate lucrurile aveau și un nume englezesc pe lângă cel cantonez.

— Ești nebun! a spus Denise.

Se pare că asta ziceau copiii de zece ani din Hong Kong când nu înțelegeau ce vrea să spună cineva.

Nu suportam să fac uz de autoritate. Copiii își dădeau seama și nu erau receptivi, când încercam. Așa că i-am lăsat să vorbească și m-am gândit: Edith Zhang, Zhang Mei Ling, Edith Zhang Mei Ling. Mi-am repetat cuvintele de parcă despachetam un cadou.

20

Aprilie

Julian era plecat de puțin peste o lună când m-am dus cu Edith la Cinema City JP pe Patterson Street. Filmul era dublat prost în cantoneză. Știam ce se va întâmpla dinainte de genericul de început. Lui Edith îi plăcea așa: era mai ușor să urmărească subiecte pline de clișee în timp ce își edita documentele pe iPad. Ne-am așezat departe de restul spectatorilor, filmul a început, iar tastatura ei țâcănea ca niște dinți clănțănitori. Nu mi-a spus cu cât o plătește firma ei, dar bănuiam că mult.

Săptămâna următoare am ieșit la cafea în Sheung Wan. La coadă, Edith mi-a spus că îi place cum mi-am aranjat părul. Am fost fericită pe moment, dar pe urmă a complimentat-o și pe chelneriță la fel de entuziast.

— Povestește-mi despre familia ta, mi-a zis la masă, de parcă era fascinată că aveam așa ceva.

I-am povestit. În schimb, mi-a zis că tatăl ei era din provincia Hunan, din China continentală. Mama ei era din Singapore. Ea se considera din Hong Kong pentru că crescuse acolo, dar se născuse în străinătate. Mama ei fugise în Toronto să nască, pentru ca Edith să aibă pașaport canadian, episod pe care îl invoca cu regularitate pentru a-și afirma autoritatea maternă.

Îi amintea lui Edith că zburase când era atât de însărcinată, încât abia putea să meargă, și fără tatăl lui Edith, toate astea ca să-i facă rost fiicei ei de un document care s-o ajute într-o zi s-o părăsească mai ușor.

În apărarea domnului Zhang, acesta intenționase să fie prezent la nașterea

lui Edith, dar pierduse avionul. Doamna Zhang aproape că o numise pe Edith „Toronto“ pentru a comemora momentul. Domnul Zhang o convinsese că ar fi fost lipsit de eleganță. Singura modalitate în care domnul Zhang putea s-o facă pe doamna Zhang să renunțe la o acțiune oarecare era s-o convingă că ar fi fost lipsită de eleganță.

— Dacă dau impresia că provin dintr-o familie excentrică, a zis Edith, asta este pentru că provin dintr-o familie excentrică.

Ne știam de patru săptămâni atunci, dar părea că trecuse mai mult timp.

A spus că îi place un pateu și s-a așezat la coadă să-și cumpere unul. Eu am privit-o de la masă. Lui Edith nu îi plăcea să aștepte, dar îi plăcea ordinea cozilor. Din expresia ei de nerăbdare stăpânită cu tact, mi-am dat seama că se străduia să reconcilieze cele două atitudini. Era o persoană atât de rafinată și de hotărâtă, încât micile breșe ieșeau în evidență: o ață rătăcită pe fustă, puful de la linia părului, pe ceafă. Înainte s-o cunosc, mă întrebam: dacă nesofisticat înseamnă nesofisticat, atunci ce înseamnă sofisticat? Acum știam: sofisticat însemna Edith. În ziua aceea, mi-am dat seama că nu-mi pasă ce cred ceilalți. Am fi putut fi date afară din cafenea, iar eu aș fi crezut că asta doar demonstrează că cei de acolo nu recunosc geniul.

Singură în pat în seara aceea, am căutat-o pe Google. Era avocată stagiară și avea poză pe site-ul firmei. Dedesubt, într-un videoclip, le spunea eventualilor solicitanți de joburi că, dacă ar trebui să aleagă un lucru, unul singur, care îi place cel mai mult la munca ei, acela ar fi oamenii. Avea părul coafat cu bucle, care îi săreau când mișca din bărbie. Dădea afirmativ din cap la ceea ce o entuziasma: cultura, da, contactul uman, da, starea de spirit, da, elanul. Asta însemna dreptul corporativ.

Am invidiat-o pentru convingere și m-am întrebat dacă era din cauză că voiam să am și eu o părere mai bună despre jobul meu.

Pe urmă, mi-am verificat telefonul: tocmai primisem notificare că mă urmărește pe Instagram. Când urmărești primul pe cineva, știi că persoana respectivă va da clic pe numele tău ca să vadă dacă i-ar plăcea să te urmărească, la rândul ei. Bineînțeles, când am făcut asta, i-am văzut fotografiile. Nu eram obligată să derulez și să trec la cele în care era etichetată, dar acesta era comportamentul așteptat.

A doua zi, într-o ceainărie franțuzească cu tapițerie în dungi, Victoria m-a descusut despre Julian. Își trecea degetul peste tighelele poșetei ei Chanel, cu pătrate cusute într-un model penitențial, și m-a bombardat cu întrebări. Știam că îl vrea încă de când mi-a zis asta, beată fiind, dar nu îmi dădeam seama dacă, trează, simțea cât de transparentă este.

Încă și mai ciudat: i-am făcut jocul. Voiam detalii despre Edith și Victoria mi le-a dat.

— Ce ai mai făcut, Ava? m-a întrebat Victoria fără să accentueze vreun cuvânt anume, ca să știu că nu îi pasă.

— Fantastic! am zis, subliniind silaba din mijloc, ca să-i amintesc că-mi priește în apartamentul lui Julian. A trecut așa de mult timp – am lungit vocalele ca să clarific, în cazul în care fusesem prea subtilă, că eu locuiam acolo, iar ea nu.

— Părul tău arată minunat, a spus Victoria.

Trebuia să mă tund.

— Te-ai tuns?

Victoria se ducea la salon în fiecare lună, dar mie îmi adresa întrebarea cu amabilitate, de parcă pentru mine era un răsfăț o dată la trei ani, în timp ce pentru ea, un cost de întreținere, acest ultim punct fiind subînțeles în tonul ei, pentru că trebuia să fim sincere în aceste privințe.

Femeile se pricep la vorbit.

Meniu, hârtie de în. Ceaiurile erau descrise în franceză, engleză și chineză, în această ordine. Victoria a comandat *thé au citron*. Pronunția ei ușor greșită a lui *citron* m-a pus în încurcătură. Puteam să comand și eu același lucru și să pronunț corect. Nu aș fi făcut asta, dacă chiar ar fi măcelărit cuvântul, pentru că asta ar fi fost lipsit de rafinament din partea mea, dar o mică diferență ar fi înțepat-o, fără s-o facă să se simtă ofensată grav. Sau aș fi putut să cer ceai de lămâie, făcând-o să pară ridicolă că a folosit franceza; să citesc denumirea în engleză, pe urmă să-mi ridic privirea spre ea: nivelul meu de franceză este numai între mine și Dumnezeu.

Aș fi putut și să comand alt ceai, așa cum aveam de gând înainte să zică ea greșit *thé au citron*, dar n-ar mai fi fost amuzant.

— Ceaiul de lămâie, am spus.

Pe urmă, așteptând suficient de mult timp cât să fie plauzibilă confuzia chelnerului, dar nu atât de mult încât să fie evident că înțelesese deja, am adăugat:

— Scuze, *thé au citron*.

Nu doar la bărbați mă pricepeam.

Chelnerul ne-a adus ceaiul în pas militar. Victoria a întrebat când se întoarce Julian. Am spus că nu știu. În mod normal, nu aș fi recunoscut asta – aș fi dat de înțeles că știu, dar că am voie să le spun numai celor mai apropiați prieteni – însă voiam să clarific subiectul ca să putem trece la Edith.

Bazându-se pe ce lăsa de înțeles această mărturisire despre comunicarea mea cu Julian, Victoria putea să tragă concluzia și că nu știam dacă el se culca cu alte persoane în Londra sau chiar în Hong Kong. În orice caz, dacă el avea sau nu mai multe amante era prea ambiguu pentru scopul ei. Dacă nu avea, asta putea însemna că este bărbatul unei singure femei – expresie pe care nu mi-o puteam închipui rostită de Julian. Dacă avea, programul lui putea fi deja plin, cu aventurile trecătoare și irlandeza obișnuită. Pe Victoria nu o interesau firimiturile despre Julian, fără implicații clare. Ea aborda chestiunea ca un om de afaceri. Dacă ar fi putut să-i ofere bani ca să facă sex cu ea, știu că ar fi făcut-o. În același timp, nici nu s-ar fi apropiat de el, dacă ar fi acceptat.

Următorul subiect: Edith. Ea și Victoria erau doar cunoștințe. Nu avea iubit, din câte știa Victoria. Se întorsese din Anglia în Hong Kong de un an și ceva, tocmai absolvise PCLL¹⁵, iar acum își făcea stagiul. Victoria era asociată la firma de avocatură. (Nu o întrebam pe Victoria dacă are o poziție superioară față de Edith, dar ea s-a gândit că ar trebui să știu.) Majoritatea prietenilor lui Edith erau de la școala cu internat, de la Cambridge și din domeniul juridic, așa că, practic, aveau bani. (Victoria nu a clarificat acel „practic“, pentru că pentru ea nu era important dacă cineva își cultivă un cerc de oameni bogați sau doar se trezește într-unul, dar am completat eu informația.)

¹⁵. Studii postuniversitare în drept.

Chiar dacă toate astea îmi erau deja cunoscute, tot îmi făcea plăcere să le aud.

Era evident de ce voia Victoria să știe despre Julian și mult mai puțin limpede de ce o interogam eu despre Edith. Victoria ar fi fost nedumerită, dacă ar fi stat să se gândească la asta, dar avea creier de viperă. Vedea numai ce reprezenta o pradă. Observa tot ce ținea de Julian și părțile din mine care aveau legătură cu el, însă ignora orice altceva.

Dacă ar fi fost interesat de Victoria, Julian ar fi avut cu siguranță ceva de zis despre faptul că monogamia este contractuală și, prin urmare, înșelatul este problema ei și a lui Ralph. Având în vedere precedentul pe care îl stabilise, Julian își manifesta atracția cumpărând cadouri și fiind nonșalant de nepoliticos în privința trecutului tău, lucruri pe care nu-l văzusem să le facă cu ea. Oricum, o uram, mi se făcea rău când mi-i imaginam împreună și mi-am spus că informațiile de la mine nu puteau s-o ajute cu nimic, așa că mai bine le dădeam la schimb pentru detalii despre Edith.

Am plătit nemțește.

*

Engleza are modul conjunctiv. Am aflat asta în dimineața în care l-am predat. Știam că există în franceză și bănuiam că și în irlandeză, dar nu-i observasem amprente capricioase în limba mea nativă.

S-a dovedit că nu știam asta pentru că, în engleză, conjunctivul este cerut de expresii pe care eu nu le-aș folosi niciodată. Se pare că nu se zice: *What if I was attracted to her* (Să zicem că aș fi atrasă de ea), ci *What if I were*.

Conjunctivul se folosește pentru acțiuni posibile. Dacă îl evitam, asta însemna că spuneam numai lucruri adevărate? Sau, din moment ce nu diferențiam imaginarul, poate că tot ce spuneam era o dorință sau un sentiment. Și poate că păream proastă fiindcă nu știam gramatică. M-am întrebat dacă Edith își reprimase pornirea de a mă corecta.

— Care e diferența? a întrebat Kenny Chan.

Nu eram prea sigură nici eu, așa că am citit rar din manual, pe urmă am reformulat până când ei s-au prefăcut că înțeleg. Dar Sybil Fu a rezolvat toate exercițiile corect. În urmă cu câteva luni, nu ar fi reușit. Știam că nu este în nici un fel meritul meu, ci al faptului că părinții ei efectiv o plăteau

ca să aibă rezultate bune, însă tot m-am bucurat.

*

Am descoperit că, pe lângă contul principal de Instagram, Edith avea unul și pentru arta ei. Nu făcea nici o referire la el pe cel de pe care mă urmărise, dar prietena ei Heidi o etichetase într-o postare din urmă cu un an. (Heidi învățase la aceeași școală cu internat ca Edith, ceea ce era normal să știu, pentru că Edith menționase asta într-un comentariu care mi se afișase în feed. Faptul că eu dădusem clic pe numele lui Heidi și că mă uitasem pe postările ei era mai puțin direct vina algoritmului.)

Pe contul de artă, Edith posta schițe în creion care reprezentau clădiri. Stilul ei aspru, hașurat, m-a surprins, dar micile detalii atente o dădeau de gol. Era bună. Am constatat asta cu o oarecare ușurare. Găsisem ziarele în care publicase Julian poezii când era la Oxford, dar nu săpasem mai mult, pentru că îmi făceam griji că poeziile nu sunt bune, iar eu ar fi trebuit să continui să locuiesc în apartamentul lui.

Contul personal al lui Edith era, la rândul lui, un triumf estetic. Imaginile aveau tonuri reci și erau ușor estompate, destul cât să dea un lustru realității. Postările ei erau ca niște indicii: iată un pic de Edith aici, încă un pic dincolo, și o Edith în întregime undeva în spatele pătratelor. Lucrurile din fotografii mă obsedau – ceasul *vintage* placat cu aur, husa de protecție a iPhone-ului, din piele Saffiano maro, brățara de jad.

Voiam viața ei. M-am temut că asta ne-ar putea pune în pericol prietenia, dar deocamdată părea să o faciliteze. Pentru că ea era mai bogată și mai importantă decât mine, nu puteam să suspectez că îi sunt inferioară din punct de vedere intelectual sau moral. Răspundea la telefon sau tasta ceva pe iPad, iar eu mă gândeam: toți vor câte o părticică din ea, iar ea e aici, cu mine. Asta era o prostie, pentru că atunci când Julian făcuse același lucru, mă supărasem că nu îmi acordă destulă atenție, iar pe el îl știam de mai mult de o lună. Probabil eram o persoană rea și nu puteam să procesez corect emoțiile.

Claviculele mele erau reconfortante. Puteam să mă consider grotescă în rest, dar tot stăteam în fața oglinzii și îmi petreceam degetul de-a lungul lor, gândindu-mă: asta e sexi. Asta mi-ar plăcea dacă aș fi Edith și dacă mie,

Edith, mi-ar plăcea femeile.

21

Acum, ieșeam cu Edith de câteva ori pe săptămână, dar habar nu aveam de ce petrecea timp cu mine, cu atât mai puțin de ce mă plăcea. Bănuiam că prezint un interes antropologic. Mă întreba de ce nu fac „pur și simplu” diverse lucruri. De ce, zicea ea, nu verific „pur și simplu” vremea înainte de a pleca de acasă sau de ce nu folosesc „pur și simplu” o aplicație pentru una sau alta. I se părea fascinant când îi ziceam că nu mă gândisem la asta. Nimic nu-i scăpa. Odată, când luam o gustare la un local, a menționat că nu-mi place brânza, iar când am întrebat-o de unde știe, a spus că eu îi zisesem cu câteva săptămâni în urmă. Eu nu recunoșteam niciodată că țin minte lucruri pe care oamenii mi le spusese în treacăt. Dar știam că trăsătura aceasta, care pe Edith o făcea să pară sinceră și organizată, pe mine m-ar face să par neieșită prea mult din casă.

— Trebuie să citești știrile, mi-a zis ea la cafea. Noi nici măcar nu putem să ne alegem candidații, dar eu tot citesc știrile.

Voiam să-i zic că știu deja asta despre guvernul din Hong Kong, pe urmă mi-am amintit că știu doar pentru că Julian o menționase la prima noastră întâlnire cu Miles.

Am încercat să mă văd prin ochii ei când mă îmbrăcam sau făceam cumpărături. Cu o zi înainte să mergem la cinema, am cheltuit 400 de dolari din Hong Kong pe o lumânare Jo Malone, pentru că mi-am închipuit cum aş aprinde-o cu ea în apartament. Pentru ea, aş arde o lumânare care face cât salariul meu pe patru ore, adică o șesime dintr-o zi, gândindu-mă: *și celelalte cinci șesimi sunt acolo, dacă le vrei*. Flacăra ar arunca umbre violet pe chipul lui Edith, iar pomeții ei s-ar văluri, ca niște dune de nisip. Ar spune că am gusturi bune, iar eu aş contrazice-o: ba nu, tu. Amândouă am avea dreptate, pentru că nici o persoană cu discernământ nu ar putea petrece atât de mult timp cu o alta, dacă acesteia din urmă i-ar lipsi cu totul. Ori îl aveam amândouă, ori nici una. Și nu-mi păsa care dintre variante se aplica.

Asta m-a făcut să-mi dau seama că, de fapt, nu-mi păsa de rafinament, ci doar voiam să mă placă Edith. La început, asta m-a făcut fericită, fiindcă mi se părea mai posibil să-i câștig aprobarea decât să-mi dezvolt eu un stil. Pe urmă, mi-am amintit că Edith nu e ca majoritatea oamenilor.

Am observat tot mai mult câtă atenție acorda detaliilor. Ne-am întors în Sheung Wan să bem *latte* și ea a tresărit când am luat o înghițitură din al meu înainte să le fotografieze. Pe urmă, a analizat natura moartă din fața ei și a zis:

— De fapt, urma de ruj este perfectă.

Nici nu observasem că lăsasem o urmă. În altă zi, am cumpărat croasanți și ea a zis ceva în cantoneză, pe urmă a tradus – „Camera foto mănâncă prima” – în timp ce mă pregăteam să-l duc la gură pe al meu. Asta m-a făcut să zâmbesc. Îmi plăcea când era sinceră, fără să simtă nevoia să-și ceară scuze pentru asta, chiar dacă era vorba despre unghiul unui produs de patiserie. A spus că, datorită Instagramului, începuse să se uite cu mai multă atenție în jurul ei. Oricând se simțea tristă, avea o galerie de amintiri frumoase pe care să le privească.

— Știi că e o prostie, a zis ea, dar e distractiv.

Am încercat să mi-l închipui pe Julian recunoscând că-i place ceva frivol, dar nu am putut.

În plus, ea nu ar fi spus asta în prima lună de când ne cunoșteam. Simțeam că fac progrese, deși nu eram sigură înspre ce. Îmi doream să pot privi cum se manifestă prietenia ei cu alte femei. Dacă aș fi știut cum se comporta de obicei, mi-ar fi fost mai ușor să-mi dau seama dacă ce aveam noi era diferit.

Râdeam mult la cinema, în special la filmele despre băieți heterosexuali albi care aveau nevoie să fie reparați. Femeile din filme îi învățau pe bărbați cum să simtă. Luau bărbați care nu simțeau nimic și îi făceau să simtă ceva. Nu puteai niciodată să-ți dai seama ce simțeau ele, în afară de: vreau să-l ajut pe bărbatul ăsta. Eu nu cunoscusem pe nimeni așa în viața reală.

Nici ca Edith nu cunoscusem pe nimeni și eram recunoscătoare că nu aveam mulți oameni care să concureze cu ea pentru timpul meu. Existența mea din Hong Kong era ordonată. Aveam loc pentru ea.

În plus, era loc și în mine. Mă simțeam superioară unor oameni precum

Scott și Madison, dar adevărul e că toți trei eram superficiali. Ei se mulțumeau cu firimituri de aprobare din partea tuturor, în timp ce eu făceam deosebirea: când cunoșteam pe cineva care îmi plăcea, îl voiam cu totul, și repede.

*

Am început să merg mult în supermarketuri, în special Wellcome și 7-Eleven. Pereții erau tapetați cu reclame. Pe pavajul cenușiu, erau urme de ghetete și fire de păr înțepenite în noroi. Când mă duceam la ora de vârf, cozile de la case se întindeau de-a lungul culoarelor, iar eu îmi ocupam locul la capăt și luam lucruri de pe rafturi pe măsură ce înaintam. Dacă treceai de tăiței sau cereale sau orice altceva, nu puteai să te întorci după ele, altfel îți pierdeai locul la rând. Îmi plăcea să mă prefac că asta era riscul cel mai mare la care mă expuneam și că, în afară de treaba asta cu supermarketul, viața mea era bine reglată.

Când Julian era acasă, puneam în coșul de cumpărături alimente sănătoase. Acum, că lipsea deja de două luni, cumpăram sticksuri Pocky și batoane KitKat cu ceai verde. Pe ambalaje erau trecute ingrediente pe care nu puteam să le pronunț. Încercam să le deslușesc împărțind cuvintele în silabe, așa cum îi puneam pe elevi să facă cu numele dinozaurilor.

În weekendurile în care nu mă întâlneam cu Edith sau Miles, angajații de la magazinul alimentar erau singurii oameni cu care vorbeam. Mă găteam pentru ei. Mă dădeam cu ruj. Într-o zi, la casă, o doamnă în vârstă, cu părul scurt, s-a întors spre o colegă și a zis: *gweimui ah*. În cantoneză, albi sunt „fantomă”. În hokkien¹⁶, suntem „roșcați”, după cum îmi spusese Edith la cafea, iar în mandarină, „prieteni vechi”.

¹⁶. Dialect folosit în sud-estul Chinei continentale.

— Asta din urmă e cu siguranță una dintre interpretările relațiilor sino-occidentale, spusese ea.

În Rusia, mai zisese Edith, fața lui Putin e pe orice: votcă, pâine, tot ce vrei. În Hong Kong, același lucru e valabil pentru Hello Kitty. Asta, din cauză că Hello Kitty provine din Japonia și, astfel, reprezintă rezistența față de China continentală, explicase Edith. În holul clădirii în care locuia ea, la

un distribuitor automat se vindeau plane de jucărie și dulciuri Hello Kitty. Existau și tampoane Hello Kitty, deși nu prea era sigură ce mesaj transmiteau acestea. Observasem că începuse să vorbească tot mai des despre menstruație, dar și despre exfoliere și exerciții de tonifiere a abdomenului. Știam că e ceva normal ca prietenele să discute despre astfel de lucruri, dar gândul acesta a venit nechemat: poate că Edith vrea să-i observ corpul.

Într-o duminică, pe la mijlocul lui aprilie, Victoria a dat peste mine când ieșeam dintr-un 7-Eleven și m-a întrebat cum de mă mențin slabă, dacă mănânc așa ceva.

— Mă străduiesc să păstrez un echilibru, am zis, ceea ce însemna că uneori mâncam o gogoasă Hello Kitty la micul-dejun, pe urmă mă simțeam prea rău ca să mai mănânc ceva restul zilei.

— Echilibrul este esențial, a zis Victoria.

Am fost de acord.

După o săptămână, iar m-a văzut acolo. Mi-am adus aminte că locuiește în apropiere. Eram amândouă bete. M-a întrebat ce am pățit. Am spus că n-am pățit nimic, că ea a pățit ceva și, în plus, apropo de întrebarea ei de data trecută, sunt slabă pentru că am bani. Data următoare când ne-am întâlnit, ne-am prefăcut cu dialogul acela nu a avut loc.

Acum puteam să zic orice voiam.

*

De fiecare dată, Edith era cea care sugera să ne întâlnim. Eu nu îndrăzneau. Timpul ei, la fel ca al lui Julian, era important. Mă prefăceam că nu pot în prima zi pe care mi-o propunea, dar zicea că e singura ei zi liberă. Dacă nu posta nici o dovadă a vieții ei haotice, mă gândeam: a zis că e ocupată. Când posta ceva, mă gândeam: pentru Instagram nu e prea ocupată.

Ceilalți profesori m-au invitat în TST. Mai întâi, ne-am dus la o speluncă tipic locală. Scott din Arkansas a zis că o știe de la alt american. Nu exista website sau număr de telefon, dar Scott ne-a dus acolo orientându-se după magazinul 7-Eleven de pe Kimberly Road și căutând ușa din spate pe care era desenat un cap de porc.

M-am dus la toaletă. Fata din cabina de alături plângea sau avea orgasm – nu eram sigură. În serile de vineri, Edith posta întotdeauna povești pe Instagram. Într-adevăr, după ora nouă a apărut o poză cu un teanc de dosare în birou și cu descrierea „Viața mea e distractivă și interesantă“, urmată peste o oră de una cu cocteiluri, sub care scria „Alcoolul vindecă excesul de muncă“. M-am gândit la posibilitatea ca fata de alături să plângă și să aibă orgasm în același timp și m-am gândit că, oricare ar fi, seara ei tot e mai bună decât a mea.

Mi-am amintit prea târziu că trebuie să postez ceva acum, altfel Edith o să știe că i-am văzut poveștile și o să creadă că sunt acasă și stau cu ochii pe telefon. Am ieșit de la toaletă și am prins-o pe Briony din Leeds într-un *selfie*. Luase prea multe amfetamine ca să se mire de comportamentul meu. După douăzeci de minute, am verificat lista și Edith văzuse poza.

În curând, în jurul numelui lui Edith a apărut cercul în culorile curcubeului, ceea ce însemna că tocmai postase încă o poză. Nu m-am uitat. Asta mi s-a părut o mică victorie.

*

Lunea următoare, am ieșit la cafea în Sheung Wan și Edith a spus că lucrează la un IPO – o ofertă publică inițială, a explicat ea. Știam asta de la Julian, dar am apreciat intenția. Partenerul care o coordona, William Brent, locuia în Hong Kong dinainte de retrocedare și spunea că acum bărbaților le e teamă de femei.

— Nu sunt sigură, a spus Edith, dacă îi e teamă că o să ne pipăie sau că o să-l pârâm la Resurse Umane.

Era de părere că la Cambridge fusese ușor să susținem că ar trebui să luăm spații nefeministe și să le reformăm. Dar în viața reală, i se părea mai greu. Nu prea puteai să-l anunți pe William Brent că „spațiul“ firmei lui de avocatură era în prezent nefeminist, inclusiv din cauză că primul pas pentru a-l schimba ar fi fost să-l expulzeze pe William Brent.

Edith era calmă în privința lucrurilor pe care nu putea să le schimbe. Firma la care lucra era plină de bărbați îngrozitori, iar ea trebuia să fie drăguță cu ei. Așa se întâmpla indiferent de job, dar măcar al ei era plătit bine.

Eram sigură că existau mai mulți William Brent la banca lui Julian și că el lua cam la fel de multă atitudine ca atunci când Seb comentase despre dimensiunile gâtului meu. Cu siguranță își spunea că o să facă ceva atunci când va avea puterea, iar când avea să ajungă acolo, avea să se întrebe unde dispăruseră toate femeile între timp.

Tot nu-i spusese lui Edith despre Julian. Probabil amânam pentru că știam că ea nu și-ar face o impresie bună despre el. Voiam să-i zic că ea nu-l cunoaște așa cum îl cunosc eu. Asta era o replică tipică a femeilor despre bărbați, spre regretul lor – la adresa bărbaților sau a replicii, în funcție de interpretare – dar era absolut adevărată, având în vedere că Edith și Julian nu se întâlniseră niciodată.

— Chiar nu-ți plac bărbații, am spus.

— Ai dreptate. Nu-mi plac.

Și asta era o replică ce putea fi interpretată.

I-am povestit lui Edith despre o vară din timpul facultății, când fusesem cu niște colegi la casa de vacanță a cuiva în zona de vest a comitatului Cork. Eu am dormit pe canapea, doi dintre băieți au pus o saltea pe jos, iar pe întuneric, unul dintre ei a venit și s-a așezat deasupra mea – cu calm, deși parcă așa îi spusese eu. I-am șoptit că nu sunt sigură, ceea ce însemna date jos de pe mine, dar mi-e frică de ce o să faci dacă-ți spun asta, însă el m-a ignorat. Respirația îi duhnea a alcool. Am crezut că e Colm, dar e posibil să fi fost Ferdia. Nu vedeam. Probabil aș fi putut să deduc dacă e Ferdia sau Colm, dar nu am făcut asta, pentru că atunci aș fi știut, și în toate interacțiunile viitoare cu Colm sau Ferdia, pe care aș fi fost nevoită să le am, pentru că nu m-ar fi crezut nimeni sau ar fi spus mda, dar are și el probleme, mi-aș fi amintit ce a făcut, aș fi știut că el are o altă amintire despre cum s-au petrecut lucrurile, și anume că ne-am îmbătat și ne-am tras-o, și ar fi fost și foarte sigur de asta, că prietenii noștri nu ar fi „luat partea nimănui“, adică m-ar fi tratat ca pe cineva care ar putea să mintă că a fost violată. Mi-am spus ce ar fi spus ei – e o zonă neclară, pur și simplu nu cred că el ar face așa ceva – și în curând am fost convinsă că, de fapt, inventez asta, pe urmă m-am simțit o persoană bolnavă, amorală, fiindcă acuz pe cineva pe nedrept de ceva de care nu îl acuzasem deși, în realitate, o făcuse.

— Futu-i! a zis Edith.

— Mda.

Îți dai seama cine a trecut prin așa ceva și cine nu, pentru că, atunci când povestești cuiva care nu a trăit o astfel de experiență, e dornic să afle mai multe. Chipurile, pentru a înțelege mai bine și a-și putea exprima indignarea. Ăștia sunt niște mincinoși și îi urâm. Eu și Edith am povestit cât am simțit nevoia. Când am terminat, am schimbat subiectul.

Într-o zi, mi-am dat seama că nu mai mergem la spectacole de teatru. Am întrebat de ce, iar Edith a răspuns că, de fapt, nu prea-i place teatrul.

— Am vrut să crezi că-mi place, a spus ea, pe urmă a butonat mai departe pe telefon.

Asta m-a surprins din mai multe motive. Nu știam că-i pasă dacă o cred eu cultivată sau nu. Nu îmi dădusem seama că par genul de persoană care dă importanță acestui criteriu. Și nu observasem că relația noastră se schimbase într-atât încât ea să poată fi acum sinceră cu mine – presupunând că această din urmă mărturisire era într-adevăr onestă și nu vreo nouă iluzie de candoare.

Julian își poate da seama când îl place cineva, m-am gândit. El și Edith aveau multe calități în comun. M-am întrebat dacă asta era una dintre ele.

*

Am început să-i scriu un mesaj lui Julian în care să-i povestesc despre Edith.

mi-am făcut o prietenă nouă. nu știu de ce ți-o menționez abia acum. o cunosc doar de câteva săptămâni, dar mă gândesc tot mai mult la ea. apropo, dacă faci o căutare după „cum să flirtezi cu femeile“, primești rezultate foarte diferite de „cum să-ți dai seama dacă o femeie flirtează cu tine“. în ambele cazuri, se presupune că cel care caută e bărbat. bănuiesc că pe tine nu te deranjează presupunerea asta, ceea ce ar putea explica dragostea ta pentru literatură.

oricum, eu n-am făcut niciodată sex cu o femeie. am sărutat câteva când eram studentă. au buzele mai moi, dacă nu știai.

mă gândesc să mă culc cu alte persoane, pe urmă mă simt vinovată, ceea ce e ciudat, pentru că cred că ți s-ar părea amuzant dacă nu m-aș culca cu cineva din cauza ta. gen o, n-ar fi trebuit, e prea mult. am fost speriată când ai plecat, dar cred că nu s-a schimbat nimic. în continuare consumi mai mult timp și energie să-mi arăți că nu mă iubești decât a consumat vreodată cineva să-mi arate contrariul.

uneori te iubesc, dar alteori cred că ar fi mai bine dacă ar intra un avion în biroul tău și tu ai fi în avion sau în clădire.

Chibzuind mai bine, am hotărât că mesajul acesta nu ar avea efectul împăciuator pe care îl doream.

22

Elevii mei de nouă ani scriau haikuuri: cinci silabe, apoi șapte, apoi cinci. Trimestrul precedent, învățaseră despre poeziile de patru versuri, iar Ming Chuen Lai și-a exprimat bănuiala că programa devenea mai ușoară, nu mai grea. Ne-am contrazis cu privire la anumite cuvinte. Ei susțineau, de exemplu, că „film“ are două silabe: „fill-um“. Am vrut să le zic că majoritatea locuitorilor Dublinului ar fi de acord, dar părinții lor nu plăteau pentru engleza din Dublin.

Lui Katie Cheung, de nouă ani, nu i-a plăcut formatul de haiku. Împreună, am găsit soluția să scrie o poezie despre o pisică. Pentru primul vers, a scris: „Pisica mare și păroasă bea cu plăcere mult, mult lapte“.

I-am oferit versiuni din cinci silabe: „Pisu bea lapte“, „Pisica bea mult“, „Pisi vrea lăptic“ (dacă „vrea“ avea una sau două silabe era o cutie pe care însăși Pandora ar fi lăsat-o închisă în situația respectivă).

Katie Cheung nu era consolată. Katie Cheung voia să păstreze totul în primul vers. Am întrebat-o ce o să mai scrie în al doilea, dacă zice totul din primul, iar ea a răspuns că o să se gândească la ceva.

I-am spus că poate să scrie o poveste, dar măcar să folosească paragrafe. A fost de acord fără prea mare tragere de inimă. Tot nu o să încapă, a zis.

Eu fusesem un copil ascultător și m-am întrebat dacă era evident, încă de pe atunci, că nu voi fi niciodată artistă. Dacă un profesor mi-ar fi cerut să inserez capete de rând, mi-aș fi feliat cuvintele ca pe șuncă să-i fac pe plac.

*

Mama mi-a spus că în Dublin e cald pentru luna aprilie.

— În curând o să se topească Arcticul, a zis ea. Și o să trăim în buncăre.

I-am zis că sper să fie niște etape intermediare.

Mi-a zis că mă salută și tata. Am răspuns că probabil tata a rugat-o să mă salute și din partea lui, nu că m-a salutat el direct. Mama a zis că nu-i nevoie să fiu dificilă și că mă salută și George. Pe urmă a avut vești. Femeia

de la care vărul meu Tadhg închiriasse o cameră îl evacuase, chipurile pentru că venea un membru al familiei să locuiască cu ea, însă camera apăruse pe Daft peste o săptămână, având o chirie mai mare cu 100 de euro. Uitasem de Tadhg. O verișoară tocmai născuse. I-am zis mamei că nu recunosc numele, iar ea a repetat „Sinéad“, de parcă astfel aş fi ştiut cine e.

— Eşti departe, a zis, ceea ce mi s-a părut nedrept, pentru că nu o cunoscusem pe Sinéad nici înainte să plec.

— Mama, am zis, te-ai gândit să ne dai nume irlandeze?

A răspuns că nu şi că oamenii care fac asta îşi trimit copiii la cursuri de flajolet.

— Şi Rachel Mulvey s-a întors, a zis.

Nici pe Rachel Mulvey n-o ştiam. Mama a specificat „familia Mulvey, de pe strada noastră“ pe un ton care voia să transmită: acum mi-e clar că fiica mea nu ştie nimic.

— S-a întors de la New York, a continuat mama. Toţi se întorc, mai devreme sau mai târziu.

A adăugat că, fără mine şi Tom, casa i se pare goală.

— E o risipă să dai bani unui proprietar. Tom a zis că opt sute e o chirie bună. Opt sute pe lună. Pentru o cameră, Ava.

— Nu e bine când oamenii câştigă bani pentru că deţin case pe care nu le folosesc, am zis eu. Cred că ar trebui să le luăm casele.

— Iar visezi cu ochii deschişi, a zis mama.

Vorbind cu mama, mi s-a făcut dor să discut deschis despre politică. La muncă nu puteam, nu numai pentru că Joan şi Benny erau amândoi şi proprietari, ci şi – mai ales – pentru că şefilor nu le place să angajeze oameni care consideră că ei nu ar trebui să existe. Julian asculta, dar nu era în stare să spună: asta este o idee interesantă. Critica orice i se punea în faţă. Cu Edith şi Miles puteam să fiu de stânga oricât voiam, dar îmi făceam griji despre cum să par deşteaptă.

Am zis:

— Statul ar trebui să confişte toate hotelurile din Dublin şi să le transforme în locuinţe sociale.

— Ei, şi tu acum, Ava!

— Şi ar trebui să existe o taxă pe moştenire de 100%. Şi un venit de bază

universal.

— Ei, și tu acum!

— Și, în cele din urmă, comunism.

— Ei, și tu acum!

Îmi plăceau conversațiile în care nu încercam să conving pe nimeni, în care pur și simplu spuneam exact ce gândeam. Mă săturasem să mă fac acceptabilă.

Mama a început să mă bombardeze cu întrebări. Făcea asta când simțea că îi ascund ceva. Dar nu aveam ce să-i spun despre Edith. Dacă ziceam că am tot ieșit la cafea cu o femeie, mama doar s-ar fi întrebat ce-i ascund cu adevărat.

23

Mai târziu, în aprilie, am fost cu Edith la o expoziție de artă în Sheung Wan. M-a întâmpinat cu o îmbrățișare. Mi-a fost teamă să nu-i las ceva pe haine – o scamă sau un fir de păr.

— Ce rochie drăguță! a zis. Arăți ca Audrey Hepburn.

— E veche, am spus eu.

— E frumoasă.

Părea să creadă că nu știu să accept un compliment. Eu preferam să cred că-mi displac efuziunile sentimentale și că aș accepta orice laudă dacă oamenii s-ar tempera când mi-ar adresa-o.

Pe drum, m-am întrebat dacă Edith e drăguță sau doar mie mi se pare așa. Eram conștientă, datorită creierului meu educat, că frumusețea este subiectivă, dar voiam să știu dacă ne potrivim estetic. Aproape am întrebat-o dacă știe că Holly Golightly este bisexuală. După ce mi-am formulat în gând remarca și am hotărât ce limbaj corporal să adopt în timp ce o rostesc, am roșit aproape la fel de mult ca în cazul în care aș fi rostit-o cu voce tare.

Prin galerie, alergau copii greoi. Tablourile înfățișau lalele și flori de cireș. Edith a spus că astea sunt genul de tablouri care îi plac bunicii. Am crezut că râde de expoziție, dar pe urmă s-a dus și a cumpărat ilustrații pentru bunica ei. În astfel de momente, îmi aminteam că există o categorie

de oamenii care o numesc Mei Ling și pe care eu nu o să-i cunosc niciodată.

La plecare, i-am spus lui Edith că mă duc acasă să pregătesc cina. A vrut să știe dacă am colegi de apartament. Mă tot întrebam când o să aducă vorba despre asta.

— Unul, am zis. Dar e plecat. Julian.

— Julian, a spus ea cu un aer vigilant – așa mi s-a părut. Poate gătim împreună.

Nu adusesem niciodată musafiri în apartament și am fost ușurată că nu a fost un proces obositor de înregistrare. Conform regulii, ar fi trebuit, dar se pare că portarul nu o aplica albilor. În lift, o femeie ținea de lesă un ciobănesc german care gâfâia. Edith a spus ceva-gao-altceva, iar femeia a râs și a spus ceva-ceva-gao.

— Ești sigură că pe Julian nu-l deranjează? a întrebat Edith.

Am simțit că i-am zis ceva personal dându-i numele lui și m-am întrebat ca proasta dacă e prea târziu să retrag ce am spus.

După ce am descuiat ușa, mi-am pus balerinii pe raftul de jos, pe urmă i-am mutat în partea de sus fără să fie nevoie, ceea ce mi s-a părut un comportament de persoană emoționată. În timp ce Edith a gătit, eu am aprins lumânările pentru prima dată. M-am întrebat dacă Julian va observa fitilurile arse la întoarcere.

Văzând că am uitat s-o invit să ia loc, Edith s-a așezat în fotoliul lui Julian. Și-a sprijinit coatele pe brațele acestuia. Julian rareori făcea asta, când stătea acolo. El își încrucișa brațele strâns, de parcă era pe scaunul din mijloc într-un avion și oamenii dintr-o parte și din cealaltă se îmbarcaseră înaintea lui.

Am mâncat. Am întrebat-o pe Edith de ce nu se mută de acasă. Ar fi fost o întrebare stupidă pentru majoritatea tinerilor de douăzeci și ceva de ani din Hong Kong, dar știam că ea face o grămadă de bani.

— Nu poți să te muți pur și simplu de acasă, a zis ea. Ți trebuie un soț sau măcar o ipotecă.

— Crezi că o să te măriți?

— Nu, nu cred că o să se întâmple asta.

— Ar trebui să ne luăm o casă împreună.

Edith a zâmbit și a spus: poate.

I-am dat telecomanda și ea a ales un canal care difuza *Inglorious Basterds*. A zis că titlul a apărut scris așa pentru că Tarantino îl greșise într-un scenariu ajuns ilegal la public, așa că a insistat că fusese ceva intenționat. Am fost de acord că asta era o chestie tipic masculină.

Îmi atingeam des gura când vorbeam cu ea. Era un obicei pueril și mă făcea să par idioată. M-am forțat să mă opresc, pe urmă mi-am dat seama că mă joc cu părul.

În timpul unei scene cu împușcături, Edith a întrebat cum e Julian. Nu părea strict necesar să-i tot folosească numele.

— E în Londra acum, am zis. Lucrează în domeniul bancar.

M-am gândit la alte formulări: se ocupă de bănci, lucrează într-o bancă, lucrează pentru o bancă. Probabil că lui Edith i s-ar fi părut toate la fel, dar poate că nu, iar eu o folosisem pe cea greșită. Uneori, credeam că lucrurile ar fi putut merge mai bine cu Julian dacă aș fi știut că la Oxford „urci”. Uram sistemul de clase britanic. Asta era cu siguranță o fațadă pentru ce dracu’ simțeam în toată povestea asta cu Edith, dar era și o emoție adevărată – doar că nu principala. Din punctul meu de vedere, eram fidelă propriei persoane. Știam că Julian tot nu ar fi fost iubitul meu dacă aș fi spus că „urci”, dar, cumva, credeam sincer că principala mea nesiguranță în relația cu Edith era că ar putea să nu fie atrasă de oameni care nu știu să utilizeze corect conjunctivul.

— Părinților tăi li se pare ciudat? a zis Edith. Că locuiești cu un bărbat.

— Nu le-am spus. Nu ar înțelege.

Asta era adevărat.

— El aduce fete aici?

Butona pe telefon în timpul ăsta. Știam că are, într-adevăr, de răspuns la e-mailuri, dar m-am întrebat dacă nu era cam prea convenabil că întotdeauna se ocupa de ele când zicea ceva posibil stânjenitor.

Aș fi vrut să fi menționat de la început că eu și Julian ne-o trăgeam. Acum era prea târziu. Edith nu avea să-mi mai spună nimic și ar fi devenit suspicioasă cu privire la orice i-aș fi spus eu.

Uitându-mă la ea, mi-am dat seama că s-ar fi potrivit cu Julian. Amândoi țineau ritmul pașilor sonori pe podelele de marmură, al apelurilor de duminică și al e-mailurilor din miez de noapte. Ar fi putut economisi timp

dacă unul ar fi citit *The Economist*, iar celălalt *Financial Times* și apoi ar fi făcut schimb de informații. Eram sigură că, dacă pun toate astea într-o foaie de calcul, Julian ar invita-o pe Edith la o întâlnire. Mi i-am imaginat împreună, pe urmă mi-am dat seama că fac asta doar pentru că nu-mi pot forma o imagine clară despre mine și ea. Pe întuneric, mâna mea putea fi confundată cu a lui Edith mult mai ușor decât cu cea a lui Julian, dar nu toate gândurile meritau duse până la capăt.

Filmul s-a terminat și Edith a spus că trebuie să plece în curând.

— Ar trebui să mai facem asta, a zis ea.

— S-ar putea să fie mai greu după ce se întoarce Julian.

— Nu-i place să socializeze?

Am răspuns că, pe cât seamănă cu Ecaterina cea Mare, pe atât e de sociabil. Gluma asta semăna mai degrabă cu cele făcute de Julian, nu de mine. M-am întrebat dacă îi furasem repertoriul pentru că funcționase în cazul meu.

Înainte să plece, i-am arătat lui Edith dulapul meu de haine. A scos o jachetă din păr de cămilă și a zis că adoră modelele Ted Baker pentru că par mai scumpe decât sunt. Mă îndepărtasem atât de mult de versiunea aceea a mea care considera prețul alarmant, încât doar m-am simțit jenată în numele lor.

— Apropo, Ava, a zis ea, ești comunistă?

Nu mă mai întrebase nimeni asta până atunci. În facultate, lumea presupusese că, din moment ce toți prietenii mei erau, atunci trebuia să fiu și eu, iar la muncă nu credea nimeni că un adult ar putea fi comunist.

— Da, am răspuns.

Edith a zis că înțelege atracția, dar că îi place și să aibă lucruri drăguțe.

A doua zi, i-am trimis mesaj: s-ar putea susține că marxismul înseamnă să crezi că toată lumea ar trebui să aibă lucruri drăguțe, inclusiv noi. Edith a răspuns că doar nu puteam să cred că asta justifică să ai un Rolex aici și acum, în timp ce alți oameni mor de foame. Am zis: ai dreptate. Voiam să adaug că ceasul lui Julian era unul ieftin pe care și-l cumpărase din Shanghai, dar m-am gândit că Edith nu-l cunoaște și, prin urmare, nu făcuse presupuneri despre ceasul lui.

Mai târziu în noaptea aceea, mi-a trimis încă un mesaj, în care se plângea

că încă e la birou. I-am trimis fișierul PDF *Why Marx Was Right*, intitulând e-mailul „avertisment: polemică marxistă“. A răspuns: te dai la mine? pentru că nu cred că ar fi sigur la muncă.

Lumina era stinsă. Mâinile mele erau siluete în fața ecranului.

*

Încă de la plecarea lui, în urmă cu două luni, îl urmărisem pe Julian online. Prezența lui pe rețelele de socializare era mai degrabă o absență: nu avea actualizări de stare, iar pozele de profil erau atât de rar schimbate, încât, din două-trei mișcări, ajungeai la sărbătorirea cu șampanie a absolvirii. Avea un cont de Instagram, unde postase doar opt fotografii. De când plecase la Londra, îmi deschisese toate poveștile. Mă îndoiesc că știa că primeam notificare de fiecare dată când le vedea.

Numele lui Edith era întotdeauna în topul celor care îmi vizualizau poveștile. Degeaba consultam articole și discuții pe forumuri ca să văd dacă asta înseamnă că ea mă spionează pe mine, că eu o spionez pe ea, sau amândouă. Știam deja că îi verific des contul, dar voiam să știu dacă și algoritmul știe asta. Mai mult, voiam să știu dacă și eu figurez în topul listei lui Edith. Dacă prezența ei în topul listei mele însemna că eu sunt spioana, atunci și eu aș fi figurat în topul listei ei numai dacă și ea mă spiona pe mine. Iar dacă prezența ei în topul listei mele însemna că ea era spioana, atunci da, și prezența mea în topul listei ei ar fi spus același lucru despre mine, dar și ea mă spiona, la rândul ei, și nu putea să mă judece.

Îi comparam. Nu erau nici destul de asemănători cât să fie gemeni, nici destul de diferiți încât să se pună în valoare reciproc. Totuși, țineam o filă deschisă pentru Edith, alta pentru Julian și ezitam între ei.

24

Mai

La începutul lui mai, Edith m-a dus la Times Square Mall. Era mare și curat, cu podele de marmură. Atriumul era ocupat de magazinul Lande Crawford, apoi de Gucci și Chanel („momeală pentru turiștii chinezi“, a

spus Edith), pe urmă de Loewe și Max Mara („momeală pentru turiștii chinezi intelectuali“), apoi mărci pentru oamenii care cred că au bani, dar nu au – Coaches, Michael Kors.

— Închipuie-ți cum ar fi să porți Michael Kors intenționat, a spus Edith.

Am remarcat că fusese o replică răutăcioasă.

— E adevărat totuși, a zis ea.

De câte ori purtam ceva cumpărat de Julian, simțeam că Edith îi ghicea prețul, care i se părea prea mare pentru cât valora, de fapt.

Ne-am dus la Zara. Am întrebat de ce Zara este acceptabilă, iar Michael Kors, nu, și Edith a răspuns că Zara își știe locul. A adăugat că este foarte conștientă că toate astea sunt prostii consumeriste, dar influența doamnei Zhang era greu de înlăturat.

— Ai dreptate, am spus, chiar sunt prostii consumeriste.

A zâmbit. M-am bucurat că proasta mea dispoziție i se pare simpatică, dar bănuiam că e doar din cauză că nu o afectează prea mult. Mi-am închipuit că suntem niște personaje de desene animate, eu încercând să o lovesc cu capul, blocată în același loc, cu fruntea împingând în palma ei întinsă senin.

A ales pentru amândouă haine de probat. Mi-a fost prea jenă să verific dacă avem aceeași mărime, dar Edith m-a întrebat cât port și a spus că și ea la fel. A zis că economisim timp dacă împărțim cabina de probă. M-am întors cu spatele, iar ea mi-a urmat exemplul, de parcă altfel nu i-ar fi trecut prin minte să facă asta. I-am zărit sutienul negru de dantelă în oglindă. Deodorantul ei mirosea a săpun.

— Îmi plac pistruii tăi, a spus, tot cu spatele la mine.

Poate recunoștea că-mi aruncase o privire peste umăr sau pur și simplu făcea un comentariu despre părți din corpul meu pe care le văzuse deja și m-am gândit că putea și ea să fie mai clară în privința asta.

— Îmi place rochia ta, am spus. A mea e urâtă.

Edith a spus că nu, era doar diferită. Era prima dată când nu eram de acord în privința hainelor.

— Colierul îți scoate în evidență claviculele, a spus ea.

Am răspuns că și ea are clavicule frumoase și că nu-i așa că e interesant că folosim termenul la plural, deși, în realitate, e un singur os, și că rochia

tot urâtă e.

— Dă-mi-o mie s-o probez, dacă tu n-o vrei, a spus.

Am dat-o jos. De data asta, am rămas cu fața spre ea.

Mai târziu, am început un alt mesaj către Julian.

cred că flirtez cu edith. pare genul care flirtează cu toată lumea și, în felul ăsta, nu flirtează, de fapt, cu nimeni. nu știu ce se întâmplă. o cunosc de două luni și pare că e singura persoană din viața mea care a contat sau a existat vreodată.

Am selectat textul și am apăsă pe tasta de ștergere, pe urmă am ieșit și am intrat la loc de trei ori în mesajele nefinalizate, ca să mă asigur că mesajul fusese șters. În caseta acum goală, am scris: *aș vrea să știu ce simt în legătură cu toate astea*, pe urmă am șters iar.

*

Victoria m-a invitat iar la ceai, făcând aluzie la niște „lucruri despre care îi scrisese“ Julian. Scrisul ăsta însemna, de fapt, SMS-uri, dar ea voia să pară că sunt mai apropiați decât era cazul. I-am răspuns că sunt ocupată cu munca. M-am privit tastând mesajul ăsta care avea s-o facă să mă urască și mai mult, pe urmă am continuat să privesc în timp ce am apăsă pe butonul de trimitere.

Și mama a zis că n-am mai vorbit de mult. Când am sunat, a remarcat că par distrasă. Julian mi-a trimis un SMS, apoi, peste câteva zile, încă unul, menționând – cu înfumurare, mi s-a părut mie – că nu-mi stă în fire să răspund așa de greu. Până și Tom a întrebat dacă e totul în regulă. Nu mai vorbiseram de atât de mult timp, că am și uitat să-i reproșez că îi zisese mamei despre Julian.

Ori de câte ori așteptam răspunsul lui Edith, îmi atingeam clavicula. Atunci îmi scria.

În prima duminică din mai, ne-am dus la un local de sushi în Queensway. Ne-am întâlnit în stația de metrou și am mers pe jos pe lângă birouri de schimb valutar și tramvaie cu etaj pe Hennessy Road. Farmaciile chinezești miroseau a scoici și a ginseng lemnos. Edith a observat că mă uit la vitrinele cu leacuri maro, stafidite, și a spus că doamna Zhang este o adevărată mină de informații despre ce funcționează și ce nu, în cazul în care am vreodată nevoie de ajutor.

— Cuiburile de păsări sunt excelente pentru tuse, a spus ea.

Am încercat să traversez pe roșu la o trecere de pietoni, dar ea m-a tras înapoi.

Restaurantul de sushi avea o bandă rulantă. Cum nu mâncam pește, opțiunile mele erau limitate. Edith a văzut înaintea mea un rulou cu castraveți, s-a repezit să-l ia și mi l-a oferit zâmbind triumfătoare că îmi procurase hrană. M-a decretat o utilizatoare de bețișoare de nivel intermediar. La rândul meu, nu mă jenam, dar știam și că nu o să câștig premii. Când nu am putut să-i urmez demonstrația, s-a întins și mi-a aranjat bețișoarele în mână. Pe urmă mi-a fost teamă să le las jos, în caz că nu le mai pot repoziționa în unghiul corect.

— Cât timp crezi că o să rămâi în Hong Kong? a întrebat Edith.

— Nu știu, am zis. Poate până când o să vreau să fac un credit imobiliar.

— Dacă nu te deranjează că zic, apartamentul tău e foarte drăguț. Poate ar fi o idee să te muți într-unul mai ieftin.

— Ca să fiu sinceră, Julian plătește cea mai mare parte a chiriei.

— Serios? a zis ea.

Vocea lui Edith arăta mereu surprindere. Țsta era farmecul ei. Numai că, din cauza asta, era mai greu să-ți dai seama dacă uimirea ei e sinceră sau nu. Cu bărbia un pic înclinată, cu ochii un pic măriți, îți sorbea cuvintele, oricare ar fi fost ele. Expresia asta a lui Edith era printre preferatele mele, dar omniprezența ei mă puneă în încurcătură când tocmai îi spusese ceva dificil și nu știam cum să reacționez în continuare.

— E complicat, am spus eu.

— Nu e treaba mea, a zis, dar...

— Te întrebi...

— Da.

— Nu. Dar nu mă deranjează că ai întrebat.

Nu știam dacă sunt nesinceră ca să nu-mi stric, cu ghilimelele de rigoare, șansele cu ea. Dar simțeam că nu ăsta e motivul. Eram destul de lipsită de scrupule ca să mint pentru a face sex cu cineva, dar, deși aș fi făcut alte lucruri la fel de rele, ăsta nu era genul de lucru rău pe care l-aș fi făcut. Doar dacă, bineînțeles, nu cumva îmi spuneam asta ca să am impresia că mă critic corespunzător, rămânând însă nedumerită în privința relelor pe care

eram cu adevărat în stare să le fac.

În plus, încă nu cunoșteam orientarea sexuală a lui Edith. M-am gândit să inventez o fostă iubită, ca să-i testez reacția, dar mi s-a părut o stratagemă ieftină. Nu existau limite în săpăturile mele online și, evident, nici în privința informațiilor pe care le ascundeam de Edith, dar nu voiam să inventez o persoană. Asta era limita mea etică. Întâmplător, menționarea unei iubite ar fi necesitat curaj, în timp ce spionarea online era ușoară.

Mai era și treaba cu Julian, dar el răsese de mine în februarie, când îl întrebasem dacă îl deranjează că flirtez cu alți bărbați. Am presupus că femeile sunt acceptate. Chiar dacă nu erau, știam că tot o să mă văd în continuare cu Edith.

25

Încercam să-l mai vizitez pe Miles din când în când, în principal ca să-i justific lui Julian cum îmi petrec timpul. Asta îmi distrăgea și gândurile de la Edith, ceea ce era drăguț, pentru că, atunci când mi-o aminteam iar, mi se părea mai bine decât înainte.

Miles mi-a povestit cum se inspirase Mao din revolta ratată Taiping, de la mijlocul secolului al nouăsprezecelea. La fel ca el, și adepții Taiping au importat o doctrină rebelă străină. Spre deosebire de el, nu au reușit niciodată să-i facă pe localnici să rezoneze cu ea și, prin urmare, au fost zdrobiți de miliția aflată la ordinele aristocrației.

— Încă un motiv pentru care studiile marxiste nu ar trebui să fie un univers în sine, a zis Miles.

Era a patra oară când îl vizitam de la plecarea lui Julian.

— Și, fie vorba între noi, asta mă face să-mi pun întrebări despre scopul muncii mele, a zis el. Cine citește cărțile universitarilor?

— Trebuie să recunosc că eu nu, am zis absentă, dar el a râs și a spus că poate oricând să conteze pe mine pentru sinceritate brutală.

Asta nu era adevărat. Mințeam deseori ca să nu-i rănesc pe alții sau ca să-i fac să mă placă. De cele mai multe ori, franchețea mea era accidentală, dar primeam mai mult capital social prefăcându-mă că fusese intenționată,

fiindcă oamenii presupuneau că și complimentele mele trebuiau să fie sincere. Julian părea să aibă încredere în mine. Oamenii deștepți fac adesea lucruri stupide.

— Vrei un ceai? a zis Miles.

M-am gândit că e prea cald pentru așa ceva, dar am zis că da, pe urmă m-am oferit să-l fac eu. Miles a refuzat de două ori și a acceptat a treia oară. Chicineta avea o fereastră și era prost izolată fonic, așa că am auzit și am văzut bărbați cu căști de protecție care lucrau cu picamăre afară.

Miles a spus că începe să prefere compania mea celei a lui Julian. Știam că nu e adevărat, dar i-am mulțumit oricum. M-am întrebat dacă este evident cât de mult îmi doresc aprobarea fiului său ori dacă el crede că toți vor să fie plăcuți de Julian. De ceva vreme, tot voiam să întreb cine venise primul în Hong Kong: tatăl, sau fiul? Îmi închipuiam frecvent o conversație în care unul dintre ei era deja instalat aici, iar celălalt suna din Anglia să anunțe că o să vină și el. Amândoi ar fi rămas calmi la suprafață, dar discuția ar fi avut implicații emoționale extinse. Julian ar fi zis „bine“ de multe ori.

Nu puteam să mă gândesc prea mult la Julian fără să revin la Edith. Majoritatea persoanelor, locurilor și lucrurilor îmi aminteau de ea, dar Julian era principalul factor declanșator. Stăteam acolo, în apartamentul lui Miles, mă gândeam la Edith și zâmbeam.

*

— Bea mai repede, irlandezo, a spus Edith.

— Știi că asta-i o problemă socială gravă în Irlanda?

— Mda, bine. Scuze. Bea moderat.

Era o vineri de la jumătatea lui mai și comandaserăm șampanie la „Seara doamnelor“ într-un bar aflat pe un acoperiș în LKF. Premisa serii era că barurile ne dădeau băuturi gratis ca să stăm acolo, iar bărbații să se dea libidinos la noi. Edith a spus că întâlnirile dintre fete devin astfel foarte convenabile, pentru consumatoarele avizate. Nu-mi aminteam dacă majoritatea femeilor făceau glume ca Edith sau cum arătau fețele lor când făceau astfel de glume.

Ne matoleam înainte de petrecerea de douăzeci și trei de ani a lui Cyril

Kwok. Edith a întrebat dacă „matol“ înseamnă ce crede ea că înseamnă. Da, am zis. Engleza din Irlanda se înțelege instinctiv. Așa se diferențiază de engleza britanică.

— Oricum, am zis, de ce e nevoie să ne matolim?

— O să vezi, a răspuns Edith.

— În irlandeză se zice *ar meisce*.

— Hai să ne facem *ar meisce*, a zis ea de parcă se hotărâse să adopte expresia.

Șampania de la „Seara doamnelor“ era o plată mizerabilă pentru conversațiile cu bărbați. Orice plată ar fi fost la fel. De câte ori zicea unul ceva, băteau cu palma în masă, ceea ce, în mod bizar, părea să-i încurajeze pe toți să vorbească în continuare. Trebuia să bei cantități considerabile de alcool ca să nu-i calci intenționat pe picior, iar calitatea alcoolului nu era potrivită pentru așa ceva.

Ne instalaserăm într-un colț, pe scaune de răchită. Edith a băut trei pahare înalte de șampanie în zece minute. Am întrebat dacă chiar are nevoie să se sedeze așa de mult pentru petrecerea lui Cyril Kwok.

— Pune pe Instagram poze cu cheile mașinilor prietenilor lui, a răspuns Edith. Ei își așază cheile pe măsuța de cafea, iar el postează poza și îi etichetează.

— Adică etichetează cheile în locul lor? am întrebat.

Edith și-a dat ochii peste cap, ca și cum ar fi vrut să spună: nu, etichetează indispoziția de după.

Era rândul meu să umplu iar paharele.

— Și unul pentru prietena mea, i-am zis barmanului, enunțând cu seriozitate, lăsându-l să înțeleagă ce vrea din asta.

Pe terasă, Edith răspundea la e-mailuri pe telefon. Am păstrat distanța o vreme, de parcă așteptam să se schimbe ceva. Când m-am dus și am pus paharele pe masă, am zis – simțind că, dacă fac altceva în timpul ăsta, sunt în stare – că mă întreb dacă femeile se folosesc vreodată de „Seara doamnelor“ ca să iasă la întâlniri.

— În mod sigur e o strategie, a spus ea.

Nimeni nu putea să se priceapă la Edith.

A chemat un taxi și a schimbat câteva propoziții cu șoferul în cantoneză.

În mașină, m-am descălțat de pantofii cu toc și am pipăit mocheta cu tălpile prin ciorapi.

— Taxiurile miros întotdeauna a mașină nouă, am spus eu.

— Folosesc un spray, a răspuns Edith.

— Tu le știi pe toate.

— Ești *ar meisce*.

Mi-a atins un fir dus la ciorapi și a zis că ar trebui să fiu mai atentă. M-am întrebat dacă gestul era o simplă extindere a stăpânirii ei peste toate sau dacă îi dădusem cumva de înțeles că are voie. Îi spuseseam că sunt a ei din felul în care o priveam – nu din cum alesesem să o privesc, ci din cum nu mă puteam abține s-o privesc – dar asta nu însemna că putea să-și dea seama. Poate că Edith nu mă observa deloc și mă atingeaa așa cum ar fi făcut cu un mic aparat electrocasnic.

Taxiul ne-a lăsat în vârful dealului și am trecut de trei posturi de control înainte de a ajunge într-un hol cu marmură, în centrul căruia trona un smochin de șase metri. Pe toate suprafețele plane, inclusiv în lift, erau ghivece cu bonsai. Edith a spus că a avea copii e ca și cum ai crește bonsai. Am întrebat cum e să crești un copac în mărime naturală. Asta, a zis Edith, ține de temperament.

Cyril Kwok ne-a întâmpinat la ușă. Era îmbrăcat în alb din cap până în picioare: bluză, jeanși, teniși.

— Alegeți o culoare, a spus el.

— Ea e Ava, a zis Edith.

— Bună, Ava! Alege o culoare.

— Roz, am spus. Bună, Cyril.

— Rosé să fie.

Petrecerea era zgomotoasă și întunecată, cu orgă de lumini. Cyril ne-a condus prin atrium sus la mezanin, unde era ceea ce el a numit „găleata”. Am fost ușurată să constat că era chiar o găleată. A băgat mâna în ea și a scos o sticlă de Armand de Brignac pentru Edith.

— La mulți ani mie la douăzeci și trei de ani! a zis el sărutând obraji înainte să se scuze și să plece.

I-am spus lui Edith că pare de treabă și am întrebat-o de ce nu poate să-l sufere. Nu m-a auzit prima dată, așa că a trebuit să-i spun la ureche.

— Am crezut că o să mă judeci că-l plac, a spus ea. A studiat la Eton.

— Și Julian a studiat la Eton, am zis.

Edith a înșfăcat sticla de rosé ca pentru a-mi aminti că e rândul ei să vorbească.

— Mereu aduci vorba de Julian, a zis.

Până în momentul acela, nu fusesem sigură că e beată.

— Nu ar trebui să te prefaci că-ți urăști prietenii, am zis.

Zgomotul m-a acoperit din nou și Edith m-a pus să repet, ocazie cu care am reformulat:

— Îmi pare rău că ți-am dat impresia că trebuie să te prefaci că-ți urăști prietenii.

Edith trebuia să salute pe toată lumea, iar eu nu, așa că s-a gândit cu cine să mă lase. Eram prea obișnuită cu asta de la Julian ca să-mi pese.

— Te duc la Tony Ng, a hotărât ea. A fost la Wadham, așa că acum încearcă să nu facă pe bogatul.

Edith a aruncat o privire la pantalonii roșii ai lui Tony, ca pentru a-mi spune că pot să judec și singură dacă îi reușește sau nu.

— Ling Ling, ești radioasă! a spus Tony. Ce mai face Sam?

— Ne-am despărțit, a zis Edith.

— Uau! a făcut Tony. Au trecut eoni.

— Chiar că eoni, a spus Edith.

Cu o claritate pentru care am dat vina pe alcool, mi-am dat seama precis ce simt: invidie. Parțial, pentru că prietenii lui Edith erau bogați, dar în principal pentru că îi avea. La treaba cu Sam aveam să ajung mai târziu.

— Ea e Ava, i-a spus Edith lui Tony. Ava e singură.

— Și eu, a zis Tony. Hai să vedem care dintre noi doi își face rost primul de un bărbat.

Aș fi putut să răspund: sau de o femeie. Dar nu știam dacă Edith mă prezentase lui Tony gândindu-se că asta m-ar putea încuraja să fac o mărturisire sau dacă posibilitatea aceasta nici nu-i trecuse prin minte. Fetele de la școală susținuseră că vor un prieten gay în ciuda faptului că nu erau genul de persoane pe care un gay să le vrea ca prietene. Încă mă făceau în toate felurile pentru că nu sărutam destui băieți.

Edith și Tony schimbaseră subiectul între timp, așa că am dat din cap și

mi-am luat o expresie atentă. Mi-am dat seama că reținerea mea de a-i mărturisi lui Edith orientarea mea sexuală nu era doar parte dintr-un joc. Îmi era și teamă că nu o să mai fie prietena mea. Am crezut asta și despre Julian și despre oricine din viața mea căruia îi pășase vreun pic de mine, dar nu fusesem niciodată nevoită să mă confrunt cu asta în Hong Kong, pentru că nu mă îndrăgostisem de o femeie până atunci. Sau poate că nu mă interesa să-mi declar orientarea sexuală și pur și simplu nu voiam să știe că o plac pe ea în mod special. Era imposibil să separ cele două lucruri. Nu era posibil să-mi placă Edith fără să-mi placă femeile și, în același timp, simțeam – illogic, dar cu convingere – că nu e posibil să-mi placă femeile fără să-mi placă Edith. Și gândul ăsta mi-a venit în toiul unui râset, așa că a trebuit să continui să râd, altfel Edith și-ar fi dat seama la ce mă gândeam.

*

În seara aceea, acasă, am căutat online lista de prieteni ai lui Edith. Erau șase Sam: patru bărbați și două femei. Am dat clic pe „vezi prietenia“ dintre mine și Edith, pe urmă am modificat în adresa URL numele meu cu numele fiecărui Sam, ca să văd relațiile dintre ei și ea. Trei dintre ei – doi bărbați și o femeie – nu aveau decât postări de ziua lor. Unul era etichetat cu Edith numai în pozele de grup de la Cambridge. Ultimii Sam – un el și o ea – aveau câte o fotografie cu Edith în care o cuprindeau cu brațul.

26

Am împlinit douăzeci și trei de ani pe 18 mai. Ceilalți profesori m-au invitat să merg cu ei în pub, dar am răspuns – sincer – că am planuri. Pentru prima dată, o invitasem eu pe Edith în oraș și nu-i spuseseam că e ziua mea. Eram jenată la gândul că ar crede că eu ne consider prietene mai apropiate decât eram de fapt. Mi-a trimis un emoticon cu un balon dimineată, ceea ce m-a făcut să mă întreb dacă știuse tot timpul ce zi e sau tocmai primise o notificare despre asta.

Ne-am întâlnit la un bar de whiskey pe Hollywood Road. Cadoul lui Edith a fost o eșarfă cu imprimeu fabricată de o cooperativă ecologică feministă din LA. Am fost sceptică cu privire la pretenția lor de amprentă

de carbon zero, având în vedere că fusese expediată din California până în Hong Kong, dar se simțea moale la gât și era împachetată, ceea ce sugera că Edith știuse de ziua mea.

Am intrat. Localul era aglomerat. Pe meniu scria: „Ești gata să faci un pact cu raiul pentru cea mai fină băutură de pe Pământ?”

Edith a găsit secțiunea irlandeză și mi-a comandat un Connemara *single malt* afumat cu turbă.

— Livrat din țărișoara mea, am zis. Îmi dau lacrimile, pe cuvânt.

Când a sosit, era atât de tare, încât chiar mi-au dat lacrimile. Edith a zis că-s copil, pe urmă s-a scuturat și ea când a gustat. Și Julian îmi spusese odată așa, copil, și mi s-a părut o dovadă a faptului că sensul depinde de context.

Pe urmă, am băut cidru. Gesticulând, am răsturnat paharul și mi-am vărsat puțin în poală. Ea a scos șervețele de hârtie. Am crezut că o să-mi dea unul, dar s-a aplecat și mi-a tamponat coapsa. Părul îi mirosea a fum de la plimbarea prin LKF.

Edith i s-a adresat chelnerului în engleză, dar el i-a răspuns în cantoneză.

— A ghicit corect, a spus după ce el s-a îndepărtat, dar dacă eram din Beijing? Sau din Coreea sau așa ceva?

— Poate că nu vorbește engleza, am spus eu.

Era un comentariu stupid, dar voiam să-mi distrag atenția de la gura ei bosumflată. Era încă una dintre expresiile lui Edith de pe lista mea de preferate, deși știam că nu prea are rost să le clasific, pentru că nu-mi închipuiam nici măcar o expresie a ei care să nu fie printre preferatele mele. Cele mai bune formulări erau cele scrise de elevii mei de opt ani: Îmi place fața ei. Cu ea, sunt fericită. Aș fi vrut să nu fi învățat niciodată gramatica mai avansată, ca să pot să alcătuiesc numai astfel de propoziții. Asta mi-ar fi dat o scuză ca să le pronunț cu voce tare.

— Tu nu observi pentru că ești albă, a spus Edith. Pe mine mă văd și presupun că sunt de aici.

— Dar ești de aici.

— Într-un fel, a zis ea. Dar ratezi niște lucruri când îți petreci adolescența în altă țară.

Părea ceva spus de un terapeut, conceput astfel încât să concentreze

maximum de introspecție într-un minimum de cuvinte.

A adăugat că mulți oameni, inclusiv părinții ei, simt o nostalgie absurdă față de Imperiul Britanic, cu motivația că măcar nu e China.

— Hong Kong este singurul loc în care rebrandingul de la sfârșitul secolului al douăzecilea a funcționat, a zis ea.

Amândouă ne-am amuzat că britanicii cred că imaginea lor internațională este de iubitori de ceai placizi și stângaci, ca Hugh Grant. Dacă ar fi fost puțin mai subtili în Războaiele Opiului sau puțin mai discreți în Duminica Sângeroasă, atunci țările noastre le-ar fi fost recunoscătoare.

— De asta nu pot accepta că au făcut colonialism, a spus Edith. Se văd drept un popor care nu poate omorî nici măcar un câine.

Am căzut de acord și că obsesia britanicilor față de câini este sinistră, și din cauza volumului de alte animale pe care le mănâncă, și din perspectiva respectului lor față de oameni atât în trecut, cât și în prezent.

Vorbeam repede amândouă. În Hong Kong, aveam grijă să rostesc cuvintele mai rar fie ca să-i ajut pe copii să mă înțeleagă, fie pentru că Julian vorbea mereu lent și simțeam că trebuie să procedez și eu la fel. Numai cu Edith gura mi-o lua înainte. Celălalt avantaj era că, luată de avântul discuției, puteam să mă prefac că nu-i observ genunchiul lipit de al meu.

Am băut shoturi, pe urmă ne-am dus pe Aberdeen Street către chei. Era prea târziu să mai prindem o imagine decentă, dar ea a zis că-i place să se uite la nave și să-și închipuie formele lor trasând linii între lumini ca atunci când unești punctele. Ne-am început plimbarea ignorând pe toată lumea din jur și ne-am încheiat-o nemaivând pe cine să ignorăm.

— Știi, a zis Edith, înainte era ilegal ca localnicii să locuiască pe Vârful Victoria. Nu sunt sigură de Mid-Levels, dar pe Vârf sigur nu era voie.

— De ce? am întrebat. Cine locuia acolo?

A râs.

— Britanicii, bineînțeles.

Voiam să-mi țină unul dintre discursurile ei, însoțite de gesturi ca niște extensii ale informațiilor, dar s-a oprit. Era nouă seara. În clădirile de birouri erau câteva ferestre negre, ca niște opțiuni neîntoarse pe un panou dintr-un joc televizat, dar destul de multe încă erau puternic luminate. Mi-

am închipuit o mie de Edith și Julian cocoșați deasupra birourilor, atingându-și obiectivele, făcând valuri, respirând productivitate prin toți porii. În fața noastră, însă, apa era neclintită.

— Mă întreb dacă există vreun moment în Hong Kong când nu muncește nimeni, am zis eu.

Edith s-a întors încet spre mine.

— Îmi urăsc munca, a zis. Lucrez din greu, e bine să lucrezi din greu, dar o urăsc. Vreau numai s-o fac mândră de mine pe doamna Zhang. Ceea ce e o prostie, pentru că nu avem aceleași valori, dar e mama mea. Îmi pasă de ce crede.

— Spune-ți și tu că o faci la mișto, am zis.

— Se mai spune asta? a întrebat Edith.

Am ales sinceritatea.

— Îmi plac fetele, am zis.

Pe urmă:

— Îmi placi tu.

Edith m-a sărutat.

27

Ne-am trimis SMS-uri toată săptămâna următoare. Eu le-am scris la muncă sau în timp ce mă plimbam prin malluri. Încercam să aștept cincisprezece minute. Scriam în aplicația de notițe, ca să nu mă vadă ea că tastez, număram secunde, apoi copiam, inseram și trimiteam. Dar curând mi-am dat seama că, odată ce scriam ceva, simțeam nevoia să-i arăt imediat.

Printre mesajele astea: vrei să ieșim la o cafea sau ceva.

Cele trei minute eliptice în care am privit cum tastează aveau un câmp gravitațional propriu. Nu voia să ieșim la cafea sau ceva, la nimic. Sărutul, vezi tu, a fost o pastişă. De ce îi lua așa de mult timp să refuze? Să zică odată și să mă lase apoi pradă viermilor.

Apoi: da, mi-ar plăcea.

Ne-am comandat cafea de specialitate în Sheung Wan și le-am băut râzând. A mea era cu cărbune și lapte de caju, iar a ei cu pitaya de un roz

aprins. M-am gândit să întreb dacă asta înseamnă că eu sunt bărbatul, dar am hotărât că heteronormativitatea ironică este tot heteronormativitate și că oricum e prea devreme pentru o astfel de glumă.

M-am întrebat ce e de preferat: să ies la o primă întâlnire cu o persoană după trei luni de când ne cunoaștem sau să mă mut în apartamentul ei după trei luni, dar să fim tot „prieteni“ după jumătate de an. Nici una dintre variante nu părea extraordinară, dar eram prea fericită datorită lui Edith ca să-mi pese.

*

La muncă, nu puteam să mă concentrez. Corectam lucrări, apoi mă gândeam la ea și îmi încrucișam picioarele mai tare. La ore, copiii mă întrebau ce înseamnă unele cuvinte sau dacă au scris corect. În loc să-i pun să folosească dicționarul, așa cum ar fi trebuit, pur și simplu le dădeam răspunsurile. Era în regulă. Aveau smartphone-uri. Prin pereți, îi auzeam pe ceilalți profesori dând instrucțiuni severe și mă întrebam dacă problema mea e că nu vrea să predau la fel ca ei sau că nu vreau, de fapt, să fiu profesoară.

Nu-mi plăcea să iau eu deciziile. Voiam să-mi spună Edith ce suntem și cum funcționează. De câte ori făcuse Julian asta, nu-mi plăcuse răspunsul. Mi-a trecut prin minte că aș fi putut, de exemplu, să-i spun asta în cuvinte, în loc să mă prefac că îmi convine. Pe urmă m-am bucurat că am o nouă șansă. O minșisem și pe Edith, dar nu la fel de des și nu despre ce simțeam față de ea.

Elevii mei preferați erau fetele cu caiete îngrijite. Știam că vor deveni ca Edith și eram bucuroasă că Hong Kongul avea o astfel de pepinieră pe termen lung. Connie Qian ținea lipici și o forfecuță în penar. Decupa diverse pasaje din textele pe care li le împărțeam eu și le lipea în carnețelul ei.

— Îmi plac caietele tale, i-am zis.

Pe urmă m-am întrebat dacă ar fi trebuit să zic asta pe un ton mai autoritar, ca să fie clar că nu încerc – n-aș face asta niciodată – să mă împrietenesc cu vreuna dintre ele. Connie s-a gândit, pe urmă mi-a acceptat complimentul.

— Îmi plac, a zis ea, fără „și mie“, poate pentru a arăta că judecata ei era independentă de a mea.

Și asta părea ceva ce ar fi făcut Edith.

Nici un elev nu îmi amintise vreodată de Julian. În ciuda speculațiilor mele despre trecutul lui, nu reușisem niciodată să mi-l închipui copil. Nu voia să-l văd altfel decât era acum. Mă plăcea pentru că nu îl cunoscusem înainte să aibă un salariu de șase cifre.

*

Am invitat-o pe Edith în apartament după o săptămână de la prima noastră întâlnire. Surprinzător, a venit îmbrăcată în blugi și un pulover tricotat, cu model de șerpișori. Mi-a întins un bol de cristal cu romburi pentru măsuța de cafea și mi-a zis să pun fructe sau flori în el. Era evident un cadou pentru mine, dar, dat fiind că Edith îl alesese personal pentru apartamentul lui Julian, nu eram sigură ce să spun. Eram recunoscători amândoi sau numai eu?

Am mâncat fructe și ne-am uitat la un film vechi cu Judy Garland. M-am întrebat dacă alți oameni chiar se uită la filme, atunci când invită pe cineva la ei pentru asta, sau dacă e un semn că seara noastră merge îngrozitor.

— Mă intrigă fruntea lui Judy, a spus Edith. Parcă e de bufniță.

Nu eram prea interesate de subiect. Judy juca rolul unei fermiere ponosite, a cărei soră, actriță ambulantă, se instalase în hambarul ei ca să repete numere vesele de musical cu trupa. A urmat un flirt previzibil cu logodnicul atrăgător al surorii, dar am trecut cu vederea clișeul, pentru că logodnicul era interpretat de Gene Kelly. Eram sigură că, dacă Gene ar fi avut tehnologia necesară și ar fi invitat o femeie la el să se uite la un film, nu ar fi ajuns să vadă atât de mult din el.

— Ți se pare drăguță? a întrebat Edith.

— Judy?

— Bineînțeles.

Edith ar fi putut să răspundă „bineînțeles“ în sensul că nu ar fi fost posibil să mi se pară atrăgătoare o altă femeie din filmul acela sau în sensul că trebuia să am o părere despre Judy, și ca simbol LGBT, și ca reprezentantă a unui gen față de care îmi exprimasem deja atracția.

— Înțeleg ce vrei să zici cu fruntea de bufniță, am zis. Și are un profil frumos. Ea și Gene au niște nasuri grozave.

Aș fi putut veni cu o replică mai bună – mi-a părut rău că l-am băgat și pe Gene în discuție, care chiar nu avea ce căuta acolo – dar ea m-a sărutat, oricum.

— Judy e nemaipomenită, a spus. Cei de la studio au obligat-o să poarte proteză pentru nas, știai? Dar nu cred că poartă aici. Până la urmă, a pus piciorul în prag.

— Aș vrea să nu mă săruți și pe urmă să vorbești despre proteza de nas a lui Judy Garland.

— Ți-am zis, nu poartă proteză, ăsta e nasul ei.

— Uite ce-i, am spus.

Ne-am sărutat iar și am uitat ce voiam să-i zic.

Am avut un moment pavlovian, în care am început s-o conduc spre camera lui Julian, dar m-am oprit și am dus-o într-a mea. Ne-am făcut sex oral una alteia. Ea m-a tras de păr și a zis: da, chiar acolo. Pe urmă, ne-am comparat corpurile și mi-am dat seama că, până atunci, nu mă simțisem niciodată calmă făcând asta. Acum puteam să mă relaxez. Membrele noastre nu păreau să aparțină vreuneia anume dintre noi. Am căzut de acord că Edith avea brațe mai lungi.

— Sunt așa de fericită! am spus.

— Și eu, a zis ea.

Am întrebat-o dacă gustul e în regulă. Dintotdeauna îmi dorisem să-l întreb pe Julian, dar știam că ar fi spus „E OK“, ceea ce m-ar fi făcut să mă îngrijorez și mai tare, sau „Ca un Pinot Noir, dar nu sunt sigur dacă nu-i din cauză că tu sau eu am băut înainte“. Edith a spus că nu poate să-l descrie. Mi-am dat seama că respir extrem de lent, ca atunci când vrei să te calmezi. Am înțeles că nu răspunsul mă interesa, ci să pot spune că mă simt neliniștită.

Edith trebuia să plece. Părinții ei o așteptau acasă. Mi-am spus că asta nu are nici o legătură cu întrebarea mea poate ciudată, pe urmă mi-am adus aminte că, dacă ea ar fi spus ceva bizar, atunci aproape sigur eu aș fi așteptat puțin, apoi aș fi zis altceva înainte să plec.

Nu exista nici cea mai mică dovadă a ceea ce se întâmplase. Nu puteam

să cred pe deplin atâta timp cât nu fusese consemnat în scris. Poate de asta Sappho scria poezii – dar, după moartea ei, i-au folosit papirusurile pentru a înfășura cadavrele astfel încât să nu le roadă viermii.

Din fericire, Edith a plecat înainte să mă scufund în dileme existențiale. Mi-am zis: de asta ești singură. De asta poți să faci sex cu doi oameni, să nu-i zici nici unuia despre celălalt, să locuiești cu unul dintre ei și tot să fii singură.

28

Iunie

La începutul lui iunie, elevii mei de nouă ani au terminat de studiat verbele neregulate și substantivele compuse și au trecut la substantivele colective: o turmă de oi, un stol de păsări, un val de labagii. Pe ultimul l-am ținut pentru mine, dar e drept că m-am întrebat care e termenul corect, fiindcă nu putea să fie „val“, însă, ca națiune elementar onanistă, cu siguranță englezii au un termen colectiv pentru așa ceva. M-am gândit cum s-o întreb pe Edith și să fac să pară amuzant, nu ciudat, pe urmă Kendrik Yang a întrebat ce se folosește pentru struguri și mi-am pierdut șirul gândurilor.

— Mănunchi, am zis, ba nu, ciorchine, pe urmă iar m-am îndoit.

El își notase deja „ciorchine“ și l-am lăsat așa.

Uneori mă întrebam dacă chiar sunt vorbitoare nativă de engleză. Când eram copil, visam cu ochii deschiși că fusesem adoptată în secret dintr-o altă țară. Rusia era principala candidată, pentru că citisem un roman istoric despre o familie care fugea de Revoluția din Octombrie, deși știam că, dacă aș reciti cartea acum, politica de acolo mi s-ar părea îngrozitoare. Cărțile despre oamenii care își pierdeau banii sau care nu aveau, apoi se îmbogățeau îmi stârneau imaginația de copil mai mult decât cele în care toți rămâneau la locul lor, chiar dacă asta era ceva mult mai obișnuit în viața reală. Iar personajele care nu țineau deloc cont de clasa socială erau plictisitoare. Nu puteam să cred că astfel de persoane există. Toți cei din școală știau cine are casa cea mai mare și cine are părinți chelneri.

Odată, îi explicasem lui Julian diferența dintre *in the scratcher* („în pat“) și *on the scratcher* („în șomaj“) și îl întrebasem dacă nu crede că diferența aceasta aproape insesizabilă dintre a trăi din șomaj și a trăi cu cineva nu spune ceva despre caracterul irlandezilor. El era somnoros și nu răspunsese cine știe ce. M-am gândit să fac aceeași observație cu Edith, să văd ce părere are ea, dar am știut că mi s-ar părea ceva greșit. Nu eram sigură însă dacă m-aș fi simțit vinovată că repet ceva ce Julian credea că i-aș spune doar lui sau că i-aș servi lui Edith o supă reîncălzită.

Trecuseră patru luni de la plecarea lui Julian. Într-un fel, simțeam că nu o să se mai întoarcă niciodată.

*

Continuam să fac sex cu Edith. Exista un singur lucru mai bun decât să fii ales de cineva atât de perfect, și anume persoana respectivă să-ți spună: „Vreau să mă pătrunzi cu degetul.“

Majoritatea oamenilor au porțiuni de piele fină – în spatele urechilor, la încheieturile mâinilor – însă la Edith toată pielea mi se părea așa. Era atât de mică, încât era comic și inutil s-o strâng în brațe. Ne încolăceam una în jurul celeilalte și râdeam de cât spațiu rămânea în pat. Mă vedeam zicându-le oamenilor: întotdeauna ne facem loc una alteia, vedeți ce compacte suntem. Pe urmă, îmi aminteam că în ultima jumătate de an făcusem sex din plin cu un bărbat deranjant de înalt. Era foarte interesantă povestea asta.

Când Edith nu era ocupată cu munca, stăteam în pat și ne împărtășeam secrete. După vreo trei săptămâni petrecute astfel, mi-a mărturisit că ei îi plăcuseră dintotdeauna numai fetele, dar că abia la Cambridge înțelesese că nu e la fel pentru toate femeile, motiv pentru care ea e gay.

Am întrebat-o dacă spusese vreodată familiei.

— Nu, a răspuns imediat.

Am susținut că eu le-aș spune alor mei dacă aș fi cu o femeie. Până atunci, nu era nevoie să-i informez despre viața mea sexuală.

— Nu că ar fi vorba numai despre sex, am zis eu. Dar ei la asta ar reduce totul.

Edith a fost de acord. Nouăzeci la sută din motivul pentru care nu le putea spune părinților era sexul.

Eu nu mă mai culcasem cu o femeie până atunci, deși îmi petrecusem majoritatea adolescenței și studenției obsedată de câte una. Toate avuseseră iubiți sau iubite ori pur și simplu nu erau genul care să mă placă vreodată pe mine. Când i-am povestit asta lui Edith, m-a întrebat dacă, după părerea mea, fusesem atrasă de persoane indisponibile pentru că știam că astfel nu voi fi niciodată obligată să mă confrunt cu realitatea, și anume că relația cu ele nu îmi va rezolva toate problemele. I-am răspuns că nu e treaba ei să facă observații atât de pertinente.

— Toată lumea face asta, Ava! a zis ea. Te tot descrii drept o persoană distrusă de parcă ai fi singura, când o mulțime dintre lucrurile astea sunt absolut normale. Cred că vrei să te simți specială – ceea ce înțeleg, cine nu vrea? – dar nu-ți dai voie să te simți specială într-un mod pozitiv, așa că-ți spui că ești extraordinar de rea.

Am rugat-o din nou să nu mă mai citească așa de bine, iar ea a râs și a spus:

— Bine, am încercat.

Adevărul era că îmi plăcea să mă psihanalizeze. Aerul ei de cunoaștere obiectivă mă asigura că cineva are situația – pe mine – sub control.

Ea mai făcuse sex cu iubita ei la Cambridge – Sam, a zis. Era mai ușor atunci. Tot anturajul lor era LGBT. După întoarcerea la Hong Kong, se ascunsese din nou.

— Sam, am repetat eu, ca să arăt că este o informație nouă.

Eram prea timide ca să ne sărutăm în public. Prima dată nu conta, fiindcă fusese ceva spontan, dar odată ce devenise un obicei, ne făceam griji că oamenii vor observa. Gesturile mici căpătau altă semnificație. O atingeam pe braț pentru a-i arăta ceva pe telefon. Ne întorceam la Central Pier și făceam un selfie, pe care i-l trimiteam cu textul: niște fete prietene. Am postat o poză cu Edith într-o poveste pe Instagram și, când Julian a văzut-o, am tresărit. La început, am crezut că de frică, dar pe urmă mi-am dat seama că era entuziasm. Nici unul dintre cei doi nu îmi cunoștea toate secretele.

*

La serviciu, mă prefăceam că sunt ea sau că ea mă privește. Când copiii sușoteau sau urmăreau videoclipuri pe telefon, în loc să-i ignor, așa cum

făceam de obicei, tușeam așa cum știam că ar face Edith. Funcționa. Se opreau. Când Clarice Xu mi-a cerut ajutorul, i-am zis că se descurcă nemaipomenit. Nu mă consideram genul de persoană care să ofere complimente cu generozitate. Nu ar fi interesat pe nimeni. Dar nu era nevoie să fii așa grozav pentru ca un copil de zece ani să vrea aprobarea ta și, în plus, eu aveam tabla și markerele, iar ei, nu.

Uneori, mă întâlneam cu Edith după muncă, la stația de metrou din apropiere. Atunci aveam voie să o ating. Puteam să folosim scara rulantă și să întind mâna spre ea. Era un gest normal între prietene. Voiam ca oamenii să știe că suntem împreună, dar numai cei care nu ne-ar fi făcut rău din cauza asta. În Dublin, mi-ar fi fost frică; îmi era frică și în Hong Kong.

Am vrut să-i explic asta lui Edith: că, atunci când mă țineam de mână cu Julian, parcă țineam un bilet de muzeu, dar cu ea, parcă aveam o grenadă. Numai că asta nu avea logică nici măcar în capul meu, cu atât mai puțin dacă încercam s-o spun cu voce tare. Și nici ea nu voia să ne ținem de mână, așa că nu am discutat despre acest subiect.

*

M-am văzut iar cu Miles în iunie. Mi-a povestit că Zhou Enlai, care avea să devină lider al Partidului Comunist Chinez, s-a ascuns de mitraliere și baionete în hotelul occidental Astor din Guangzhou. Ca să se amestece în mulțime, Zhou și soția lui au purtat un costum din trei piese și, respectiv, o rochie qipao¹⁷ din mătase. Generalul anticomunist Chiang știa că sunt acolo, dar probabil i-a lăsat să scape pentru a se revanșa pentru când Zhou îl salvase de stângiștii violenți. Mi s-a părut că povestea ar fi fost mai reușită dacă aș fi știut mai multe despre persoanele implicate.

¹⁷. Rochie dreaptă, cu guler pe gât și șlițuri laterale, lungă până la glezne și cu închidere pe umăr.

Miles mi-a povestit și despre nașterea lui Julian, pe urmă despre întâlnirea lui cu Florence. Ea purtase o fustă cambrată elegantă și spusese că lucrează la Banca Angliei. El o întrebase dacă este secretară, iar ea răspunsese că nu, este consilier pe probleme de politici și că economisește să-și dea doctoratul.

— Trebuie să mă ierți, a spus Miles. Erau alte vremuri atunci. În orice

caz, ea m-a iertat.

Fața lui parcă voia să spună că, în schimb, îi purtase pică pentru multe altele.

De când începusem să-l vizitez, după plecarea lui Julian, Miles părea să strecoare în conversație tot mai multe frânturi din viața lor de familie. Mi se părea nedrept că asta se întâmpla abia acum, când nu mai aveam ca prioritate să aflu mai multe despre Julian.

Am ascultat unele dintre înregistrările Ninei Simone de la Festivalul din Montreux, din 1976, *I Wish I Knew How It Would Feel to Be Free*. Miles a spus că piesa ei a devenit un imn al luptei pentru drepturi civile din anii șaizeci în SUA. Nina cânta: *I wish I could say all the things I say when I'm relaxed*.

Deocamdată, nu avea rost să încerce să-și termine cartea, a zis Miles. În schimb, încerca să acorde mai multă atenție studenților lui. La protestele cu umbrele din urmă cu câțiva ani, participaseră mulți studenți, iar de așa ceva era tot mai mare nevoie.

— Deci vrei să-i speli pe creier? am zis.

— Da, cât încă mai pot.

— Elevii mei de opt ani sunt înnebuniți după teoriile conspirației. Vrei să încerci și cu ei?

Nina cânta: *Jonathan Livingstone Seagull ain't got nothing on me*.

M-am uitat la ceas și am numărat cincisprezece minute de când nu mă mai gândisem la Edith, un record personal. Evident, însă, asta m-a stârnit din nou. Miles mă întrebase ce mai făcusem și nu știusem ce să răspund, pentru că îmi petrecusem tot timpul cu Edith. Nu mă deranja să știe Miles, dar dacă îi spuneam despre Edith, atunci poate afla și Julian. Dacă el afla despre Edith, atunci poate și Edith afla despre el. Atunci ar fi vrut să știe de ce mințisem. „Mint pe toată lumea despre orice“ probabil nu ar fi fost un răspuns mulțumitor.

La mijlocul lui iunie, Edith a spus că o să devenim niște oameni

plictisitori – o calificare pe care am analizat-o drastic mai târziu – dacă doar facem sex tot timpul. Am zis că nu sunt de acord, dar că putem să ieșim la întâlniri, dacă asta o face fericită.

— Mă face, a zis Edith.

Eram încă atât de neobișnuită cu franchețea ei, încât asta m-a determinat să recunosc că și mie îmi place să ies la întâlniri.

— Multor oameni le place, a zis ea.

Am spus că mi-e milă de cei cărora nu le place.

Ne-am cumpărat mâncare de la tarabe și am pariat pe cai la Happy Valley. Ea m-a dus la ceai cu perle de tapioca pe o stradă lungă, aflată pe un deal, înțesată cu magazine mici, și a râs de cât timp mi-a luat să aleg, apoi de ce mi-am ales. („Dacă nu mă grăbeai, poate că alegeam mai bine.“ „Cine alege Matcha Love Potion, indiferent de cât timp îi ia, e un pericol pentru siguranța publică.“) Am încercat – și nu am reușit, dar important e că am încercat – să îmi înving frica de înălțimi în Roata Mare din Hong Kong și în telecabina din Insula Lantau, care trece pe deasupra munților. În amândouă am țipat și am strâns-o pe Edith de mână, mi-am dat seama că ăsta e un gest care se face în cuplu și m-am întrebat dacă alți oameni fac gesturi de cuplu și apoi își pun la îndoială propria sinceritate. Dar chiar dacă toți ceilalți făceau aceleași lucruri ca mine și Edith la întâlniri, am hotărât că tot erau speciale pentru noi.

Într-o zi, am mers la templul Man Mo să ne punem câte o dorință. Fumul de tămâie se înălța din spiralele atârinate de tavan. Am stat la urna rotundă și aurie ca un potir și am întrebat-o pe Edith ce vreau.

— Tu să-mi spui, a zis ea.

Am râs și am sărutat-o pe obraz.

În ultima săptămână din iunie, Edith a întrebat când se întoarce Julian.

— Nu știu, am spus. E vag în privința asta.

Tocmai fuseserăm la cumpărături. Julian îmi spusese că pot să mai iau pături, după ce îi zisesem că îmi place cea din camera mea. Cumpărasem patru cu Edith, două cu model în zigzag și două în carouri, și le aranjam în salon. Edith nu spusese mare lucru despre alegerile mele, ceea ce mă făcea să bănuiesc că îi displac profund și că și lui Julian i se vor părea la fel de urâte, când se va întoarce. Nu era corect că amândoi aveau mai mult bun

gust decât mine.

Am adăugat:

— Ți se par plictisitoare păturile astea?

— Cum adică vag? a întrebat Edith. Păturile sunt OK.

Ăsta era timp furat și aveam să plătesc pentru el mai târziu. Știam asta. Dorința mea din templu fusese ca Julian să se întoarcă și totul să fie în regulă. Dar nu puteam să-mi imaginez asta cu precizie. Închideam ochii și îl vedeam salutând-o, dar mai departe nu puteam să merg.

Când Edith era ocupată, ieșeam în circuitul meu pe la magazinele mici și malluri sau stăteam în pat și nu făceam nimic. Nu mă simțeam singură. Munca mea însemna contact neîntrerupt cu oamenii, așa că apreciam timpul petrecut în solitudine. Dar nu puteam să mă relaxez complet.

În noaptea aceea, i-am trimis un SMS lui Julian: mi-e dor de tine. Asta a fost o chestie ciudată.

*

Voiam să-mi îmbunătățesc caligrafia, ca să fiu un exemplu mai bun pentru elevii mei. Am găsit online un font cursiv în franceză și am scris propoziții care conțin toate literele alfabetului: Vulpoiul jucăuș înhață masa din fața câinelui zgribulit, Fotbalistul joacă hazliu mingea șutând vioi în plasa porții, Felinare scânteind jucăuș în amurgul apos, balize țănoșe ale văzduhului. Asta părea o pedeapsă, deși nu eram sigură pentru ce anume. După ce mi-am epuizat rezerva de pangrame, am copiat sonete de Shakespeare.

În timp ce stăteam în pat și ne uitam la un film, Edith a zărit una dintre transcrierile mele într-un carnet de pe noptieră. A spus că am un scris foarte frumos. M-am simțit prost că am acceptat complimentul, de parcă literele de pe pagină nu erau ale mele, de fapt.

Săptămâna aceea, elevii mei de zece ani au învățat despre *if* și *whether*. Știam că trebuie să faci o inversiune când transformi o întrebare în propoziție subordonată, dar noi în Dublin nu prea ne batem capul cu asta. Adesea spunem *I don't know will he come back*, ceea ce nu este corect. Trebuie: *I don't know whether he'll come back* sau *I don't know if he will*.

Am subliniat conjuncțiile în frazele date ca exemplu, pe urmă i-am pus

pe copii să facă exerciții. Câțiva au terminat devreme și au stat de vorbă în cantoneză. M-am prefăcut că nu observ.

Ollie din Melbourne a venit să ia cu împrumut un marker pentru tablă. Am stat de vorbă în timp ce copiii scriau. Pe tonul cel mai pedagogic, Ollie mi-a zis că-s niște nenorocite conjuncțiile astea. E un schepsis acolo, a zis el, formând un cârlig cu degetul de parcă schepsisul plutea prin aer și el se pregătea să-l prindă pentru mine.

Julian nu răspunsese la mesajul meu cu „mi-e dor de tine“. M-am întrebat dacă e adevărat sau dacă vreau să mă simt puternică susținând ceva neadevărat despre mine, care l-ar păcăli că are un avantaj asupra mea. Cu Edith nu făceam lucruri de genul ăsta. Nu e vorba că eram mai autentică în prezența ei. Manipularea făcea parte din caracterul meu, altfel nu aș fi făcut asta cu nimeni. Dar Edith nu o provoca în mine, în schimb Julian, da. Nu-mi plăcea cine sunt în preajma lui, dar simțeam că uneori trebuie să fiu persoana aceea pentru că ea era rea și la fel eram și eu.

— Ești tare retrasă, Ava, a spus Ollie.

Avea legătură cu ceva, dar eu nu mai eram atentă. Am zis că am multe pe cap.

*

În cele din urmă, Julian a răspuns la mesajul în care îi ziceam că îmi e dor de el. Durase așa de mult, că aproape uitasem de el.

Scuze, ocupat la muncă. Și mie mi-e dor de tine.

Am simțit că-i sunt infidelă lui Edith când am zâmbit, apoi lui Julian, pentru că era genul de SMS pe care Edith îl trimitea în fiecare zi și tot îl apreciam mai mult venind de la ea decât de la el. Acest fenomen contrazicea toate legile economiei. Presupunând că cererea mea de mesaje drăguțe era flexibilă, cu cât acestea erau mai puține, cu atât ar fi trebuit să fie mai valoroase. Însă cele venite de la Edith erau neprețuite.

*

Eu și Edith vorbeam mult în timpul sexului. Julian nu fusese niciodată vorbăreț în pat, motiv pentru care era jenant când spuneam eu ceva, de parcă aș fi înțeles greșit ce încercam să facem. Cu Edith, vorbitul era parte

din joc – scăpam, scoteam cuvinte, până când nu mai puteam. Mi-a spus: continuă, avem tot timpul. Când am terminat, am zis că a fost ciudat și puțin deprimant, gen: hai să nu avem rețineri sexuale, pentru că încă suntem relativ departe de momentul anticipat al morții. Edith a spus: a) se referise la faptul că ultimul metrou pleacă abia peste câteva ore și b) dacă ne reproșam afirmațiile ciudate din timpul sexului, atunci mai bine nu mai ziceam nimic.

Am continuat să-i acordăm lui Judy Garland respectul cuvenit.

— Am găsit o fotografie cu ea de când avea cincizeci și ceva de ani, a spus Edith. Aveam dreptate cu fruntea de bufniță. Arată imperturbabilă. Nu în sensul de liniștită, ci de muiere dură.

— Se potrivește cu istoria ei personală.

— Ar trebui să-i vizităm mormântul, a spus Edith.

— Ești întotdeauna atât de morbidă după ce facem sex, am zis. Nu am cum să nu trag concluzii.

Acel „întotdeauna“ nu avea cum să descrie ceva ce făceam abia de câteva săptămâni. Am observat-o pe Edith înregistrând și aprobând efectul de reificare al acestuia.

Uneori mi-o imaginam la Cambridge. Nu știam de ce. Reveriile mele despre cina cu Florence probabil că nu erau genul de lucruri la care se gândesc oamenii fericiți, dar măcar serveau unui scop evident. Chestia cu Cambridge, nu. Dar îmi plăcea să văd părul negru al lui Edith pe un fundal cu zăpadă sau treptele pe care le urca în turnuri de piatră ca să ajungă la seminare. Mă gândeam și la viața ei în Hong Kong. Familia Zhang organiza mese mari de sărbătorile naționale, iar firma de avocatură puteam s-o reconstruiesc din similitudinile cu banca la care lucra Julian. Nu văzusem niciodată banca, dar îl rugasem pe el să mi-o descrie.

Poate trăiam prin Edith. O plasam pe ea în locuri somptuoase pentru că nu mă puteam transpune pe mine acolo, iar ea era următoarea opțiune. Aspirația mea prin delegat nu putea explica pe deplin de ce eram atât de obsedată de viața ei, dar nu mă cunoșteam destul de bine pentru a mă apropia mai mult.

— Mi s-a părut înspăimântător în Irlanda să fac sex cu bărbați, i-am spus în pat.

În realitate, îi spuneam că „mi-e dor de tine“ însemna mai mult din partea ei decât din a lui Julian. Nu era o așteptare realistă ca ea să facă această conexiune și de asta am și putut s-o spun.

30

În ultima duminică din iunie, am cumpărat sandale de la Marks & Spencer și am luat autobuzul până la plaja Tai Pak din Discovery Bay.

Îmi plăcea să iau microbuzul cu Edith. Era verde și alb și ne hurducăia tare. Până și Edith și-a scăpat ochelarii de soare când mașina a cotit brusc. Într-o seară, butonul nu funcționa și a trebuit să strigăm la șofer să oprească. Edith exersa cantoneza cu mine – *bus-ee jau m'goi* – pe urmă mă puneam să strig și râdea când greșeam intonația.

Pe plajă era cald. Trei doamne în vârstă stăteau lângă noi pe șezlonguri cu o umbrelă înfiptă la mijloc. Am întrebat-o pe Edith despre ce vorbesc și ea mi-a răspuns că vorbesc hakka¹⁸, așa că nu înțelege mare lucru. Bunica maternă a lui Edith vorbea numai hakka și susținea că în Hong Kong nu ai nevoie de altă limbă. Existau câțiva nefericiți care nu o vorbeau – adevărul e că erau foarte mulți, poate mai mulți decât ar fi fost de dorit – dar doamna Tan se îndoia că le-ar face viața mai bună dacă s-ar coborî la nivelul lor.

¹⁸. Dialect chinez vorbit în sudul Chinei și Taiwan.

— Practic, bunica mea e versiunea hakka a unui expat britanic, a zis Edith.

Știam că, mai târziu, o să-mi însușesc mesajul și o să i-l servesc lui Julian. Era un efort să țin pasul cu amândoi, dar asemănările dintre ei îmi ușurau munca. Nu numai că puteam să fac propriile observații amândurora, dar fiecare se bucura de remarcile celuilalt fără să-și dea seama de la cine le furasem.

Edith m-a rugat s-o învăț irlandeză. Când repeta propozițiile, nu le spunea cu accentul ei obișnuit, ci cu intonație chinezească. Zicea că poate nu contează câte limbi înveți. Întotdeauna porți cu tine aroma celei dintâi.

— Oricum, peste cincizeci de ani, vom vorbi cu toții mandarină, am zis

eu. Dacă te iei după Julian. Zice că majoritatea clienților sunt de pe continent acum.

— De ce îl mai țin acolo?

— E foarte înalt.

Edith a spus că pare asemănător cu un tip de la firma ei, cu care ieșea la alergat. Era un idiot cu pronăție exagerată, a zis ea. Pronăție exagerată înseamnă că pășești mai mult pe partea de interior a piciorului. Idiot înseamnă să ai o personalitate ca a lui.

— Atunci de ce alergi cu el? am întrebat.

— E în echipa mea la muncă, așa că ori fac asta, ori ies la bere cu el.

Edith putea să facă majoritatea cuvintelor să sune tăios, ca „bere“ în cazul ăsta.

— Crezi că e îndrăgostit de tine? am întrebat.

— Bărbații nu mă plac niciodată, a zis ea cu satisfacție.

— Julian s-ar putea să te placă, după ce se întoarce. Va trebui să-l avertizez că ești lesbiană. Ți-am arătat-o pe fosta lui?

Ne-am uitat la poze cu Kat. Ecranul strălucea în soare. Edith a spus despre Kat că e superbă și s-a mirat că Julian o convinsese să iasă cu el.

— Dar nu-l cunosc, așa că nu ar trebui să fiu meschină, a adăugat ea pe un ton care nu trăda neapărat regretul.

Pe urmă Edith a întrebat dacă cred că o să plec vreodată din Hong Kong.

Doamnele hakka ne priveau, așa că doar am mângâiat-o pe mână.

— Am putea să plecăm împreună, am zis. Sunt firme de avocatură și în Londra.

— Am auzit că urmează să se înghețe angajările. Din cauza Brexitului și așa mai departe. Și de ce în Londra neapărat?

— Nu știu. Pare un loc bun de locuit.

— Pentru că e departe de familia ta?

— Probabil.

— Cred că-ți place să ai spațiul tău, a zis Edith.

Nu puteam să-i spun: toată lumea din Dublin mă ura, așa că am ajuns să mă urăsc și eu, prin urmare, am venit aici încercând să schimb asta și a funcționat oarecum, dar nu complet. Nu credeam că Edith ar înțelege. În plus, nici nu eram sigură că toată lumea mă urâse. Așa simțisem eu, dar

poate că oricine simte așa la vârsta aia.

Edith s-a întors la documentul ei pe iPad, iar eu m-am gândit la invitația de mai devreme de a pleca împreună. Mă trezisem vorbind, pur și simplu, fără să mă fi gândit prea mult înainte. Abia dacă puteam să mă gândesc la ce s-ar putea întâmpla la întoarcerea lui Julian, cu atât mai puțin să fac scenarii pentru după aceea. Dar puteam să ne văd locuind undeva foarte ordonat, iar familiile noastre să nu afle niciodată. Cel mai rău ar fi să afle a ei, nu a mea. Asta i-ar da ei mai multă putere: ar putea să vorbească despre mine cu ei. Pe urmă, m-am simțit oribil pentru că voiam ca și relația ei cu părinții să fie la fel de secretoasă ca a mea cu ai mei, doar ca să fim pe picior de egalitate. M-am întrebat dacă și alți oameni trebuie să alunge conștient astfel de gânduri sau dacă nici măcar nu le au. Dar era prea devreme să fac astfel de presupuneri. Probabil cobeam toată treaba.

În noaptea aceea, în apartamentul lui Julian, am zis:

— E adevărat că la școlile cu internat sunt multe lesbiene?

— Dacă sunt, se ascund, a spus Edith. Profesorii erau îngrijorați că heterosexualitatea nu era destul de clar impusă, așa că ne-au obligat să socializăm cu cei de la Eton.

Mă pregăteam să spun că e posibil să se fi întâlnit cu Julian atunci, dar mi-am amintit că, pe vremea când era ea în Regatul Unit, el învăța deja la Oxford.

— Și la școala mea se ascundeau, am zis eu. Riscau să li se trântescă ușa în față.

Edith m-a privit de parcă nu știa dacă glumesc sau nu. Nici eu nu eram sigură. Mai erau și alte motive în afară de bărbați pentru care fusesem nefericită în Dublin.

A doua zi dimineață, ne-am plimbat prin parcul Sun Yat Sen. Edith a întrebat cum poate să devină iubita mea. A zis:

— E vreun proces care trebuie parcurs?

*

Julian mi-a trimis un mesaj din Londra despre politica din Hong Kong. Știa mai multe decât mine. A întrebat dacă am auzit că Înalta Curte suspendase pensia de soț a unui funcționar public gay. Cazul putea ajunge la

Curtea de Apel, dar oricum era o situație care avea să creeze un precedent. Un australian de la banca lui se declarase homosexual, dar localnici nu știa. Poate că de acum se vor schimba lucrurile. În timpul conversației, am fost extrem de recunoscătoare că nu sunt nevoită să-mi alcătuiesc o expresie neafectată.

L-am întrebat cum i se pare înapoi în Anglia. A scris:

Mama e fericită că-s aici. Și mai fericită, dacă mi-aș da demisia, dar s-a resemnat că n-o să se întâmple. Unii oameni sunt căsătoriți acum, ceea ce ar trebui să fie ilegal. Nu știu de ce se mândresc că și-au găsit pe cineva. Statistic, oricine își poate găsi, mai ales dacă își coboară standardele. Și cineva de la Balliol o să aibă un copil. Bănuiesc că e nevoie de copii ca să supraviețuiască lumea asta.

Alegeam ce vești să ne dăm. Datorită scrisului, îmi reduceam viața, ardeam grăsimile, netezeam marginile ascuțite. Procesul de editare îmi permitea să exclud momentele dureroase, plictisitoare sau irelevante pe care le trăisem. Evident, și Julian cenzura ce îmi povestea mie și asta mă făcea fericită. Împreună, construiam ceva mic și precis.

În viața mea exista un singur subiect care nu era nici dureros, nici plictisitor sau irelevant, dar despre care nu îi spuseseam nimic, însă aveam alte motive să-l exclud.

31

Edith m-a invitat să-i cunosc familia în penultima zi din iunie.

— N-o să fie ciudat? am întrebat. Bănuiesc că încă nu știu.

Edith a spus că e în regulă. Ar fi mult mai suspicioși dacă ar crede că mă ascunde de ei.

— În plus, a zis ea, a trecut mai mult de o lună. Nu se poate să nu-i cunoști.

Faptul că „mai mult de o lună“ ne aducea pe mine și pe Edith în stadiul cunoașterii familiei, în timp ce Julian abia după câteva luni doar mi-l pomenise pe Miles, îmi spunea tot ce aveam nevoie să știu despre întâlnirile cu femeii gay față de cele cu bărbați hetero.

Apartamentul familiei Zhang era în Happy Valley, o zonă rezidențială la

altitudinea înaltă la care ajunsesem să mă aștept când venea vorba despre casele bogaților. Podelele erau alunecoase de atâta lustruit. De pereți erau sprijinite tablouri în ulei, de parcă părinții lui Edith le cumpăraseră dintr-un capriciu și, mai devreme sau mai târziu, aveau să găsească timp să le și agățe. Pe etajere și măsuțe erau figurine simple: lebede, armăsari, elani. Edith mi-a explicat că domnul Zhang rămăsese cumva cu ideea că doamna Zhang colecționează porțelanuri. Nu era adevărat și ea îl certa mereu că nu ține minte, dar le etala oricum, pentru ca lumea să vadă că soțul ei este atent.

Deasupra televizorului era o fotografie mare, înrămată, cu o fetiță îmbrăcată în robă și tocă de absolventă universitară. Am presupus că e Edith la o ceremonie pentru copiii supradotați, dar mi-a zis că e sora ei la festivitatea de terminare a grădiniței, la care participaseră cu toții, mai puțin Edith, care vomitase în mașină și refuzase să intre. În seara aceea, doamna Zhang o duse pe Edith la directoare să se scuze, așa cum repetaseră, pentru absență. Doamna Shek își mijise ochii și spusese „Mulțumesc, Edith, dar, doamnă Zhang, chiar nu era nevoie“, iar pe tot drumul spre casă, doamna Zhang spusese „Nu era nevoie!“, uneori alternând cu „Nu era necesar!“ pentru textura silabelor.

Ne-am uitat la televizor. La pauza de publicitate, Edith a citit cu voce tare postări ale prietenei ei Audrey, *micro-influencer* pe Instagram. Uneori, făcea fotografii în care aranja pe o suprafață plană mai multe obiecte, printre care și portofelul iubitului ei, însă fața nu i-o arăta niciodată. În felul acesta, când schimba iubitul, marca rezista.

Am vorbit despre heterosexuali.

— Sunt ca urșii panda, a zis Edith. Ți-e milă de ei la zoo, dar, dacă le deschizi cușca, rămân acolo și ronțăie în continuare.

— Știi că nu e nimic intrinsec radical în faptul că suntem amândouă femei.

— Nu, nu intrinsec.

De parcă voia să spună „provocare acceptată“.

A adăugat că mama ei se va întoarce curând.

— Să nu zici nimic de liftingul facial, a mai zis ea.

Doamna Zhang a intrat. Nu am zis nimic de liftingul facial. Se întorcea

de la cumpărături cu menajera, Cristina, care era cu un cap mai mică decât ele și purta tricou și pantaloni scurți. Doamna Zhang i-a spus lui Edith că s-a îngrășat, apoi i-a ordonat menajerei să ne facă găluște. Pe tacâmuri era un model cu frunze și flori. În timp ce mâncam, Cristina stătea în picioare lângă masă și ne mai umplea paharele cu apă. Edith și doamna Zhang se comportau de parcă era ceva normal, așa că la fel am făcut și eu. E bine de știut asta despre mine, m-am gândit. E bine de știut cum mă comport în situația asta.

Doamna Zhang ne-a povestit despre gala caritabilă din seara dinainte, pe urmă s-a uitat la Edith, care a întrebat ascultătoare dacă venise cineva și de la revista *Tatler*.

— Poate, a spus doamna Zhang și a privit în sus, de parcă tocmai o atinsese spiritul *Tatler*.

Pe mine nu prea m-a băgat în seamă. M-a întrebat cu ce mă ocup, iar când am zis că predau engleza, nu a mai avut și alte curiozități. Am fost recunoscătoare. Ne-ar fi jenat pe amândouă dacă s-ar fi prefăcut că este interesată de cineva atât de banal ca mine. Pentru scurt timp, am luat în considerare să mă ridic în picioare și să trag fața de masă, privind argintăria cum cade în poala doamnei Zhang, apoi să țip la ea că nu ar trebui să-i creeze complexe lui Edith. Dar nu era treaba mea.

După cină, doamna Zhang ne-a arătat fotografiile de la nunta ei. În ele, asemănarea cu Edith era mai evidentă, fie pentru că aveau cam aceeași vârstă, fie pentru că fața doamnei Zhang încă nu era marcată de intervențiile chirurgicale. Domnul Zhang era arătos și purta ochelari cu ramă groasă, după moda anilor optzeci. Cuplul părea favorizat de soartă, ca subiecții unei fotografii lucioase dintr-o carte de istorie, făcută înainte să fie celebri.

Domnul Zhang era în Shanghai în ziua aceea. Edith a spus că în curând o să-i cunosc și pe el, pe sora ei, Gabrielle, și pe fratele ei, Angus, când se va întoarce de la New York, și, bineînțeles, la un moment dat, și pe bunici, și atunci voi fi cunoscut toată familia Zhang.

*

În seara următoare, am fost cu Edith să vedem *Vampire Cleanup Department* la cinematograful de pe Paterson Street. Filmul spunea

povestea lui Tim Cheung, un student din Hong Kong care devenise orfan când părinții lui fuseseră mușcați într-o misiune contra vampirilor. După cum a spus Edith, îndeplinea funcțiile unui film de categoria B, iar dacă te așteptai la orice altceva, atunci ratai scopul.

Luminile de pe ecranul cinematografului i se reflectau pe profil. Avea buzele întredeschise și gâtul lung și palid, ca tulpina unei orhidee. Aproape am întins mâna să-i ating fața, dar părea atât de nemișcată în momentul acela suspendat, că nu am vrut să tresară. I-am spus pe mutește: ești atât de frumoasă. Pe urmă: te iubesc. Edith a ieșit din transă ca să chicotească atunci când unul dintre personaje a înghițit iPhone-ul eroului. Am râs și eu. Privirile ni s-au întâlnit și nu ne-am mai putut opri. Cineva a tușit cu subînțeleas câteva rânduri mai jos, dar asta ne-a stârnit și mai tare. Edith și-a acoperit gura cu mâinile. Făcea asta când ceva i se părea cu adevărat amuzant, dar nu și când râdea din politețe. Îmi plăcea să știu asta despre ea.

Era două dimineața când am plecat. Nu a fost nevoie ca vreuna dintre noi să spună cu voce tare că vom merge pe jos în loc să luăm un taxi, ca să putem discuta despre lucruri private în aerul nopții.

— Mersi pentru – știi tu, doamna Zhang, a spus Edith.

— Ce?

— Pentru cum te-ai descurcat.

— Dar ce a făcut?

— A fost ea, ca de obicei. E atât de nepoliticoasă cu Cristina, iar eu mă comport ca și cum ar fi normal, de parcă asta ar mai reduce stânjeneala. Dar, oricum, nu e vorba de maniere aici. Nici cele mai frumoase maniere din lume n-ar putea să compenseze condițiile ei de muncă.

— Dar condițiile de muncă nu înseamnă și felul în care e tratat cineva? am zis. De asta îl urăsc pe Benny. Nu e vorba că nu mă roagă frumos. Ci că, de fapt, nu mă roagă.

— Așa e.

Am făcut dreapta pe Yee Wo Street, pe lângă farmacii și magazine cu reduceri la parfumuri. Patru australieni bovini se apropiau încet din față. Am convenit în liniște să ocolim blocada. Unul dintre ei a fluierat-o pe Edith. Ea a alunecat mai departe, de parcă îi refuza intrarea în categoria oamenilor pe care era dispusă să-i observe.

— Uneori, îmi închipui conversația în care îi spun doamnei Zhang adevărul, a zis Edith. Când nu pot să adorm noaptea, desfășor scenariul.

La fel ca multe dintre formulările lui Edith, și asta părea ușor repetată și m-am întrebat dacă și eu îi dau senzația că trebuie să se pregătească. Am vrut să-i spun că nu este nevoie, dar mi s-a părut că asta doar ar face-o și mai sfioasă. Pe de altă parte, îmi plăcea că pot să stânjenesc pe cineva așa de impecabil ca Edith. Puteam s-o rănesc. Nu voiam, dar puteam.

Nu aveam nevoie să știu cum se comportau alte femei în relațiile dintre ele. Pe a noastră o vedeam la nesfârșit cu plimbări pe jos prin oraș, râzând de lucruri care nu erau chiar așa de amuzante.

La câțiva metri de Shanghai Commercial Bank, era un magazin de amanet Yun Fat. Făcea parte dintr-un lanț. Mai văzusem unul în Wan Chai. Nu avea vitrine, dar prin sticla mată a ușii se zăreau culori neclare. În capătul Pennington Street, am trecut prin fața Bisericii Congregaționale a Chinei și pe lângă un panou publicitar pitic Armani. Am așteptat la semafor, pe urmă am traversat laolaltă cu mulțimea pe Leighton Road. Edith mergea cu atâta hotărâre, încât am rămas cu un pas în urmă ca să-i urmăresc mișcările. Purta pantofi roșii din catifea, cu vârf ascuțit. În circumstanțe mai intime, i-aș fi auzit bocănind pe ciment.

32

Iulie

Tata își vizita sora și familia ei la New York. Mama zicea că-mi trimite salutări. Mi s-a părut ciudat pentru că nu era ca și cum vizita lui din SUA mă priva brusc de compania lui. Probabil New Yorkul era mai aproape de mine decât Dublinul. În timp ce mama vorbea, i-am trimis un mesaj femeii cu care mă vedeam, iubitei mele, Edith.

— Scuze că nu am sunat aseară, am spus. Am ieșit la cină cu o prietenă.

— Ce prietenă? a întrebat mama.

— N-o cunoști.

Presupunerea mamei că mi-ar cunoaște orice prieten începuse la grădiniță și, se pare, rezistase și după ce mă mutasem pe alt continent.

— Cum o cheamă? a întrebat mama.

— Edith.

— E din Hong Kong cumva?

Pentru că Edith era unul dintre puținii oameni din Hong Kong pe care îi menționasem, mama era exagerat de curioasă în privința ei. Evitam să-i spun că Edith este avocată cam din același motiv pentru care îmi părea rău că-i menționasem că Julian e bancher. Din moment ce nu-i spuseseam mamei că Edith e prietena mea când eram prietene și acum o numisem prietenă când, de fapt, eram iubite, probabil aveam să mă refer la ea ca la o iubită după ce ne căsătoream.

Am regretat că am ajuns cu gândul atât de departe.

— Ava?

— Scuze, ce-ai zis?

Mama m-a certat că visez cu ochii deschiși și a repetat că Tom începuse un stagiu într-o bancă.

— Bravo lui! am zis.

— E băiat deștept, Ava!

De parcă asta avea vreo legătură.

— Tatăl tău e mândru de el. Și lui George îi e dor de tine, a adăugat ea, ca și cum ar fi fost continuarea firească a discuției dinainte.

— El nu zice, da' așa-i el. Ține totul în el. Și taică-tu e la fel. Tare s-ar mai bucura dacă ai veni în vizită.

Mama nu cerea nimic pentru ea.

— O să mă gândesc la asta, am zis.

Știam că le sunt datoare cu o vizită de o săptămână, dar voiam să aștept până când se întorcea Julian. Unul dintre noi trebuia să stea în Hong Kong drept ancoră pentru legătura noastră. Apartamentul se afla la înălțime față de nivelul mării, mai aproape de apa adunată în cer decât de orice loc în care creșteau rădăcini, și avea nevoie de un martor constant. Dacă eu plecam, totul între noi avea să dispară în larg. Mai rău: putea să rămână acolo, dar eu să nu mai văd.

— Edith asta, a zis mama, poate să vină să stea la noi.

Ce spectacol ar fi fost! Picioarele fusiforme ale lui Edith atârând de pe canapea, Edith îmbrăcându-se înainte să se trezească restul casei, pentru ca

noi să nu ne simțim jenați că o vedem în pijama. Edith asta. Dar ea spusese mai demult că nu-i place vremea rece și că sejurul ei la Cambridge fusese un test spiritual. Unul foarte scump, zisese.

— Mersi, i-am zis mamei. O să-i transmit. Auzi, trebuie să închid în curând.

— E și Tom aici. Vrei să ți-l dau?

I-a pasat telefonul și mi s-a părut obosit.

— Ce mai faci? a întrebat el.

— Super! Mama zice că ești bancher acum.

— Ete, canci! E doar Banca Irlandei.

— Ce faci acolo?

— Frec menta, da' stau până târziu, să creadă că am muncit.

— Semnezi condica, am zis eu pe un ton care să sugereze că am întâlnit termenul în mediul meu natural, nu că tocmai îl aflasem de la Julian. Sper să fie mai bine.

Era o fată la muncă, mi-a mai zis Tom, dar încă nu erau împreună. Încă tatonau. Nu am întrebat ce tatonau. El a întrebat despre Julian cu oarecare scepticism, care mi s-a părut obraznic la un frate mai mic. I-am povestit despre Edith – nu că e iubita mea, ci că e o persoană importantă în viața mea și că mi-ar plăcea să o cunoască. A zis că pare mai drăguță decât Julian.

— Mi-e dor de tine, am zis. Acum trebuie să plec.

— Da, sigur. Ține-mă la curent despre Edith.

*

Uneori, copiii aveau întrebări despre viața mea. Cei mai mici voiau să știe dacă dorm în școală și dacă Irlanda e același lucru cu Anglia. (Prietenii bancheri ai lui Julian părăuseră adesea la fel de confuzi în privința asta.) Ce mai mari întrebau dacă am, la rândul meu, copii. Întrebarea asta mi se părea înspăimântătoare, dar știam că vreo zece la sută din salariul meu erau pentru a proiecta o aură maternă, așa că doar zâmbeam și răspundeam că nu. Când m-au întrebat despre bărbați, mi-am amintit că mulți dintre părinții lor nu ar vrea să le educ copiii dacă ar afla despre Edith. Probabil unii dintre ei erau destul de mari ca să nu mă vrea nici ei de profesoară. Nici eu nu voiam să fiu profesoară, dar nu din cauză că aveam o iubită.

Edith a împlinit douăzeci și trei de ani pe 5 iulie. Am folosit cardul lui Julian să-i cumpăr o pereche de mănuși de piele matlasate. I-am scris ca și cum voiam să le iau pentru mine și am întrebat dacă să aleg negre sau nuanța coniacului. Julian a răspuns:

Nu pot să cred că te-ai gândit că aș avea o părere despre asta.

După cinci minute:

Coniac.

În seara aceea, Edith m-a dus la o cină de grup pe Connaught Road. Prietenii ei erau toți de vârsta noastră, majoritatea femei. Cyril Kwok și Tony Ng au sosit împreună și i-au dat lui Edith un cadou comun. Menționase înainte că unii părinți din Hong Kong sunt mai liberali decât ai ei.

M-am întrebat dacă știe careva de acolo că ieșim împreună.

Restaurantul avea ziduri cu cărămidă roșie expusă și meniuri fixate pe clipboarduri, pe care fiecare articol era descris drept „artizanal“, „nefiltrat“ sau „deconstruit“. Personalul nu rezervase suficiente locuri, așa că Edith a aranjat să fie lipită o masă în capătul mesei noastre, apoi ne-a dat indicații scurte unde să ne așezăm. Făcea conversație cu agilitate și folosea strategii personalizate pentru a-i implica pe toți cei prezenți în discuție. Indiferent ce ziceam, aveam senzația că oamenii ascultă doar pentru că răspund la o întrebare pusă de Edith. Le-a turnat apă tuturor.

— Tu ți-ai făcut primul rost de un bărbat, i-am spus lui Tony.

Edith mă așezase lângă el.

— Cu bărbății e ușor, a spus el. Cu femeile e greu.

Mi s-a părut că am zărit un zâmbet.

Mâncarea a fost adusă pe farfurii, cu condimente în cești de espresso din lut. Multe fețe îmi erau familiare de pe contul de Instagram al lui Edith – lucru pe care ei puteam să i-l spun mai târziu, dar pe care, evident, trebuia să-l ascund de persoanele în cauză. Toți erau din Hong Kong. Majoritatea fuseseră la școală cu Edith și rămăseseră în Regatul Unit la universitate, în

timp ce restul se duseseră în SUA sau se întorseseră acasă. Aveau genul de accent britanic vioi care o intimida pe mama.

Eu și Tony am intrat în vorbă cu Clara, care predă yoga la un studio aproape de International Financial Centre. Era bine amplasat. Bancherii plăteau preț mare pentru proximitate și, dacă existau oameni cărora le lipsea zenul, finanțistii din Hong Kong erau aceia.

— Ava, a spus Tony, nu ți se pare ciudat să faci chestia asta neocolonială cu predatul englezei?

— Ba da, am zis. Dar nu m-ar angaja nimeni altcineva.

— Îți găsesc eu un job, a zis.

Am fost de acord cu părerea lui Edith că Tony se preface bine că nu e bogat.

— Nu e nimic pentru mine aici, am zis. Sunt o persoană albă inutilă.

— Voi, albi, sunteți cu toții inutili, a zis Tony amical. Dar tu îmi plăci.

După desert, când au mai comandat de băut, m-am scuzat. Mi-am făcut griji că Edith s-ar putea supăra, dar am hotărât că ar fi mai jenată dacă aş rămâne și nu aş contribui cu nimic la discuții, care păreau să alunece mereu către persoane pe care ceilalți le cunoșteau, iar eu nu.

Tocmai mă băgasem în pat, când Edith m-a sunat că are nevoie să mă duc și să achit nota.

— Ce? am zis. La restaurant?

— Nu, în TST. Am fost la băut. Mi-am lăsat cardurile acasă, pentru că m-am gândit că, dacă iau numai cinci sute, o să cheltui numai cinci sute.

— Cât e nota?

— Ți-am zis, am ieșit la băut. Iar Holly nu poate să plătească decât jumătate.

— Edith, am spus. Unde ești? Cât e nota?

— La un bar în LKF.

— Ai zis că ești în TST.

— LKF.

— Ce bar?

— Ă, futu-i, stai că-ți arăt pe Maps.

— Nu o să mergă, Edith, pentru că nu sunt acolo, lângă tine.

— Îți trimit un *screenshot*.

Barul era în vârful străzii D'Aguilar. Am luat cardul lui Julian, recunoscătoare că nu specificase ale cui extravagante trebuia să le acopere. Când am ajuns la Edith, și prietena ei plecase, după ce lăsase suficienți bani pentru a achita jumătate de notă. Am bănuir că probabil ar fi putut să plătească toată suma și am sperat că cineva o va scula din pat degeaba în viitorul apropiat. Buclele lui Edith se lăsaseră. Una dintre bretelele rochiei îi alunecase. În cele patru luni de când ne cunoșteam, nu o văzusem niciodată așa de beată. Pe pereți, erau scrise citate cu litere mari, fosforescente: COPILUL ESTE TATĂL BĂRBATULUI; LINIȘTEA ESTE MAI MUZICALĂ DECÂT ORICE CÂNTEC.

Edith a văzut numele de pe cardul AmEx și mi-a zis să-i mulțumesc lui Julian din partea ei.

— Nu e nevoie să afle, am spus eu. O să zic că am ieșit cu un prieten, care a interpretat greșit întâlnirea, așa că am plătit eu băuturile ca să lămuresc lucrurile.

— Sau ai putea să-i spui adevărul.

— Nu e nevoie.

— Pe Julian îl deranjează când iei bani de la el?

Nu părea îngrijorată că asta ar putea fi o întrebare insolentă din partea cuiva care, în momentul acela, nu putea să-și susțină nici capul, fără ajutorul ambelor mâini.

— Adică, sunteți doar colegi de apartament, a continuat ea.

— De fapt, își face griji că nu mă interesează destul banii lui.

Asta nu era neapărat ceva ce observasem la el, dar putea să fie adevărat și era interesant de narat unei terțe persoane.

— Nu vrea să fie plăcut pentru cine este el, am spus. Nu ar ști ce să facă cu informația asta.

M-am întrebat de ce spusese asta. Nu eram beată.

Am oprit un taxi. Edith a încercat să vorbească cu șoferul, care i-a ignorat cantoneza.

— Continental! a zis ea dându-și ochii peste cap și a negociat cursa până în Mid-Levels în – am presupus eu – mandarină.

Mi-a fost teamă s-o întreb dacă pe tatăl ei îl consideră un alt fel de continental. În fața blocului lui Julian, Edith s-a descălțat de pantofii cu toc

și a întrebat dacă aș putea să iau eu unul. Nu eram sigură cum putea să ducă un pantof, dar nu doi, însă m-am gândit că nu ar fi productiv s-o întreb. Complexul era practic pustiu. Edith s-a plâns că o dor picioarele din cauza cimentului, așa că ne-am odihnit o vreme pe o porțiune de iarbă din curte.

— Nu e corect, a zis Edith. Eu te iubesc atât de mult și tu nu vrei să rămâi în Hong Kong.

— Ba da. Mereu îți zic că-mi place aici.

— Și eu mereu zic prima orice. Am întrebat dacă vrei să fii iubita mea acum câteva săptămâni, acum am zis că te iubesc, iar tu nici măcar n-ai reacționat.

— Mersi, Edith. Mersi că mi-ai zis că mă iubești. Și eu te iubesc.

Și am fost sinceră. Asta m-a surprins: în Dublin, n-aș fi putut să ies cu cineva de atât de puțin timp și să-i spun sincer „te iubesc“. Dar aici aveam spațiu să simt asta.

— Bun! a răspuns Edith.

— Cât de des te îmbeți așa de tare?

— Ești obsedată de Julian, a zis.

Avusesem exact același gând înainte, cu exact aceleași cuvinte, și m-am întrebat dacă îi spusesem vreodată și ei. Nu am răspuns nimic.

— Mereu întrebi ce ar crede el despre toate alea, a continuat. E clar că nu ai nici un interes să-ți aranjezi situația în așa fel încât să nu fie o problemă dacă el nu ți-ar mai plăti chiria. Chiar așa, de ce face asta? Pare un dubios bogat, iar tu știi că o să se plictisească de tine mai devreme sau mai târziu, pentru că dubioșii bogați sunt niște plicticoși. Numai banii lor sunt depravați.

Vorbea repede și fără să se uite prea mult la mine, ca și cum toate astea și le-ar fi spus sieși, în fața oglinzii.

— Și îți dă bani. De ce? Cine lasă un AmEx colegei de apartament? Și de ce ți-ar spune să nu inviți pe nimeni acasă? Nu cred că te interesează să ai o viață bună. Ceea ce e arogant, pe bune, pentru că te aștepti ca alți oameni să te ajute să-ți păstrezi o existență pentru care nici măcar tu nu ești entuziasmată. N-o lua personal, apropo. Eu pur și simplu observ.

— Ești criță, am zis. Dar te iubesc, să știi.

— Ai mei sunt dezamăgiți de mine. Încearcă s-o ascundă, dar eu văd.

Sus în apartament, am pus-o pe Edith să se spele pe dinți. A zis că vrea să poarte halat. Al meu era la spălat, așa că i l-am împrumutat pe al lui Julian, care atârna ca o rochie de bal pe corpul ei de un metru cincizeci și doi. Pe coapsă îi apăruse o vânătaie albăstruie. Mi-a mulțumit că i-am plătit nota. Am zis că, de fapt, îmi place ideea ca Julian să vadă extrasul și să creadă că mă distrez fără el. Pe urmă Edith a spus din nou că mă iubește, i-am repetat și eu, gândindu-mă că unii oameni se feresc să poarte halatul altcuiva, însă pentru unii e ca și cum ar împrumuta un palton.

Ne-am așezat pe canapea și ea s-a sprijinit pe mine.

— Familia ta nu e dezamăgită de tine, am spus. Nimeni nu e dezamăgit de tine. Ești o persoană incredibilă.

— Mulțumesc, a spus.

Nu aveam nici o autoritate să spun asta despre familia ei. Nu o întâlnisem decât pe doamna Zhang și nu știam care e dinamica lor internă. Cu toate astea, Edith a părut mulțumită. S-a ghemuit mai aproape de mine. Îmi venea să abandonez orice altceva făceam ca să încerc să fiu fericită și doar să-mi petrec restul vieții găsind lucruri pe care Edith avea nevoie să le audă și să i le spun.

34

A doua zi la serviciu, am avut o tuse care mi-a întrerupt toate propozițiile. Joan mi-a dat o mască de față verde-mentă. Am zis că nu am nevoie, dar ea a răspuns că, dacă mă văd părinții tușind fără mască, își vor face griji că-i infectez pe copii. La prânz, am căutat pe Google și am descoperit că e mai probabil ca purtarea măștii să favorizeze înmulțirea microbilor din cauza aerului cald blocat în interior. Joan nu a fost interesată de informațiile medicale găsite pe internet.

— Poartă masca! a zis ea.

M-am gândit să cer concediu medical, dacă tot eram bolnavă, dar mi-am dat seama că nu are chef de glumele mele.

Elevii de doisprezece ani învățau despre aspectul perfect, bieții de ei. Tocmai dăduseră piept cu *past tense* și urma aspectul continuu – dacă

supraviețuiau. Timpul *present perfect* se folosește dacă acțiunea continuă până în prezent, de exemplu: *They've been together. Present perfect continuous*, dacă acțiunea a fost continuă, de exemplu: *They've been fucking. Past perfect*, dacă a) a continuat până la un moment dat în trecut, de exemplu: *They had been living together*, sau b) a fost importantă în trecut, de exemplu: *I had thought I loved him until I met her*¹⁹. Mai erau și altele, dar traheea mea le-a obstrucționat.

¹⁹. Frazele date ca exemple fac referire la situația protagonistei; în ordine: „Ei sunt împreună“ (de o perioadă de timp); „Și-o trag“ (de o perioadă de timp); „Locuiseră împreună“; „Crezusem că-l iubesc până s-o cunosc pe ea“.

Eunice Fong a întrebat:

— Domnișoară, sunteți bolnavă?

Nu eram sigură dacă am voie să zic da.

Dublin avea propria interpretare a aspectului perfect. Nu știam cum s-o numesc, dar acolo foloseai *after*²⁰ când tocmai făcuseși ceva, dar nu te așteptai ca interlocutorul să știe. *I've just fallen in love*: am crezut că e posibil să se întâmple și s-a întâmplat. *I'm after falling in love*: uite, nu credeam că mai e o inimă în pieptul ăsta de rahat, dar se pare că da. *Only after* era *just after* plus exasperarea: noroi pe covor după ce tocmai ai dat cu aspiratorul, pierderea cuiva după ce abia l-ai găsit.

²⁰. În română, „după“.

Julian și prietenii lui erau „după“ diverse, în sensul că alergau după ele: bonusuri, clienți, mereu rămânând în urma a ceea ce căutau. „După“ nu însemna niciodată să privească înapoi la ce făcuseră. Nu mi-era prea milă de ei, având în vedere cine erau, dar m-am gândit că asta ar putea fi o explicație pentru nefericirea lor.

Ollie din Melbourne plecase din Hong Kong fără să anunțe, ca să nu plătească impozitul pe venit. Profesorii de engleză făceau adesea asta. Înlocuitorul lui, Derek, era din Limerick. La ședința cu personalul în cadrul căreia ne-a fost prezentat, Joan ne-a informat afabilă că suntem amândoi irlandezi. Madison a intervenit să spună că și ea e din Dublin, dar ținutul Erath, TX.

— TX? a întrebat Derek.

— E americană, a explicat Joan.

— E ciudat că toți irlandezii pleacă din Irlanda, a zis Madison. E atâta verdeață acolo. Și aveți cele mai drăguțe accente. Am o poză – stați așa, s-o caut – cu mine lângă statuia lui Molly Malone. Cu roaba ei... Și aici sunt eu la Guinness. Cu ditamai sacoșa de beri. Mare alcoolică mai sunt! Poate că, de fapt, sunt irlandeză și nu știu. Și nu aveți un președinte gay acum? Nu-mi vine să cred că am plecat de acolo și n-am stat decât trei zile. Ce naiba au irlandezii cu Irlanda?

Am zis:

— Știi că avortul e interzis?

Nu m-am simțit mereu irlandeza preferată a lui Madison.

*

O iubeam pe Edith așa de mult, încât mi se părea normal să-mi fac griji că o s-o pierd. Nu prea poți să investești așa de mult în cineva și să nu te gândești din când în când la ce ai face fără persoana respectivă. Am analizat situațiile posibile și am ajuns la concluzia: nimic. Pe canapea sau în pat, cântăream diverse scenarii în care Edith mă părăsea și hotăram care să fie strategia mea: nici una. În lift, la urcare sau coborâre, și în timp ce pășeam prin sala de clasă umedă: dacă ea o termină cu mine, o termin și eu cu toate. Uneori, asta mi se părea normal și acceptabil; alteori, mă făcea să strâng orice aveam în mână până când mă dureau degetele. Când se întâmpla asta, îi trimiteam un SMS lui Julian. Edith nu exista în spațiul pe care îl împărțeam cu el, ceea ce îmi permitea să mă calmez. Scriam: lumea are prea multe sentimente. e jenant. El era de acord cu mine. În dinamica aceea carantinată cu el, eram în siguranță. Mă făcuse nefericită, dar aș fi fost într-o stare de suferință mult mai profundă dacă Edith m-ar fi abandonat vreodată. În același timp, ea îmi oferea fericire. Uneori simțeam că mă ascund și de asta, când vorbeam cu Julian.

35

Li Hongzhang, un general chinez din dinastia Qing, susținea că nu înțelege de ce europenii îl venerază pe Christos. Nu înțelegea cum ar putea

cineva să aduleze un salvator a cărui viață fusese un asemenea eșec, încât sfârșise crucificat. O moarte dureroasă și, în plus, o pedeapsă degradantă.

Miles mi-a spus povestea. Mai târziu, i-am relatat-o lui Julian la telefon.

— Avea și el dreptatea lui, bătrânul Hongzhang, a spus Julian. Mă îndoiesc că pe Warren Buffett l-ai prinde răstignit pe o cruce.

— Există ceva pentru care ți-ai da viața? am întrebat.

— Nu văd la ce ar folosi. Cu excepția cazului în care ești convinsă că, dacă pui la zid toți bancherii, lumea ar deveni automat mai bună. Și e posibil să fii.

— Atunci ce ar fi trebuit să facă Isus? am spus. Dacă răstignirea e rușinea maximă.

— Ideal ar fi fost să-și deschidă un start-up.

În timpul convorbirii, mi-am făcut un ceai de plante. La început, cana era prea fierbinte ca s-o țin în mână. Convorbirea a durat mult. Mi-am dat seama pentru că, treptat, am putut să-mi ating mai mult pielea de ceramică.

M-am gândit: ăsta e un mod eficient de a-mi urmări corespondența personală.

— Apropo, i-am spus, nu mă culc cu tine când te întorci.

— Chiar ai lucrat la tine, a spus el.

Dacă Edith ar fi fost acolo, m-aș fi chinuit să-i explic de ce râdem. Aș fi spus: „E amuzant când îi zic lui Julian că s-ar putea să nu mai fac sex cu el, pentru că atunci aș fi nevoită să locuiesc în altă parte, iar el știe că nu pot – și e de-a dreptul comic când sugerează că, făcând sex cu el, îmi fac rău singură, pentru că are dreptate. În orice caz, dacă ar trebui vreodată să-i explic vreodată relația dintre mine și Julian, am avea probleme mai presante.

În noaptea următoare, mi-a trimis un mesaj despre Kat.

Am văzut-o la o petrecere. În mare, a fost OK. Am vorbit despre garanția cetățeniei europene a lui May. Are o prietenă, Izzy, și asta a comentat ceva de genul că „îmi arăt fața“ aici. Nu știu dacă Kat e de aceeași părere. Vorbim curând. J.

Am citit-o la coadă la Starbucksul de pe Caine Road. Ca experiment, am tastat:

am senzația că ești prea sigur de mine și mai ales de faptul că o să fiu încă aici când te întorci, ceea ce nu e lipsit de amuzament, având în vedere că a) nu sunt încă pe deplin convinsă că nu ești

tipul din american psycho, b) iubita mea este i. o zeiță și ii. aproape sigur nu tipul ăla, și c) recunosc că nu prea pot renunța să vorbesc cu tine, dar sunt destul de convinsă că e din cauză că sunt așa de praf, încât am nevoie de o pauză de la sentimente.

Când mi-a venit rândul să comand cafea, am șters mesajul nefinalizat cu aerul că acum am treburi serioase de rezolvat.

*

I-am povestit lui Miles cum a interpretat Julian anecdota cu Li Hongzhang și el a spus că Julian avusese aceeași reacție și când i-o spusese Miles prima dată. În mod evident, Julian se prefăcuse interesat ca un părinte atunci când copilul îi spune ceva ce știe deja sau uitase povestea între timp, caz în care reacțiile lui erau complet previzibile, din moment ce reacționase la fel de două ori.

Am stat pe terasa de pe acoperiș deasupra apartamentului lui Miles. O împărțea cu ceilalți locatari ai clădirii, dar în seara aceea nu mai era nimeni acolo.

— Să știi că apreciez că vii să mă vezi, a spus Miles. Mai bea niște vin. Eu am un oarece avans față de tine.

M-am întrebat dacă relațiile dintre majoritatea oamenilor și tații lor seamănă mai mult cu cea dintre mine și tatăl meu sau cu cea dintre mine și Miles. Conversațiile mele cu tata de când mă mutasem în Hong Kong fuseseră un șir de „Ce mai faci?“, „Foarte bine, foarte bine, și cum merge munca?“, „Foarte bine, foarte bine, și e cald?“, după care îi dădea telefonul înapoi mamei. Nu puteam discuta despre politică pentru că ar fi spus ceva îngrozitor despre nomazi sau despre persoanele transsexuale și mama s-ar fi uitat la mine ca pentru a-mi zice: „Nu-l necăji.“ Singurul lucru pe care îl aveam în comun era ADN-ul, ceea ce ne dădea puține subiecte de discuție.

— Voiam să te întreb despre Julian, a zis Miles. Cum crezi că-i merge în Londra?

— Bine, cred. Îi place munca lui.

— N-o să-l înțeleg niciodată.

— Nici eu, am zis. A întrebat de dumneavoastră.

Probabil că Julian îl întrebase pe Miles despre mine. M-am întrebat ce ar fi putut să-i spună Miles. Cu siguranță, nu ar fi avut prea multe de zis, doar

că îmi merge bine și, am tras eu concluzia, Julian nu ar putea să extrapoleze din asta că acum am o iubită pe nume Edith. Multor oameni le merge bine, dar nu au o astfel de iubită.

Miles m-a informat că au de gând să meargă la biserică într-o duminică, după ce se întoarce Julian, și că pot să mă duc cu ei, dacă vreau. Ei erau anglicani, a precizat el. Impresia mea din copilărie era că protestanții cântă mult și au o interpretare mai mult sau mai puțin literală a hostiei, în funcție de punctul de vedere. Julian și Miles aveau amândoi gâturi groase și voci al căror timbru sugera o anumită forță a gâtului. Ar fi fost valoroși în momentul cântării imnurilor.

I-am povestit lui Miles cum se face mesa în Irlanda. Părinții mei nu credeau în Dumnezeu și erau cât se poate de catolici (i-am explicat că asta nu este o contradicție, ba chiar așa sunt majoritatea catolicilor), însă mama mă obligase să merg la slujbele importante, pentru că altfel nu aș fi putut niciodată să primesc rolul Mariei în scenetele despre nașterea lui Isus. Oricum nu am primit niciodată rolul Mariei. Mă fâțâiam prea mult, iar mama lui Dumnezeu cu siguranță își ținea mâinile nemișcate sau ocupate cu ceva util, nu își răsucea coada de cal cu ele.

Era evident că am un oarecare potențial ca actriță, altfel nu aș fi putut să fiu în același timp iubita lui Edith și orice-dracu-eram pentru Julian. Iubita lui Edith era sinceră în privința sentimentelor ei. Orice-dracu-era pentru Julian făcea orice dracu făcea. Era ca în ghicitoarea aia cu două uși și doi paznici, unul care spune adevărul și unul care minte. Și aveam un privilegiu rar acordat profesioniștilor scenei: puteam să aleg care dintre ele era un personaj și care adevărata eu. Puteam să aleg în sensul că nimeni altcineva nu voia să aleagă pentru mine și nu puteam să aleg, în sensul că nu eram în stare.

36

— Trebuie să facem ceva în privința apartamentului, a zis Edith la sfârșitul lui iulie.

A început prin a lăsa frezii și lalele în hol, cu un bilet: pune-le în apă,

altfel o să moară. Îi dădusem cheia de rezervă, care, în realitate, era a lui Julian. M-am întrebat dacă Edith interpretase asta ca pe o aluzie că vreau să facă opusul unui jaf cu selecția de vară de la florăria van der Bloom. Habar nu aveau cum funcționează cuplurile adevărate.

Am pus buchetul într-o vază pe care am găsit-o în dulap, acoperită cu un strat atât de gros de praf, încât părea nisip. Mai târziu, am sunat-o pe Edith.

— Le-am pus în apă, am zis. Tot mor.

În seara următoare, florile nu mai erau. În locul lor, am găsit unele pe care nu le-am recunoscut. Pe etichetă scria: „tango leucospermum, crin australian, sipică, eucalipt și asortiment de sezon“. I-am scris un mesaj lui Edith în care întrebam ce rost are să fiu curva unui bancher, dacă după un an sunt atât de nefamiliară cu buchetele, pe urmă mi-am dat seama că ar fi probabil cea mai proastă idee din lume să-l trimit.

Eram o persoană îngrozitoare. Locuiam în apartamentul cuiva, mă culcam cu altcineva fără să-i spun și îmi regretam comportamentul în principal din cauză că nu puteam să râd de prima persoană cu a doua. Dar aveam o iubită de o frumusețe mitologică și un apartament confortabil pe care îl împărțeam cu ea. Părea lipsă de recunoștință să zic ceva care ar fi putut să-mi schimbe norocul.

— Nu te țin cu van der Bloom la nesfârșit, a zis Edith.

Mă plânseam că și florile noi mor.

— Haide, risipitoare! am zis.

— Bine, a răspuns. Atunci ia AmExul cu tine.

Ca la polenizarea încrucișată, hainele noastre treceau de la una la cealaltă, rochiile ei, în șifonierul meu și puloverele mele, în al ei. Am dat peste mocasinii ei în hol și m-am gândit că, dacă îi vede Julian, începe spectacolul. Pe urmă mi-am dat seama că el ar crede că sunt ai mei.

Adevărul e că totul ar fi putut să fie al meu. Cheltuielile de pe cardul lui de credit ar fi putut fi pentru cumpărăturile mele. Dacă prietenii lui m-ar fi văzut cu Edith, ar fi fost mai greu să-i conving că ne-o tragem decât că nu. Aproape că-mi doream să țin încă legătura cu Victoria ca să pot să-i spun: am găsit o nouă soluție pentru problema organizatorică a înșelatului. Dar nu o mai văzusem de două luni, iar Julian era plecat de aproape șase.

În ultima zi din iulie, eram în pat, încercând în van să adorm și

actualizând paginile pe telefon, când am primit un mesaj.

Voiam doar să-ți zic că mă trimit înapoi cu munca. Mă întorc săptămâna viitoare. Chestii logistice de rezolvat, deci s-ar putea să fiu greu de găsit. Zi-mi dacă ai nevoie de ceva. Mersi că ai avut grijă de apartament. J.

M-am gândit: cineva trebuie să-l învețe pe omul ăsta cum să aibă un sentiment și cum să scrie un mesaj și pe urmă trebuie să-mi spună și mie ce dracu' fac acum.

37

August

În august, era prea cald ca să mergi pe jos pe afară. A doua zi după ce am primit mesajul de la Julian, m-am dus singură la Pacific Place și m-am plimbat de-a lungul buticurilor de lux și al cafenelelor americane. În fața la Céline, mi-am răvășit părul, ca să arăt ca o fată bogată despletită și am probat un blazer alb. Pernițele de umăr se susțineau singure, de parcă silueta mea era imaterială. De altfel, vânzătoarea părea să creadă că asta este valabil și pentru restul ființei mele. Trebuia să cumpăr tot din magazin ca să accepte că sunt importantă și, sincer, aș fi putut să-mi petrec toată viața demonstrând asta. Probabil puteam să-l conving pe Julian să se însoare cu mine, dacă îi ziceam că scopul e să râdem de bărbații care au neveste, iar pe urmă nu trebuia decât să nu iau prea mulți bani odată. Cu siguranță, mi-ar fi oferit destui cât să dea lumii impresia că am însemnătate pentru el.

Opt zile până la întoarcerea lui.

În contul de economii aveam destul pentru o garanție acum. Puteam să mă mut și a doua zi, dacă voiam. Nu aveam motive să mă tem că se întoarce Julian. În cel mai rău caz, mă dădea afară, iar eu mă întorceam la o viață în care o cameră costa jumătate din salariul meu. Așa trăiau majoritatea oamenilor. Era în regulă.

La parter, mi-am zărit reflexia într-o vitrină mare de la Zara. Cum poți să fii atât de palidă, m-am gândit, fără să fii bolnavă. Era ridicol. Am comandat un *flat white* la o cafenea cu pardoseală din marmură, m-am așezat și am băut-o. Cafeina a circulat prin canalele corespunzătoare. Am

gândit: mai repede, te rog.

La început, mi se păruse improbabil să-i pot răni pe Edith sau pe Julian. Ei erau puternici și inteligenți, iar eu îmi câștigam traiul pronunțând fricativele dentale. Dar, cu cât mai mult urmam logica asta, cu atât mai puțin înțelegeam de ce s-au combinat cu mine. Dacă se înșelau destul în privința diferenței de statut ca să facă așa ceva, atunci era logic că ar putea și să se simtă răniți – fără temei – că eu mă vedeam cu altcineva.

Cafeaua îmi provoca întotdeauna gânduri foarte interesante.

În seara aceea, am mâncat tăiței instant și am băut vin. M-am uitat la un film cu zombie pe Netflix, am apreciat o postare a lui Edith pe Instagram și am citit unul dintre PDF-urile lui Miles. În cele din urmă, am deschis cel mai recent mesaj de la Julian:

Ar trebui să-i invităm pe R și V la cină când mă întorc. Sau să ieșim cu ei. Prob mai bine a doua. Am vorbit cu V și zice că i-ai ignorat mesajele. Da? Nu-ți stă în fire să nu răspunzi. Nu-ți stă în fire nici să te simți bine în compania ei, dar ai nevoie de prieteni. Întreabă-i când sunt liberi. Poate un cadou pentru ei. Ceva de la M&S și le zic că l-am luat din Londra. Ia-i și lui Miles ceva. Nu scrie bilete, mă ocup eu. Vorbim curând. J.

Am hotărât să scriu una dintre ciornele mele terapeutice. Am notat:

mi-o trag cu edith. ți-am zis cine e în alte mesaje false, așa că nu sunt sigură dacă e mai consecvent să mă prefac că i-l trimit pe asta lui Julian care le-a citit sau dacă ești unul nou acum. oricum, toate-s false. deci: eu și iubita mea, edith, suntem îndrăgostite. ea nu știe de tine. în plus, nu ar fi ideal pentru mine dacă m-ai da afară din apartament din cauza asta, așa că nu știu de ce-ți spun. zici că nu ai sentimente, dar dacă ai, îmi pare rău.

L-am șters, m-am dus în bucătărie și am mai băut niște vin. Robinetul picura. Mă tot gândisem să chem pe cineva să-l repare, îl întrebasem pe Julian pe cine să sun, îmi aminteam că îmi trimisese numărul proprietarului, dar pe urmă nu îi mai găsisem mesajul și nu-l mai întrebasem din nou, ca să nu par împrăștiată.

Când m-am întors, am redeschis laptopul și am văzut că, în loc să apăs pe butonul de ștergere, apăsasem pe cel de trimitere. Am râs.

Julian nu a răspuns. La muncă, luam pauze de toaletă ca să-mi verific mesajele, suportând privirile cu subînțeles pe care mi le arunca Joan. În metrou, din cauza semnalului slab, nu puteam să-mi actualizez pagina la fel de des. Asta mă făcea să cred că sigur mi-a scris între timp, dar când urcam

la suprafață și îmi revenea semnalul, tot nu îmi scrisese. Îmi simțeam gâtul uscat și fraudulos. În fracțiunea de secundă în care am văzut un nou mesaj cu litere îngroșate, înainte de a-l citi, pulsul mi-a sărit în aer. Pe urmă:

TST diseară? cine vrea, chatul profesorilor și stabilim.

M-am gândit: nu vreau în TST nici diseară, nici altădată, și puteam să răspund așa în două secunde, dar n-am făcut-o, pentru că asta cerea efort, iar eu îmi concentram toate resursele disponibile – fizice, mintale, umane – ca să nu țin de cât de praf eram.

Edith m-a întrebat ce s-a întâmplat.

— Ești ca mine în ultima vreme, a zis. Verifici întruna telefonul.

Am zis că, dacă ea face asta, atunci pot și eu.

— Poți să faci orice, a zis ea. Dar nu știu de ce ai vrea să fii ca mine.

Era adevărat că voiam să fiu ca ea, dar nu asta era motivul pentru care mă tot uitam la telefon.

Aș fi putut să-i spun despre Julian atunci, dar asta ar fi însemnat să suport consecințele, or dacă le amânam, încă nu eram obligată să mă confrunt cu ele. Raționamentul ăsta mi se părea logic și m-am întrebat de ce ar oferi cineva de bunăvoie informații.

Julian a răspuns peste patru zile.

A – un mesaj cam ciudat, dar bănuiesc că l-ai trimis când erai băută. E în regulă. Nu-i ca și cum am fi împreună, așa că fă ce vrei. Ne vedem săptămâna viitoare. J.

Abrevierea numelui meu mi s-a părut cu subînțeles. „A“ însemna și că nu avusese chef să scrie încă două litere, și că articolul nehotărât din engleză, „a“, era suficient pentru a mă descrie. Am vrut să răspund: sunt de acord că sunt cel mai puțin hotărât dintre articole.

38

În săptămâna aceea, l-am sunat pe Tom. Cât am vorbit, am stat pe balcon și m-am uitat la copii care alergau în fața părinților și la cinofili remorcați de dogii lor danezi. Mai întâi, am vorbit despre Tom. Lucrurile o luaseră la vale cu cea mai recentă cucerire. Asta îl făcea avid de informații despre

viața mea amoroasă, probabil pentru că, ascultându-mă, se simțea recunoscător că nu are așa ceva.

— Nu pot să cred că ți-ai închipuit că nu mi-am dat seama de Edith, a zis el.

— Era evident?

— Și tu ce credeai că o să se întâmple?

— Adică, ce credeam că o să se întâmple dacă nu-i zic?

— Mda.

— Păi, în mare, cam asta, am spus.

Tom a răspuns:

— Uneori, mi-e greu să cred că tu ești sora mai mare.

— Ar trebui să-i spun, am zis.

Tom nu avea de gând să-mi zică ce să fac, dar m-a îndemnat să mă gândesc bine pe cine aș alege. Poate că nu o să fiu nevoită, dar dacă unul dintre ei o să-mi ceară asta, trebuia să știu ce să răspund.

I-am zis lui Tom că nu știu. Nu voiam să-i pun în balanță.

— Bine, a zis, nu-i compara. Dar cum te simți când ești cu ei? Adică, nu știu, cum te porți în preajma lor?

Întrebarea asta era mai puțin înspăimântătoare.

— Nu sunt drăguță cu Julian, am spus. Nu mă iubește și am impresia că asta înseamnă că e ceva în neregulă cu mine, așa că vreau să cred că, de fapt, problema e el. Râdem mult, dar sunt o persoană îngrozitoare când sunt cu el. Vreau să-l fac să se simtă la fel de rău cum mă simt eu.

M-a surprins să aflu asta despre mine, dar concluzia era acolo, rostită cu voce tare și răsunând ca un ecou din cauza conexiunii telefonice proaste.

— Asta nu e bine, a spus Tom. Pentru nici unul dintre voi.

— Nu e. Nu și-a revenit după fosta. Nu ar trebui să mă supăr pe el din cauza asta.

— Și Edith? Cu ea cum ești?

— Mai bună. Mai iertătoare. Și sexul e mai bun.

— Nu era nevoie să știu asta.

— Nu fac decât să-ți dau informațiile.

— Bine! Păi, cum spuneam, nu pot să-ți zic eu ce să faci. El când se întoarce?

- Peste două zile.
- Deci ai o zi la dispoziție ca să discuți cu ea.
- Probabil n-o s-o fac, am zis eu.
- Asta chiar nu mă surprinde deloc.
- Știu. Dar mi-a prins bine să stăm de vorbă. Mersi, Tom.
- Nu-i spuneam asta prea des.
- Știu că nu e ușor să fii sincer cu mine.
- Nu e. Îi pedepsești pe cei care fac asta.
- Tre' să plec.
- OK.
- Tom?
- Da?
- Mersi din nou. Și mulțumește-i și mamei din partea mea.
- Parcă ai pleca la război.
- Nu ești departe de adevăr, am zis eu.

*

Mai târziu în duminica aceea, Edith a venit la apartament. În sfârșit, am aprins lumânarea Jo Malone. Avea o dungă roșie pe spate, unde o strânsese sutienul. I-am urmărit conturul cu degetul și am întrebat ce s-ar întâmpla dacă am purta sutien o sută de ore consecutive, dacă ar rămâne cicatrice. Era ultima zi în care mai puteam să-i spun despre Julian înainte de întoarcerea lui, iar eu vorbeam despre îngrijirea pielii. Comportamentul meu era fascinant.

— Ai auzit că poți să faci cancer de la sutiene? a zis ea. Probabil e o prostie, dar tot îmi fac griji. În țările în care mai puține femei poartă sutien, rata de cancer la sân e mai mică. Dar e greu de stabilit cauza, fiindcă absența sutienului e corelată cu alți factori, cum ar fi absența junk foodului din alimentație.

Am întrebat:

- Poți să faci cancer de la junk food?
- Nu știm de la ce poți să faci cancer, a zis ea. În afară de băut și fumat. Dar știi deja că astea-s rele.
- Da, am zis, știu.

Pe urmă:

— Apropo, Julian se întoarce săptămâna viitoare.

Eram o idioată. Habar nu aveam de ce spusese asta. Probabil din cauză că îi mărturisisem lui Tom că o să tot amân. Odată ce îi zic cuiva că o să fac ceva, mă duc și fac exact opusul.

Părul ei era o pensulă neagră și groasă pe perna mea. Mi-a trecut prin minte că majoritatea paturilor nu au o Edith inclusă, că, de fapt, majoritatea oamenilor nu au o Edith deloc și sunt nevoiți să doarmă în paturile alea sau în altă mobilă similară și să se prefacă fericiți.

— Serios, a zis ea.

Nu-mi dădeam seama ce gândește.

— Abia ce am aflat și eu, am zis.

— Și chestia asta, a zis Edith, făcând o pauză, nu pentru a hotărî ce înseamnă „chestia asta“, ci ca pauza să fie destul de lungă încât să nu trebuiască să o umple cu cuvinte, chestia asta dintre voi o să continue?

— La ce te referi?

— La locuitul cu el.

— E colegul meu de apartament, deci.

— Nu plătești chirie, a zis ea, pe tonul ăla de „doar făceam o observație“ pe care îl folosea și Julian.

— E complicat, am zis.

— E ciudat – tot aparent doar făcând o observație.

— Ție îți plac chestiile ciudate.

— Mulțumesc, Ava, dar nu cred că ăsta e cel mai potrivit moment să-mi spui ce-mi place.

— Uite, am zis, asta e între mine și el.

— Exact, a spus Edith.

S-a dus la baia din hol. Am dat să întreb de ce nu a folosit-o pur și simplu pe cea de lângă cameră, dar plecase deja. Știam că tablourile de pe perete înfățișează Londra doar pentru că-mi spusese el. Cel din mijloc reprezenta o fațadă în stil Tudor, cu gratii în loc de ferestre. Clădirile înalte englezești arătau ca niște închisori britanice englezești, dar când îi ziceai asta unui englez, credea că le complimentezi și închisorile.

Edith s-a întors. A rămas în prag și a ridicat un tricou pe care mi-l

împrumutase. Am dat să zic ceva, dar am văzut că la asta se și aștepta și nu am putut.

Foarte încet, m-a întrebat:

— De ce era ăsta în camera lui?

— Ce? am zis.

— Tricoul meu. Era pe patul lui.

— Ce ai căutat acolo?

— Asta am întrebat și eu.

— Nu pot să cred că te-ai dus în camera lui.

— Exact.

— Edith.

— De ce dracu' ai fost acolo?

— E în Londra, am zis. Mă uitam la filme în patul lui.

— De ce te uitai la filme în patul lui? Și Ava, te rog să nu uiți că sunt o persoană foarte inteligentă.

A avut o ținută impecabilă cât timp i-am povestit tot, fixându-mă cu privirea ca pentru a-mi spune că e prea târziu ca să mai creadă în sinceritatea mea. Era complet neclintită: maxilarul, mâinile. De câte ori făceam pauză, încuviința din cap. Aveam senzația că ea e cea care controlează robinetul: că voi vorbi cât timp va dori ea și că mă voi opri când îl va răsuși.

În sfârșit, s-a apropiat și s-a așezat pe marginea patului, ca semn că a auzit destul. A împăturit tricoul în jumătate, pe urmă în sferturi și, când l-a adus la cele mai mici dimensiuni posibile, mi l-a întins.

— Nu mi-ai spus ce sentimente ai față de el, a zis ea.

— Credeam că-l iubesc, am spus. Pe urmă te-am cunoscut pe tine.

— E al dracu' de aiurea că, de fapt, ești o femeie întreținută, a spus Edith. Și aș vrea să zic că ăsta e lucrul care mă deranjează cel mai mult, dacă nu ar fi altul și mai grav. Și este unul și mai grav.

Voiam să-și deșerte sacul. Voiam să nu mai rămână nimic nespus și să-mi înșire toate neajunsurile în față.

— Nu-mi dau seama ce simți pentru el, a zis. E evident că el simte ceva și cred că ești suficient de disperată să primești validarea lui, încât să te întorci la el. Am multe păreri despre legătura dintre monogamie și

patriarhat, păreri care sunt disponibile la cerere, dacă te interesează, dar probabil părerile lui sunt foarte convenționale. Așa că nu putem fi împreună. Dacă se întâmplă asta.

Deși se putea demonstra că nu prea mă pricep s-o citesc pe Edith, am simțit că nu e cel mai bun moment să o informez că Julian știe deja și că nu-l deranjează, după cum susținuse.

— Uite, Edith, am spus, nu sunt genul de persoană pentru care să aibă sentimente.

— Ce vrei să spui?

— Are bani și e mai deștept decât mine. Și mai înalt.

— Din câte am înțeles, bărbaților heterosexuali le place ca femeile să fie mai scunde decât ei. În plus, nu vrea nimic serios – și aici nu speculez eu, ci chiar tu ai spus asta. În momentul ăsta apari tu și nu trebuie decât să-ți dea o cameră pe care nu o folosește. Cunosc genul. Sunt pline firmele de avocați de ei. Nu vrea o femeie din „liga” lui.

Am răspuns că e o ușurare să știu că Julian e cu mine doar pentru că sunt scundă, plictisitoare și banală.

— Parcă ai zis că el nu consideră că e cu tine, a observat Edith.

Am recunoscut că are dreptate și că spusesem asta doar pentru efectul oratoric.

— În fine, a zis ea. Nu am știut până acum cât de mult te iubesc, dar se pare că destul cât să-ți ascult aberațiile astea cu efectul oratoric și e mai înalt decât mine, deci cum ar putea să mă placă și bineînțeles că e normal să faci sex cu două persoane în același pat și să nu-i spui nici uneia.

— A fost mereu în patul lui, am zis eu.

Voiam să o iau de mână, dar nu îndrăzneam.

— În al meu nu ai fost decât tu.

Această clarificare logistică a liniștit-o mai mult decât m-aș fi așteptat.

— Deci o să continui să ți-o tragi cu el după ce se întoarce? a întrebat Edith.

— Nu, am zis.

Când mi-am auzit răspunsul, mi-am dat seama că hotărâsem deja.

— O să te muți de aici, a zis ea.

— Mda. Dar e OK dacă mai stau câteva săptămâni? Doar până când îmi

găsesc alt loc.

A făcut o față de parcă avea ceva rece în gură, de la care o dureau dinții.

— Și să știi că nu-i adevărat că Julian nu e de treabă. E de treabă.

— Dacă tu crezi că asta dovedește că nu-l iubești, asta spune multe despre tine.

Nu puteam să o privesc. Avea prea mare dreptate.

— Țsta e așa un clișeu misogin! am zis. Că femeilor nu le plac tipii de treabă.

— Unii oameni, a zis Edith, găsesc loc pentru o mulțime de clișee misogine în viața personală.

PARTEA A III-A
Edith și Julian

Septembrie

Am luat feribotul către Insula Lamma. Edith purta o pălărie de paie cu panglică neagră. Julian și-a adus laptopul și a scris e-mailuri. Eu am stat între ei și am privit spuma care fremăta la baza navei în înaintarea ei prin apă.

— Cred că-i nebună, zisese Julian când îi spusese că Edith vrea să facem ceva toți trei.

— V-ați înțelege bine.

— Nu văd de ce ar vrea să mă cunoască.

Cu toate acestea, una dintre ciudățeniile lui Julian era că refuza ceva, după care revenea și spunea: nici o problemă. Nu puteam să forțez o întoarcere la o sută optzeci de grade, dar puteam să mă aștept la ea în mod rezonabil dacă aveam grijă să nu menționez subiectul între timp.

— Mai crezi că ar trebui să ieșim cu Edith? îmi zisese el în bucătărie peste câteva zile.

Măcar încă mai eram bună la ceva.

Mai întâi, am făcut o plimbare pe jos. Edith a deschis o umbrelă de soare. Era plin de verdeață, de buticuri și de restaurante cu mese de plastic, unde serveau fructe de mare. Peștii care urmau să fie gătiți își petreceau ultimele clipe din viață înotând în acvarii înghesuite. Am zis:

— Putem să salvăm unul?

Julian a hotărât că lui mă adresez și a răspuns:

— Nu.

Edith părea că încearcă să-și dea seama dacă asta este o glumă a noastră. Voiam să-i spun că nu am fi niciodată așa de nepoliticoși cu ea, dar, de fapt, nu aveam nici un precedent pe care să mă bazez. Am trecut pe lângă case cu balcon, răspândite în sus pe deal.

El se întorsese în urmă cu două săptămâni, la începutul lui septembrie. Cu o noapte înainte, aruncasem ajustările făcute de Edith: florile, mostrele de hârtie înrămate. L-am așteptat la aeroport și, când ne-am întors, s-a

descălțat în hol și și-a pus pantofii lângă cei cu toc ai mei pe care îi lăsasem mai devreme. Am adăugat sandalele cu care eram încălțată atunci și mi-am dat seama că această combinație, o pereche a lui și două ale mele, seamănă mult cu altceva. Am făcut ceai.

— Am și cafea, am zis. Avem cafea.

Ceai era OK, a zis el. Ceainicul a păcănit și a huruit. Am întrebat dacă pot să rămân până când îmi găsesc altceva.

Pentru prânzul de pe Lamma, Julian făcuse rezervare la o cafenea *raw vegan*. Chiar și când nu era entuziasmat de ceva – fie bucătărie pe bază de plante negătite, fie compania lui Edith –, voia să se ocupe el. Ea i-a spus că restaurantul e drăguț, iar el a privit-o cu milă, de parcă ea ar fi crezut că el l-a construit cu mâna lui și nu voia s-o dezamăgească. M-am întrebat dacă crede că Edith e vegană – era genul de lucru pe care îl presupunea despre femei. Am comandat tăiței *Sichuan dan dan* cu zucchini și lapte cald cu turmeric. Mesele erau minuscule. Ne-am aranjat coatele cu grijă pe lângă farfurii.

— Ava mi-a spus că nu avem voie să vorbim despre muncă, i-a zis Julian lui Edith, așa că nu o să te întreb dacă ai oferit consiliere băncii mele.

— Nu am zis așa ceva, i-am spus eu. Să nu crezi nimic din ce-ți spune tipul ăsta despre mine!

Edith a întrebat:

— Julian, Ava a menționat că ai studiat la Oxford?

— Ca penitență pentru păcatele mele, da.

— Mă tem că eu am fost la concurență.

— Mi-a zis Ava, a răspuns Julian. Nu-i nimic, toată lumea greșește.

Am spus:

— Cum au greșit ăia de la Oxford când te-au primit pe tine.

— Și ție îți face așa, Edith? a întrebat Julian.

— Îi place când îl tachinez că a fost la Oxford, i-am zis ei. Îi amintește că a învățat acolo.

După prânzul nostru crud, ne-am plimbat iar pe jos. Edith a mers în față. Rochia ei m-a trimis cu gândul la lenjeriile de hotel: bumbac șifonat, cu urme lăsate de membre. Fizic, mi se părea derutant să fiu lângă amândoi odată: fața mea tot voia să adopte expresii, ceea ce – îmi dădeam seama

acum – nu-mi îngăduiam să fac în preajma lui Julian. Credeam că au același simț al umorului, dar acum, că îi vedeam împreună, nu-mi venea în minte nici o glumă pe care să o guste și unul, și altul.

Când am ajuns pe la jumătatea drumului de întoarcere către chei, lui Julian i-a sunat telefonul.

— Nu vă deranjează, nu? a zis el.

Eu am luat-o înainte cu Edith. Umbra banienilor chinezești se prelingea deasupra noastră. Făceau smochine – Edith îmi spusese asta mai demult. Îi tot aruncam priviri, dar mi le abăteam repede de la ea.

— Când te muți din apartament? a întrebat ea.

— Peste două săptămâni, am improvizat.

— Poți să stai la noi. Doamna Zhang ar putea să te îmbunătățească. Ea găsește ceva de îmbunătățit la orice persoană pe care o întâlnește.

Am ajuns la magazine. Pe Central Pier, indicatoarele blocau linia orizontului ca niște bannere, zece pe fiecare felinar, câte unul pentru fiecare etaj al unei clădiri de douăzeci de etaje, însă pe Lamma erau spații între ele. Faleză era umbrită de marchize. Un magazin cu uși glisante și cu nume neenglezesc vindea vederi și carne uscată.

În dimineața dinaintea acestei ieșiri, soarele mă trezise devreme. Băusem apă umblând de încoace și încolo prin living. Îmi tăiasem un măr, fără să-l mănânc, și observasem în hol o pereche de pantofi roșii, cu toc, alături de pantofii lui Julian, dar nu îmi păsase. Nici când îi studiasem mai de aproape nu-mi păsase și, văzând că sunt mărimea 41, nu-mi formasem nici o imagine discutabil feministă a picioarelor ei mari și urâte. Pe urmă, mă dusesem în camera mea și plânsesem, un lucru pe care îl fac oamenii uneori, și în timpul ăsta o auzisem pe Victoria zicând că ar fi mai bine să plece.

— E greu să mă mut, i-am zis lui Edith.

— Din punct de vedere practic, adică? a întrebat ea.

Am zis:

— Te iubesc.

O iubeam în momentul acela, da, dar și pentru că, în dimineața în care o auzisem pe Victoria plecând, mă îmbrăcasem cu un cardigan pe care îl aruncase Edith pe jos. La fel ca Edith, mirosea a săpun. Îmi amintisem cum

asculta ea ori de câte ori îi povesteam despre limba irlandeză, iar pe urmă mă gândisem la locurile în care locuiau lucrurile în poșeta ei. Acum eram și eu un astfel de lucru, eram în siguranță acolo și nu mă mai putea răni nimeni, în afară de Edith. Așa că, mai târziu, când Julian întrebase dacă mai rămâne valabilă excursia pe insulă de a doua zi, spusese „totul e în regulă” și chiar crezusem asta.

Edith s-a oprit să ne facă o poză. Am întrebat dacă vrea s-o posteze pe Instagram, iar ea a răspuns că nu, e doar ca s-o aibă ea. Am văzut-o încercând filtrele. Ca de obicei, eram entuziasmată să apar în feedul ei, dar și îngrijorată că aș putea să par nelalocul meu acolo. Știam că descrierea pozei le va aminti celor cărora le spusese despre orientarea ei sexuală că sunt iubita ei, dar că nu le va trăda nimic celorlalți. Era mai mult decât făcusem eu vreodată ca să anunț relația noastră.

Cheiul era chiar în față acum. Următorul feribot pleca peste zece minute. Julian își terminase convorbirea telefonică și ne ajunsese din urmă. Edith a întrebat dacă vreunul dintre noi vrea gumă de mestecat sau apă, iar când am răspuns că nu, s-a dus să cumpere pentru ea.

— A fost distractiv, i-am spus lui Julian după plecarea ei. Mi s-a părut că v-ați înțeles bine.

El începuse o țigară și mi-a făcut semn spre pachet, pentru a-mi oferi și mie.

— Nu fumez, am zis. Nu mai știi?

— Scuze, a zis el.

Feribotul se apropia pufăind și stârnind valuri mici. Cerul sângera din galben în albastru. Era devreme pentru apus. I-am spus asta și lui Julian, iar el a încuviințat din cap. Pe urmă și-a dres vocea.

— Ar trebui să-ți spun înainte să se întoarcă, a zis.

I-am urmărit privirea și am văzut-o pe Edith ieșind din magazin.

— Ce să-mi spui? am întrebat.

— Tocmai m-au sunat. Scuze, stai să...

Și-a stins țigara și și-a aprins încă una.

— Ce s-a întâmplat, Julian?

A expirat.

— Tata a făcut infarct.

Julian a spus că denumirea corectă este infarct miocardic acut. La început, citise greșit „infractor“, dar era un cuvânt cu totul diferit – infarct. Prima oră după eveniment, prin „eveniment“ înțelegându-se „infarctul miocardic acut“, era crucială pentru stabilirea rezultatului. „Rezultatul“ la care se referea Julian era binar.

— Are boala arterială coronariană, a spus Julian. La șaiszeci și trei de ani, e tânăr pentru așa ceva. Doctorii spun că e din cauza băuturii și a țigărilor. Asta sau dispoziția genetică.

Julian și-a aprins o țigară, pe urmă a părut să-și aducă aminte ce spusese despre factorii care îi afectaseră arterele lui Miles. Asta nu l-a împiedicat să fumeze, dar a rămas tăcut.

Când a terminat, ne-am întors în spital. Am făcut un semn spre lift, dar el a vrut să urcăm pe scări.

— Vă agitați prea mult amândoi, a zis Miles. I-am supraviețuit lui Thatcher.

Julian și-a încheiat și descheiat mânecile cămășii.

— Am sunat-o pe mama, a zis. Vine cu primul avion.

— Drăguț din partea ei că dă fuga să te susțină, a zis Miles.

— Tata!

— Tu nu trebuie să mergi la birou?

— Pot să se descurce și fără mine o zi.

— Doamne, probabil chiar crezi că-s pe ducă.

În noaptea aceea, în salon, l-am văzut pe Julian uitându-se la un videoclip pe laptop. Arăta o inimă ca o mănășă de box cauciucată și o pată neagră care se răspândea dintr-o arteră. Depunerea de grăsime era reprezentată artistic sub formă de broboane galbene. Julian a aflat că Miles ar fi trebuit să mestece o aspirină. Asta ar fi redus riscul producerii unui cheag de sânge. Am zis:

— Poate îi spui acum.

— Mersi de sugestie, a răspuns Julian, dar nu sunt sigur că vreau să-i dau sfaturi tatălui meu pentru data următoare când n-o să-i mai funcționeze inima. Nu prea e dovadă de optimism, nu-i așa?

Peste câteva zile, a venit și rezultatul ultimei analize a lui Miles. Julian a considerat că e destul de liniștitor încât să se întoarcă la muncă, dar tabieturile lui au devenit mai ciudate și mai haotice. Când era suficient de flămând încât să-și amintească să mănânce, recurgea la ce era mai simplu de pregătit: cereale uscate, un covrig – nici măcar tăiat în două. Orice fleac îl irita.

— De ce mi-ai pus telefonul pe canapea? a întrebat.

— Am crezut că e al meu, până să se aprindă ecranul, am răspuns eu.

— Trebuia să-l pui la loc. Poate primeam vreun telefon.

— L-ai fi auzit sunând.

— Ba nu. A rămas pe mut de când am fost la spital. De ce nu poți să lași lucrurile unde le găsești?

Mai târziu, și-a cerut scuze. I-am zis că poate să se enerveze pe mine cât vrea, iar el a răspuns:

— Nu spune asta. Am nevoie să fii normală.

— Nu vreau să te supăr, am zis.

— Dacă folosesc vreodată cuvintele „asta mă supără“, împușcă-mă! a zis el.

Florence a sosit după trei zile de la spitalizarea lui Miles. A rămas patru nopți. Știa că Julian are un apartament cu două camere, dar nu știa că locuiesc eu acolo, așa că el i-a rezervat o cameră la hotel cu pretextul că lucrează până târziu și nu vrea s-o trezească.

Miles avea voie să primească doar doi vizitatori odată, așa că nu m-am întâlnit niciodată cu Florence. Julian a spus că e mai bine așa. Nu îi plăceau alte femei. Am întrebat dacă asta înseamnă femeile, în general, sau doar cele din viața lui. Nu a răspuns.

După câteva săptămâni, Miles a fost externat cu o rețetă de medicamente și o listă de substanțe care aveau voie sau nu să-i intre în organism. L-am vizitat acasă. L-am întrebat pe Miles dacă preferă să se ducă singur, iar el a zis că nici nu se gândește.

— Eu nici măcar nu zic nimic, am remarcat. Doar stau acolo și mă uit la voi cum vorbiți.

— Prezența ta ne face civilizați. Nu m-a mai învinuit personal pentru criza financiară globală nici măcar o dată de când ai intrat în viețile noastre.

Iar eu nu îl mai compar cu Stalin.

Am recunoscut că ăsta e un progres ce nu trebuie trecut cu vederea.

*

Mama a zis că mătușa ei Maggie are nevoie de o operație de înlocuire a șoldului. Din nou, a precizat mama. Maggie avusese o relație turbulentă cu protezele. Primul șold fals îi afectase ce îi mai rămăsese din pelvis, așa că acum se ducea să-i pună altul și probabil îi dădea în judecată pe primii doctori. Nu știai niciodată, cu avocații ăștia.

Am spus că prietena mea Edith lucrează în domeniul juridic, chiar dacă în altă jurisdicție, și m-am oferit s-o întreb ce ar fi de făcut. Mama a zis că pare o fată drăguță.

— Mai am un prieten, care trece printr-o perioadă dificilă, am zis. Tatăl lui tocmai a ieșit din spital.

Mi s-a părut indiscret să precizez că prietenul era bancherul.

— Bietul de el! a zis mama.

Cred că era prima dată când cineva se referea la Julian cu apelativul ăsta.

— E grav?

— Acum se simte bine. A făcut infarct, dar se recuperează.

— Doamne ajută!

— Pe amândoi, am zis eu.

— Așa-i!

Tatăl mamei a murit când eu aveam șase ani. La fel ca mulți alții din familia noastră, fusese alcoolic. Trebuia să fii atent cu lucrurile astea, a zis mama. Nu mi-am dat seama dacă se referă la faptul că bărbații trebuie să fie atenți la băutură sau că noi trebuie să fim atente la bărbați. Înfirmarea avusese loc în casa mare, albă, care mirosea a gazon, din Roscommon. De atunci, mă întorsesem de două ori pe an s-o vizitez pe buni, care mai trăise opt ani. George și Tom se uitau la televizor cu ea, iar eu mă duceam să spăl vasele.

— Bravo, zicea ea. Ai inițiativă.

La facultate, descriesem anecdota asta ca pe un exemplu de condiționare patriarhală, dar, de fapt, mă simțisem superioară că făceam treabă, în timp ce băieții zăceau acolo ca niște momâi.

Am întrebat-o pe mama ce să fac în privința lui Julian.

— Mai bine să nu-ți bagi nasul, a zis mama. Doar fii alături de el.

Mi l-a dat pe tata la telefon. A zis:

— Serile sunt mai lungi acum?

Am zis că da. El a răspuns că pentru unii e bine.

— Este, am spus eu.

Mă simțeam importantă pentru că, de data asta, eu nu mă puteam întâlni cu Edith. Mi-a trimis un SMS să ieșim și am răspuns că-s ocupată. Mă refeream la faptul că vreau să fiu alături de Julian când se întoarce acasă, dar evident că nu puteam să-i spun ei asta. Așa că probabil a crezut că sunt dinamică și căutată în moduri pe care eram prea ocupată și să i le explic. Ori asta, ori că trebuie să-mi gestionez timpul mai bine.

*

După o săptămână de la spitalizarea lui Miles, Julian m-a dus la Marriott, în Admiralty. Era prima dată când ieșeam împreună de-adevăratelea de la întoarcerea lui, la începutul lui septembrie. În lift, o femeie în haină de nurcă ne-a măsurat din ochi: mai întâi pe el, de parcă nu era sigură că are nevoie să fie atât de înalt, iar apoi pe mine, de parcă era sigură că am nevoie de o fustă mult mai lungă.

El m-a lăsat să comand pentru amândoi și mi-a zis distras că îmi stă destul de bine părul. Am dezbătut dacă „destul“ amplifică sau diminuează un compliment. Am făcut o schemă pe un șervețel de hârtie și am notat „destul“ între „puțin“ și „foarte“. Era plăcut să fiu Edith pentru altcineva. Julian a desenat propria schemă, în care a plasat „destul“ între „foarte“ și „extrem“ – în acest context, a precizat el. În alte contexte, aveam destul de multă dreptate. Am întrebat pe care „destul“ l-a folosit aici și el a zis că se miră cum de i-a fost dor de mine în Londra.

— Și mie mi-a fost dor de tine, am zis.

A spus că i-am fost o prietenă bună.

— Vreau să fiu și acum, am spus.

Scaunele erau tapițate cu materiale diferite, iar deasupra, pe pereți, atârnau tablouri cu stânci. Femeile din restaurant purtau rochii viu colorate, ca pentru a compensa costumele posomorâte ale bărbaților. Am început să

inventăm povești despre oamenii din jur. El a luat ca exemplu un cuplu pe care îl credea căsătorit, deși eu eram convinsă că cei doi aveau o aventură.

— La Marriott? s-a mirat Julian.

Am zis:

— Scuze, am uitat că toată lumea e într-o bulă socială, în care cu siguranță se va întâlni cu cineva cunoscut, la un hotel de cinci stele.

Mă simțeam calmă așa cum nu mă simțisem niciodată înainte de plecarea lui. Acum o aveam pe Edith, cu care să ies la întâlniri adevărate, așa că nu mai aveam de ce să mă întreb dacă eu și Julian suntem la întâlnire sau nu. Puteam pur și simplu să mâncăm.

Mi-a spus că Londra se schimbase: nu pentru toată lumea, bineînțeles, ci pentru el. Nici o clădire nu mai era înaltă, în afară de Shard. Metroul era și mai ponosit. Cel puțin, în ambele țări, femeia care rostea anunțurile era la fel de anxioasă când spunea vă rugăm să faceți loc pentru călătorii care coboară. S-a întrebat dacă pe ea o deranja să-și audă vocea în stații. El nu ar fi acceptat pentru nimic în lume să și-o audă pe a lui în difuzoare, în timp ce încerca să nu verse cafea pe el. Crezuse că nu observase caracterele chinezești peste tot în Hong Kong, dar în Londra indicatoarele i se păruseră goale fără ele, deși capacitatea lui de a citi chineza era încă sub nivelul unui copil mic. Iar în ceea ce privește clasa de mijloc engleză, adică Londra: nu-i venea să creadă ce mulți albi erau acolo.

— Să nu pui piciorul în Oxford, atunci! am zis eu.

După aceea, am luat tramvaiul din Admiralty până pe Pottinger Street, apoi scările rulante exterioare. Firme, ca de obicei: Sunny Palms Sauna, Paris Hair Salon, Open Late SEX TOY SHOP (emfaza le aparține). Mi s-a părut amuzant că Julian putea să stea pe partea dreaptă a scărilor, arătând ca noi ceilalți, chiar dacă noi rămăseserăm, iar el plecase.

Mi-am dat seama că acum mergeam înaintea lui. Prima dată când mă invitase la prânz, ajunsese primul la scara rulantă de la metrou și mă lăsase în față, pentru ca – am înțeles curând – diferența de înălțime să nu fie și mai mare din cauza treptelor. Asta îmi dăduse emoții. Dacă se gândea la lucruri de genul ăsta, mă întrebam ce alte observații ar mai putea face. La douăzeci și trei de ani, era prima dată în viața mea când ideea că cineva m-ar putea remarca nu mă mai umplea de o groază nespusă. Mai bine mai târziu decât

niciodată, bănuiesc.

Ajunși în apartament, am făcut ceai de mușețel. Am spus:

— Știu că probabil nu vrei să vorbești despre Miles, dar sunt aici, dacă vrei.

— Mersi, Ava, a spus Julian.

Am stat pe canapea și ne-am uitat la știri pe laptopul lui. A zis că se gândește să-și cumpere un televizor adevărat. Am zis:

— Doamne, chiar că te apropii de treizeci de ani!

Guvernul din Hong Kong închisese trei lideri importanți ai studenților pro-democrație. Angajații McDonald's din Regatul Unit făceau grevă din cauza contractelor „cu zero ore”. („Cum poți să fii atât de acord cu mine și să nu-ți placă Corbyn?” „Cred că diferența vine din părerile noastre apropo de întrebarea: ar fi în interesul țării să o transformăm într-un gulag?”)

Julian s-a jucat cu mânecile cămășii și a întrebat:

— Avem o dată de mutare?

— Poate peste două săptămâni.

— OK.

Am băut din ceai ca să pot să mă ridic și să-mi mai pun apă.

— Dacă e în regulă și pentru tine, am completat eu.

— Păi, a zis Julian, nu ai prea mult timp să-ți găsești în altă parte.

— Locurile se eliberează rapid aici, am spus. Și aș putea să închiriez într-un Airbnb, dacă ar fi nevoie.

— Adevărat. Ei, doar să știi că eu nu mă grăbesc, dacă ai nevoie de mai mult timp.

Pe urmă s-a ridicat și și-a căutat încărcătorul de laptop. Chiar ar trebui să-și cumpere altul, a zis. Și dacă și-ar cumpăra câte unul pentru fiecare priză din apartament, tot ar reuși probabil să le piardă pe toate.

— Îmi pare rău pentru mesaj, am zis adresându-mă pernuței pe care o țineam în brațe. A fost un accident.

— Se mai întâmplă, a spus el, de parcă oamenii îi trimiteau mereu declarații incoerente despre cei cu care și-o trăgeau.

Asta nu era imposibil. Prietenii lui erau destul de ciudați.

— Deci, Victoria... am zis eu.

Nu știam dacă mai venise între timp, nu observasem.

— De unde ai...

— Sunt o persoană foarte inteligentă.

— Nu te deranjează?

— Nu, am zis. M-a deranjat, dar dacă eu am pe cineva...

A râs.

— Sper să nu-mi reproșeze nimeni greșelile la fel de mult.

Nu înțelesesem niciodată de ce bărbații cred că femeile cu care au făcut sex ar vrea să-i audă vorbind de rău alte femei cu care au făcut sex. Ar trebui să fii o egocentrică absolută, m-am gândit eu, să crezi că bărbații aceia nu au vorbit la fel și despre tine. Cel mai rău lucru pe care Julian îl spusese despre Kat fusese că e „simpatică” și asta era unul dintre motivele pentru care aveam încredere în el. Nu era treaba mea să mă deranjeze că acum făcea și spunea lucruri care nu-i stăteau în obicei, dar mă îngrijora.

M-am dus la fereastră ca să nu fie nevoit să se uite la mine și am întrebat:

— Vrei să rămân până când o să se simtă Miles mai bine?

— Doctorul a zis că o să se recupereze în câteva săptămâni, a spus Julian.

Am șters cu degetele niște pământ căzut dintr-un ghiveci de pe pervaz, pe urmă m-am dus la gunoi și l-am scuturat de pe mâini. Planta era un cadou de la Edith. Spusese că nu am cum să mă simt în siguranță într-un loc în care nu crește nimic.

— Pot să rămân, am zis. Dacă ar ajuta.

Mă așteptam să spună „dacă vrei” și să am nevoie de o jumătate de oră ca să-mi dau seama dacă s-ar putea descurca fără mine. Femeile au grijă de bărbați și îi lasă să creadă că nu e așa. Știam că nu e corect să-l compar pe Julian cu cineva care nu fusese educat toată copilăria că numai femeile și săracii plâng, dar mi-am adus aminte că Edith îmi mulțumise pentru cum mă purtasem cu doamna Zhang.

— De ce bem ceai? a întrebat Julian. Hai să bem Pinot Noir!

— Chambertin sau Clos de Vougeot?

— Asta nu e accentul meu.

— Bine, dar care dintre ele?

— Stai așa, să-mi bag, încă avem Clos de Vougeot?

Parcă l-am auzit gândind: Și ne-a dat ceai.

Mâna mi-a alunecat când am turnat, așa că aproape i-am umplut paharul.

Am început să mă scuz, dar Julian a zis că nu merită să-mi cer scuze pentru așa ceva. I-am zis că arată bine, iar el a răspuns că asta e surprinzător, fiindcă aplicația care măsoară poluarea aerului, pe care i-o arătasem eu, fusese la fel de negativă în Londra ca și în Hong Kong. I-am mărturisit că o ștersesem cu mult timp în urmă. El a spus că e tipic pentru noi. Avea dreptate, deși nu eram sigură în ce privință.

— Nu te simți obligată, a spus Julian, dar aș aprecia dacă ai rămâne.

— O să rămân, am zis. Îmi face plăcere.

— Ca prieteni. Până când o să știu că se simte bine.

„Prieteni“ putea să însemne orice.

41

Octombrie

Era 1 Octombrie, Ziua națională. Eu și Julian ne-am oferit s-o petrecem cu Miles, dar el a râs și a zis că are deja alte planuri. Edith a sugerat să vedem artificiiile din portul Victoria. Nu eram sigură ce avea de gând de-l invita și pe Julian, dar nu am întrebat-o nimic. El a fost de acord să vină.

Mergând prin mulțime, m-am gândit la concluziile pe care le putea trage lumea văzându-ne. Un bărbat înalt și blond și două femei scunde, brunete. Doi albi, o asiatică. Nu puteam fi rude, dar eram prea diferiți pentru a alcătui un grup evident de prieteni. Hainele lui Edith păreau cele mai scumpe, așa că noi puteam fi asistenții ei personali. Dar de ce petreceam Ziua națională împreună? Poate eu și Julian eram prietenii lui Edith de la universitate și veniserăm din Londra pentru o săptămână. Studiaserăm cu toții la același colegiu de la Oxford, iar eu și Julian eram căsătoriți și o vizitam pe Edith după întoarcerea ei în Hong Kong, ca să ne ajute să facem o incursiune în cultura locală. Îți poți da seama dintr-o privire că o femeie este lesbiană? Este una dintre superputerile atribuite femeilor cărora le plac femeile, dar era evident că eu nu o avusesem niciodată.

Edith a găsit o poziție bună și i-a zis lui Julian să se folosească de înălțimea lui ca să ne facă loc.

— E minunat, nu-i așa? a zis el fără să ridice intonația. O zi frumoasă în

aer liber cu fetele mele.

Edith l-a șâșâit și el a râs.

— Ce, a zis, îți faci griji că n-o să auzi artificiile din cauza mea?

Eu am stat în mijloc. De fiecare dată când exploda un artificiu, o strângeam de mână pe Edith. Julian își întindea gâtul în față, de parcă voia să pară mai atent decât era. Știa – la fel și eu – că în Londra nu era sărbătoare legală și clienții lui vor aștepta răspunsuri în cel mult o oră. Lucrurile stăteau la fel și pentru Edith, numai că ea rezolvase mai multe prin telefon pe drumul până acolo, așa că fereastra ei orară se termina mai târziu. La început, m-am întrebat ce gânduri au alungat pentru a face spațiu considerațiilor prezente. Numai că nu se susținea din punct de vedere științific. În realitate, creierul creează celule noi pentru a stoca informațiile pe măsură ce le primește. Nu-mi plăcea acest lucru și îmi părea rău că mă gândisem la el, pentru că asta însemna că ei deveneau tot mai deștepți față de mine pezi ce trece.

Artificiile de deasupra noastră au explodat în roșu, alb și auriu. Copiii au strigat și eu m-am întrebat dacă erau sunete pe care nu puteau încă să le pronunțe în cantoneză.

După aceea, am condus-o pe Edith la stația Sai Ying Pun. Înăuntru, era o pictură murală care înfățișa oameni dezamăgiți de viața urbană. Edith a spus că s-a simțit bine și că îi place Julian. Pe urmă a întrebat dacă mi-am găsit apartament.

— Mă gândesc că pe la jumătatea lui octombrie, am zis eu.

— Te gândeai că la sfârșitul lui septembrie, ultima dată când am întrebat.

— Tatăl lui a făcut un atac de cord.

— Știu că vrei să fii o prietenă bună, a zis Edith, dar nu cred că el le-ar cere asta celorlalți prieteni ai lui.

— Asta pentru că ceilalți prieteni ai lui sunt sociopați.

— Chiar și așa.

— Doar câteva săptămâni.

— Dacă ești sigură, a zis ea.

Ne-am îmbrățișat și ea a trecut de turnichete. Am rămas până când a dispărut în mulțime ca să văd dacă o să privească în urmă, dar nu a făcut asta.

Elevii mei reîncepuseră școala, deși la cursurile mele continuaseră să participe și pe durata verii. Cei de șapte ani erau la jumătatea modulului despre sintaxa frazei. La câteva zile după artificii, am avut o lecție despre substantivele generice și cele specifice. Eu nu auzisem de distincția asta înainte să deschid manualul. De exemplu, „legume“ este un substantiv generic, iar „sfeclă“, „morcovi“ și „broccoli“ sunt specifice. E mai bine să folosești substantive specifice, pentru că astfel scrisul tău devine mai precis și mai interesant.

Capitolul conținea o scurtă explicație, urmată de un exercițiu: o pagină A4 împărțită în coloane. În stânga, erau diverse substantive generice. În dreapta, trebuia să completezi cel puțin trei substantive specifice corespunzătoare. Le-am spus copiilor că au voie să folosească dicționarele cantonez-englez.

Cynthia Mak a întrebat ce să treacă în dreptul cuvântului „oameni“. Însemna „soră“, „frate“, „tată“ sau „profesor“, „doctor“, „artist“ sau –

— Toate se potrivesc, am spus eu.

— Dar dacă trec „soră“, „frate“, „tată“ la „oameni“, atunci aici ce mai pun?

A arătat spre caseta marcată drept „familie“.

— Bine, nu le pune pe astea. Pune „profesor“ sau ceva.

— Și atunci aici? a zis ea arătând spre rândul cu „profesii“.

— Bine, altceva pentru „oameni“.

— Oameni fericiți, oameni triști?

— „Oameni fericiți“ nu este un substantiv specific, ci un substantiv generic și un adjectiv.

— Și atunci ce să scriu?

Ne-am uitat una la alta. Într-adevăr, era o provocare să descrii oamenii într-un fel care să nu aibă o legătură imediată cu felul în care câștigă bani sau cu poziția lor în cadrul familiei. Am zis:

— Ce spui de prieten, iubit, coleg?

— Nu vreau să scriu „iubit“.

Nu puteam s-o învinuiesc că pune atâtea întrebări despre exercițiu. „Prieten“, „dușman“ și „coleg“ nu păreau destul de specifice față de

„persoane“ ca „măr“ față de „fructe“. Un măr ar fi tot fruct și dacă nu ar avea alte mere în apropiere, dar nu poți să fii dușmanul cuiva fără ca acesta să-ți stea în preajmă, pentru a completa definiția. Aceeași problemă s-a ivit și pentru sugestiile mele precedente. „Familia“ se referă la relații, iar „profesia“ e creată de structuri externe, care îi dau un sens. E adevărat că „adult“, „copil“ și „adolescent“ sunt autonome. Dar tot mi se părea deprimant că felul în care ne specificăm – felul în care ne facem preciși și interesanți – se referă la stadiul nostru de dezvoltare și la distanța probabilă față de moarte. Fructele nu au problema asta.

*

Chiar și un britanic atât de britanic și de masculin ca Julian avea cu siguranță limitele lui în ceea ce privește lucrurile pe care se poate preface că nu le observă – auditiv, dacă nu emoțional – așa că, de la întoarcerea lui, în urmă cu câteva săptămâni, eu și Edith ne întâlneam în hoteluri dedicate. Primul se afla pe Lockhart Road în Wan Chai. Edith mi-a zis că acolo se închiriază camere cu ora, motiv pentru care mi l-am închipuit ca pe ceva strident, dar era tapițat și gestionat ca orice alt local ieftin. Singura diferență era că trebuia să predai camera mai devreme. Cearșafurile miroseau a curat, probabil pentru că fuseseră date cu spray în acest scop. Am rezervat toată seara, ca să ne putem uita la televizor după aceea.

— Aș vrea să le putem spune celorlalți, am zis eu în timpul reclamelor.

— Îmi place să am un secret, a zis Edith.

— M-ai plăcea dacă nu ar fi secret?

— Nu știu. Am putea încerca să le spunem celorlalți și vedem atunci dacă mă mai interesezi.

— Cui să spunem?

— Familia mea nu e pregătită, a răspuns ea. Le-am zis lui Cyril și Tony despre noi. Cei de la Cambridge știu că sunt lesbiană, dar nu cred că mai știe cineva. Bănuiesc că aș fi expusă dacă le-aș prezenta-o pe iubita mea.

Se exprima formal când încerca să fie amuzantă. Uneori mă deranja, dar știam că așa face ea față situației.

— Cine mai rămâne atunci? am zis.

— Julian, bănuiesc.

— Dar el știe deja.

— Păcat, a zis Edith. Ar fi fost așa de bine dacă i-am fi spus împreună. Ar fi făcut: „O, ce mă bucur pentru voi, fetelor, sunt emoționat că ați fost deschise cu mine, nu e minunat că ne spunem ce simțim?“

— L-ai imitat perfect pe Julian. Preț de o secundă, chiar am crezut că e aici.

Nu s-a prins de glumă – în orice caz, nu a râs – așa că am adăugat:

— Dar poți să-i zici. Numai să nu te aștepti la cine știe ce reacție.

Nu se uita la mine. Nu mi-am dat seama dacă e intenționat, dar nu am vrut să insist pentru că, dacă mă uitam eu la ea și ea nu se uita la mine, atunci aș fi știut că e intenționat.

A continuat:

— Crezi că o să le zicem vreodată celorlalți?

— Nu m-ar deranja, am spus.

— Să le spunem sau să nu?

— Oricare. Cum vrei tu.

— Dar vreau să fie cum vrei tu, a zis Edith.

Pe urmă a râs ușor. Mi se părea că efectul de atenuare e mai puternic în scris.

— Nu e nevoie să discutăm despre asta acum, am zis.

— Exact asta ar spune Julian.

— Ce legătură are el? am întrebat.

— „Vorbim despre asta mai târziu“ și pe urmă nu mai vorbim, de fapt.

— Nu cred că ți-am spus vreodată asta.

— Ce, a zis Edith, crezi că ți-am pus microfoane în apartament?

— Pe cuvânt că nu-mi amintesc să-ți fi spus vreodată asta.

— Ba ai spus. Poți să crezi sau nu. Și nu vreau să te bat la cap, dar...

— Mă ocup de asta.

— Sper.

42

În a treia săptămână din octombrie, Edith a spus că ar trebui să facem

ceva responsabil din punct de vedere social. Julian a adus sacii de plastic. Ne-am plimbat de-a lungul plajei și am adunat gunoaiele. Julian s-a plâns că nu are nici un rost, pentru că, dacă ne întoarcem a doua zi, vom găsi alte gunoaie aruncate pe țărm. Edith l-a întrebat dacă a auzit de parabola cu omul care arunca stele de mare în apă. Julian a răspuns că da și că, după părerea lui, e o prostie, pentru că omul ar fi trebuit să încerce să determine cauza crizei stelelor de mare, nu să o peticească. Ea a întrebat dacă se referă la confiscarea mijloacelor de producție, iar fața lui a spus: de ce toți cei pe care îi cunosc sunt sclavi de birou sau bolșevici săriți de pe fix sau, în cazul ăsta, și una, și alta.

Am continuat până când pe țărm nu au mai rămas gunoaie, pe urmă am legat sacii și i-am aruncat. Julian a spus că toate containerele de reciclare sunt doar de ochii lumii și că gunoiul se duce amestecat la groapă, unde probabil o să facă mai mult rău decât dacă l-am fi lăsat pe nisip. Edith a răspuns că, dacă are el o idee mai bună de petrecut următoarea sâmbătă responsabilă social, atunci n-are decât să planifice el următoarea excursie în trei. El a întrebat-o dacă e sigură că trebuie să existe o excursie următoare.

Nu m-am amestecat. Aveam alte lucruri pe cap.

S-au ciorovăit din nou când a fost vorba să mâncăm undeva. Edith a sugerat o pizzerie. Julian a zis că, pentru așa ceva, e mai ieftin și mai bine în Londra. Edith a remarcat că nu suntem în Londra, așa că nu vede relevanța observației lui. Până la urmă, ne-am dus să mâncăm fructe de mare la Boathouse pe Stanley Main Street, unde nici unul dintre ei nu voia, dar asta i-a dat fiecăruia satisfacția că celălalt nu a obținut ce a vrut. Terasa avea vedere spre golf. Edith și Julian au comandat un platou cu languste și scoici. S-au chinuit să-i facă loc lângă macii falși de pe masă. Eu mi-am luat supă de ciuperci și nu am mâncat-o.

Chelnerița de la Boathouse ne-a adus nota. Am întrebat-o pe Edith dacă în cantoneză există o expresie care să însemne „minciună prin omisiune“. A zis că nu-i vine în minte o traducere directă, dar că exista pe vremuri un serial TV, un thriller, numit *Lives of Omission*, despre poliția din Hong Kong. În rolul principal juca Michael Tze. A fost anulat după treizeci de episoade.

Julian a spus:

— De unde ai timp să te uiți la atâtea porcării la televizor?

— Cel mai mult m-am uitat când eram la școală, a spus Edith. Și, de fapt, serialul ăsta e chiar bun. A fost nominalizat la o mulțime de premii.

— Care?

— Nu contează.

Păreau cordiali, dar așa era mereu. Mă întrebam ce gândesc, de fapt, și știam că, cel puțin în cazul lui Edith, gândurile acelea erau probabil ostile. Voiam să înțeleagă că Julian nu mă trage înapoi în vechea noastră dinamică. Faptul că avea nevoie de mine era ciudat și nou. În plus, tatăl lui fusese bolnav. Părea ridicol să trebuiască să-i explic lui Edith de ce nu puteam să-l abandonez acum. Pe de altă parte, știam că abuzasem de încrederea ei și că îmi încălcasem din nou promisiunea, de la prima scuză, rămânând cu Julian și după expirarea termenului inițial. Cu această interpretare a evenimentelor, care probabil era cea sănătoasă, nu îmi cerea prea mult dacă voia să nu mai locuiesc cu bărbatul cu care mi-o trăsesem și în privința căruia o mințisem. Dar ce fel de om își făcea bagajele când tatăl prietenului său tocmai ieșise din spital? Asta e problema – m-am gândit eu – când investești emoțional în doi oameni articulați, care își pledează cauza elocvent. (Julian nu făcuse neapărat asta, dar i-o susținusem eu, folosind genul de analiză pe care ar fi folosit-o el.)

— Și tu, Ava? a întrebat Julian.

— Te întreabă ce părere ai despre Martin Schulz, a zis Edith. Liderul social-democraților germani? Julian îl place. Eu nu.

— Atunci nici eu, am zis și Julian a felicitat-o pe Edith că are un lacheu așa loial.

Fusese însorit când intraserăm în restaurant, dar la plecare grindina cădea cu atâta forță de parcă era mitraliată. Aveam o singură umbrelă ieftină, care părea complet nepregătită pentru sarcina care o aștepta. Au zis să o țin eu. Fiind de înălțime medie, aveam s-o țin la cea mai corectă înălțime pentru toți trei.

La sfârșitul lui octombrie, la o săptămână de la excursia pe plajă, m-am dus cu Edith într-o cafenea-librărie pe Park Road. Avea o ușa roșie și abajururi din răchită, ce atârnav din tavan. Am adus cafea și briose, iar Edith a citit cu voce tare dintr-un articol din *Scientific American*.

„Conform unui studiu recent, capacitatea noastră de a interpreta propoziții poate deriva din memoria procedurală“, a citat ea. „Același sistem simplu de memorie datorită căruia câinii noștri învață să șadă la comandă.“

Memoria procedurală stochează abilități precum înotul și mersul pe bicicletă, iar memoria declarativă este pentru evenimente și amintiri. Alcătuiești expresii oglindind tipare din propozițiile pe care le-ai auzit în trecut. De exemplu, Edith putea să spună „Îl ai la tine?“, iar eu, „L-ai luat cu tine?“. În copilărie, auziserăm versiuni diferite și, conștient sau nu, acum le reproduceam.

— Dar eu nu zic „L-ai luat cu tine?“, am protestat. Zic la fel ca tine. Și tu nu ai auzit în copilărie engleza britanică. Ai zis că aveai accent american până să te duci la școală cu internat.

— E un exemplu, Ava.

Căutam nod în papură ca s-o fac să vorbească, dar, de fapt, toată treaba asta mi se părea reconfortantă. Eram mai puțin responsabilă pentru ce ziceam, dacă doar absorbisem totul de la alți oameni. Dacă cineva spunea ceva ca să mă rănească, asta însemna nu că așa intenționase, ci că fusese înconjurat de oameni răutăcioși în trecut. Și dacă voiam să lansez replici criminale și să nu trădez încrederea celor din jur, nu trebuia decât să-i ascult pe oamenii pe care voiam să-i imit. Creierul meu avea să turuie expresiile lor.

— Dar e deprimant, am zis – și de data asta, mai mult ca să aud răspunsul lui Edith. Cuvintele noastre nu înseamnă nimic.

— Nu cred că selectarea conținutului este procedurală, ci doar felul în care folosim gramatica pentru a-l exprima.

Pe urmă s-a dus să cumpere o carte. A așezat-o în secțiunea din mijloc a genții, când s-a întors. După atitudinea ei, era evident că se aștepta să abordez subiectul pe care îl tot evitaserăm.

— Îmi fac griji pentru el, am zis. Bem vin și îmi povestește lucruri. Nu

cred că mai are cu cine să vorbească, în afară de mine.

— Ce fel de lucruri îți povestește?

— Crede în Dumnezeu.

— Chiar este nevoie să locuiești cu el ca să aveți dezbateri teologice?

— Nu dezbatem, am zis.

Fața ei era impasibilă, așa că și eu mi-am păstrat-o pe a mea la fel.

— Mie nu prea-mi pasă.

— Țsta nu mi se pare un contraargument așa puternic cum crezi tu.

O spusese calm.

— Edith, prea ești avocată.

Voiam să sune jucăuș. Nu a fost așa.

— Ava, prea ești nehotărâtă.

Era tot calmă și o uram că putea să se prefacă mai mult decât mine. Probabil Edith nu simțea la fel de intens ca mine. Avea un avantaj nedrept. Sau avea aceeași intensitate a emoțiilor ca mine, dar sentimentele ei erau normale și adecvate, în timp ce ale mele erau bolnăvicioase și îndreptate spre cine nu trebuia.

— Nu sunt nehotărâtă, am zis. Te iubesc.

Ceea ce era adevărat, altfel nu aș fi urât-o.

— Dar nu o să le întorc spatele tuturor celorlalți. E tipic pentru tine. Eu sunt într-o țară în care nu am pe nimeni în afară de tine, la propriu – nu mi-am văzut familia de peste un an – dar pentru tine nu e de-ajuns.

— În primul rând, a zis Edith, e necinstit să iei „Te rog să nu locuiești cu un tip cu care ți-o trăgeai înainte” și s-o înlocuiești cu „Te rog să te izolezi de toți cunoscuții tăi”.

Vocea i-a tremurat pentru prima dată. Am fost mândră de mine.

— Asta este consecința practică a ceea ce-mi ceri, am zis.

— Lasă-mă să termin. Asta a fost prima chestie.

A ridicat un deget, de parcă urmărea o ordine de zi. Combinația dintre gestul acesta și tonul ridicat m-a îngrozit.

— În al doilea rând, mănânci rahat că nu ai pe nimeni.

Al doilea deget, ca să arate că eram la punctul doi.

— Colegii tăi te invită tot timpul să ieși cu ei și nu te duci niciodată. Fostele tale colege de apartament nu-ți scriau să vă mai vedeți? Și Victoria a

zis că nu-i răspunzi niciodată la mesaje.

— Nu e o idee bună s-o amesteci pe Victoria în discuția asta.

— Eu – în fine, nici nu vreau să știu.

— Auzi, Edith, am zis, apropo, ce s-a mai întâmplat cu multele tale păreri despre legătura dintre monogamie și patriarhat?

Edith a luat un șervețel și a strâns firimiturile pe el.

— Cred că aici sunt mai relevante părerile mele despre minciună, a zis ea.

— Ce vrei să spui?

— Dacă tu chiar crezi că nu e nimic greșit în a te culca cu mai mulți oameni în același timp – și ai dreptate, nu e – atunci de ce m-ai mințit?

— Iar răscolești trecutul.

— Îmi pare rău dacă sentimentele mele după ce am fost mințită se revarsă unde nu le vrei, a zis Edith, dar, la fel ca părerile despre monogamie și patriarhie, și astea sunt multe.

Renunțase să mai enumere pe degete punctele de pe ordinea de zi.

— Ai zis că m-ai iertat, am spus.

Edith a șters iar masa, cu alt șervețel, deși nu mai avea ce să șteargă. S-a uitat la el, mototolit și gol, pe urmă l-a pus cu grijă în ceașca ei goală de cafea.

M-am uitat prin cafenea. Era aglomerat, dar la fel era peste tot în Hong Kong. Cărțile erau amenințătoare. Le uram – mirosul prăfos, senzația de tablă de scris.

În cele din urmă, Edith a spus:

— Când am zis eu că te iert pentru că m-ai mințit?

— Ai zis că vrei să-l cunoști și acum v-ați cunoscut, am răspuns.

— Scuze dacă mă agăț de detalii, dar nu cred că asta înseamnă că te-am iertat.

— Deci o să-mi scoți ochii cu asta toată viața.

— Nu, Ava, a zis ea. O să-ți scot ochii cu asta până când o să faci ceva să-mi arăți că sunt importantă pentru tine măcar o zecime din cât ești tu pentru mine.

— Ai atât de multe, am zis. Ai o familie mare și e aproape toată aici. Te iubesc cu toții. Chiar și doamna Zhang te iubește. Câștigi de două-trei ori

mai mult decât mine și, din câte știu, te lasă să faci pipi. Ai prieteni.

— Dacă vrei, putem să ne întoarcem la faptul că îi respingi pe toți cei care vor să fie prieteni cu tine.

— Pe tine nu te-am respins.

— Nu? a zis Edith. Eu te invitam mereu să ieșim. Mă gândeam: e jalnic, și așteptam să văd dacă o să mă inviți tu, după care, atenție, gândindu-mă în continuare că e jalnic, cedam și te chemam. Și știi mult mai multe despre mine decât știu eu despre tine. Adevărul este că-ți place Julian pentru că îți confirmă impresia asta pe care o ai despre tine că ești o persoană detașată. O mulțime de oameni sunt gata să-ți ofere intimitate. Asta te îngrozește. Preferi să simți că nu o să te iubească nimeni niciodată.

— Prietenia mea cu Julian nu e treaba ta.

— Mă faci să mă simt ca și cum nu aș fi destul de bună pentru tine.

— Edith, am spus, tu mă faci să mă simt tot timpul ca și cum nu aș fi destul de bună pentru tine.

Și-a luat poșeta cu fermoarul închis peste cartea dinăuntru, a așezat farfuriile una peste alta, apoi a pus amândouă ceștile peste cea de sus.

— Vino și stai cu familia mea, a zis. Vino în seara asta.

— Ce?

— Avem o cameră liberă. Doamna Zhang te place. Avem nevoie de a patra persoană la mah-jong. Fă-ți bagajul și vino.

— Asta e o amenințare?

— Nu, a zis Edith. Mă despart de tine dacă nu faci asta, dar ca să te ameninț, ar trebui să fie ceva de care să te temi.

Am spus:

— Mă despart oricum de tine.

Edith a râs, a dus farfuriile la tezghea și a ieșit.

44

Noiembrie

La Starbucksul de pe Caine Road, am scris niște scuze false și leneșe. Am tastat direct în aplicația de mesagerie, la început pentru că am crezut că asta

m-ar forța să le trimit, din moment ce Edith ar vedea că scriu. Nu a funcționat, dar am continuat pentru că – cu claritatea care mă caracterizează – m-am gândit că ar aduce ghinion să trec la notițe. În prima schiță, ziceam: îmi pare rău. În versiunile ulterioare, am elaborat. Faza aia cu „mă despart de tine“ a ieșit procedural, am zis. Dar Edith era de părere că memoria procedurală hotăra doar cum spui, nu și ce spui, așa că asta nu avea să ajute.

Decorul cafenelei în verde și maro m-a trimis cu gândul la copaci pe moarte. Nu am salvat ce scrisesem, ci am păstrat șablonul în cap pentru versiunea următoare. Formatul de bază mi s-a întipărit atât de bine în minte prin repetiție, încât aproape am început să simt că reacția mea avea logică. Pe urmă m-am uitat la brioșa cu afine abandonată, cu care împărțeam masa, și mi-am amintit care era, de fapt, situația.

Versiunile precedente erau toate versiuni ale acesteia:

nu știu de ce am spus asta. nu vreau să mă despart de tine. dar poți să înțelegi de ce mi-e frică să mă mut din apartament? casa lui julian e și casa mea. așa că m-am panicat și am zis o prostie, nu asta am vrut. n-am putut să mă mișc după ce ai plecat. am rămas acolo și am inspirat mirosul cărților moarte. am numărat silabele, ca să văd diferențele dintre pronunția mea și a ta. asta ar putea fi important, dar poate că nu e.

Săptămâni întregi am ținut-o așa. Octombrie a devenit noiembrie și eu tot nu aveam iubită. M-am întrebat dacă aș putea scrie un poem despre asta.

Pentru că tastasem prima schiță de scuze în Starbucksul de pe Cain Road, am simțit că ar aduce ghinion dacă aș schimba locul. Bariștii au început să mă recunoască, ridicând astfel la trei numărul total al cafenelelor din Hong Kong care mă știu. Nu-mi păsa. Dacă voiau să se uite la părul meu slinos și la puloverele pătate de pix și să decidă că persoana aceea sunt eu, n-aveau decât. Nu mă mai dădeam cu ruj și mă îmbrăcam cu orice găseam pe jos dimineața, ceea ce practic însemna că purtam aceleași haine în fiecare zi.

când eram împreună simțeam prea mult uneori și mă duceam și vorbeam cu el ca să mă calmez. el nu mă face la fel de fericită sau de tristă cum mă faci tu. asta înseamnă că țin mai puțin la el, dar și că mi-e greu să renunț la el de tot. e precum curentul golfului. ai auzit de curentul golfului? ține irlanda la o climă temperată.

Prima dată când m-a întrebat Julian ce s-a întâmplat, i-am spus că sunt la ciclu. Era atât de ignorant în ceea ce privește funcționarea corpului feminin, încât am lungit alibiul asta primele două săptămâni de după despărțire. Pe

urmă, am spus că situația de acasă e dificilă.

— În Irlanda? a zis el.

— Tu ce crezi? am răspuns.

Nu aveam pe nimeni cu care să vorbesc. Tom n-ar fi înțeles. Tony sau Cyril ar fi putut, dar îi cunoscusem prin intermediul lui Edith, așa că nu ar fi fost potrivit să-i caut. Ne întâlniserăm doar de câteva ori și încercaseră să mă placă de dragul lui Edith. Și cu siguranță le spusese ea deja. Mă urau. Eram o persoană rea care nu știa cum să iubească.

Pentru prima dată de nu știu cât timp, am ieșit la băut cu profesorii de la centru în LKF. De pe acoperiș, liniile orașului se vedeau ca niște partituri. George Sand îl iubise pe Chopin, iar el îi murise – „Neglijent“, pufăise Edith. Îi ascultaserăm mazurcile pe laptopul meu cu lumina stinsă. Ecranul albastru era un far ce stătea de strajă. Mai târziu, Edith a spus că există o aplicație care face culorile calde pe timp de noapte. Te ajută să dormi. Am încercat-o, dar nu mi-a plăcut nuanța portocalie.

Profesorii m-au făcut să mă comport ca și cum aș fi fost fericită.

— Hai să dansezi! m-a chemat Madison din Texas.

M-am dus/am dansat. Un bărbat m-a întrebat cum mă cheamă.

— Kitty, am răspuns.

El a zis că ăsta e nume de stripteuză.

— De ce ai spus asta? m-am mirat.

El a explicat că fusese o glumă. Am întrebat în ce consta umorul și el a explicat că e amuzant pentru că, în realitate, nu sunt stripteuză. Am pretins că mi-e rău și m-am dus la toaletă, unde am stat într-o cabină și am scris „îmi pare rău“, după care am șters, iar am scris, iar am șters.

*

— Cine a pictat Mona Lisa? a întrebat una dintre fete.

— Leonardo da Vinci, am răspuns.

Indiferent cât de sumbru era totul în rest, puteam să mă scufund destul în lumea lor cât să fiu mulțumită de mine că știu astfel de lucruri. Și nu era vorba doar despre oameni celebri. Le spuneam ce verb să folosească pentru cuțit („a tăia“) și simțeam că fusesem dotată cu unul dintre creierele bune. De asta devin oamenii profesori, îmi ziceam. Nu ca să-i ajute pe ceilalți. Ci

ca să fie întotdeauna cei mai isteți din cameră sau măcar să fie considerați astfel de alții, care să le dea jobul ăsta, pentru care să-i și plătească. În realitate, era mai impresionant că elevii mei de opt ani știau că există Mona Lisa decât că știam eu cine o crease.

Mi-au spus că citiseră la știri că Leonardo da Vinci aparținuse unui – „cult“, am completat eu – și că lăsase – „simboluri“ am zis – în tablou. I-am întrebat dacă se referă la Illuminati, desenând un triunghi cu arătătorul în aer. Ei au răspuns „poate“. Mona Lisa avea mici cifre și litere pictate în ochi. Erau invizibile de departe, dar se vedeau dacă foloseai o – „lupă“.

— Domnișoară, v-ați dus la Paris? a întrebat unul dintre băieți.

Voia să spună „ați fost vreodată“, dar am înțeles și așa. Am răspuns că „am fost“ și am sperat să deducă singur unde greșise. Copiii au desenat Turnul Eiffel pe tablă.

— Termin, a zis Phillip Goh.

I-am amintit să folosească „terminat“ sau, și mai bine, „am terminat“. I-am bifat răspunsurile mecanic. Dacă toți ar fi la fel de buni ca Phillip, m-am gândit, atunci în curând aș putea fi înlocuită de inteligența artificială. Într-un fel, asigurându-mă că elevii fac un anumit număr de greșeli, îmi păstram jobul. Am scris „Super!“ în partea de jos a paginii, conștientă fiind că și un computer ar putea să facă asta.

Altceva a zis:

— Domnișoară, aveți soț?

*

Schițele de mesaj către Edith progresau de la de-a dreptul miloage către șirete și confesive.

nu-mi vine să cred că mă crezi detașată. am mai multe sentimente decât sistemul nervos central. dar nu asta ai spus, nu? ai spus că vreau să *cred* că sunt detașată. știi ce, asta e adevărat. lumea mă ura la școală. la facultate, nu am mai dat nimănui ocazia. simțeam că sunt în întregime un secret. știu acum că doar îmi plăceau fetele, dar credeam că trebuie să ascund tot. credeam că, dacă las pe cineva să mă cunoască, o să afle ce e în neregulă cu mine. și atunci nu doar că o să știe celălalt, dar o să știu și eu.

Nici pe ăsta nu l-am trimis.

*

La jumătatea lui noiembrie, eu și Julian l-am însoțit pe Miles la Catedrala St. John. Am mers pe Garden Road spre clopote. Exteriorul era banal, ca al tuturor bisericilor. Pe turn erau inscripționate literele „RV“, Regina Victoria. La interior, mi-a amintit de catedrala catolică din Dublin: pereți crem, lemn închis la culoare. Miles a spus că una dintre strane încă poartă blazonul familiei regale. Fusesse rezervată pentru vizita lor înainte de transferul suveranității. Am încercat să-mi închipui o viață atât de restricționată, încât, oriunde ai merge, să fie prestabilit unde îți parchezi fundul. Deși expunerea săptămânală la mulțimile de săraci era bună pentru constituție, nu puteau risca să se și așeze lângă ei. Fericiți cei blânzi, dar mai la distanță, unde să nu-i miroasă nimeni.

Mai târziu, Julian m-a scos la prânz la Sorabol, pe Percival Street. M-a învățat cum să pronunț *jaengban guksu* și că sistemul coreean de scriere este o combinație dintre un alfabet și un silabar. Voiam să ajungă mai repede și mai vioi la concluzii, eram conștientă că asta ar fi însemnat să fie cu totul altă persoană și știam exact cine era persoana aceea.

La plecare, și-a aprins o țigară.

— Înțeleg că nu vrei să vorbești despre ce se întâmplă cu tine, a zis el.

— Nu, am zis. Dar mersi.

*

Edith nu-mi deschisese poveștile de pe Instagram de la despărțirea noastră, cu o lună în urmă. Știam că asta nu înseamnă neapărat că nu se gândește la mine, pentru că nici eu nu le vedeam pe ale ei, dar mă gândeam tot timpul la ea, numai că ea era ocupată și plăcută, iar eu, nu. Am descoperit o șmecherie: puteam să deschid povestea de alături, pe urmă să glisez pe jumătate spre dreapta și să văd o parte din postarea lui Edith, fără ca Instagram să înregistreze că am deschis-o. Odată, am glisat din greșeală până la capăt. Aproape am scăpat telefonul din mână. Conținutul în sine nu justifica această anxietate: era o poză cu un *chai latte* în Sheung Wan. Am făcut oricum o captură de ecran, pentru că Edith avea să afle că o urmărisem și voiam să păstrez ceva din experiența asta.

Îmi doream ca cineva să ne rănească pe mine și pe Edith într-un mod care să ne unească, de exemplu, să ne jefuiască economiile de-o viață sau să

posteze poze pe care ni le trimiseseam una alteia online. Pe urmă, am fi urât persoana care furase de la noi sau postase poze intime cu noi din răzbunare sau mai știu eu ce ne făcuse și ne-am fi plăcut din nou, fără să trebuiască să fiu eu curajoasă. Nu voiam cu adevărat să se întâmple asta, bineînțeles. Doar că orice mi se părea mai ușor decât să-mi cer eu scuze. Fusesem îngrozită de Edith când amenințase că-i pune capăt. Nu puteam să-mi cer scuze acum, pentru că aș fi simțit din nou frica aceea.

m-am despărțit de tine pentru că ai amenințat că te despați de mine. ți-am simțit puterea și am vrut să o simt și eu pe a mea. am făcut-o. a funcționat. și acum urăsc asta.

45

Supraviețuisem primei ierni în Hong Kong fără Edith. A doua se dovedea dificilă. Percepția de bancher a lui Julian despre ce înseamnă o plimbare mi se imprimase atât de mult, încât acum îmi petreceam viața pendulând între patru locuri: apartamentul, școala de engleză, Starbucks și 7-Eleven, toate aflate pe linia de metrou Island. Dimineața, mă amestecam în masa navetiștilor, mergeam pe jos – urcam cu liftul – mergeam pe jos – luam trenul – mergeam pe jos și căutam informații pe telefon. Am descoperit că și Columbia are scări rulante exterioare, că 7-Eleven are magazine în șaptesprezece țări și că Starbucks se amestecase în traficul cu aripioare de rechin din Hong Kong.

Activitatea de la școală mă ținea ocupată. Uneori, rezistam până la ora prânzului înainte să mai scriu o schiță de mesaj către Edith.

mai întâi mi-au plăcut femeile. abia pe urmă bărbații. când am aflat ce e dragostea, îmi plăceau fetele. dar când am aflat ce înseamnă faptul că-mi plac fetele, a fost o acuzație. cred că de asta îmi e greu să iubesc. primele mele amintiri despre dragoste sunt legate de primele amintiri despre ura îndreptată împotriva mea. știu că și tu ai trecut prin așa ceva și că nu e o scuză. dar aș vrea să pot vorbi cu tine despre asta.

În cancelarie, am menționat că am dăscălit-o pe Jessica Leung pentru că era agresivă cu colegii. Profesorii mi-au spus că „a dăscăli“ nu face parte din limbajul standard. Steve din Vancouver a zis că pare un eufemism. Am răspuns că engleza din Irlanda e în multe feluri, dar nu se poate spune că

edulcorează limba. „A călări“ era cel mai literal mod în care se putea descrie sexul, pentru heterosexualii plicticoși, în orice caz. În irlandeză, am explicat eu, se zice *ag bualadh craiceann*, adică „a bate pielea“. În Dublin, „trântă“ e doar o „trântă“, dar în altă parte ar putea însemna mult mai mult. Madison din Texas a dat să spună ceva. Am întrerupt-o. Aveam impresia că Edith mă învățase multe despre cum să le tai elanul tâmpiților și că tâmpiții aveau noroc că eu și Edith ne despărțiserăm înainte să-mi cizelez această aptitudine astfel încât să-i reduc definitiv la tăcere.

Înainte nu vorbeam despre Irlanda cu colegii mei, nici despre sex, nici despre alte lucruri interesante. Nu încercasem deloc. Știam că îmi mediez noile eforturi prin aprobarea închipuită a lui Edith, deși, de fapt, ea mă ura și pe bună dreptate.

mă prefac blazată când vine vorba de familia mea dar habar n-am cum ar reacționa. credeam că, dacă mă mut la hong kong, o să fie mai bine, dar aici am mai multe de ascuns. tom e în regulă și cred că george și părinții mei au votat da pentru căsătoria între persoane de același sex, dar la fel făcuseră și fetele din clasa a șasea care au inventat că mi-o trăsesem cu cea mai bună prietenă, iar ea n-a mai vrut să vorbească cu mine din cauza lor. știi cât de tare a durut când le-am văzut susținând egalitate pentru toți în 2015? și cel mai rău e că ele nici nu-și aduc aminte. își zic „aliate“ acum. și poate că sunt. dar futu-i.

Elevii mei de doisprezece ani studiau substantivele care exprimă cantitatea: un tub de, o stivă de, un baton de. Unele cuvinte se potrivesc numai cu anumite substantive și nu există nici un fel de logică, i-am informat eu vesel. Ei au încuviințat din cap. Nu se așteptau să existe. La urma urmei, era vorba de engleză.

Și-au făcut exercițiile. În timp ce lucrau, m-am gândit la Edith. Îmi explicase odată că, în cantoneză, există câte un cuvânt care exprimă cantitatea pentru aproape orice. Mi-a amintit că, uneori, asta se întâmplă și în engleză: poți să zici *a piece of news*, dar nu *a loaf of news* sau *a bottle of news* și zici *two pairs of pants*, nu *two pants*. Apoi mi-a zis să-mi închipui că majoritatea substantivelor au astfel de constrângeri.

— Asta e cantoneza, spusese ea. Așa funcționează ea.

Mă pusese să repet expresii după ea. *Yat daahp bouji*: un teanc de ziare. *Go bat chin*: o sumă de bani. *Li peht lai*: bucata asta de teren. O întrebasem când anticipează ea că o să am nevoie să discut despre bucata asta de teren – sau oricare alta – în viitorul apropiat, iar ea răspunsese că

oricum nu fac nimic practic cu viața mea, așa că nu e nevoie să mă concentrez pe – citez – expresii utile – am încheiat citatul.

Altă schiță:

e adevărat ce ai spus că julian mă lasă să cred că sunt detașată. așa suntem noi. dar există și fricțiuni. ai zis că e normal să simt ceva când am un trecut cu el, dar nu cred că sunt încă îndrăgostită de el. mai sunt și ceva urme, dar nimic important. mai degrabă e vorba că nu suntem în stare să vorbim cu majoritatea oamenilor, dar putem să vorbim unul cu altul. 99% nu-ți trimit mesajul ăsta pentru că mi-e frică, dar restul de 1% simt că vrei să renunț la el, iar eu nu cred că e nevoie. „fricțiune“ e un termen prea sexi pentru ce vreau eu să zic. o să aleg un termen mai bun în schița următoare. e mai degrabă faptul că... suntem asemănători.

În ziua aceea, pe vremea când ne vorbeam, îi spusese lui Edith că în irlandeză enumerările sunt ciudate, că „doi“ poate să fie *dhá* sau *dó* sau *a dó* sau *beirt*, dar că nu sunt sigură dacă gramatica are legătură cu determinanții cantitativi sau cu altceva complet diferit. Nu ne explicaseră la școală. Edith spusese că nici determinanții din cantoneză nu-i explicase nimeni, dar ea îi înțelesese intuitiv.

— Da, răspusesem. Bravo, domnișoara vorbitoare nativă. Felicitări că nu ți-a furat nimeni limba națională.

Edith comentase că, dacă vreau să mă joc de-a olimpiada de oprimare colonială, n-am decât. Nu voiam să mă joc de-a olimpiada de oprimare colonială.

— Înțelept, spusese ea, pentru că, de obicei, albi pierd.

aveam nevoie să fiu cu Julian înainte să te pot iubi pe tine. mi-a fost frică prima dată când am făcut sex cu el. credeam că o să fiu nepricepută și că el o să mă urască. mi-era teamă, indiferent ce făceam. și cu tine mi-a fost frică, dar eram pregătită să-mi fie frică.

În seara dinainte să o cunosc pe doamna Zhang, îmi exprimasem îngrijorarea că eu folosesc doar numele englezesc al lui Edith și o întrebasesem dacă ignor astfel o fațetă a personalității ei. Ea râsese și spusese că familia ei folosește „Edith“ mai des decât „Mei Ling“ și că ea se identifică mai mult cu primul nume. Nu spusese că o privesc de sus. Nu era nevoie. Îmi doream să am talentul ei de a mă face înțeleasă.

— Domnișoară, e bine așa?

Am verificat și am văzut că Anson Wu încercuise *a kilo of books*. Cu siguranță cărțile pot cântări un kilogram, m-am gândit, ba chiar mai mult

dacă sunt ale lui Julian, dar răspunsurile date în carte nu includeau și această combinație.

46

În a treia duminică din noiembrie, m-am întors cu Julian și Miles la Catedrala St. John. Predica era despre ultimul examen care ne așteaptă la capătul drumului. În fața lui Isus, vom răspunde pentru tot: cuvinte, acțiuni, gânduri. M-am uitat la strana regală și mi-am amintit de RV, Regina Victoria, pe turnul clopotului. În 1841, Victoria a scris: „Albert este așa de amuzat că am luat insula Hong Kong.” Edith mi-a spus asta, adăugând că și ei i s-ar părea amuzant dacă dinastia Qing i-ar înmâna o feudă.

În noaptea aceea, am stat de vorbă cu Julian în salon. A spus că fosta lui iubită de la Oxford era ca mine. Când o anunțase că își caută un stagiu în City, ea fredonase tema lui Darth Vader. Era destul de exasperant din partea ei, având în vedere că tatăl administrator de fonduri de garantare o finanța ca ea să poată face stagii neplătite în edituri, pe care i le aranja sunându-i pe editorii pe care-i cunoscuse la Cambridge. Fosta lui devenise probabil o persoană mai bună între timp, a adăugat el. Toți eram îngrozitori la douăzeci de ani. Am zis:

— Nu-ți face griji, ție îți iese și la douăzeci și nouă. Stai, am continuat eu, vorbim despre Charlie anarhista?

— Nu, Charlie era OK. Despre Maddie era vorba.

— Tu și pasiunile tale de stânga.

— Kat e conservatoare.

— Și Kate Bush la fel, am zis eu. Nimeni nu ar trebui să-și numească fiica Katherine.

Ar fi fost mai amuzant dacă aș fi zis „hai să nu ne numim fiica Katherine”, dar am simțit că lui Julian îi e frică, așa cum le e, de obicei, bărbaților heterosexuali, că în secret vreau copii cu el.

Am rezistat și tentației de a-l provoca întrebându-l de ce îi plac femeile pentru a căror animozitate față de el poate da vina pe ideologie. Sau de ce, la maturitate, se îndrăgostise de o conservatoare (clișeu invocat adesea de

susținătorii lui Blair care se apropiau de treizeci de ani și trecuseră la o politică de centru), apoi o pierduse și regresase la ceea ce eram sigură că pentru el era doar sex cu o fată care avea opinii de campus universitar. Sau de ce se ura din cauza asta – motive cu care nu mă torturam în detaliu, din moment ce nu îl cunoșteam suficient de bine. Sau de ce prezența evidentă a acelor motive făcea să-mi fie greu să-l privesc când se gândea că eu, cel puțin, știam să nu fac pe Rosa Luxemburg la petreceri, în timp ce prietenii lui îmi măsurau formele și discutau despre mine la un volum suficient de tare cât să audă el, dar suficient de încet cât să nu aud eu, deși, în realitate, stăteau mult mai aproape de mine, și asta era o chestie care le plăcea foarte mult.

Nu mai aveam Clos de Vougeot, așa că am băut Clos de la Roche. I-am menționat că Ollie din Melbourne, de la muncă, îmi povestise că australienii beau vin la pungă, numit *goon*. Statisticienii dezbăteau dacă este mai responsabil pentru rata nașterilor din Australia sau pentru cea a deceselor.

— Apropo, am zis, m-am despărțit de Edith.

— Căcat! Ești bine?

— Nu.

— Vrei să vorbești despre asta?

— Nu.

— Mai vrei Pinot Noir?

— Nu.

— Vrei *goon*?

— Nu ai *goon*.

— Am Pinot Noir.

În timp ce turna, mi-a zis că are un gust mineral, taninuri rotunde și un final plăcut, de lungă durată. Eu am zis că miroase a vin. Mi-a explicat că „clos“ înseamnă podgorie în franceză. Stimatul nostru Clos de Vougeot („Stimatul *tău* Clos de Vougeot, am zis; eu nu stimez podgoriile“) a fost fondat de călugării cistercieni. Alături de Clos de la Roche, erau două dintre multele denumiri de origine controlată din Franța, ceea ce însemna că este ilegal să folosești numele regiunii fără să treci niște teste de calitate.

— Când Kat mi-a zis că vrea să ne despărțim, a spus Julian de parcă asta era continuarea firească, la telefon, subliniez, pentru că e important de știut

că nu era în aceeași cameră cu mine, mi-a venit să sparg o sticlă. Am hotărât să nu fac asta totuși, pentru că era vinul meu.

— Deci se acceptă să spargi sticle de vin după o despărțire, dacă sunt ale altora.

— Da.

— Cât de mult ții la Merlot?

— Mai mult decât la tine.

— Asta nu-mi spune nimic, am zis.

A fost de acord.

— Deci putem să facem sex? am întrebat.

— Acum?

— Mda.

— Ești sigură că nu preferi să spargi sticla de Merlot?

Oarecum, voiam să fac sex cu el și, oarecum, mi-a plăcut plăcere. Probabil era efectul cathartic al acceptării faptului că nu va fi niciodată iubitul meu. Nu am făcut nici o remarcă satirică și i-am primit complimentele fără să protestez că, doar pentru că lui îi place corpul meu, nu înseamnă că poate să-mi placă și mie. Era ca și cum beam ceva ce păstrasem până când se răcise și tot mi se părea prea fierbinte, dar îl dădeam pe gât pentru că îmi fusese frig prea mult timp.

Din moment ce acum mă simțeam încrezătoare, nu ca ultima dată când făcusem sex cu el, puteam să-mi dau cu presupusul despre cine mă ajutase, de fapt, să mă schimb.

După aceea, din motive personale diferite, tot a trebuit să ne prefacem că nu a însemnat nimic.

— Opt din zece pe scara deciziilor proaste, am zis eu.

— Un nouă, cu siguranță.

— Opt virgulă cinci. Și șapte pentru mine.

— Rob crede că meriți un nouă. Ceea ce demonstrează că avocații nu se pricep la adunări.

Julian îl schimbase pe Seb cel fermecător cu Rob de la petrecerea din februarie. Știam că va trebui să-l evit pe Rob, dacă numele se schimba din nou.

O vreme nu am mai spus nimic, pe urmă el a mărturisit că are adesea

emoții când e în preajma mea. În urmă cu un an, aș fi dat orice ca să aud asta. Acum, abia am observat. Am zis ce voia el să audă: că nu-mi dădusem seama. Ani întregi la școala privată învățase să mimeze încrederea, a spus el, probabil prea mult, pentru unii, cu siguranță pentru irlandeza caustică din patul lui, dar avea emoții.

Am vrut să întreb ce anume îi dădea emoții, dar știam că aș face asta doar ca să-l aud făcându-mă caustică din nou. La fel de bine ar fi putut să spună: Tu mă faci să am emoții pentru că îmi dai adesea impresia că mă disprețuiești sincer. Ar fi putut să adauge: Dacă mă urăști așa de mult, atunci pleacă. Recunosc că nu sunt genul de persoană cu care ar vrea să-și petreacă timpul cineva cu o atitudine sănătoasă față de intimitate, dar dacă aș fi genul ăla de persoană, tu n-ai mai fi aici. Nu prea vrei să încerci cocaina și să te prefaci că vrei nu da bine pentru o comunistă. Interesul tău față de colonialism este uneori serios din punct de vedere moral, alteori doar ceva de care te folosești când te plictisești să mă urăști pentru că sunt bărbat și bogat și nu poți să mă urăști pentru că sunt alb, din moment ce și tu ești albă. Când găsești o persoană pe care nu poți s-o urăști din motivele astea, cum ar fi femeia care face curat, te prefaci că nici nu există. De fapt, te pricepi foarte bine să obții ce-ți dorești. Adesea, primești fără să afirmi sau măcar să recunoști în privat că vrei lucrul ăla, motiv pentru care continui să te vezi ca pe cineva care plutește. În realitate, ești mai degrabă o zeiță a mării.

(El ar fi numit cu siguranță o zeităte clasică, dar nu era vina mea că nu studiasem la Oxford.)

Ar fi putut să continue: Toate astea sunt adevărate – nu întotdeauna, dar destul de des încât să facă parte din caracterul tău. Dincolo de ele, însă, principalul motiv pentru care mă urăști, atunci când o faci, este că ești îngrozită de vulnerabilitate. Asta și pentru că oamenii au fost răi cu tine în trecut și pentru că nu te placi și ești sigură că toți cei care se apropie de tine vor fi de acord. De asta le este teamă oamenilor să-ți ofere intimitate. Știu că o vei respinge. Te-ai despărțit de iubirea vieții tale pentru că ai văzut câtă putere de a te răni avea.

Nu cred că era exact ce mi-ar fi răspuns Julian dacă l-aș fi întrebat de ce are emoții în preajma mea, dar mi s-a părut o tentativă destul de bună.

- Cine e zeița mării? am întrebat.
- Ce?
- În mitologia greacă.
- Salacia. Romană, nu greacă. Soața lui Neptun.
- Mă enervezi că nu vrei să-mi dai cocaină.
- Fă-ți rost singură, a zis el. Doamne!

*

Edna Slatery tocmai își vopsise ușa de la intrare grena. Ea plătise pentru vopsea, pentru casă și pentru zugrav, așa că mama a fost nevoită să recunoască: din punct de vedere legal, avea tot dreptul. Numai că era o nuanță nefericită. Nu puteai să ai încredere în familia Slatery când venea vorba despre decor. Jim nu distingea toate culorile, lucru pe care toată lumea și-l amintea, mai puțin Edna. Îi cerea mereu părerea, iar el spunea că arată grozav, pentru că nu voia să-i aducă întruna aminte nevestei de diversele lui neajunsuri vizuale. Edna avea destule să-i reproșeze. Și ea zicea același lucru. Alți oameni aveau hobby-uri sau interese, Edna Slatery avea reproșuri. Și așa apăreau ușile grena, a zis mama.

- Tata ce face? am întrebat.
- Nu-i place ușa. Trece prin fața ei când pleacă la muncă.
- Bietul tata!
- Și săptămâna viitoare vine mătușa Kathleen, a continuat mama. Nu te deranjează dacă doarme în camera ta, nu?
- E mai mult camera lui Tom acum.
- Pe el l-am întrebat deja.
- Zi-i mătușii Kathleen că am întrebat de ea.
- A încercat să-ți trimită o felicitare de ziua ta, dar i-a fost returnată. A sunat că cică i-am dat eu adresa greșită și pe urmă mi-a citit-o. Scrisese: Mid-Levels, Insula Hong Kong, Hong Kong, Coreea.
- De unde a scos Coreea?
- De unde l-a luat și pe unchiu' Ger, a zis mama.

Ne-am întrebat pe urmă când vor stabili data referendumului pentru avort. Speram că vor anunța cu suficient timp înainte ca să-mi găsesc bilet ieftin de avion. I-am zis mamei că prietenul meu britanic – nu, nu-l

cunoaște – nu mă crezuse când îi spusese că trebuie să mă întorc în țară ca să votez.

— Nu se poate ca o țară să funcționeze așa, spusese el, după care se informase pe internet jumătate de oră și se întorsese să-mi spună că trebuie să mă întorc în țară ca să votez.

— Așa-s britanicii! a zis mama.

Îmi povestise mai demult despre anul în care lucrase într-un restaurant din Londra. Avea nouăsprezece ani pe atunci. Conflictul nord-irlandez era pe prima pagină a ziarelor, iar britanicii o întrebau dacă e „de partea lor” sau „de partea celorlalți” sau din „Éire”. (Mi se părea că britanicilor le plac două lucruri mai mult decât viața însăși: să arate că știu cuvinte străine și să evite să pronunțe „republică”.) Pe vremea aceea, Londra adunase toți irlandezii în Camden, a explicat mama. N-avea de ales, eram prea mulți.

— Mama, am zis, ți-a fost vreodată frică să-ți ceri scuze?

A răspuns că da. Dacă nu ți-e frică, atunci probabil nu-ți pare rău.

— Și atunci cum spui? am întrebat.

Mama a răspuns:

— Nu e nevoie să spui tot. Spune doar lucrurile de care ești sigură.

Nu am întrebat ce să spun dacă nu sunt sigură de nimic.

*

Mi s-a părut mai ușor să mă închipui cu Edith acum, că nu mai era. Puteam să locuim oriunde voiam. Indiferent cum ar fi arătat apartamentul nostru, ar fi găsit ea o modalitate să-l aranjeze drăguț. S-ar fi entuziasmat și mi-ar fi spus că mă iubește și că uneori îi e frică. Mă pierdeam în astfel de gânduri, după care îmi dădeam seama că, în mare parte, nu era un viitor închipuit. Erau lucruri pe care le trăiseram împreună în trecutul recent. Mă despărțisem de cineva care îmi spunea ce simte și mă întorsesem la cineva care ori nu-mi spunea, ori nu simțea nimic.

Era o problemă, a zis Julian, cu diviziunea muncii la Starbucksul de pe Caine Road. Din cvartetul de serviciu, în mod normal, doi ar lua comenzile,

al treilea ar prepara băuturile, iar al patrulea ar alterna între sarcina asta și alergatul la magazie. Dar aleseseră tocmai duminica dimineață să pregătească un barista stagiar, ceea ce provoca o penurie de forță de muncă cu două componente. Aveau numai trei angajați competenți și unul dintre ei își petrecea jumătate din timp îndeplinindu-și sarcinile, iar cealaltă jumătate, învățându-l pe ucenic.

Era ultima săptămână din noiembrie. Părea că Julian se întorsese de mai mult de trei luni și m-am întrebat dacă timpul se scurge vreodată normal în Hong Kong.

Înaintam încet la coadă. Am zis că e amuzant că anunțul de pe tejghea invită „noi parteneri“ să aplice la job, dar că mă tem că amuzamentul meu trădează convingerea că joburile pe salarii minime nu merită denumiri pompoase.

— Tu nu te relaxezi niciodată, nu? a spus Julian.

— Tu ești cel care le analizează deficitul de forță de muncă.

— Asta spune multe despre noi, ce credem noi că merită cercetat amănunțit. Bănuiesc că e ca toate cuvintele alea din irlandeză pentru alge.

Nu mi s-a părut o analogie validă, dar m-am bucurat că și-a amintit de alge. De obicei, nu reținea prea mult din ce îi povesteam eu despre irlandeză.

După ce ne-am așezat, Julian mi-a spus că banca îl detașează la Frankfurt.

Mi-am scăpat portofelul. Monedele au răsunat pe podea.

— Lasă-le! am zis, dar el le ridicase deja.

Le-am luat și le-am strâns în palmă, ca să-mi răcoresc mâinile, dar metalul s-a încălzit în strânsoarea mea.

Era rândul meu să vorbesc. Știam că trebuie să găesc o întrebare pertinentă. Am zis:

— Când pleci?

— La mijlocul lui decembrie, a răspuns Julian. Deci peste trei săptămâni.

Am început să-mi așez dolarii de Hong Kong în teancuri de cincizeci. Asta probabil că nu mai însemna cinci euro. Cursul valutar fluctua. Politica europeană avea rolul ei, bineînțeles.

— E din scurt, am zis.

— M-au anunțat acum două luni.

Făcea cercuri minuțioase în cafea, ca pentru a crea un vârtej de o anumită circumferință. Am întrebat:

— De ce nu mi-ai zis?

— M-am gândit, cu Miles... mi-au spus în septembrie. M-am gândit că o să refuz dacă... nu avea rost să spun cuiva înainte să mă hotărăsc.

Băusem mai mult din băutura mea decât Julian din a lui, ceea ce însemna că era din nou treaba mea să fac conversație.

— Ți dau o mărire de salariu? am întrebat.

— Da.

Vestea asta mă consola. Cel puțin nu mă abandona pentru aceeași sumă într-o țară mai rece și mai puțin interesantă. Am numărat teancurile: 300 de dolari din Hong Kong în total. Îmi ajungeau poate pentru chiria pe patru ore.

— Am vrut să-ți spun într-un spațiu neutru, a zis el.

Voiam să-i spun să nu-și facă griji, pentru că vestea nu e importantă pentru mine, dar nu am găsit un mod natural de a formula asta.

— O să-ți fie dor de mine? am zis.

Speram ca vocea mea să transmită că știu că nu are nici o logică să fiu tristă doar pentru că cineva cu care tocmai am reînceput să fac sex se mută departe.

— Am nevoie de o țigară, a zis Julian. Putem să vorbim despre asta mai târziu?

— Sunt gata, am zis.

— Ești destul de importantă pentru mine.

— „Destul“?

— Am discutat despre asta.

— A, chestia aia cu „destul“.

— Da. Dar, dacă preferi, ești „foarte“ importantă pentru mine. (M-aș fi lipsit de ghilimele.) Ar trebui să vii în vizită.

Prin asta îmi transmitea, de fapt, că nu vrea să mă duc cu el.

— N-ai avea timp de mine, am spus. Mai ales dacă este un post important.

A zâmbit de parcă tocmai îmi plătisem o mică datorie și, dacă mi-ar fi

mulțumit, ne-am fi simțit amândoi stânjeniți.

— În fine, a zis, voiam să întreb – ai putea să mai treci pe la Miles cât o să fiu eu plecat? Știu că se simte mai bine acum, dar i-ar prinde bine să aibă companie.

— Sigur, am spus.

Dolarii mei din Hong Kong valorau probabil treizeci de euro, dar poate mai puțin acum. Dolarul din Hong Kong era indexat în funcție de dolarul american, dar această informație îți era de folos doar dacă știai cum evoluează dolarul american, iar lichiditățile în monedele respective aveau impact asupra valorii acestora pe piața forex. Traderii aveau nume pentru perechile valutare: *euro*, *cable*, *gopher*. Unele monede erau murdare, altele erau noi, dar puteau fi schimbate între ele, pentru că banii sunt interschimbabili. Știam cuvântul acela cu sensul general, interschimbabil, dar Julian îmi spusese cum îl folosesc economiștii. Îmi spusese multe lucruri.

Am zis:

— Miles știe că pleci?

— Da, l-am anunțat acum câteva săptămâni.

— OK.

Am folosit aceeași replică pe care o folosea el mereu.

— Și, apropo, a continuat Julian, trebuie să rezolvăm cu locuința ta.

— Mă descurc eu, am spus.

— Poți? Știu că ai zis că salariul tău nu e foarte mare.

— E bun față de al localnicilor. Ei toți locuiesc undeva.

— Cu părinții sau în case-sicriu.

— Chiar nu are nici o legătură cu tine, am spus.

Nu asta intenționasem să răspund, dar gura mi se zbătea de parcă altcineva o controla.

— Mersi pentru camera de oaspeți. Asta-i tot. Am terminat. Mersi.

Am căzut de acord, prin anumite expresii, să ne prefacem că nu-mi vine să plâng. Mi s-a părut generos din partea noastră.

— M-ai adus aici ca să nu pot să reacționez așa în public, am spus.

— Da, văd că a fost o idee foarte bună.

— Nu am zis că a și funcționat. Am zis că asta ai încercat să faci.

— Nu mă ajuți deloc, Ava.

— De ce trebuie să te ajut?

— Nu trebuie să mă ajuți. Dar probabil ar fi în beneficiul amândurora dacă ai încerca să ajuți cu situația.

— Situația dintre noi? Nu cred că pot eu să fac ceva ca să ajut cu asta.

Mi se părea profund incorect că el știa ce o să spună dinainte măcar ca eu să știu că o să aibă loc această conversație. Din punct de vedere logic, știam că asta nu este o plângere validă. Trebuia să-ți aranjezi lucrurile în cap înainte să le spui cu voce tare, iar în cazul plecării, era normal ca o persoană să știe înaintea celeilalte. De fapt, problema mea era că el controla totul, nu eu. Dar nu puteam să-l forțez să stea cu mine și, oricum, nu-l plăceam foarte mult. Și nu aveam nevoie de el ca să-mi spună cât valorează în euro dolarii din Hong Kong. Exista o aplicație pentru asta.

— Nu vorbesc cu tine, l-am informat.

— Văd.

— Nu, chiar nu vorbesc.

— Da, evident.

*

Unora nu le pasă de bani. E o trăsătură de caracter. Văzusem online că fosta lui Julian locuia în Shoreditch și declara – fără să elaboreze – că „creează”. Dacă îți poți descrie munca printr-un verb intransitiv, atunci ai un fond fiduciar care o finanțează. Bravo lui Charlie! Frumos că Charlie putea să fie un spirit liber. Pentru mine, cea mai bună opțiune era cea care îmi plătea chiria. Uneori, erau mai multe moduri de a plăti chiria și atunci trebuia să aleg dintre ele. Alteori, nu era nici unul.

Am ieșit în balconul lui Julian, cât încă mai puteam. Norii erau umflați, iar drumurile fremătau de mașini. Primul meu Airbnb se afla în partea cealaltă a portului. Aveam să mă duc tot acolo sau într-un loc asemănător. Mă simțisem diferită, departe de gândaci, dar acum vedeam că avem multe în comun: insecte, ariviști, reci pe dinăuntru. Prosperam în medii ostile. Erau locuri în care ne mergea mai bine, dar ne descurcam oriunde. Îi uram nu pentru că erau contaminanți, ci pentru că nu erau. Nu răspândeau nici un patogen pe care să nu-l am și eu deja. Locuind sus, departe de ei, uitasem

asta. Crezusem că am sângele cald.

*

În noaptea aceea, în patul lui, i-am spus lui Julian că vorbesc din nou cu el. El a zis că nu vede semnificația practică a acestei afirmații, din moment ce continuasem să rostesc cuvinte și să reacționez la răspunsurile lui, deși se presupunea că nu vorbesc cu el, dar că apreciază intenția.

— Dar nu cred că am fost vreodată obsedată de tine într-un mod romantic sau chiar sexual, am spus.

— Eu nu am fost niciodată obsedat de tine, punct.

— Credeam că am stabilit asta.

— Nu, vorbesc serios. Singura obsesie pentru care am loc e munca mea.

— Sigur că da, pentru că ești așa de ocupat și de important.

— Credeam că am stabilit și asta, a zis el.

M-am întrebat dacă chiar vrea să mă duc la el în vizită și dacă aş putea să apar în Frankfurt cu valiza și haina de iarnă. Zicea adesea că nu cunoaște mulți oameni ca mine. Dar nu știam dacă asta înseamnă că își și dorește așa ceva. Reușise să se descurce foarte bine și fără mine, așa că nu era logic să presupun că m-ar dori înapoi în viața lui.

— Mulțumesc pentru timpul acordat, am spus.

— Și eu ție. Nu am mai fost așa de fericit de multă vreme.

— Aoleo, tre' să fi fost al dracu' de amărât.

A râs. Reușeam mereu să-l fac să râdă dacă ziceam ceva cinic cu un accent de Dublin mai pronunțat decât aveam, de fapt.

Pe urmă am spus mai multe lucruri. Am spus că nimeni nu mă face să râd la fel de mult ca el – ceea ce era suficient de aproape de adevăr ca să fie adevărat – și că o să-mi fie dor de el.

— Și zici că nu e mare lucru că-mi cumperi chestii, dar te gândești așa de mult la bani, încât presupun că nu e ceva lipsit de importanță pentru tine. Așa că e drăguț din partea ta să cheltui cu mine. Nu ai fost niciodată disponibil pentru mine și multă vreme am fost supărată din cauza asta, dar nici eu nu m-am deschis în fața ta. Și mi-ai făcut cunoștință cu Miles. M-ai luat cu tine să-l văd la spital. Mi-ai povestit mai multe despre Kat decât ți-am povestit eu despre foștii mei. Și ai fost primul meu prieten aici.

— Mersi, a zis el. Cred. Cele mai multe au fost complimente.

A adăugat că s-a gândit și el la ceva ce-i place la mine.

— Ești minuțioasă, a zis, ești preocupată de limbaj, analizezi întruna sensurile și ești foarte pretențioasă cu felul în care alți oameni alcătuiesc propoziții. Ceea ce este o trăsătură interesantă pentru cineva care nu poate distinge auditiv între *three* și *tree*. Dar când vine vorba de bani, ești lipsită de cuviință. Și de sensibilitate – îi ceri, îi discuți, îi aduni. Nu întâlnesc prea des oameni care să facă asta fără să tresară. Toți se jenează. Se simt compromiși doar dacă îi menționează. Tu ești așa cu alte lucruri, dar nu cu banii. Când vine vorba de bani, ești un mic animal.

A adăugat:

— Mi-a fost teamă să te întreb mai devreme, dar – vino cu mine la Frankfurt.

M-am auzit răspunzând da.

48

Decembrie

În pauza de prânz de a doua zi, am început un mesaj nou către Edith. În logica șirului nostru de corespondență imaginară, merita o explicație fantomă:

nu e nimic pentru mine aici. tu, tony și cyril ați fost singurii oameni cu care aveam ceva în comun. puțin cu miles, puțin cu ceilalți profesori, dar niciodată complet. hong kongul nu m-a făcut fericită, deci cred că o să încerc frankfurtul cu un bancher care și-ar vinde și mama ca să-și diversifice portofoliul. nu e corect să zic asta despre julian. dar nimic din toate astea nu e corect. și eu pot s-o spun, pentru că prin nu e corect înțeleg că e vina mea.

M-am oprit din scris. Astea nu mai erau treaba ei acum.

Mă întrebase odată cum iau decizii. Am spus: prost, dar tu? A răspuns că ea face liste cu argumente pro și contra.

— De obicei, le ponderez, pentru că unele argumente pro cântăresc mai mult decât alte argumente pro, iar unele argumente contra cântăresc mai mult decât alte argumente contra. Și ai nevoie de o coloană și pentru implicații.

— Implicații?

— Eventuale efecte secundare importante. Nu ca argumentele pro și contra, pentru că nu știi sigur dacă se vor produce, dar sunt destul de probabile încât să fie luate în calcul. Mie îmi place tabelul PMI.

— Ce?

— Plusuri, minusuri, implicații.

Pe un șervețel, schițase un tabel PMI ca să-mi arate. Mereu îmi desena lucruri pe șervețele.

O întrebasesem cum luase hotărârea să studieze dreptul. Edith răspunsese că avusese de ales între asta și medicină, iar dreptul îl absolveai mai repede.

— Dar Cambridge? fusesem eu curioasă.

Zisese că profesorul ei preferat studiasse acolo. Cea mai grea decizie pe care o luase vreodată fusese să-și declare orientarea sexuală la universitate. Studenții internaționali din Hong Kong vorbeau. Dacă cineva voia să-i distrugă viața, puteau s-o facă foarte ușor informând familia Zhang. Dar Edith ajunsese la concluzia că nu ar putea niciodată să fie fericită dacă nu s-ar accepta. Nu avusese nevoie de un tabel PMI care să-i spună asta, dar tot recomanda exercițiul.

Peste trei săptămâni, avea să ne despartă un continent.

*

La penultima lecție înainte de Crăciun, elevii mei de doisprezece ani au învățat că vorbitorii de engleză britanică diferențiază între *bring* și *take*. *Bring* se folosește pentru a aduce lucruri de acolo aici, de exemplu, *I'll bring you some biscuits from the other room* („Îți aduc niște biscuiți din cealaltă cameră“). *Take*, în schimb, se folosește pentru a duce lucruri de aici acolo, de exemplu, *Could you take the biscuits back to the other room?* („Ai putea să duci biscuiții în cealaltă cameră?“). Conform textului din manual, capacitatea unui vorbitor de a face această distincție este un indiciu clar dacă este nativ sau nu.

Eu nu auzisem niciodată de regula *bring/take*. În Dublin, se folosește mai mult *bring*. Propozițiile date în manual ca exemple de „evident nefirești, incorecte“ mie mi se păreau normale: *I'll bring you to the airport tomorrow* („Te duc la aeroport mâine“), *I'll bring my camera with me when I go to*

Spain on holiday („O să-mi iau aparatul foto cu mine când mă duc în vacanță în Spania“). Manualul menționa mereu destinații de călătorie din Europa.

Am exersat în gând, ca să fiu sigură că folosesc verbul corect cu Julian când zboară, peste o săptămână: *Don't forget to take your suitcase*. („Nu uita să-ți iei valiza.“) *Will the taxi take you there on time?* („Taxiul o să te ducă la timp?“).

Ne contraziseseerăm dacă să luăm bilete de avion la clasa *business* sau *economy*. El spusese că o să-mi cumpere biletul ca să aibă cu cine să stea de vorbă la *business*. Eu spuseseam că oamenii vor crede că mi l-am plătit singură și că n-aș putea să trec peste stânjeneala socială. Închipuie-ți, îi zisesem, cum ar fi să fiu văzută drept genul de persoană care ar plăti atât de mulți bani pentru un simplu loc pe scaun. Julian răspunsese că nimeni nu ar crede vreodată că îmi plătisem singură biletul la *business*. Am întrebat de ce pula mea ar crede asta, iar el îmi explicase că voise doar să mă liniștească și atunci cearta nu a mai fost despre bilete. Până la urmă, nu a mai contat, pentru că trebuia să rămân la serviciu încă o săptămână, până când își primea viza noua profesoară.

— Asta nu e problema ta, zisese Julian.

Am zis că nu, nu e, dar că nu mă deranjează.

— Tot nu înțeleg, a zis Tammy Kwan după ce i-am explicat diferența dintre *bring* și *take* pentru a patra oară.

Eram complet de acord cu Tammy Kwan.

*

Nu era loc pentru un tabel PMI în toată regula pe șervețelul lui Edith. M-am dus la MUJI în Hopewell Centre să cumpăr hârtie. Lângă standul de papetărie, un difuzor mic și alb împrăștia aromă de ulei de cedru. Am plătit treizeci de dolari din Hong Kong pe un carnet mare, din hârtie reciclată, cu cotor roșu. Foile erau complet albe. Femeia de la casă a spus că-i plac carnetele astea pentru că poți să umpli foile oricum vrei.

În dormitor, am deschis la prima pagină și am scris: „Îmi pare rău“. De la elevii mei preadolescenți aflasem de pixurile cu gel care se poate șterge. Lor le plăceau pentru că puteau să facă greșeli fără să-și dea seama cineva.

Am șters „Îmi pare rău“, am scris „Tabel PMI“ și am subliniat cu o riglă, tot de la MUJI, am trecut pe deasupra și cu un marker, tot de la MUJI, pe urmă am început.

*

Eu și Julian aveam de gând să mergem la plajă duminică, la jumătatea lui decembrie, dar la știrile de dimineață au anunțat că țărmul este afectat de o deversare de petrol din apele continentale. De-a lungul fâșiei de nisip, erau aliniat cocloașe albe cu bășici, asemănătoare cu polistirenul. Autoritățile întrebau de ce îi luase Chinei o zi să anunțe Hong Kongul despre ciocnirea vaselor care provocase incidentul.

În loc de asta, am făcut sex. Îmi plăcea clinchetul plin de autoritate al curelei lui, când și-o desfăcea. După aceea, m-am ghemuit ca un mic crustaceu și l-am întrebat de ce vrea să mă duc cu el.

— Nu sunt sigur, a zis. Presupun că-mi face plăcere compania ta.

— Nici măcar mie nu-mi face plăcere compania mea.

— Nu, a zis el, nu pare să-ți placă.

— Deci suntem iar prieteni sau ce?

— Suntem mereu prieteni, a zis. Doamne!

— Nu-i lua numele în deșert!

— Nu crezi chestiile astea.

— Simt vină catolică atunci când ne futem, dar nu sunt sigură dacă futaiul cu tine e sursa vinei sau pedeapsa.

— Mai bine decât să zici rugăciuni. Poți să-mi dai asta în scris?

Indiferent cât de corozivă eram cu Julian, în cele din urmă asta îi întărea convingerea că e genul de bărbat capabil să încaseze sarcasmul și că eu îl provoc pentru a-i face lui plăcere. Aprecia latura mea incisivă în primul rând pentru că era ceva impresionant la care să poată apela zilnic.

— De fapt, înjuri destul de des, am zis. În pat, adică. Dragule.

— Să te fut!

A spus „Să te fut“ ca irlandezii, cu un zâmbet în voce. Când l-am cunoscut, am lăsat-o intenționat mai moale cu asta, la fel și cu „du-te în pula mea“ și „ești o pizdă“, pentru că, din cine știe ce motiv, englezilor nu li se par afectuoase astfel de afirmații. M-am întrebat ce alte expresii mai

furase de la mine. M-am simțit ca o pasăre pe care o ținea pentru pene. Mi-am amintit când stăteam întinsă pe burtă, iar el mă masa pe spate și m-am gândit, foarte rațional: Hoțul! Îi plăcea engleza irlandeză pentru că știa că cele mai interesante cuvinte erau unele pe care nu le-ar rosti niciodată. Îl detestam din toate puterile, deși eram foarte conștientă că îmi flatam orgoliul închipuindu-mi că inspir poetul din el, în loc să accept ipoteza mai probabilă că doar se obișnuise cu mine și nu-i dădeam prea mari bătaii de cap.

Ceea ce descria destul de corect sentimentele mele față de el.

Am început să mă conving singură că eu nu mă comport la fel, pe urmă mi-am dat seama că ador ideea că ne exploatăm calm unul pe celălalt și că, la moarte, vom ajunge amândoi în iad. Dacă se ducea el primul, eu aș fi primit un avans mai mare pe memoriile mele. Zilele amețitoare cu bancherii hoți de buzunar, aș fi scris. Pe urmă, m-am stabilit cu unul în Richmond. El făcea naveta și le spunea oamenilor că e din cauză că mie îmi plac spațiile verzi, fiindcă sunt irlandeză. Nu poți planta un suflet celt în Canary Wharf²¹ – sau un suflet de orice fel, adăuga el, ironic bineînțeles. S-a căsătorit cu mine, și-a luat o amantă și mi-a cumpărat o mașină de gătit ca în anii '40. A negat că, prin asta, se revanșa pentru infidelități, pentru că asta ar fi însemnat ca oricare dintre noi să aibă sentimente. Cinam adesea cu mama lui.

²¹. Cartier celebru din Londra.

Cum Julian nu avea să fie niciodată iubitul meu, nu aveam să ne căsătorim niciodată. Faptul că puteam să-mi închipui o lume în care am fi făcut asta, dar nu și în care am fi fost fericiți, era interesant.

Nu-mi dădeam seama dacă el nu mă considera suficient de bună pentru el sau dacă îi atribuiam eu părerea asta, ca să-l pot urî, sau era vorba de cu totul altceva. Poate că acest altceva era că-i plăcea să aibă bani, iar mie îmi plăcea să mă pricep la bărbați. Nici unuia dintre noi nu îi plăceau prea multe la propria persoană. Julian știa că e un pește mic față de clienții lui, iar eu știam că sunt absolut nepricepută la bărbați dacă metodele mele îi făceau pe ei fericiți, iar pe mine, nefericită. Dar ne susțineam unul pe celălalt. Amândouă egourile se simțeau bine dacă el era cel mai bogat bărbat la care

mă pricepusem vreodată.

Nici măcar ăsta nu era cel mai rău gând. Nimic din ceea ce putea fi exprimat în cuvinte nu era cel mai rău gând. Ceva mă rodea din interior. De fiecare dată când ieșea la suprafață, îl reconfiguram în altceva.

Dar mă duceam la Frankfurt. Ne potriveam unul cu altul. Julian era mai de treabă acum decât cu un an înainte, o tendință pozitivă care speram că va continua. Nu aveam nici o dovadă că își dorea să se schimbe și probabil doar credeam asta pentru că, dacă aș fi fost în locul lui, eu aș fi vrut. Unii ar fi văzut în asta un argument pentru care să nu fim împreună, dar nu-mi păsa.

Am întrebat:

— O să mai facem sex în Frankfurt?

— Nu știu.

Ca și cum ar fi spus: din câte știm noi, am putea fi niște creiere în borcane.

— Cum poți să fii teist când e vorba de Dumnezeu și agnostic când te întreb dacă ar trebui să facem sex?

— Foarte ușor, Ava. Pun pariu că mulți oameni cred în Dumnezeu și nu au opinii ferme când îi întrebi dacă ar trebui să facem sex.

— Unii dintre ei sunt destul de siguri că eu și Edith nu ar trebui să facem.

Gândul ăsta mi-a ieșit pe gură înainte să-l termin de formulat. Ne-am prefăcut că nu am zis nimic.

Peste două săptămâni, aveam să fiu la mii de kilometri de ea.

*

Mi-a luat ore întregi să-mi fac tabelul PMI. Pentru ponderare, am dat trei puncte pentru argumentele foarte importante, două pentru cele moderat de importante și un punct pentru cele banale.

Când am tras linie, au ieșit la egalitate.

49

Am împachetat cămășile lui Julian ținând aprinsă doar veioza de lângă pat. Îmi deveniseră atât de familiare, încât simțeam o mândrie artistică de fiecare dată când observam croieli și texturi diferite. Cea de la COS avea pe

etichetă un dreptunghi alb. Julian a zis că i se pare că mie îmi place cămașa aceea mai mult decât lui.

— Doar eticheta, am spus. E o etichetă frumoasă. Și bumbacul miroase a proaspăt. Pe care o porți acum?

Nu-și aducea aminte. Mi-am pus mâna pe gâtul lui și am zis să o dăm jos ca să vedem.

— Te porți ciudat, a remarcat el.

— Credeam că-ți place asta la mine, am răspuns.

A spus că sunt obosită și că o să termine el de făcut bagajul. M-am ridicat să mă întorc la mine în cameră, când a adăugat:

— Ar trebui să-ți mulțumesc pentru ceva.

— Pentru ce?

— Era o poză cu mine și Kat pe polița de deasupra căminului. Am scos-o din ramă înainte să vii pe aici prima dată.

— Poza din Dublin e mai bună, am spus.

— Da.

— Nu am văzut-o pe cealaltă, dar știu că am dreptate.

— Așa e.

— Putem s-o luăm la Frankfurt.

— Mersi. Da, hai s-o luăm.

— Tocmai am imprimat-o de pe internet.

— Ava.

— Cu plăcere, am zis. Și mersi. Mersi pentru tot.

A deschis fereastra, și-a aprins o țigară, s-a aplecat în afară și a zis:

— Ești sigură că vrei să vii?

— Da, am răspuns.

— Nu sunt sigur că te-ai gândit cum trebuie la asta.

— Sunt adultă, am zis.

În camera mea, am făcut ordine în sertare. Am început cu eșarfele: câteva din piețe, mătase de la Mam și cea pe care mi-o dăduse Edith de ziua mea. Erau prea subțiri pentru Frankfurt. Julian avea să-mi cumpere una, deși entuziasmul îmi scăzuse de când îmi dădusem seama că face asta ca să umple niște goluri despre care nu-mi va face confidențe niciodată. Am scris „cât timp durează“ în browser pe telefon. Funcția de completare automată a

sugerat „să treci peste o despărțire“. Algoritmii învață repede.

În cameră era frig. Mi-am tras pe mine un pulover pe gât și capul mi-ar rămas blocat în el. Am râs, pe urmă m-am întrebat dacă încercasem doar să verific că mai știu cum se face.

Gândindu-mă că nu fac nici un rău dacă mai scriu un ultim fragment de autoficțiune, am deschis un mesaj către Edith și am tastat:

aș vrea să fi fost pregătită mai devreme, dar sunt pregătită acum. mi-ai schimbat viața. o să-mi amintesc asta mereu. înțeleg dacă nu vrei să mai vorbești cu mine niciodată. o să mi se rupă inima dacă nu putem fi împreună. dar ratezi prea multe dacă încerci să rămâi în siguranță. julian n-ar putea niciodată să mă rănească atât cât m-ai rănit tu când ai amenințat că te desparți de mine – nu pentru că nu ar vrea, ci pentru că nu ar putea. pentru că nu e nimic de pierdut aici. cu tine, e, iar eu m-am săturat să fiu lașă. e greu să-ți spun ce simt, dar

M-am gândit: sunt adultă.

Am apăsat pe tasta de ștergere și am căutat prin alte mesaje pe cineva cu care să vorbesc. Joan, ultimul SMS: te rog să mai rămâi mâine și să ajuți la sortarea cutiilor. Tom, ultimul SMS: pot să te sun mâine? – trimis de mine, fără răspuns. Julian, ultimul SMS: ajungi acasă curând? – tot trimis de mine, tot fără răspuns.

Sub numele lui Edith, au apărut trei puncte. Tocmai îmi scria.

Picioarele îmi atârnav pe marginea patului. Mi-am blocat genunchii, să nu mi se mai miște, și mi-am așezat telefonul în poală, umblând cu el de parcă era o bombă cu ceas. Am privit în față, la imaginile din Londra înrămate, apoi înapoi la coapsele mele, făcând mișcări precise din bărbie: în sus spre clădiri, în jos spre puncte.

Poate că ea le văzuse prima, sub numele meu.

Edith ar fi putut să observe că-i scriu chiar mai devreme sau în orice alt moment de până atunci. Cu toată poliloghia mea, cu toate eforturile și reformulările, ar fi putut să vadă activitate.

Punct, punct, punct.

Știam că Edith tastează și că vede cuvintele formându-se pe ecranul ei, dar eu nu le vedeam pe al meu, ceea ce le făcea ipotetice: dorințe sau sentimente, mai puțin decât fapte. Cele trei puncte însemnau o absență, nimic sub clopotul de sticlă, nici o dovadă – nu un specimen. Punctele dansau ca trilurile de pe portativele lui Chopin, indiferent cum le răsucaai.

Putea să scrie orice. Și mă surprinsese și pe mine.

Gândul ăsta ar fi trebuit să mă îngrozească. Mesajele pe care le schițasem în firul nostru de discuții erau doar câteva din total, iar toate schițele la un loc arătau doar o frântură din cât de des mă gândeam la ea, și compusesem câteva pe zi. Edith ar fi putut să mă prindă de fiecare dată, n-aveam de unde să știu.

Dar dacă văzuse punctele, asta însemna că se uitase.

În plus, voiam să știe.

Am spus-o pe mutește și am râs, de-adevăratelea, de data asta, eliberată de gulerul puloverului. O iubesc pe Edith și vreau să știe.

Am sunat. Tonul de apel s-a auzit ca niște puncte puse pe muzică.

50

În ultima mea săptămână în apartament, am sunat să vină cineva ca să repare robinetul. Agentul proprietarului a înșirat o listă de daune inventate, a căror contravaloare voia să o rețină din garanție. Am semnat. Din instrucțiunile lui Julian am aflat că pe femeia de la curățenie o chema Lea și că trebuia să-i cumpăr flori.

— Poate vedem din nou, a zis ea.

— Poate, am răspuns eu.

Cu bagajele am terminat repede. Majoritatea lucrurilor lui Julian încăpuseră în valiza lui, iar pe-ale lui Edith le scosesem de mult.

Le-am prezentat-o copiilor pe Sadie, noua profesoară. Spre deosebire de Madison, ea chiar era din Madison. Spre bucuria mea, nu a zis absolut nimic despre Irlanda. Elevii au zis că semănăm. După ce Sadie a plecat din clasă, Katie Cheung mi-a spus conspirativ că eu sunt mai drăguță. De la lecția cu haiku, era preferata mea. Mulți au adus felicitări, inclusiv cei pe ale căror nume le uitam. O interpretare era că părinții lor se înșelau în privința condițiilor mele de lucru și își închipuiau că am mult mai mult timp și energie mintală să stabilesc o conexiune strânsă cu copiii lor decât aveam, de fapt. Alta era că erau oameni buni și că avusesem un impact mai mare decât credeam asupra vieților lor. Am hotărât că ambele versiuni sunt

adevărate simultan. Nu prea am putut să mă emoționez că plec de la un loc de muncă unde sunt angajați numai albi și unde nu ne lasă să facem pipi, dar m-am bucurat că cei mici m-au plăcut.

Julian îmi trimisese poze cu apartamentul lui din Frankfurt. Nu părea locuit încă, dar nici cel din Mid-Levels nu păruse.

— E ciudat fără tine, zisese el la telefon.

Mai târziu, îi trimisese un SMS:

Ți-e dor de invectivele mele marxiste sau

El răspunsese:

Ca să mă simt acasă, mi-ar trebui o irlandeză care să mă vrea ghilotinat.

M-am dus la agenție să înapoiez cheile.

— V-ați simțit bine? a întrebat bărbatul.

Am răspuns că da.

Pe urmă am început călătoria adevărată. Trecuse ora de vârf de dimineață, așa că scara rulată exterioară urca. În schimb, am mers cincisprezece minute pe jos până la stația Sai Ying Pun. Turnichetele țiuiau tautologic. Am verificat pe hartă să mă asigur că sunt pe linia Island. Cantoneza guturală, mandarina mai subțire, vocea britanică înregistrată: Sosește trenul spre Chain Wan. Vă rugăm să permiteți mai întâi coborârea călătorilor.

Bagajul meu era ușor. Îmi donasem majoritatea hainelor. Când vorbisem cu mama la telefon despre mutare, luasem în calcul să le arunc la gunoi. Ea spusese că ar fi o risipă.

— Știu, spusese, dar tot risipă a fost și să le cumpăr.

Pe urmă am hotărât că și-ar pierde istoria mai repede dacă le-aș dona. În curând, aveau să se întindă pe alte corpuri și să se șifoneze la îndoiturile altor coate și genunchi. Dacă le-aș fi aruncat, ar fi continuat să mi se potrivească mie.

Cantoneză, mandarină, engleză britanică: Urmează Central Station. Am coborât, la fel ca aproape jumătate din populația Hong Kongului. Toate costumele mi se păruseră negre până când îmi spusese Julian că ar fi prea formale pentru serviciu. De fapt, erau nuanțe derutante de gri și albastru.

Copiii cărau ghiozdane mari cât trunchiurile lor, iar bonele lor cărau instrumente mari cât copiii. Unul din fața mea și-a scăpat plușul Hello Kitty și mi-a blocat drumul. M-am abținut să ocolesc. Asta ar fi arătat că mă grăbesc. Totuși, se pare că am bătut din picior.

Pe prima scară rulantă care urca spre platou, am rămas pe dreapta și mi-am căutat cardul Octopus²². Dacă îl aveam pregătit, ea nu avea să mă vadă scotocind la turnichet.

22. În engleză, caracatiță.

În Hong Kong, se mâncau caracatițe. Carnea lor era versatilă. În a doua mea lună acolo, unul dintre prietenii lui Julian descrisese cardul Octopus, de care aveam și eu, comparându-l cu cardul Oyster²³, de care nu aveam. Julian intervenise să precizeze că majoritatea londonezilor foloseau acum cardurile de debit pentru a-și plăti călătoriile cu transportul în comun. Purtaseră o conversație lungă despre Anglia, la care eu nu putusem să adaug nimic, totul din cauza unui card de transport public pe care îl foloseam zi de zi și a cărei funcționare nu aveam nevoie să-mi fie explicată. Așa erau bărbații britanici.

23. În engleză, stridie.

Nu aveam nici măcar o anecdotă care să se încheie cu: Așa era Edith. Dar băteam din nou din picior.

Ieșirea din Central Station părea o urcare până la nori. În realitate, doar ieșeam iar la suprafață, după ce fusesem în subteran, dar mie nu prea-mi venea să cred. Mi-am ridicat privirea în susul scărilor rulante, cele mai lungi pe care le văzusem vreodată, și am crezut că urmează cerul.

Încă una până la platformă.

Edith îmi spusese ieșirea A, chiar lângă Banca Chinei. Copiasem indicațiile, căutasem pe Maps și făcusem o captură de ecran, în caz că nu merg datele mobile. Ea m-ar fi așteptat, când aş fi ajuns acolo. Mă gândisem să vin mai devreme – dar oricând aş fi planificat să apar, ea ar fi știut și ar fi sosit cu doar puțin timp înainte. În felul ăsta, eu aş fi mers, iar ea ar fi stat nemișcată.

Pensula neagră de păr. Și poșeta ei.

Ea era.

Bineînțeles, sus pe scara rulantă. Ea avea să ajungă la capăt curând și să treacă mai departe. Și eu aveam să fac la fel, apoi să-mi verific părul în camera telefonului, după aceea, să mă îndrept spre ieșire. Ea avea să stea la gura A, înspre Connaught Road, și să-și ridice privirea surprinsă, cu un mic zâmbet, la apropierea mea. Paltoanele noastre erau amândouă bej. Părea că ne vorbiserăm, în principal, pentru că așa și făcuserăm. Pensule de pictat, pensule de scris: eram la fel.

M-am băgat printre navetiștii care urcau în stânga. Bărbatul din spatele meu a protestat, nu în engleză, nici în cantoneză. Edith era la distanță de jumătate de scară.

Coapsele mă ardeau, bărbatul din fața mea era rapid, cel din spate mă ajungea din urmă, iar eu urcam. Am râs de cât de aproape eram. Puțin mai repede și aveam să ajung la treapta ei. Ce să-i spun? Nu știam. Aveam s-o văd și să văd. Ea avea să mă întrebe ce fac, iar eu să-i răspund că nu știu.

L-am depășit pe bărbatul din fața mea, apoi și pe următorul și pe urmă am avut loc să urc în fugă. Așa că asta am făcut. Era oarecum ironic să alerg pe o scară rulantă care fusese construită tocmai ca să mă scutească de acest efort. Oarecum – dar nu-mi păsa.

Mulțumiri

Nu aș fi ajuns nicăieri fără agenta mea, Harriet Moore. Le mulțumesc lui Lettice Franklin și Megan Lynch, precum și echipelor lor de la W&N și Ecco. Am avut multe oportunități de-a lungul timpului, dar aș vrea să le mulțumesc în mod special lui Deirdre Madden, Sally Rooney și Ailbhe Malone.

Dacă ne gândim la etapele de producție, sute de oameni au ajutat la crearea și distribuirea acestei cărți. Le sunt recunoscătoare tuturor. Le mulțumesc mai ales librarilor, care muncesc mai mult decât oricine pentru a aduce cărțile în mâinile cititorilor.

Când am scris *Vremuri interesante*, lucram cu normă întreagă ca profesoară, dar câștigam suficienți bani cât să-mi plătesc chiria și nu trebuia să am grijă de nimeni. Este mult mai greu să scrii dacă nu sunt îndeplinite condițiile astea. Toată lumea merită să scrie cărți, dacă asta își dorește. Lucrul acesta nu va fi niciodată posibil într-o lume în care există miliardari, dar este posibil într-o lume umană; mulțumesc tuturor celor care luptă și se organizează ca să ajungem acolo.

Mai presus de orice, le mulțumesc prietenilor și familiei.